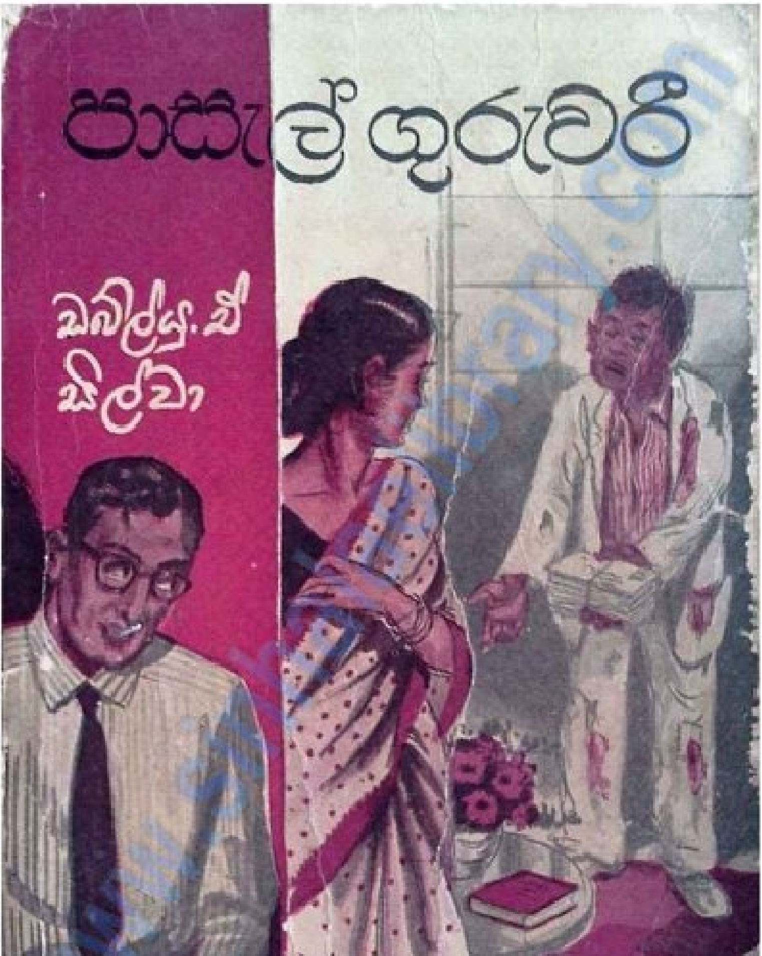

WWW.EXPRESSLANKA.TK 1

පාසැල් ගුරුවරී

ඩබ්ලියු. ඒ. සිල්වා

විසිනි

සිව් වැනි වර මුද්‍රණය

ඩබ්ලියු. බී. සී. ෆොනාර්ක්-සාඳෙදව් වෙනුවෙන් මරදානේ ඔරිබාර්ජේ මාවතෙහි හම්වර 9 දරන තැන පිහිටි ආර්ට් ප්‍රින්ටර්ස් මුද්‍රණාලයෙහි මුද්‍රිත යි.

THE

SCHOOL MISTRESS

(A NOVEL)

BY

W. A. SILVA

(FOURTH EDITION)

1961

පාසැල් ගුරුවරී

1 පරිච්ඡේදය

ෂෙරෙක්සම් ද? ආලිසාව ද?

විමලා දසවන වරට තම මෙහෙකාරු කෙල්ලට හඬ ගෑවා ය.

"බොල, සොෆියා! බලාපිය, රත්නවීර මහත්මයා එනවාද කියා."

සොෆියා ද ගත වූ නව වරක මෙන් මේ දහවන වර ද පාරට බැස, ඒ මේ අත බැලුවා ය.

"නෑ, නෝනා! ඒ මහත්තයා පලාතක වත් පේන්න නෑ!"

"ඇයි, බොල! දන් කීයට ගිහින් කීයට එන්න ද? හොඳට ම හැන්දෑ වුණා නොවැ?" මෙහිදී විමලා මෙහෙකාරු කෙල්ලට නොව තමාට ම කියා ගන්නා ලෙසින් හුදකලාව ම තොල මතුව, කරදර මුහුණින් බැම් සහල හකුලා, දත් හා දෙතොල් තදකර ගෙන, රොබට් රත්නවීරගේ ප්‍රමාදය ඉවසා ගෙන සිටියා ය.

මිනිසක් අන්නට කිලිගෙල වූ ගැහැනියකට තම ඇඳුම් පැළඳුම් ගැන, සිය පිරිම ගැන, හැඩ බැලුම් ගැන, ගතවන පමාව කොයේ වෙතත්, එ සේ ම මහට බැස අතාන-මිතාන

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK

හැසිරීම් ආදියෙහි ලේප්සුම්-හුඩිය-බැනුම් ගන්නට ආසනු යන ගමක් කෙසේ වෙතත්, කලාතුරකින් හෝ පිරිමියකු නිසා මන පමාව නම් කොහෙත් ම ඉවසුම් නොදෙන්නකි.

විමලා දුන් ඇඳුම් ලීගත බලාපොරොත්තුවෙන් පසු වන්නී ය. සරු බිමක වැඩුණු සිහින් බට පඳුරක් වැනි තෙල් පොමද-පනාව ආදියට මිදනුත් මෙල්ල නොවන අක්බඹුරු කෙස් වැටිය ගමනට හික්මවා ගැනීමට ම ඇයට පැයක් ගතවිය. එසේ ම අලුත් සාරිය සහ සැට්ටය දමා ගැනීමටත්, සියයකුත් එකකටත් වැනි අඩු-පාඩු පිරිමැසීමටත්, පැයක් පමණ ගතවිය. එහෙත් අනාගතය මෙතරම් කල් ගෙවා, වෙහෙස විඳ කරගත් වැඩ සියල්ල පලක් නොගෙන නටබුන් කර දමන්නට වන බව පෙනෙයි. ඛේදයකි! ඇත්තෙන් ම ඛේදයකි!

විමලා නම් අතේ බැඳි කුඩා ඔරලෝසුව දෙස බැලුවා ය. වේලාව සවස හතරකුත් කාලක් පසු විය.

“හොඳයි! තව මිනිත්තු පහළොවකින් බලන්නම්. නිතරවනතු වෙනුවෙන් එපමණකුත් හැකිම තරකයි. ඉනික් පසුවත් මිනිත්තුවකටවත් පස්සේ මා මේ ගමන ගෙන යන්නට බැරිවෙයි” තෙපලා, ඇ හොඳට හරිගැහී වාඩිවුණා ය.

විමලා තරුණියකි— විසි වියෙහි සිටි කදිම පාසැල් ගුරුවරියකි. ඇ සිංහල හුනක් දුරටත්, ඉංග්‍රීසි තරමක් දුරටත්, ගණිත-මිනිත ආදී වෙනත් ගැඹුරු ඈත් විෂය මද පමණකටත්, දනගත්, පරණ සිරිත්වලට ආවඩමින් අලුත් සිරිත් නිසට ගන්නා ජාතියට අයත්, තරුණියකි. ඇය උපත් ගම අනෙකකි— පාසැල් ගුරුකම් කරන ගම අනෙකකි. පාසැල් ගුරුකම් කරන ගමේ පාසැලේ කලමනාකරු, නෝබමි රත්නවීර ද තරුණයෙකි— වැදගත් යයි කියන පවුලකට අයත් තරම්ක

WWW.EXPRESSLANKA.TK

පොහොසතෙකි. මේ හුරුබුහුටි රූමත් ගුරුවරිය සිය ගමේ පාසැලට පත් වූ දින සිට, පාසැල වෙනුවෙන් ඔහුගේ උනන්දුව දියුණු-තියුණු විය— ගමත් බිමත් වැඩි විය— පෙම්බැලුම් වැඩි විය. අනාගතයට ගුරුවරිය හා කලමනාකරු අතර, කතා-බහත් වැඩිවීමෙන් දෙකිසක් කතා අවසන් කොට ඇති තුන්තිර්වක කතාවකින් විවාහ සිටිසිමක් ද විය.

මේ පුවත් පත් දෙපොලට මෙතෙක් දෙය වෙන්නට වැනි කලක් ගත නුනේ ය. සම්ගරුනට හරියන විට අවුරුදු ගණනකිනුත් විය නොහෙන දේ දවසින් දෙකින් වෙයි.

විමලා මේ ගමේ වෙසෙන්නේ තනියම ය. ඇයට සත්තම සෙවන පිණිස සොයිශා නම් වූ මෙහෙකරු කෙල්ල පමණක් සිටින්නී ය. විමලා වැඩිහිටියකුගේ ආරක්ෂාව ටුමමනා කරන වයසට අයත් තරුණියක් නොවන්නී ය. එබඳු ආරක්ෂාවක් ගැන ඇගේ ඇදහීමක් ද නැති. ඇයට ආරක්ෂාව පිණිස ඇගේ ශක්තිය ප්‍රමාණ යයි ඇ සිතන්නී ය.

“සොයිශා! බලාපිය, රත්නවීර මහත්මයා එනවා ද කියා,” යනුවෙන් විමලා කරියට පසේ කාණ්සමට නොහොත් අවසාන වාරයට තම මෙහෙකරු කෙල්ලට නියම කළා ය.

“ඔව්! ඔව්! මෙන්න! කාර්රෙකත්— මේ රත්නවීර මහත්තයා වෙන්න ඇති” සොයිශා පිළිතුරු දුන්නා ය.

එතෙකෙණෙහි පැමිණි මොටෝ රියක් නිවෙස ඉදිරියෙහි නතර කරන්නට යෙදුණේ ය. කලිසම්-කමිස ලාගත්, මිට් තරම්බාරු පුද්ගලයෙක් එයින් බැස, සිනාමුසු මුහුණින් විමලා දෙස බැලුවේ ය.

www.sinhalaelibrary.com

"අනේ— විමලා! තරහ වෙන්න එපා. මේ තරම් පමා වුණේ කාර් එකක් සොයා ගන්න නැතිව වද වූ නිසායි. ඉතින් ගොඩවෙන්න— ගොඩවෙන්න— අපට නොපමාව ආපසු එනැකි."

"දැන් කිසිත් ප්‍රදර්ශනයක මොනවා බලන්න ද? ඇරත් කීයට ගෙදර එන්න ද? මගේ කල්පනාව දැන් නොගොසින් තමයින්න." තරුණී නොසතුටු හඬින් කෙඳිරි ගෑවා ය.

"හා! විමලා! ඔබ දන්නේ නැහැ— [illegible] ප්‍රදර්ශනයක් බලන්න යනවා නම්, රෑ කාලය හොඳ! මොනවා ද? හය වෙන කොට අපට එතනට යනැකි— අට වෙන කොට ගෙදර එනැකි."

"නමුත් රෑ කාලේ තනියම යන ගමන්-බිමන්වලට මා කැමති නැහැ."

"මොකද තනියම?"

"තනියම නොවේන් නං—"

"ඇයි මා ඉන්නේ?"

"මහත්මයා මගේ කවුද?"

"ආරක්ෂකයා."

"ආරක්ෂාවට හිටිය අදය ඇලියාවට සිටින්න බැරිමැයදු?"

රත්නවීර අහක බලාගත්තේ ය. විමලා සිනා සුණා ය. සිනාසී, මෙසේ කරුණු [illegible] දෙන [illegible] "කොසාපියා! මා එන තෙක් හොඳට [illegible] බලාගෙන, නිදි වැටෙන්න නේම එපා. නින්ද යන්නම එනවා නම්

WWW.EXPRESSLANKA.TK 4

ගෙදර එනගෙන බුදියාගන්. නොගොඹටත් රෑ වෙන්න ඉස්සරින් මා එනවා." මෙසේ පවසා, මොටෝ රියට නැගුණා ය. තරුණියා ද ඇය අනුව නැග, පසකින් වාඩි ගත් ඉක්බිති, රිය දෙතුන් විටක් මහ හඬින් ගොරවා, පිටත්වුණේ ය.

ඔව්හු සවස හයට පමණ වික්ටෝරියා පිට්ටනියේ ප්‍රදර්ශනයට පැමිණියෝ ය. මේ ප්‍රදර්ශනයේ දගීත මාතෘය ම විමලාට පුදුමයකි. මෙබන්දක් ඇය විසින් කිසි කලෙක නොදක්නා ලදී. එය ඉන්ද්‍රජාලිකයකුගේ කිසියම් අද්භූත මායාවකින් මවා පාන ලද මඟුලොඩ්ඩියක් මෙන් පෙනුනෙත්, එහි ශ්‍රී විභූතියෙන් වශීකෘතව මදක් කල් සිට, නොයෙක් පැහැති නොයෙක් විදියේ ඇඳුම් ආයිත්තම්වලින් සැරසී හැඩ පෙණෙන්නට යන පැදුම් ගමනින් මොනරියන් මෙන් කර උස්කර ගෙන, තම තමන් පෙම්වතුන් හෝ සැමියන් උර එල්බගෙන, මඩුවෙන් මඩුව තරඹමින් කෙලි-කවට සිනාවෙන් හා මිහිරි මුදු තෙපුලෙන් පසුවෙන දිවසරන් බඳු වෙන යුවතියන් මෙන් විමලා ද තම පෙම්වතා හා පරිතරණයට පටන්ගත්තා ය. විමලාගේ කල්පනා ශක්තිය වූකලී සාමාන්‍ය සිංහල කාන්තාවන්ගේ මෙන් නොව, ශාස්ත්‍රීය මනාත් තරයක් විෂයෙහි තරමක් දුරට ව්‍යායාමිය කරන ලද්දකි. එහෙයින් මේ ප්‍රදර්ශනයෙහි දකුම් කටයුතු කෙලි සෙල්ලම්වලට වඩා ඇයගේ සිත බෙහෙවින් ඇදුණේ, ශිල්ප-කර්මාන්ත විෂයක වූ නොයෙක් දෙයෙහි ම ය. එහෙත් ඇයගේ ආරක්ෂකයා වූ ජෝබම් රත්නවීරට නම් ඒ කිසිවකින් ගනයුත්තක් නැති. ඔහුට තුබුණු එකම ප්‍රදර්ශනය විමලා පමණකි. පදම් බයින්නට නොදී, දකියෙන්-අකීය වෙරිය තබාගන්නා කර ගෙන, ඔහු නොයෙක් පැහැති විදුලි පහනින් නොයෙක් සැරමෙන් [illegible] ඇයගේ මනෝනුකූලව පුදන ලද අභිමත ලොවකගෙත් ගැසුරුණේ ය.

"විමලා! ඔය බැලුවා මැද්ද? මට නම් දැන් බඩගිනියි— යමු" රත්නවීර යෝජනා කළේ ය.

"දැන් වේලාව කීයද්දයි?" ප්‍රශ්න කරමින් විමලා ද තම ඔරලෝසුව බැලුවා ය. "හෝ! දැන් බොහොම රෑවුණා වැනියි. දහයටත් කිට්ටුයි. වේලාව ගියා මට දැනුණේ ම නැහැයි" පවසා, ඈ රත්නවීරගේ මුහුණ බැලුවා ය.

ඉන්පසු ඔව්හු එතැනින් පිටත් වූහ. මේ පිටත් වූයේ, ගමට එන්නට යයි විමලා සිතූ නමුත් යෝ එ සේ නොවේ ය. කොළඹ එක්තරා අප්‍රසිද්ධ මූල්ලක පිහිටි තුන්වන පෙළේ හෝටලයක් ඉදිරියේ මෝටෝ රිය නතර වූයේ ය. රත්නවීර ද, විමලා රියෙන් බස්වා ගෙන හෝටලයට පිවිසියේ ය.

2 පරිච්ඡේදය

ඈලියාව

"මේ මොකද මහත්මයා— මේ නිදන කාමරයක් නොවේ දැයි?" විමලා සැක සිතින් වුව ද, සිනාමුසු මුහුණෙන් පිළිවිසියා ය.

"ඔව්! විමලා— අප ඉතින් මෙහෙන් පිටත් වෙන්නේ හෙටයි."

"හෙට?"

"ඔව්!"

පිටමන්හට නැති අමුතු නුවණක් ගැහැනුන්හට තිබෙයි. එය ඈතැම් තිරිසනුන් තුළ දක්නා ලැබෙන ඉවට සමාන ඉන්ද්‍රියයකි. විමලාට මේ ඉන්ද්‍රියයෙන් අඩු-පාඩුවක් නැති. මේ ගමන පිටත් වුණු නැන් සිට ම කොහෙදෝ වැරදි වැඩක් ම බව ඇයට යථෝක්ත ඉන්ද්‍රියය කාරණකොට දැනුණේ ය. එහෙත් මේ ආරක්ෂකයා— මේ පාසැල් කළමනාකරු— භීතියට හේතුවක් වෙතැයි ඇයට නො සිතිණි. ඈ ඔහුගේ පොරොන්දු විශ්වාස කළා ය. ගරු කටයුත්තකු හැටියට පිළිගත්තා ය. එහෙයින් ඔහු කැටුව මේ ගමන පිටත් වුණා ය. එහෙත් දැන් ඇයගේ සිත් නමැති ලොකයට සැක නමැති කළු වලාකුළක් උදා වූ මොහොතකි. නුදුරුව ම ගෙණ-විදුලි හා වැසිත් ඇතිවනු නිසැක ය.

"හෙට මහත්මයා පිටත් වෙන්න— මට නම් දැන් ම යන්න ඕනෑ" ඈ තදින් කීවා ය.

රත්නවීර පිටු පසට අත දිගු කරමින් දොර වසා, දොරට ම පිට දී සිටියේ ය.

"බැහැ! විමලා! ඔබ අද මෙහෙ නවතින්න ම ඕනෑ."

"නෑ, මහත්මයාට මා මෙහි නවත්වන්න සුදුසු කමක් නැහැ."

"සුදුසු කම්, තියෙනවා."

"මොනවා ද?"

"මා ඔබට බොහෝ ම ආදරෙයි."

"ආදරෙයි." යනුවෙන් විමලා ප්‍රතිරාවයක් කොට, [illegible] තරුණයාගේ හිස සිට දෙ පතුල දක්වා බලා, "ආදරෙයි! මහත්මයාගේ ආදරයේ තරම දැනෙන්නේ

WWW.EXPRESSLANKA.TK

මට දැනුයි. මහත්මියා බොරු පොරොන්දුවලින් මා උම්බු කර, මේ ගමන පමා ගෙනාවේ මේ ආදරය ටික පෙන්වන්න දැයි?" ප්‍රශ්න කළා ය.

"හා! සිදේවී මේ මොන බොරු ද? මේ තරහෙන් මා දෙස බලන්නේ මොට ද? දැන් පෙනෙන හැටියට ඔබේ මට ආදරයක් නැති හැඩයි."

"ඇත්තෙන් ම ඔව්! මට නම් දැන් මහත්මියාට කිසි කලක ආලයය කළ බවක් දැනෙන්නේ නැහැ. ආලයය අඩු කරන ධර්මයක් නිසා මෙතෙක් මට ඇස් නොපෙනුණා විය හැකියි — ඉම්බෙනක් නොමග ගියා විය හැකියි— එ පමණයි. හමුත් තවම මා හැන්නට ම නැතිවුණේ නැහැ. මට දැන් ඇස් පෙනෙනවා— මට ආපසු යන්න ඕනෑ."

"ආපසු යන්න— කොහේ ද"

"මාගේ නිවහන්නෙට."

"විමලා! මේ බලන්න— මෝඩකම් කරන්න එපා. මා ඔබේ පාසැලේ කළමනාකරු— ඒක මතක තියා-ගන්න,"

"කළමනාකරුවා නොවෙයි. මහත්මයා මගේ මිනි මරුවා......මට මෙතැනින් පිට වෙන්න ඉඩ නුදුන්නොත් මගේ මරුවා."

"දැන් ඔබට මෙයින් පිට වෙන්න ඉඩ දෙන්නම් බැහැ. ඒක මට මදිකමක්— ලජ්ජාවක්— එක-එකාට කිය-කියා මාව බාල්දු වන්න කාරණයක්—"

සිහින් කට වුවත්, රත්නපිර මහු පිටින් සුදු ය. සිතේ නැතිකම ඔදනට පළ කරන කියාගෙන් [illegible] මුහුණ මෙතිදී කළු විය— පිගරු විය [illegible] විය. එනමුත්

සිහුණු වරිතුරු දෙනෙත් විළිනුම සහිත විය. ඔහුගේ මේ විෂමෙත්‍රීයගට අසරණ විමලාගේ මුහුණ මඩ-මඩා රුමන්ම පෙනෙන්නට වුයෙත් කහර ගත රුධිරය හුණුව, උතුරන්නට වන. මෙබදු සිත් පැහැර ගන්නා මන්මන් කරවන රූපයක් ඔහු කිසි කලෙක නුදුටු තරම් ය. ඇය මෙතුවෙන් තමා සතු ධනය කුලය-බලය එපමණක් ද, ජීවිතය වුවත්, පුද කරන්නට දැන් ඔහු සූදානම් ය. මේ රුමත් මුහුණ උවු තැන් සිට, ඔහු කළ කී තාක් දෙය කෙළේ, මේ බදු ප්‍රකාරයක ප්‍රයෝජනය අපෙක්ෂා කර ගෙන ම ය. එහෙත් දැන් මේ සිවිමැලි ළඳ මොළඳ මුහුණ එග හොජ්ජවත් රණ ගුරගකු විසින් ද දිනිය නොහෙන දුර්ලභ වීධිදෙන මුද්‍රාවක් විම පුදුමයකි.

"විමලා! ඔබේ මේ නාටකය මොනා ද? ඔබ මට ආදරෙයි. දැන් නැතොයි කීවාට මට විශ්වාස නැහැ. මේ රෑ ඔබට ආපසු යන්න බැහැ. ඔබට මේ හැදුණු පිස්සුව මොකා ද? සිත කලකිරෙන්නවත් මගෙන් වරදක් වුණා දැයි?" ඔහු යුගත් විදහා ගෙන ඉදිරියට යමින් ඇය වැළඳ ගන්නට සැරසුණේ ය.

විමලා පස්සට පැන්නා ය. පස්සට පැන, හුරුබුහුටි පා පුටුවල පොළොවේ ගසා තර්ජනය කළා ය.

"ඔබේ නපුරු අදහස් මට දැනගන්න ලැබුණේ, මේ මොහොතේදී නම්. ඔබ මට විවාහ යෝජනා කෙළේත්— මා ගුරු කමෙත් අස්කොට (හරියටම ගුරුකම පහත් රස්සාවක් මෙන් පෙන්වා, මැදගත් වන පිණිස ඔබේ හැසකු ලඟ කලත් නතර කොට, ඉක්පසු, විවාහ කරගන්නා බව කීවේත්— මට මින අත් කිසි සත්‍රියකට කිසි කලෙක ආලයය නොකළ බව කීවේත් — එ සේ ම ඔහු ද ආලයය නොකරන බව කීවේත්— මා නොලදෙන් දිවි නොරැකෙන බව කීවේත්— දිවි රැකුණේත්, මරනය දක්වා අධිවාසකව [illegible] කීවේ—

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK—6

"ඔව්! ඔව්! විමලා! ඔබ මට කොහොම බැණ වැදුණත්, ඒ නිසාත් දේ ඇත්තයි. දැනුත් මම දිවුරා කියන්නම්. ඔබ පා—"

"ඔබ්පා! ඇයි ඔබට මොන ද මා නැති වුණාම?"

"එහෙනම්— මාපා—"

කාලකන්නියා වුණාට ම ඔහොම බොරු දිවුරන්න එපා. ඔබේ බොරු තවත් මා විශ්වාස කරන්නේ නැහැ. ඔබ මට පොරොන්දු වූ විවාහයත්— අලංකාර ගේ-දොර හා බඩු මුට්ටුත් මා රවටන්න කළ මායාවක් බව දැන් පෙනෙයි. මේ ගැන හෝටලේ හෝටල් කාරයා සමඟ ඔබ කළ කතාව— හිතේ— මට ඇහුණේ නැහැ කියා ද?"

රොබට් රත්නවීර නිගැස්සුණේ ය— පුදුමයෙන් පසුබා සිටියේ ය. ඇය තම වසයට ගන්නට යෙදූ මේ උපායය නටබුන් වූ සැටි ඔහුට දැන් ප්‍රත්‍යක්ෂ ය. ඔහු තුළ තම විමලාව ආවාහ කර ගන්න බලාපොරොත්තුවක් තුබුණේ ම නැත. ඇය ලෙංගතුකමින් වශීකරනු පිණිස ඔහු බොරුවට පොරොන්දු වුණේ ය. අසරණ විමලා ඔහු විශ්වාස කළා ය. ඒ හෙයින් ඔහු හා ලියුම් ගනු-දෙනු කළා ය. මෙසේ තරුණිය තිසි පමණට හිලැවූ කල්හි රත්නවීර මේ උගුල ඇටෙව්වේ ය.

කොළඹ හෝටල් සියල්ල වැදගත් නොවේ. වල් තරුණියන්ගේ සැඟවී බැඳවලට උදව් කරන වල් හෝටල් ද, අනුමුලුවල දක්නා ලැබෙයි. රොබට් රත්නවීර පාසැල් කළමනාකරුවකු වුව ද, කොළඹ පැමිණි විට මේ හෝටල ඇසුරු කරන්නෙකි. රත්නවීර හා කොළඹ හෝටල් ගැන කිසිවක් නොදත් විමලා [illegible] කොතොට එහි පිවිසියා ය.

වඳුරන් පිලවුන් හා ලමා පැටවුන් මෙන් ගැහැනුන් දුර්වලතා ඇති දෙයෙකි මෙන් නැති දෙයෙකින් විමසුම් වෙති. මෙ නම් නොමනා පුරුද්දකි. එසේ ද වුව, ඇතැම් විට මෙබඳු ඉතා විපාකයකුත් දක්නා ලැබෙයි. රත්නවීර විසින් පනෙතා වාඩි ගැන්වූ විමලාව ද විකත් ඔබ-මොබ හැසිර, හෝටලය බලන සිතක් ඇති විය. ඈ හුන් තැනින් නැගිට්ටා ය. කෙදවසෙයත් මෙන් ඇයගේ මදපා, මදසස යනත් ගබඩා සැදි කොරිඩෝරයකට යොමු විය. රත්නවීර හෝටල් කාරයා සමඟ සාකච්ඡා, තමා පිළිබඳව යෙදූ උපායය ඇසට ශ්‍රවනය වූයේ, මේ කොරිඩෝරයේ දීය. එකල මේ නපුරු ඉවමෙන් පලා යන්නට ඇයට සිත්වූ නමුත් ඊට ද අවකාශ නොලැබිණි. රත්නවීර එකෙණෙහි ම ඇගේ ආපසු පැමිණියේ ය. මේ දෙබස, එ තැන් සිට, ආරම්භවූ නමුදු තමා හෝටල් කාරයා සමඟ කළ කුමන්ත්‍රණය මෙසේ ඇයට දැනගන්නට ලැබුණු බව මෙතෙක් රත්නවීර නොදත්තේ ය.

"විමලා! ඔබ හරි සමර්ථ ගැනී. මාගේ අදහස් තේරුම් ගන්නාට ඔබට බොහොම සතුටුයි. ඔබට දැන් ඇත්ත කියන්නම්. කසාදය පිළිබඳ මගේ පොරොන්දුව නම් බොරුයි. නමුත් ඔබට ඇති ආලයය නම් ඇත්තයි. මට පුළුවන් නම් ඔබ මෙලාකටත් බැඳගෙන ඉමරයි. මට නමුත් කසාදයක් බඳින්න බැහැ. මා කසාදයක් බැඳලා—"

"ආ! එහෙමද?"

"ඔව්! විමලා මට සමාවෙන්න."

තරුණිය විස්මිත මුවෙනුත් හා විකසිත දෙනෙතින් බලා ගත් වනම සිටියා ය. මේ ඇයට අලුත් ප්‍රවෘත්තියකි.

"ඒ මගේ කසාදය මහ කාලකන්නි කසාදයක් විමලා". යනුමෙන් / රත්නවීර යළිත් කතාව පටන් ගනිමින්, "ඒ කසාදය බැන්දේ අවුරුදු දෙකකට උඩදියි.

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK

අප දූන් වෙන්වෙලා දහඅට මාසයක් පමණ ඇති. හමුවුත් දින්නැාදු කරන්න තව ම ප්‍රථමින් ම්ලෙනි නැහැ— ඇහෙන කරුණු නැති නිසා. දූන් මට වෙලා තියෙන දේ ඔබට පෙනෙනවා නොවේ ද? කවුරුත් 'කසාදය-කසාදය' කියමින් මුර දෙනවා, මේ කසාදය කියන එක මොකක් ද? එය ගැන මගේ නම් කිසිම අදහසක් නැහැ. අඹු-සැමියන් ඔවුනොවුන්ගෙට වෙනත් ගති ගුණවලින් යුක්ත නම්, කසාදය බරපතල වැඩ ඇති සිර ගෙයක්— විමලා මගේ ආලයය ගැන පොඩියක්වත් සැක කරන්න එපා. ඒ නම් ඇත්තෙනුත් ඇත්ත සි. හැබෑ ම ඇත්ත සි. මේ ආලයය ඔබ දුටු දා ම බැඳුණු ආලයයකි. එදා මෙම ඇල්මක් උපන්නේ කොට මා තුළ කිසිවකට ඇතිවුණේ නැහැ— මතු ඇතිවෙන්නේත් නැහැ. ඔබ හැර මට නම් වෙන කවුරුත්වත් ඕනෑත් නැහැ. ඔබේ සිත් දිනා ගැනීමට— ඔබ මා සතුකර ගැනීමට— මේ සෙදු උපක්‍රමය ඇත්තෙන් ම නීච ක්‍රියාවක් තමා. කවුරුත් සුඩසරවත් ආලයයටත් කෝකත් ඔච්චුයි. ඒ බව දන්නවා නොවැ? මට සමාව අනුකම්පා කරන්න. මා විශ්වාස කරන්න. විමලා ඔබට නම් පසුතැවිල්ලක් නොවේවි. ඔබගේ අනාගතය සැපවත් වෙයි. ඔබ ඔය උලව් ඉන්ස්කෝල ගුරුකමෙන් අස්කොට කොළඹ හොඳ ගෙයක ජයට පදිංචි කරවන්නම්. පදිංචි කරවා, මම ඔබට මෙහෙකරුවකු වෙන්නම්. ඔබේ වචනය ආගමය මෙන් අදහන්නම්. ඔව්! විමලා— මම දිවුරුම පිට දිවුරන්නම—'' රඟයෙක් මෙන් මෙහිංන්නත් විසින් කවදාත් මතුරන්නට යෙදෙන දැහැන ඔහු ද දිගට ම මෙසේ ජපකරන්නට වන්නට මේ කරදරයෙන් තොර ඉවසිලිමත් විමලා ඔහු නතර කළා ය.

"මගත්මයා ඇති-ඇති. දූන් ඉතින් මට යන්න ඉඩ දෙන්න. මගත්මයා මට යන්න දෙ[illegible]

තරුණයා නැවතත් දෙර හරින් කර ගත්තේ ය. "නැහැ! විමලා! ඔබට මා යන්න දෙන්නේ නැහැ. දූන් රැවුණා වැහිසි. යන්න කාර් එකක් ඇත්තේත් නැහැ."

"මට කාර් එපා— මට පයින් යනැකි— මට මෙතනට වඩා මහපාර හොඳයි."

"බැහැ! විමලා!— බැහැ! මගේ පණ තියෙද්දී ඔබට නම් මේ කාමරයෙන් මිට වෙන්න දෙන්නේ නැහැ. ඔබ නිසා මට විස්සුයි. වෙන ඕනෑම දෙයක් ඉල්ලන්න— දෙන්නම්. ඕනෑම වැඩක් කියන්න— කරන්නම්. යන්න විතරක් කියන්න එපා. ඒක කවදාවත් වෙන්නේ නැහැ. හරි යන්නේ නැහැ. ඔව්! සිදේවි! සත්තකයි,'' කියමින් ජන්තාවිර අභිමුඛයට පැන, සවතිය යන්තිමින් බාහු යුග්මයෙන් ඇය වැරකොට වැළඳ ගෙන, උම්මත්තකයකු මෙන් සිඹින්නට පටන් ගත්තේ ය. වචනයෙන් කියා දිනාගත නුහුණු නැත, මෙබඳු ක්‍රියාවකින් ගෝ ඇය අවනත කරනු වස් ඔහු මෙසේ කෙළේවී තමුදු ගෙඳ නිරර්ථක විය. ඈ වහා අතක් නිදහස් කොටගෙන, පුළුවන් වැරෙන් ඔහු මුහුණට පහරක් ගැසුවා ය.

"උඹ නම් තිරිසනෙක්— මට යන්න ඉඩ දියන්— මට තවත් උඹ පෙනෙන්න බැහැ. මට තවත් කිරිහැර කළොත් මා මර හඬදී කෑගසා බව දනගනිත්'' ඈ ඔහු කෙරෙන් ඉවත් වෙමින් තර්ජනය කළා ය.

"විමලා! නිකම කෑගාන්න යදන්නේ මොට ද? ඕහොම පොඩියකට තවතින්න. මම තව මිනිත්තු දහයකින් එන්නම්. එනකොට ඔබේ ඔය දරුණු ගින මවනස් වේවි. තරුණයා ඇය කාමරයේ සිටියදී දෙර [illegible] ගියේ ය.

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK

3 පරිච්ඡේදය

"උපායය දන්නෝ අපායෙහි නොවැටෙති"

රක්නවීර කාමරයෙන් පිටවූ ඇසිල්ලේ දමියන් බල්ලකුගෙන් බේරාගත්තා අවසරයක් ලැබූ මුව දෙනක මෙන් විමලා ආශ්වාස මාත්‍රයක් කරමින් යහන මත වැටී වුණා ය.

"අනේ දෙය්යනේ මොකද මට වුණු මේ විපත්තිය! දුෂ්ට වූ චල් මිනිහකු විශ්වාස කළාසින් මා පත් උගුලක සැටි! මේබඳු විපතට පත් අසරණ ගැහැනුන්හට දෙවියන් පිහිට ලැබුණු බව පොත පතින් නම් පෙනෙයි. මෙකල සක් දෙවිරද නැද්ද? සිඛ විද්‍යාධරයන් නැද්ද? වාසව දේවතාවන් නැද්ද? මා ඔවුන්ගෙන් පිහිට ලැබීමට නුසුදුසු ද? මට නම් මේ අසත්පුරුෂයාගෙන් නිදහස් වීම අමාරුයි. අනේ මේකට මොකද කරන්නේ" යනුවෙන් වික්ෂිප්ත වූ තැනැත්ති, තමාගෙන් ම ප්‍රශ්න කළා ය.

ඈ නැගිට, දොර අරින්නට මැයම් කළා ය— ජනේලය ඇර පිටත බැලුවා ය, උඩුමහල් කවුළුවක් බැවින් පහතට පැන දිවි නසා ගැනුමෙන් මිස එයින් වෙන පිහිටක් නොලද හැකි බව දුටුවා ය.

"පනින්න ඕනෑ මෙතෙනින් එළියට. මැරෙනොත් මැරියන් කියා පනින්න ඕනෑ මෙතෙනින් එළියට" මෙසේ සිතා ඈ ඊට සැරසුණා ය.

එහෙත් මේ සාහසික ක්‍රියාව කරන්නට පළඹු ඇයට සක් දෙවිඳුගේ නොහොත් විද්‍යාධරයකුගේ නොහොත් වාසව දෙවතාවකුගේ නොව, ඉඳුරා ම වෙනස් අන්‍ය දිව්‍ය රාජ්‍යයකුගේ පිහිටක් ලැබිණි. ඒ දිව්‍යරාජයා නම් ගණේශ්වරයා ය. ගණපති දෙවි ඇයට නුවණක්

දුන්නේ ය. එසින් ධෛර්‍ය ලත් තැනැත්තී මේ සැහැසි වැඩය අනෙක් ප්‍රස්තාවයකට කල් දමා, ගණපති නුවණින් කටයුතු කිරීමට සිතට ගත්තා ය.

ඈ මහාම උපශාන්ත සවභාවයක් ආරූඪ කරගෙන, යහන මත වාඩිවී, තරුණයාගේ පැමිණීම බලාපොරොත්තුව සිටියා ය. වැඩි කල් පමණෙවත්හට පළමු තරුණ පෙමී යළිත් දොර ඇර ගෙන, කාමරයට ඇතුළු වූයේ ය. ඔහුගේ දෙනෙත් බර විය— රත් විය— අඩවන් විය— හැකුළුණු කොපුල් විය— යකකු හැඟීමේ පෙනුමෙන් විරූප විය.

මද රද හැම තැනදී ම සටනින් දිනන්නේ නොවෙයි. ඔහු ඇතැම් තැනක, පරදින්නේ ය. ඒ පැරදුණු පමණින් පැරදුණේ ද නොවෙයි. ඔහුට සුරා නම් වූ පුරෝහිතයෙකි. යථෝක්ත පුරෝහිතයාගෙන් ලබන ලද වූමදෙස් ඇසීම ප්‍රතියත්න ධෛර්‍යයෙන් ඔහු යළිත් යුධාරම්භ කරන්නේ ය. රක්නවීරගේ පෙනුමෙන් ඔහු මද රද පෙරෙවි වූවදෙස් ලැබ පැමිණි බව සලකා ගත හැකි ය.

"ආ! විමලා! ඔබට දැන් බොහොම මහන්සියි. ඒ? ඔව්! ඔබ කීසම අපරාදේ— අපරාදේ— තැවෙනවා— පොඩිවෙනවා. දැන් ඉතින් කියන්න. ඔබ මා සතුරෙක් කරගන්නද කැමති මිතුරෙක් කරගන්න ද? දෙකින් එක කියන්න— වහාම කියන්න" ඔහු හොතලමින් කීයේ ය.

විමලා හෙමින් බිම බලවා, ඔහු දෙස බැලුවා ය— අනතුරුව මුහුණේ පැතිරී ගත මද සිනාවක් ඇති කළා ය. ඇගේ පිළිතුර එ පමණකි.

"හා! දැන් ඔබේ රකුසු වෙන නැහැ. දැන් බොහොම හොඳයි! තවත් ඔක්කොම බොහොමයි! ඔව්! ඔව්! බලාන් කාරකම් විකක් කරවා ගන්න කම්හරු බොහොම විරුඩිකම්

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK

පාතවා” කියමින් ඔහු ඇය පසකින් වාඩිවී හෙමින් සිරස පිරිමැද, “විමලා— ඔබට මා කොච්චර ආදරේද? මා කියන දෙයක් ඔබ විශ්වාස නොකරන්නේ ඇයි?”

“අර හෝටල් කාරයා සමග කළ කසු-කුසුව නිසා මට— මට මහත්මයා තිත්ත වුණා— එ පමණයි” ඈ කීවා ය

“විමලා! මට සමාවෙන්න. ඔබට කාරණය දුන්-දුන් තේරුණු නිසා තමයි මට එහෙම කසු-කුසුවක් කරන්න වෙන්නේ නැහැ. මගේ ආගම පා—”

“හා දිවුරන්න එපා. මහත්මයාට මගේ නොකැමැත්තක් තුබුණා නම්, මා මෙහෙම ලියුම් ගනු-දෙනු කරනවාද? මෙහෙම ගමන්-බිමන් පිටත් වෙනවාද?”

“ඒක නොවෙන්නම් විමලා— ඔබ අවිශ්වාස කළාට මගේ ඔළුවට හත් කෙණ ගහන්න එපායැ?”

“හා! හා! මහත්මයා— සාප කරගන්න එපා. මහත්මයා නැති වුණොත් පාඩුව මටයි—”

“ආ! මා කීවේ නැද්ද විමලා? මට— මට— ආලයය නොකර ඔබට කවදාවත් ඉන්න බැහැ කියාලා— මා කීවේ නැද්ද? මට ඔබ දුන් ඔළුව උඩ තියාගෙන නටනැකි.”

“මහත්මයා බොහොම පොඩියක් ඉවසන්න. මහත්මයාට වරදක් වුණොත් මට පාඩුයි— මට වරදක් වුණොත් මහත්මයාට පාඩුයි—”

“අනේ විමලා! ඒක මොට කියනවාද?”

“ඒ නිසා අපි කරන වැඩක් කල්පනාවෙන් කරමු.”

“ඔබ කියන ඕනෑම දෙයකට කැමතියි.”

“මහත්මයාගේ අදහස කලින් මට මෙහෙම නොකියා හිරිහැර කළාත් මහත්මයා මට ආදරය බව නම් ඇත්තයි. නමුත්”

“නමුත් මොකෑ නෑ— විමලා! මගේ ආදරය නම් ඇත්තයි— ඇත්තයි— ඇත්තයි.”

“ඔව්! ඇත්තයි නමුත්—”

“ආයෙත් නමුත් කියනවා.”

“මහත්මයා මා කියනදෙය අහන්න.”

“හොඳයි!”

“මහත්මයාගේ මුළු වැයම මා බැඳගන්න නේද?”

“ඒට වඩා කවත් ඇත්තක් ලෝකෙම නැහැ.”

“නමුත් දික්කසාදයට ඉඩක් නැතුමයි මේ ලතාවීම?”

“අනේ! ඒක මොකට කියනවා ද?”

“ඉතින්! ඒව සුදුසු කරුණක් ඇති කර දුන්නොත් මහත්මයාගේ නෝනා ඒක උසාවිය ඉදිරියට පමුණුවා දික්කසාදයට අවසර ලබාගනීවි— නේද?”

“ආයෙත් අහනවා!”

“එහෙනම් අපි සුදුසු කරුණක් ඇති කරමු.”

“කොහොමද?”

“අපි [illegible] නැගෙනහ හෝටලයකට ගොස් අඹු-සැමියන් හැටියට රෙජිස්ටරයේ ලියාලා කාමරයක් කුලියට ගනිමු.”

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK

"බොහොම අගෙයි. රෙජිස්ට්‍රාර් උපාධිය ඉදිරියට ගෙනෙන්නටය කියා ඇගේ නිසිදෙනාට දැනුම් දුන්නාම අවසරය නිකම් ම ලැබෙයි."

"ඉන්පසු අපට කසාද බඳින්නැකි."

"ඔව්! ඔව්! විමලා, එතකොට ඔබ මගේ— ඔබ මගේ—" කියමින් රන්නාවීර ඇය වැළඳ ගත්තේ ය.

ඔහුගේ ඒ වැළඳ ගැන්ම තද පිළිකුලෙන් ඉවසමින් විමලා නැගිට්ටා ය. නැගිට, දොර දෙසට පා නැඟුවා ය.

"මේ මොකද— දැන්ම ම යන්න දැයි?" රන්නාවීර දෙනෙත් විදහමින් පිළිවිසියේ ය.

"ඔව්! ඉඩ ලැබුණු හැකදී ප්‍රයෝජනය ගන්න ඕනැ."

"හොඳයි! හොඳයි! මට කමක් නැහැ. කලින් කීවා නම් එක පාරට ම ලොකු හෝටලයකට ම එක්ක යනවා නොවැ?"

රන්නාවීර ද විමලා අනුව පා එසෙව්වේ ය. මෙරි මතින් බරවූ කකුල් අමාරුවෙන් නැත-නැත ඔබා තරප්පුවෙන්ද යමතම බැස ගත්තේ ය. කුලී මෝටර් රියක් ගෙන්වන්නට සේවකයකුට ද නියම කළේ ය. මේ අතර විමලා හෝටලේ දොරකඩට සමීප වූණා ය.

"විමලා! මෝටර් රිය ගෙනෙනකං, ඔහොම හිටින්න" රන්නාවීර කීයේ ය.

එහෙත් විමලා නොනැවතී ම ගොස් දොරකඩින් පිට වූණා ය. දුර යන ටැක්සි කරත්තයක් ඇය කතා කළා ය.

"ඒයි! ටැක්සි!"

"එපා! විමලා, දැන් මෝටර්රියක් එයි."

"ඒයි! ටැක්සි!"

"මෝටෝර්රිය!"

"ටැක්සි!"

"ටැක්සි කරදර මැතියි— ඉක්මන් මදි— විමලා!"

"ටැක්සි!"

ඒ ශබ්දය ශ්‍රවණය කළ උස දළදඬු දෙමළෙක් කරත්තයක් ඇදගෙනවිත් විමලා ඉදිරියෙහි නැවතුවේ ය. ඈ එහා ඊට නගින්නට සැරසුණා ය. රන්නාවීර ඈ නතර කළේ ය. විමලා දිවි දෙනක මෙන් කිපී ඔහු දෙස රවා බැලුවා ය.

"ඇයි! විමලා මෝටෝ කාර්එක?" රන්නාවීර කෙඳිරිගෑවේ ය.

"මෝටෝකාර්එක? මට ඕනැ මෝටෝ කාර්එකක් නැහැ. මොගුටෝකාර් එකෙන් උඹට ඕනැ තැනක උඹ මිකබැවෙයන්. මට මෙතන හිරිහැර කළොත් බලාපන් රන්නාවීර උඹට හුගක් දුරට වරදිවි. මේක මහපාරක්. අර අතන ඉන්නේ කවුද කියා බලාපන්." ඈ සමීප සිටිවූමේ සිට පොලිස්භටයා පෙන්වා, "මා ඔහුට කැඟසා, අසරණ තරුණියකට හිරිහැර කරන පාපිෂ්ඨයකු හැටියට උඹ බාරදෙනවා."

"විමලා!"

"වහපන් කට"

"අනේ! මේ"

"සිටවූමෙන්න එපා."

www.sinhalaelibrary.com

WWW.EXPRESSLANKA.TK 11

"ඔබට මේ"

"බලාගනයි."

ඈ පින්ෂෝ කරත්තයට නැග ගත්තා ය. රත්නවීරගේ මෙරි සුදිණි— මුහුණ පුදුමැලි විය. කෝපයත් ලජ්ජාවත් ඉවසිය නොහී ඔහු විපිළිසර විය.

"විමලා!"

"අහකට වෙයන්!"

"එක වචනයක්!"

"බැහැ"

"හම්බවෙලා එක වචනයකට!"

"මොකද"

"අනේ! ගමට ගිහින් හා එක්කවත් මේ සුට කපටි කියන්න එපා."

"ගමට? නොදකින් උඹ ඉන්න ගමත් මට ඉතින් එපා."

පින්ෂෝ කරත්තය පිටත් වුණේ ය. තාවේ වැතුණු කුකුලා ගසාගෙන යන උකුස්සා දෙස බලා සිටින කිකිළියක් මෙන් රත්නවීර ද නුගක් තැන් බලාගෙන ම සිට, ආපසු හෝටලයට පිවිස, පුටුවක වාඩිවී, මේසයක හිස ඇතගෙන,

"බෝයි! විස්කි-සෝඩා එකක් ගෙනෙන්" යි මුරගෑවේ ය. කල් පසු වූ බැවින් හෝටලේ මත්පැන් කැල මිසා තුඹුණෝත් ඔහුට හෙද නො ලැබිණි.

රත්නවීර එදිනෙදා හෙස්ම දෙතිත් සමිසවුල්ලට කැප වූ කාලකන්නියකු මෙන් හුදකලාව ම සිතින් විඳෙව්වේ ය.

4 පරිච්ඡේදය

තෘප්තිය හා උද්‍යෝගය

වැලිමඩගොඩ මුඩුක්කුවක පිහිටි කුඩා ගෙයක, එළිපත උඩ වාඩිවී බුලත් විටක් කොටමින් පසුවන මහල්ලෙකි. ප්‍රේමින්කුසියා නම් වූ තව අනු විසෙණි සිටි මෙම මහල්ලාගේ මුහුණ තම වරක්, නැහැ-කට-ඇස් ආදිය හොඳට තුබුණු ඔවට ලකුණු වසයෙන් නැත-නැත වල ගොඩැලිවලින් යුත් එකම චක්‍රාලී ගොඩකි. ඔහුගේ මුදුන පැදුණු හිස, පෙද හැලුණු පුසර මලකි. ශරීරය කගරින් බැඳි සමෙන් වැසුණු ඇට සැකිල්ලකි. ඔහුගේ නිවෙස ද ඔහු මෙන් පරණ ය. එහි එක් කාමරයක් කුලියට දී තිබේ. එයින් ලැබෙන කුලියෙන් හා පින් පඩියකිනුත් ඔහු යැපෙන්නේ ය.

ඔහුගේ කාමරය කුලියට ගෙන පසුවෙන්නා ද අපූර්ව පුද්ගලයෙකි. මේ පුද්ගලයාගේ නම බෑනම් ය. ජීවිතයේ 'එෆ්වයි' සමයය නම් වූ තරුණ වයසට තවමත් නොපැමිණි නමුදු දන්ම ම ඔහුට ජීවිතය සංග්‍රාමයකි— දුප්පත්කම නමැති සතුරා සමග කරන එකම සටනකි. ඔහුට විවේකයක් නැත— සැපයක් නැති. ඔහු සම්බ [illegible] ගෙවල් කුලියටත්, කෑම-බීම වලටත්, පොත-පත ගැනීමටත්, ගුරු පඩිරුවලටත්, මුදල්

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK - 12

සැපයීමට තිත් පැයේ ම වැඩ කරන්නේ ය. ඔහු ද ඇටසැකිල්ලකි. මගල්ලාට මෙන් ඔහුට ද නෑයෙක් නැති— මිතුරෙක් නැති.

“මොකද— අප්පේ! මෙකෙ තේරුම? මේ රෑ-දවල් දෙකේ මෙහෙම පදිංස වෙන එක හොඳයැ? මේ දරුවාගේ පණ නල නැති කර ගන්න හොඳැ හදන්නේ?” ප්‍රින්කුසියා අත්ලට ගත් බුලත් විඩිය කටේ ලා ගන්නට සැරසෙමින් කියේ ය.

“සියා! නිදා ගන්න— මට තව වැඩ ටිකක් තියෙනවා” කියමින් බෑනාට යළිත් ලිවීමේ නියුක්ත විය.

“අප්පේ දැන් වෙලාව කීය ද?”

“කීය ද සීයේ?”

“එකොළහත් වැදුණා—”

“සියාගේ කන තවම හොඳට ඇහෙනවා නොවැ! ඔව්! මටත් දැන් ටිකකට ඉස්සෙල්ලා අල්ලාපු ගෙදර එකොළහ වදිනවා ඇහුණා— මට හිතුණේ සියාට ඒක ඇහුණේ නැහැ කියා යි.”

“අනේ! අප්පේ, මට දැන් තිබෙන එකම වස්තුව මේ කන් දෙක තමා. අනින් එක ඉන්ද්‍රියයක්වත් දැන් මට අයිති නැහැ. මට වැඩකරන්නේ නැහැ” යි පවසා, මගල්ලා බුලත් විඩිය කටේ ලාගෙන ලොඹු ගපන්නට වූණේ ය.

“අනේ! අනුකම්පා කටයුතු මේ දෙදෙනාටම ම වඩා අසරණ බුලත් විටට ය. ඒ එක වහන වෑට් මෙතෙන් නෑ කැළඹ මදිවාට මෙන් නවන් රැළඹුදු ඉතුරු හොඳ දියපත්තෙත් ම වෙන්නට අනෙක් [illegible]

“අනේ! අප්පේ— මෙකෙ තේරුම මොකද්ද?” කියමින් යළිත් මගල්ලා දුක්වුණේ ය.

තරුණයා කහින්නට පටන් ගත්තේ ය.

“දරුවා! ඔය කැස්ස හොඳ නැහැ.”

“මොකද කරන්නේ සීයේ?”

“නිදාගන්නකෝ!”

“නිදාගත්තාම මට හෙට යන කල කොහොමද? හෙට උදේට මට තේවතුර බොන්න ඕනෑ. අද මගේ පෑන්සලය නැතිවුණා. ඉතින් පෑන්සලයක් ගන්න ඕනෑ— දවල්ට කෑම ඕනෑ. මේ අර තේවතුර කඩේ ගණන් ටික බලාලා ගිහින් දීපුවා ම රුපියලක් ලැබෙයි. ඉතින් ඒක ඉවර කර ගන්නේ නැතුව කොහොමද්දැයි?” කියමින් බෑනා යළිත් කහින්නට විය.

“අනේ! අප්පේ! ඕනෑනම් මම රුපියලක් දෙන්නම්. දූත් නිදාගන්න.” ප්‍රින්කුසියා කියේ ය.

බෑනා සිනාසුණේ ය. ප්‍රින්කුසියා දෙස ප්‍රේම යෙන් බැලුවේ ය. ඉටිපන්දමේ දුබල එළියට වක්රැලි අතර පිහිටි කුඩා මැණික් යුවළක් වන් මගල්ලාගේ දෙනෙතෙහි ප්‍රීත්‍යාලෝකය පෙනිණි.

“සියාට බොහෝම ස්තුතියි. සියා මටත් වඩා අසරණ යෙක්— මට නම් තවම තරුණකම වත් තිබෙනවා— සියාට එපමණක් වත් නැහැ. ඉතින් සියාගෙන් පිහිටක් ලබන්නේ මොන හිතකින් ද? සියාට උදව් කටයුතු නෑන සියාගෙන් උදව් ලැබීම නිසරුවක්—”

“නෑ! නෑ! දරුවා— එහෙම නම් රුපියලක් හෙටට ගන්න.”

WWW.EXPRESSLANKA.TK 13

"අනේ! සියේ! ණය ගැනුමක් ගැන නම් මතක් කරන්න එපා. එය තියෙන කරදරවලට තවත් කරදර එකතු කර ගැන්මක්." බෑනාමී කීය.

"දරුවන්! එහෙම නම් මේ කරන ඉගෙන ගැනුමේ තේරුම මොකද? ඉගෙන ගැනුම ඉවර වෙන කොට ඔබත් ඉවර වේවී. ඉතින් ඔබේ ජීවිතය ඔබ නිකරුණේ නැතිකර ගන්නා වෙන්නේ නැද්ද?"

තරුණියා විස්මයෙන් මහල්ලාගේ වත්රැළි මුහුණ දෙස බලාගත්වන ම සිටියේ ය.

"සියේ! මට තව වැඩි කලක් මේ දුක විඳින්න වෙන්නෙත් නැහැ. දූත් ඉතින් අවසාන විභාගයෙන් සමත් වෙන්න ලඟයි. මෙහෙන් කළා වාගේ මේ විසාත් කර ගන්න ඕනෑ. ඊන්පසු පෙරකදෝරු කමින් මුදල් හම්බ කරන්න පුළුවන් රස්සාවක් නම් මමත් හම්බ කරන්නම්".

"ඉතින්-දරුවා! ඔබ පෙරකදෝරුවෙක් වී මුදල් හම්බ කර ගෙන මොකද කරන්නේ?"

"සියාගේ ප්‍රශ්නය බොහොම ගැඹුරුයි."

"ඔව්! දරුවා! ඔය තිකට පැනුණේ— ගහ රැළි වැටුණේ නිසාගට නොවෙයි. මට ඔබ විඳින වදය පෙනෙනවා. ඔබට කන්න නැහැ. ඔබ විස්කෝත්තුවක් කාලා, ඇල් වතුර වීකක් බීලා, නිදගන් දවස් නිමක් නැහැ. ඔබ අතික් දවස්වලට කනවා ද නිකම් ම කුස ගින්නේ පහුවෙනවා ද කියා මට හරියට කියන්න බැහැ. ඔබේ ඇඳුම්වලට හැටි බලන්න. ඔක්කෝම වැරහැලි වෙලා— ගොම්ස්කඩ වෙලා— ඔබේ ඇඳුම ඔබට මහගන්න වෙලා— ඔබට සෝදා ගන්න වෙලා— ඔබේ තොප්පියේ හැටි බලන්න. ඔනෑම හැණි බස්සියක්ට ඔහිට හොඳ තොප්පියක් ... ඔබේ සපත්තු දෙක දිහා බලන්න කනගාටුයි. මෙන්—

ඔය මේස්වල උඩට පෙනෙන හරිය ඔස පතුල් නැහැ. ඔබ නිදගන්නේ කීයට ද? සමහර විට එළිවෙන තෙක් ඔබ නිදි නැහැ. එළිවුණු හැටියේ ඔබ ඉතින් පුරුවිටු කඩයක, නැත් නම්, තේ-වතුර කඩයක, නැත් නම් බත්-කඩයක ගණිත් පොත් හා ඉගෙන ගන්නා පොතුත් කිහිලි ගන්නා ගෙන පයින් ම ගමන් ගත කරනවා. ඉතින් ආපසු රෑ නවය-අටට විතර ඇවිත්, එතැන් පටන් ඔබ කරන්නේත් වැඩ ම යි. මේ වද විඳින එකේ තේරුම මොකද? කන්න-අඳින්න සොයා ගැන්ම ද? කන්න-අඳින්න සොයා ගන්න නම් මේ පමණ වෙහෙසෙන්න ඕනෑ නැහැ. ඒක ඔනැම කෙනෙකුට නිකම්ම පහසුවෙන් කර ගන්නැකි. එහෙනම් මේ සම යුද්ධය මොකද? අරයාට වඩා උසස් වෙන්න— මෙයාට වඩා උසස් වෙන්න— කරන දඟලුම්යි. ඔව්! අප්පේ, ඔබට පුංචි කාලේ පටන් පෙනුණු හීනයක් තිබෙනවා. ඒක තාමා නපුරු හීනය. හීනෙන් ඔබේ ගත-හිත දෙකම කෙට්ටු වෙනවා. ඒකට බෙහෙත් නැහැ— යන්තර නැහැ— මන්තර නැහැ. ඔබට හීනෙන් ලොකු ප්‍රාසාද පෙනෙනවා— හොඳ උසස් වතු පෙනෙනවා— උසස් යාන-වාහන පෙනෙනවා— උසස් තරාතිරම්වල මිනිසුන් පෙනෙනවා— සමර්ථ නීතිඥයන් පෙනෙනවා— සමර්ථ ග්‍රන්ථ කතෘන් පෙනෙනවා— සමර්ථ වාගීශ්වරයන් පෙනෙනවා— දේශපාලකයන් පෙනෙනවා— මහාජන සේවකයන් පෙනෙනවා— පොහොසතුන් පෙනෙනවා— ඉතින් යටත් පිරිසෙයින් ඔබටත් එයින් එක් කෙනෙක් වත් දෙන්නෙක් වත් වෙන්න හිතෙනවා— ඉතින් ඒව කරන වෑයමෙන් ඔබ අකාලයේයි නගිනවා. අවසානේ මේ ඔක්කෝම දඟලුම් වලින් ඔබ ලබන පලය මොකද? ජීවිතය කොට කර ගත් එක පමණයි. දඟලුමට ගත කළ කාලය ඔබේ ජීවිතයෙන් කොට කර ගත් කාලයයි. ඔබේ ... දවසක හැඩැවුක් වේවි. ඔව්! ඒක නම් මට සිතිනි. නමුත් ඔබට එකනදී පෙනේවි, සිතය දුක්මෙන් ලැබුණු සැපය විඳුමේදී නැති බව."

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK

"සියාගේ කල්පනාවේ හැටි!" කියමින් බෑනාඩ් මවිතා වී බලාගෙන වන ම සිටියේ ය.

"ඔව් අප්පේ! මට දන් වයස අනූ නවයයි. මා ලබා ගෙන ආ වයස සියයි. තවත් ජීවත් වෙන්න තිබෙන්නේ අවුරුද්දයි. ලබා ගෙන ආ මුළු වයසෙන් එක මොහොතක් අපතේ යන්න හරින්නේ නැහැ. තමුන් දරුවා ඔබ වැන්නන්ගට නම් එහෙම නොවෙයි. ලබාගත් වයසින් අඩු ගණනේ අවුරුදු තිහක් පමණ ගෙවලා බොරු ප්‍රසිද්ධිය කියන කිසි දෙයක් මිළයට ගන්න වෙනවා. මගේ සහෝදරයන් තුන් දෙනෙකුටත් අකාලයෙහි මැරෙන්න වුණේ, ඔය නිසා තමා" යයි ෆ්‍රැන්කුසියා යළිත් කීය.

5 පරිච්ඡේදය

ෆ්‍රැන්කුවාදය

බෑනාඩට ගණන් බැලීම පසෙකින් තිබියදී ෆ්‍රැන්කුසියාගේ කථාවට ඇහුම්කන් දෙන්නට සිතුණේ ය. ෆ්‍රැන්කුසියා කථා කරන්නේ කලාතුරකිනි. බෑනාඩ් ඇහුම්කන් දෙන්නේත් කලාතුරකිනි. දෙදෙනාට ම කලාතුරකින් ඇතිවෙන මනාපය මෙසේ එක විට ඇති විය.

"සියේ! මට ඔබ කවදාවත් ඔබේ තෑගියකු ගැන කතා කළ බවක් මතක නැහැ. මෙහෙම අදහසක් ගැන වචනයක් කතා කළ බවක් මතක නැහැ," යි බෑනාඩ් කීයේ ය.

"මට ඔබ කවදා වත් මෙහෙම ඇහුම් කන් දෙන්න සූදානම් වූ බවක් මතක නැහැ. මෙහෙම අදහසක් ගැන

වචනයක් වත් අහන්න කැමති වූ බවක් මතක නැහැ"යි මහල්ලා ද පවසා, "ඉතින්! අප්පේ! මගේ සහෝදරයන් තුන් දෙනාට කෑදර පිස්සුව තියෙන්නම්. එක සහෝදරයකුට ලොකු පොහොසතකු වෙන්න ඕනෑ කළා— එක් කෙනකුට ලොකු නීතිවේදියකු වෙන්න ඕනෑ කළා— එක් කෙනකුට ලොකු ග්‍රන්ථ කර්තෘවරයකු වෙන්න ඕනෑ කළා— පොහොසත් වෙන්න වෑයම් කළ පොහොසතුරා, රෑ-දවල් දෙකේ නිදි නැතිව, කෑම-බීම නැතිව, ඇඳුම්-ඇඟලුම් නැතිව, විසි පස් අවුරුද්දක් පමණ නොවිඳින දුක් විඳ්ද— ඉතින් ඔහු අනාගයට ලංකාවේ ඉතා ප්‍රසිද්ධ ධනවතෙක් වෙච්ච— තමුන් වයසින් හැට ගෙවන තැනදී, ඔහු මැරී පලවච— ඔහු මැරෙන කොට මාත් එතැනයි. ඔහු කථා කර තිබේ, මෙ පමණයි. 'මම මුළු ජීවිතයට ම මට නම් එක දවසක් වත් සැප විඳින්න ලැබුණේ නැහැ. ජීවිතයේ මුල තිස් අවුරුද්ද ධනය උපයන්න වෙහෙසුණා— අග තිස් අවුරුද්ද උපයාපු ධනය රකින්න වෙහෙසුණා— මේ ඕනෑ නැති දෙයකට ගිහින් එක මොහොතක් මට ජීවත් වෙන්න ලැබුණේ නැහැ,'යි දුක් වුණා— මාගේ දෙවැනි සහෝදරයාට හැදුණේ, නීතිඥ විකාරයයි. ලෝක ප්‍රසිද්ධ මහා නීති වේදීන්ගේ ජීවන චරිතයන් දෙස බල-බලා, 'අනේ! මටත් මෙහෙම කෙනකු වෙන්න ඇත්නම්!' යන ආදී වශයෙන් සුසුම් ලමින් විසිපස් අවුරුද්දක් පමණ රෑ-දවල් නිදි නැතුව, නොවිඳිය දුක් විඳ, ලංකාවේ ඉතා සමර්ථ නීතිවේදියා වෙච්ච— ඊට ගත කළ විසිපස් අවුරුද්ද ජීවිතයෙන් කොටවූ බව ඔහුට ප්‍රත්‍යක්ෂ වුණේ, මරණ මංචකයේදී. මගේ තුන් වැනි සහෝදරයාත් ලෝකයේ සිටි කරම ග්‍රන්ථ කර්තෘන්ගේ කෘතීන් කියව-කියවා 'අනේ! මටත් ග්‍රන්ථ කර්තෘවරයකු වශයෙන් නොනැසෙන ප්‍රසිද්ධියක් ඇති කරන්න ඇත්නම්' යන ආශාවක් ඇති කොට, තිස් පස් අවුරුද්දක් පමණ නොවිඳිනා දුක් විඳ, ලක්දිව මෙතෙක් ඇති නුවූ තරම් ශ්‍රේෂ්ඨ ග්‍රන්ථ කර්තෘවරයෙක් වෙච්ච— ඔව්! අප්පේ! ඔබත්

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK 15

ඔහුගේ පොත් කියවා ඇති. නම කිවොත් ඔබ ඔහු එකා පාර්ට් හඳුනාවී. නමුත් මේ ප්‍රසිද්ධිය පිණිස ජීවිතයෙන් වැඩි කොටස මිතුණු බව ඔහුටින් ප්‍රත්‍යක්ෂ වූයේ, මරණාසන්න කාලයෙහි දී යි. 'මේ ප්‍රසිද්ධිය මොකක් ද? බොරු හිස් දෙයක් — මේ හිස් දෙය ලබන්නට මගේ ජීවිතයෙන් ඉතා හොඳ කොටස නැති කළා. ග්‍රන්ථ කර්තෘවරයකු වශයෙන් ඇති කළ මේ ප්‍රසිද්ධිය අනේ! ආපසු දී, මට ජීවිතයෙන් පැයක් ලබන්නට ඇත්නම්'යි කියමින් ඔහු දුක් වුණා— අනේ! අප්පේ! මවුන්ගේ ප්‍රසිද්ධිය තව මත් රට පුරා පැතිරෙනවා නමා — නමුත් මවුනට එයින් ඇති ඵලය මොකක් ද? ඔවුනට එය හිස් දෙයක්— මට එහෙම ප්‍රසිද්ධියක් වුවමනා කෙළේ නැහැ. මට වුවමනා කෙළේ, සැහැල්ලු වාම ජීවිතයක් ගත කරන්නයි. එකෙකුට වඩා පොහොසත් වෙන්න, එකෙකුට වඩා උගත් වෙන්න මට ආසාවක් තුබුණේ නැහැ. මට තුබුණු එකම ආසාව පුළුවන් පමණින් ජීවිතය මට සැපවත් කරගෙන, රටවින් පුළුවන් පමණින් පිහිට වීමයි. මට නිදි මරන්න වුවමනා කෙළේ නැහැ. තොකා— හැඳ පසු වෙන්න වුවමනා කෙළේ නැහැ. අහක තිබෙන කරදර හිසට ගෙන පිස්සකු වෙන්න වුවමනා කෙළේ නැහැ. එනිසා නියම සැප නොගෙන මගේ ජීවිතයෙන් මොහොතක් මා අපතේ හැරියේ නැහැ. අනේ අප්පේ! ඔහු ලැබෙන සැපතක් නිසා මේ හැටි දුක් විඳින්න පුළුවන් කාටද්දුයි?" මහල්ලා කීයේ ය.

තරුණයා ද සාවධානව සිට, "සියාට කමදුවත් නැති කමක අමාරුවක් හේම දුනුණේ නැද්දුයි?" ප්‍රශ්න කළේ ය.

"ඇයි? අප්පේ? නැති කමේ අමාරුව් දනෙන්න ඇති කමට ආසාවක් තිබෙන්න ඕනෑ නොවැ? මා නම් කවදා වත් එහෙම දෙයක් පුරුදු-පුහුණු කෙළේ නැහැ. ලොකු පොහොසතකු වෙන්න ඕනෑය, ලොකු [illegible]

ඕනෑය, කියන ආසාවක් මට ඇතිවුණේම නැහැ. ඇතිවුණා නම් නමා, නැතිකමේ පාඩුව දනෙන්නේ— අනුන්ගේ ලොකු ගෙයක් දැක — උයන්වත්තක් දැක — පොත් ගුලක් දැක— සතුටු වෙනු වෙනුවට මෝඩ මිනිස්සු 'අනේ! මට මෙහෙම දෙයක් නැහැ නොවේදැයි?' යන අහස තුබුණු නැතිවාදමකින් දුක් වෙනවා. ඇත්තෙන් ම ඒක නම් මහ කාලකණ්ණිකමක් — පොහොසතකුගේ උයන් වත්තෙන් පොහොසතා ලබන ඵලය මොකක් ද? දැක සතුටු වීමයි. ඔහු ඒට කොළුවරක් නැතිව මුදල් වියදම් කර, එය රැක බලා ගැනීමට, වගා කිරීමට, දපමණ මෙහෙකරුවන් තබා, ලබන ප්‍රීතිය නම් දැකීම මාත්‍රයෙන් ලබන ප්‍රීතියයි. ඉතින් එම ප්‍රීතිය මටත් නොමිලයේ ම ලබන්න පුළුවන් කම තිබෙද්දී, ඕනෑ නැති අයිතියක් ගැන සිතා, නැති කමේ දුක සිතට ගන්නේ කුමට ද? නුවණැති මිනිහාට මුළු ලෝකයම මෙහෙ කරන බව නුවණැති මිනිහා දනියි. ආණ්ඩුවත්, ධනවත්තයෝත්, උයන්වතු ආදිය ඉදිකොට, ඔහුට ප්‍රයෝජන ගැනීමට නිසි සේ පාලනය කරවයි. කෞතුකාගාර, පුස්තකාල ආදිය විවෘත කොට, ඔහුගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස තබයි. පඬිවරු ඔහුට කියවීමට හොඳ-හොඳ රසවත් පොත් ලියයි. ශිල්පීන් ඔහුට බැලීමට කැදීම සිතුවම් කරයි. දක්ෂ ශිල්පඥයෝ ඔහුට පෙනෙන්න විශාල අපූර්ව ප්‍රාසාදයන් සාදයි. ඕය යම් යම් කාර්යාණු නැත මා සිතන හැටි නමා. හැම දෙයකින් ම මා බලන්නේ සතුටු වෙන්නයි. උස් පලංචියකින් වැටී, කකුල කැඩුණු මිනිහෙක් කකුල කැඩුණා ගැන දුක් නොවී, බෙල්ල නොකැඩී බේරුණා ගැන ප්‍රීති වුණා— මාත් අන්න එහෙම හැම එකකින් ම ප්‍රීති වෙන්න බැලූ කෙනෙක් නමා. රෝස මල් පාට සුවඳ හා පෙනුමත් දැක සතුටු වනු වෙනුවට සමහරුන් කටුවේ කටු දෙස බලා දුක් වෙනවා. ඒ විදියේ මිනිස්සු කම්ම [illegible] කාලකණ්ණි. ඒ විදියේ මහා කාලකණ්ණියෙක් කිසි දෙයක හැටි [illegible] වෙන්න. එතැවින් ඔහු රේස්වීකැව

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.LK

දෙසැත් මිලයට ගන්නා— එයින් එක කට පළමුවන දිනුම ඇදිලා රුපියල් පනස් දහසක් පමණ ලැබුණා—නමුත් එයින් ඔහු ප්‍රීතිමත් වෙනුවට අපරාදේ තවත් ටිකැට් එක කට මුදල් අපතේ ගියා නොවේදැයි?' කියමින් දුක් වුණා. ඔය මිනිසුන්ගේ හැටි තමා. ඉතින් මට සතුටු වෙන්න කිසිවක් ම නැත්තම් පනුගේ මරන දුක්විඳීම නිරය දෙස බලා, මගේ නම තව ම එතැන නැති නිසා ඒ ගැනවත් සතුටු වෙනවා—"

"හොඳයි! එහෙකොට සීයාට දුක්වෙන්න කාරණක් ඇති වුණේ ම නැද්දැයි?" බෑනම් පුදුම වෙමින් පිළිවිසියේ ය.

"මක් ද නැත්තේ? නොයෙක් දෙය ඇති වෙන්නේ දුකට ම යි. අප් කිසිවක් නමා ජාතිය ම දුකයි. නමුත් ඒ දුක, දුකය කීයා වැලපීමෙන් ඇයි ඵලය මොකද? අපට ඇත්තේ, දුක නැතිකර ගැනීමට මාර්ගය සොයන අතර මී ලැබුණු දුක හැකි තරම් සුළු විසයෙන් සිතා, ඒව සිනා මුහුණක් පෙන්වන්නට වෑයම් කරන එකයි. ඔය මිගේ හැටි තමා!" ප්‍රසන්නකුමරිය පිළිතුරු දුන්නේ ය.

"ඉතින් සීයාට තද බල දුකක් ඇති වුණු එක ම කාරණක් ගැනවත් කියන්න නැද්දැයි?" බෑනම් සළින් ප්‍රශ්න කළේ ය.

මහල්ලා රැල් බුරුල් හැර, මක්රැලී අතර වූ තොත් සුවල වඩා හොඳට පෙණෙන්නට සලස්වා, "මන්ද නැත්තේ? මට වරක් ජීවිතය පවා එපා වුණු කාරණක් ඇතිවුණා— එයින් මා විඳි දුක ඇති, වෙන මිනිසුන්ට පාඩමට ගන්න. ඔය හැම විඳවුන් ම එක පැත්තයි— ඉද්‍රාන වූ ප්‍රේමය නිසා ඇතිවන විඳවුම එක පැත්තයි. මතක් කරන්න එපා! මට විවාහ වෙන්න බස දී සිටි යුවතියක් අනිකකුට විවාහ වුණා— ඔහු නම් මට වඩා

ධනයෙන් වැඩිසිටියෙක්— නමුත් ඇතෙයි කියා තෘප්තියකට නොපැමිණ වැඩි-වැඩියෙන් ලබන්නට ම වෑයම් කරමින් නැති සාමෙ නිසම දුක් විඳි සිතින් දිළින්දෙක්— සිතින් දිළින්දන්නට ස්වර්ගීය ගිම් ධවක් ඔහිබලයෙන් පළ වෙතත්, ගේ මරණින් පසුව වීය යුතුයි. ඒත් මම ජාතියේ සිතින් දිළින්දනට නොවෙමි. සිතින් පොහොසතුන්නට නම් පණ පිටින් සග ලැබෙයි. මට නම් එය ගැන කීය හැකි එ පමණයි. ඉතින් කොයි හැටි කෙසේ වුවත් ධන ලෝභයෙක් ඇ ඔහුට පසා වුණා— එය නමා මට දූපීය නොහැකි වූ ඉතා මිබලවත් අමාරුව"යි කීයේ ය.

"ඉතින් සීයේ, ඔබ ඒ දුකෙන් අත් මිදුණේ කොහොම දැයි?" බෑනම් මඩ-වඩා උනනු වෙමින් ප්‍රශ්න කළේ ය.

"අප්පෝයි! දරුවා ඒකෙන් අත් මිදෙන්න තිබුණු අමාරුව!" යනුවෙන් ප්‍රසන්නකුමරියා දිගු සුසුමක් හෙළා, කට කෙළ ගසා, තීකට පිරිමැද, "ඒකෙන් අත් මිදුණා— මට හරියට දැනුණේ අම්මියෙන් අත් මිදුණා වගෙයි. ඇත්තෙන් ම දරුවා තරක දුක මෙ තරම් බලවත් වෙන්න බැහැ. ඒක මගේ එක හැටියකට ගිනි තැප-තැප ඉන්න එකයි. නමුත් මෙ දුක! හා! මතක් කරන්න එපා. යකෙකුට වත් විඳින්න බැහැ. ගිනෙන්නේ ම සිය පණ කහා ගන්නයි. මට රහනාම කර ගන්න බැරි වුණා— නින්ද නැති වුණා— කෑම නැති වුණා— ඇඳීම නැති වුණා— එයින් මඩ-වඩාත් සිහි නැති වී, අනතයට කිමට වැටුණා— අනේ! දරුවා, ඒ ගයාතක දෙයක හැටි! වෙන කිසිම දෙයකින් නොලැබුණු පුදුම සැනසිල්ලක් මිමෙන් ලැබුණා— හොඳට ම වෙරි මිනින් පසුවෙන විට මට ලොකු සැපයක් මෙන් දැනුණා— ඒ නිසා නිතර ම හොඳට ම වෙරිවෙන්න මා හොඳට ම බීවා— මේ ගයානක අවිසාංවේදී මට මගේ මිත්‍රයකුගේ පිහිට ලැබුණා— මා නැවත පළමු සිටි අභියට පැමිණුණේ, ඔහු නිසායි. ඔහු පළමුවෙන් ම

WWW.EXPRESSLANKA.TK 17

කළු දෙස, බෙරි මතින් සිටි මා රැගෙන මග පිටිසරකට සිය එසැයි. බෙරි හිඳුණාට පසු මට නැවත බිම ලබා ගන්න එයිදී පුළුවන් වුණේ නැහැ. මා සිහියෙන් සිටි නිසා ඔහු මිට එතැන් සිට නොයෙක් විදියෙන් නොයෙක් දෙස කියා සිත සනසන්න පටන් ගත්තා— මුලදී මට ඔහු පිස්සෙක්නෝ නැති වුවත් කල් පසු වෙන්න වෙන්න ඔහුගේ අවවාදයනට ඇහුම්කන් දෙන්න සිතුණා— ඔහුගේ නියමය ලෙස මා ඉන්පසු රට-රටවල ඇවිදින්න ගියා— තමට වූ ප්‍රේමය ඇතියකුට දේශාටනය ඉතා හොඳ බෙහෙතක්— සුරා නම් තිසි කලකත් ඔහු විසින් සේවනය නොකට යුතු භයානක දෙයක්—"

"ට්‍රින්—ට්‍රින්! ට්‍රින්—ට්‍රින්!"

"ඒ මොකද දරුවා?"

"රික්ෂෝ කරත්තයක් එහෙයි සියේ!"

"ට්‍රින්—ට්‍රින්! ට්‍රින්—ට්‍රින්!!"

තරුණයා එළිපත උඩට පැමිණියේ ය. එකල ඔහුට ගෙය දෙසට හැරුණු රික්ෂෝ කරත්තයක් පෙනිණි.

"කවුද එනවා සියේ!"

"මේ දෙකට දෙමත් ඳමේ?"

රික්ෂෝ කරත්තය ඉගදොරකඩ නතර විය. එයින් තරුණියක් බැස කතා කළා ය.

"ජේණත්කුමරියා ඉන්නේ මෙතන ද?"

කටහඩ පමණින් තරුණිය හැඳින ගත් මහල්ලා ද මෙනි දී ඉවසුම් නැතුව, "මේ වික්ලා ද?" කියමින් හැගිටිමින් ඇසුවේ ය.

WWW.EXPRESSLANKA.PK

"ඔව්! ඔව්! සියේ!" යනුවෙන් තරුණි තවත් වචනයකුදු නොබැණ, එහා දිව ගොස් මහල්ලා වැළඳ ගත්තා ය.

"අප්පේ! මේ මොකා ද?" මේ මොකා ද?"

"අනේ! සියේ! මිට වූ දෙය පසුව කියන්නම්. දැන් නම් මට බොහොම මහන්සියි— නොහෙට්ටුයි. එම නිසා මට ටිකක් නිස්කලන්කව ඉන්න ඉඩදුන මැනව"යි ඇ කිවා ය.

6 පරිච්ඡේදය

ලිය එළිය වන තැන

ඊසුව ද ගිරු උදා විය. එහෙත් දෙමටහොඩ මුඩුක්කුවේ පරණ ගෙයි කාමරේ ගණන් හදමින් පසු වෙන බැනම් ඒ බව නොදැන්නේ ය. ඔහු වහ-වහා ගණින් නේ ය. ඔහුට වරදින තැන් නිමක් නැති. ඔහු නැවත-නැවත ගණින්නේ ය. ඔහුට නැවත-නැවත වරදින්නේ ය.

"දැන් කීපාරක් මේ එකතුව කළා ද? හතර පාරයි. හතර පාරට හතර විදියයි. මගේ මොළය දුවිල වෙච්ගෙන යයි. ඒව නිමාවූ ඔහා බව කියයි. නමුත් මට දෙන්න හැටියක් නැහැ ඒ නිවාඩුව. අද එළිවෙන්න ඉස්සර මේ ගණන් ටික ඔක්කොම හරිගස්සා නොහ නොගියොත්, උදේට ගේමපුර වත් ලැබෙන්නේ නැහැ. දහ අටයි— විසි හතයි— තිස් දෙකයි— හතලිස් එකයි— හතළිස් හතයි— හැත්තෑ තුනයි— අාහෙත් වැරදුණා— මට මේනුංගොට්ම ඕබා කරදර මේ ආ තරුණියගේ කරදරයයි.

රැයින් භාගයක් ගතවුණත් සියාගේ දෙනෙතාඹවත් නම් මගේ සිතට කරදරයක් වත්, කලබලයක් වත්, ඇතිවුණේ නැහැ. ඒ එයාගේ කල්පනාව— මේ මාගේ කල්පනාව— නමුත් මේ තරුණී අලි කරදරයක්— ඔව්! මේ තුන්වැන්නකුගේ පැමිණීම කොහෙත් ම හොඳ නැහැ. ඒත් තරුණියක්! මගේ දුප්පත් කම කියාඅගන මට ඉන්න හැකියක් වෙන්නේ නැහැ. මෙගෙ තවතින්න ඇවිත් ද මොකද කියන්නත් බැහැ. ඇ තවතිනවා නම් සියාව කියා මා යනවා යන්න— මගේ දුප්පත් කම මිට— ඒක තරුණියකට පෙන්න-පෙන්නා උප්පාරු බලන්න මට බැහැ. දග අටයි— මියි හතයි— තිස් දෙකයි— හතළිස් එකයි— හතළිස් හතයි— තිස් තුනයි!— හා වැරදුණා— මා ඉතින් කොහේ යන්න ද? යන්න තැනකුත් නැහැ. යනවා නම් ඒත් යන්න වෙන්නේ තව කෑටමක් මගේ දුප්පත් කම පෙන්වන්නයි. සමහරවිට මැය යන්න යාවි. මෙමෙගෙ තවතින එකක් නැහැ. සියාගේ නැමෙසක් වෙන්න ඇති. සැප-දුක් බලා ගෙන යන්න දා ගමනක් වෙන්න ඇති. ඒකාගෑ! එලිවෙලා නේද? කරන්න දෙයක් නැහැ. අද මෙන අනාත් බලා ගන්න මිසා," ඔ තරුණී තෙමේ හුදෙකලාව ම තෙපලමින් පියස්සේ සිදුරු වල එළියෙන් කැළඹීමට පත්ව, හුන් තැනින් නැගිට්ටේ ය.

ඔහු මිටත් වෙන්නට බැලුවේ ය. ඔහුට සැරසෙන්නට පැය භාගයකට වඩා ගතවුණේ නොවේ. එහෙත් ඔහුට සිතු පමණ ඉක්මණින් යන්නට ලැබුණේ නැති.

"මහත්මයා, මේ තේ ලැස්තියි." කියන ශබ්දයක් ඔහු දෙසවන වැකිණි.

ඔහුට මේ ශබ්දය ඉතා මිහිරිය. මධුර සංගීතයකට වඩා කණ රසායන ය. එයින් ඔහු සිත අමා පිරූ කලක් මෙන් පුබුදු විය. ඔහු හැරී බැලුවේ ය. එකල දුන් මුදු වද, පුබිනිතා මුහුණකින් තමා දෙස බලා සිටිනා

කාන්තාව ඔහුට දකින්නට ලැබිණි. ඒ දැකීම මාත්‍රයෙන් ම ඔහුට මලවත් ප්‍රීතියකුත්, අනතුරුව බලවත් ශෝකය කුත්, හටගැනුණේ ය. මහල්ලා තුන්සම රැයක් මුළුල්ලේ කළ දෙශනාවෙන් ලැබුණු පලය කිම? එයින් තරුණියා ගේ සිත්හි පැවති ප්‍රකෘති ස්වභාවය සමීප මාත්‍රයකිනුදු වෙනස් නොවී ය. එ සේ ද වුව, මේ එකම වචනයෙන් තරුණියාගේ සිත වෙඩරු පිඩක් මෙන් මොළොක් විය. මෙතෙක් තමා ගත කළ ජීවිතය හා මේ එකම මොහො- තෙහි ඇති වෙනස ඔහුට ඉතා මහත් ය. ඔහුට ජීවිතය වාලුකා කාන්තාරයකි. දූලි පිඹි රැයින් දැවෙන, මිරිඟු- වෙන් බවලත කෙතෙක් කියත් එහෙනත් එකම වූ මහ පාළුවකි. එහෙත් මේ එකම වචනයෙන් ඔහුගේ ඒ වාලුකා කාන්තාරය හුනානුතාවයකින් මෙන් අලංකාරවත් මඩියලෝද්‍යානයකට පෙරළිණි. මේ ශබ්දය ඔහුට ප්‍රතිරූප යකි. බොහෝ අවුරුදු ගණනකට පළමු ළඳරු විය සිටියදී ශ්‍රවනය කළ මේ ශබ්දයාගේ ප්‍රකෘති රූපය ගැන ඔහුට මතක් වූණේ ය. ළඳරු කල තමැති අතීතයෙන් පැන නැගුණු යථෝක්ත ප්‍රතිරාවයෙන් කැළඹුණු සිතට තම තවත් දෙය ගැන සිතිණි. අහෝ! එකල ඔහුට වෙසෙන තැනක් විය. පිහිට සෙවිය යුතු කෙනෙක් විය. ඔහුට එකල සිය මවගේ ආරක්ෂාව විය. මේ ආරක්ෂාවෙහිවූ සුදුම බලය ඔහුට දැන් දැනෙයි. එකල සිය නිවෙස යන ඇගීමක් ඔහු තුළ පැවැත්තේ ය. ඇඳුම්-පැළඳුම් පිළිගෙල වීම, කෑම-බීම පිළිගෙලවීම, දුක්ගැනවිලි වලින් සැනසුම් ලැබීම, ආදී වශයෙන් එයින් ඔහුට ඇති වූ සැපත අපමණ ය. එහෙත් දැන් ඒ සියල්ල ඔහුට සිහිනයකි. ළඳරු කල දීම දෙව යොගය නමැති ක්‍රෑර හස්තයෙන් අනාථ භාවය නමැති ප්‍රපාතයට හෙළනු ලැබූ හෙතෙම එයින් ගොඩ නැගීමට කරන බලවත් උත්සාහයට මිනා, දිවා-රැ දෙක්හි විඳින දුක් දුකින් ම දුකී වූ සිතින් අන් කිසිවකට අවකාශ ඇති නොකළේ ය. එ සේ ද වුව, යථෝක්ත ශබ්දයාගේ ශ්‍රැති මාත්‍රයෙන් ඔහු සිත තිමිත් නැගී කරදර

WWW.EXPRESSLANKA.TK

වලින් තීන් විය. ඊට සුවිනීත නිවෙසක පවත්නා ශ්‍රීමත් භාවය ප්‍රත්‍යක්ෂ විය. එහෙත්, එහි භූතාත්මය ඔහු සතු නොවේ. මේ නිවෙසට හා මේ මිහල්ලාට ඇති තමාගේ සම්බන්ධය කිම? මේ තරුණිය ඒ කිසිවක් නොදත් බැවින් මෙසේ කතා කළා විය යුතු යයි ඔහු සිතුවේ ය.

“සේ ලැජ්ජයි” යලින් තරුණී කීවා ය.

“මා, සේ මොන්නේ කමෙන්!” තරුණියා පිළිතුරු දුන්නේ ය.

“මෙන්න පුළුවනි! මහත්මයා පමණක් නොවෙයි, සියාත් සේ මොන්නේ කමෙන් වෙන්න ඕනෑ. අවුරුදු ගණනකින් මේ ගෙයි කුස්සි ලිපේ ගිනි මෙලෙව්වා නැහැ.”

“ඔව් ඉතින්, දැන් මෙලෙව්වේ මන් ද?”

“මේ සිරිත කොකඩවා පවත්වන්නයි. අද හොඳ නැකත් දවසක්— මා උදෙන් ම නැගිට කිරි බතක් ඉව්වා– ලුණු මිරිසක් ඇඹරුවා—සේ විතුර වැක්කෙරුවා—”

තරුණයා කරදර සිතින් මට-මිට බැලුවේ ය. තරුණිය මේ නැකතින් වැඩ පටන් ගෙන තිබෙන්නේ, මෙහි සුවිනීත බලාපොරොත්තුවෙන් ම බව ඔහුට දැන් සැහෙනි ය. මේ නැකතින් තරුණියට හා පොදු ලෝකයට කෙසේ වෙතත්, තමාට නම් වෙන්නේ ලොකු ම ලොකු අබග්ගයක් බව ඔහුට පෙනෙයි. මෙය නම් සතුයක් වත් අසේ නැති අන්තම-අන්ත හිතන වේලාවකි. ඉතින් ඇගේ හිතාවත් ආරාධනය නොපිළිගෙන, පිටු පා යැම ද බලවත් නොසිරිතකි. තමාට ම බලවත් මදි කමකි. එහෙත් ඔහුට එය ඉවසන්නට ද හැකියක් නැති. පළමු වෙන් ම කත කෑම [illegible]ට කන්න[illegible] හැකියක් නැති ඔහු කරදර සිතින් මටමිට බැලුවේ එ හෙයිනි.

“අනේ! මට බොහොම ඉක්මන් වැඩක් තිබෙනවා— නවතින්න හැටියක් නැහැ” ඔහු කීයේ ය.

“තක්කෝම ලැජ්ජයි. ඉක්මන් කාරයකුට ශුභනිත්තුවක් වත් ගත වේය කියන්න බැහැ.

“බැහැ, මම යන්නම්!”

“හා! හා! මේ ගෑනාපුරා කියා හැදූ සේ ටික කොහි?”

“මම පස්සේ එන්නම්— සියාට පළමු වෙන් කන්න දෙන්න.”

“සියා තමම නිදි”

“මම් පස්සේ එන් නම්”

“මා, මේ තරම් මහන්සි වීත්—”

“හා, හා, මම ඈන්න කියන්නම්. මා අසේ දූන් සතයක් වත් නැහැ. මට නම් මේක ගැබෑ ම නිස්සාදි දවසක්— මට මෙහෙම සිහයක් කවදා වත් වුණේ නැහැ. මෙහෙම සේවපුරක් අද මෙතැන බොන බලාපොරොත්තුවක් මට තිබුණේත් නැහැ.”

“හා! මට සල්ලි ඕනෑ නැහැ. ගෙදර උදව්වට කෑම පිළිගෙල කරන්නේ මුදලට විකුණන්න නොවෙයි.”

“මා, මේ ගෙදර මිනිහෙක් නොවෙයි. මේ නැන කුලියට ඉන්න පිට මිනිහෙක්—”

“එහෙම ද?” යනුවෙන් තරුණී පුදුමයෙන් ඔහු දෙස බලා “ඇයි? මහත්මයා, සියාගේ නෑයෙක් නොවේද-යි?” යළිත් පිළිවිසියා ය.

“නෑ, නෑ!” තරුණියා අහක බලා නෙත කීයේ ය.

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK 20

"ඔ!"

"ඔබ සීයාගේ නෑයෙක්ද?" නාරුණියා ද හිස ඔසවා බලා, ප්‍රශ්න කළේ ය.

"ඔව්! ෆ්‍රැන්කුසියා— මට ඉතා දුර නෑයෙක්— දැනට මට ජීවත්ව සිටින එක ම නෑයා මේ පමණයි."

"ඔබගේ නම?"

"විමලා විජයතුංග!"

"මහත්මියගේ නම?"

"බෑනම්— බෑනම් අල්විස්!"

"මහත්මියා කරන්නේ මොකද?"

"ගුරුගෑනිම."

"මා නම් මේ තොක් කෙලේ ඉස්කෝල ගුරුනම්—"

"දැන් නිවාඩු පිට ද?"

විමලා වට-පිට බලා, බොරු ඇම්බුමක් කරන්නට කල් ගත්තා ය.

"මා නම් ආවේ නිවාඩු පිට නමා— නමුත් මාගේ නම් ආපසු ඒ රස්සාවට යන බලාපොරොත්තුවක් නැහැ."

"ඒ— ඇයි?"

"ඉගැන්නුම් මගේ සනීපයට බාදවක්" විමලා එ පමණක් පවසා, "එන්න! එන්න! මහත්මයා මගත් මිශාගෙත් මට මුදලක් එපා. දැන් නිනම් සන්තෝෂයට තේ-වතුර විකක් බොමු."

"එහෙනම් සියත් නැගිට්ට දෙන්. එ තෙක් මම තව වැඩ විකක් තියෙනවා කරන්නම්" කියා බෑනම් පෙරලා කාමරයට ඇතුළු වුණේ ය.

විමලා ද යළිත් කුස්සියට වැදුණා ය. කුස්සියට වැදී මහල්ලා අවදිවන තෙක් තාව-තාවත් වැඩ පොළු කළා ය. පාළු වූ කුස්සියක වැඩ වැද්දුම පුරන් වූ කුඹුරක අස්වැද්දුමට සමාන ය. ඒ දවසකින්-දෙකෙකින් නොහොත් වරකින්-දෙවරකින් කොට නිමවා ලිය හැකි දෙයක් ද නොවේ. ශඨා කාලයෙහි ශඨා පරිපාටියෙන් ම විය යුත්තකි.

තාවය පමණ වන විට ෆ්‍රැන්සිස්වා ද ආමෙඩ්ම්, බෑනම් අල්විස් හා විමලා විජයතුංගත් තේ මේසයට වැඩි වූහ.

"මෙන්න! අප්පේ! ආයෙත් මට ගෙදරක් ඇති බව හිතත් වුණා— ඔව්! ඔව්! ගෑනියක් නැති ගෙය මොට ද? චි! චි! එක්කෝ එය දුසිරිතට ගුම්බායමක්— නැතහොත් සිසි වැඩකට නැති පාළුවක්— මගේ මේ සිදේවි පා තැබුවා විතරයි— මේ නැත පාළුව ඇරුණා— ගෙයක් බව වැටහුණා— ඔව්! මගේ සිදේවි ඔබ ඉතින් මා හනිකර දමා යන්න එපා. මා මැරෙන තෙක් ඉන්න ඕනෑ. කොහේද දරුවා?" යනුවෙන් ෆ්‍රැන්කුසියා, විමලාගේ සිරස පිරිමදිමින් කීයේ ය.

"නැහැ! සිගේ! මා ඉතින් සියා අත්හැර යන්නේ නැහැ" විමලා ද කීවා ය.

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK 21

7 පරිච්ඡේදය

ගුරුකම් ගැන ගුරුකම

මෙම දින උදෑසන සිසිල් ගුණයෙන් යුක්ත විය. නගර බද්ද කලාතුරකින් ම දකින්නට ලැබෙන සිසිල් නිසල වාතයෙන් සුව පහස් දෙන්නේ ද විය. පිරිසිදු නිල්වන් පැහැදිලි පෙනුමෙන් යුත් අවකාශයෙහි ක්‍රමයෙන් වණබ සූර්යයා ඉඩ ඇති ඇති තැනින් රන් දහර වගුරුවන්නට විය. වීපී පඩක්ජිත්ගි මහා නගරයකට ම විශේෂ උද්ඝෝෂණය ද ආරම්භ විය.

ප්‍රැන්සිස්වා ද ආමෙට් ගෙවත් ප්‍රැන්සූඩියා කිරි රැස් කලඹක් වැටෙන හරියට වී, පුෂ්ප මලක් වන් තම ශිත් හෙළින කිරි රැස් මනුලෙන් තනව-නැගවා, මුත්කාලියක වාඩිගෙන සිටියේ ය. විමලා ද, එසේ ම ඔහු සමීපයෙන් මුත්කාලියක වාඩිවී, පරණ ඇඳුමින් අලුත් වැඩියා කරමින් සිටියා ය.

"ඉතින් දුව — කියන්න— ඔබ මේ හදිස්සියේ, දෙකට-දෙමින්දමේ දුවගෙන ආ කාරිය මොකද? අර දරුවා සිටි නිසා මා එවෙලේ අහන්න සතුටුවුණේ නැහැ. ඔබ නොකී එකක් නොදැයි. තමුන් දන් ඉතින් කියන්න— මොකද ඔබට වුණු සුමන්දුව?" මහල්ලා පිළිවිසියේ ය.

"අනේ! සියේ, මට වස වැරැද්දක් වෙන්න ගියා."

"මටත් ඒක හිතුණා— ඉතින්?"

"මා ඉස්කෝල ගුරුකමට පත්වුණු බව සියා දන්නවා නොවේ ද?"

"ඔව්!"

"එ තැන කළමනාකරුවා මා විවාහ යෝජනාවකින් රවටා උගුලක දමන්න හැදුවා—"

"කළමනාකරුවා?"

"ඔව් සියේ."

මහල්ලා හිස අත් ගසා ගෙන මදක් කල් නිසොල්මන්ව සිටියේ ය.

"දුව! ඔබට මා කිමේ කැද්දේ? ඔය ඉස්කෝල ගුරුකම ඔබ හොඳ එකක් නොවේය කියා. ගෑනුන්ට මොන ගුරුකම්ද ළමයෝ? ඔය ගම් මැටින් හදු ගන්න වැඩ පැගිවිව කමක් නම්. ගෑනු ඉගනගන්න මිස උගන්වන්න ඇති වූ ජාතියක් නොවෙයි. හැබැවටම දුව! පුංචිලාට මොනවා උගන්වන්න දනෙනවා ද? ගැනියකට හරිහැටි පැන්සල් තුරක්වත් කපන්න දනෙනවා ද? ඉස්කෝල ගුරුකම! ඉස්කෝල ගුරුකම! කියමින් කැමුරගාගෙන යන්නේ උඹලාට තිබෙන එකම දුවැද්ද ලජ්ජා-බය දෙක නැති කර ගන්න නොවේ ද?"

"සියේ!" යනුවෙන් විමලා මෙතිදි වොදනා මුඛයෙන් රවයක් ඇතිකොට, සන්වේගයෙන් මහල්ලා දෙස බැලුවා ය.

"ඔව් දුව, ගැහැනුන් මේ ඉගැන්නුම් වැඩට පත්වෙනුවාට මා කොහෙත්ම කැමති නැහැ. ඒක මිනිසුන් කල් කෙරුණා වගේ පිරිමින්ගෙන් ම කෙරුණොවේ. ගෑනුන්ට අයිති වැඩ ඔවුන්ගේ දරුවනට ගුණ දහමුතුකම් දීමයි— සැමියාට වතාවත් කිරීමයි. කුඩා කල පටන් ඔය දෙක ගැන කරුණු ඉගෙන ගනිල්ලා— ඉගෙන ගෙන එය කලට හරිහැටි කරපල්ලා. මිලුම් ගෙතුම්ත් උඹලාට ම අයිති වැඩ තමා, ඉවුම්-පිහුම් ද

WWW.EXPRESSLANKA.TK 22

වඩාත් ඉගෙනගත යුතු උඹලාට ම අයිති වැඩයි. හොඳ විසිතුරු මැහුම්ක්-ගෙතුම්ක් කරන්න දන සිටීම ලොකු ආඩම්බරයක් හැටියට උඹලාට හිතෙනවා. නමුත් හොඳ රසවත් මාළුවක් පිහන්නට දත සිටීම ඊටත් වඩා ගැහැනියකට ආඩම්බරවීමට සෑහෙන කාරණයක්— ඒ නිසා ඒවා ඉගෙන ගනිල්ලා. මිය ඉස්කෝලෙ ගුරුකම කරන්න නොයල්ලා—"

"ඇයි සීයේ?"

"ඒක මැදගත් පවුල්වල ගෑනු දරුවන් නරක අතට හෙම්බු කරවනා—"

"ඕකා නිකම් කිසි වග විභාගයක් නැතිව—"

"ගෑනු ළමයින් තමන්ත් රැකවලින් බැහැර කට යුතු නොවෙයි. එසේ පුළුවන් ය කියා සමහරනුට හිතුණොට මොකද, ඔවුන්ට තමන්ම ආත්මාරක්‍ෂාව ඇති කරගන්න දැනෙන්නෙ නැහැ."

"ඇයි! සීයේ, මෙ මං බේරිලා ආවේ!" මෙසිදී විමලා ඔහු නතර කරමින් කීවා ය.

මහල්ලා මුහුණ නමන් රැලි ගන්වමින් සිනා සුණේ ය.

"ඔබ බේරිලා ආවා— ඒ-දුව? ඔබ බේරිලා ආවා ඒක මෝඩයා නිසා. නැත්නම් ඔබට ඔහු රිස්සුණේ නැති නිසා ඔහොම නොවෙයි— ආත්මාරක්‍ෂාව ඇතිකර ගැනීම පොහොසත් විමය කියන්නේ 'පිරිමිනුදු පතන— අවස කල් රහස් නැත' ආදිය ලැබුණත්; බලවත් ආසාව මර්දන කරමින් දෙමවුපියන්ගෙට— සවාමියාට— කුලයට— ඇ ගෞරවය නිසා මරදෙහි නොබැඳෙන්නට ශක්ති සම්පත් විමයි. අපේ ගැහැනු පිරිස තමන්ම [illegible] නැහැ. අපේ ගෑනු සිතේ හටගන්නා [illegible] වූ ආසා

www.sinhalaelibrary.com

පවා මුදුන් පමුණුවා, පසු තැවෙයි. මිද වග විභාගයකුත් නොකොට, නොමග යයි. අපේ පුරුෂ පක්ෂයත් එසේ ම නොහැදුණු නොහොත් වීඩාත් නොහැදුණු පිරිසක්— අසරණ බවට පත් සත්‍රියට සවනීය ගෞරවය රැක ගැනීමට ආධාර කරනු වෙනුවට ඔවුනු ඊට අනතුරු කරති" මහල්ලා කීය.

"ඒක නම් සීයේ, හරි ම ඇත්තයි" මෙසිදී විමලා ප්‍රීතියෙන් පිණා කීවා ය.

"ඔව්! සිංහල කුලකාන්තාවන්ට තව ම ඉස්කෝල ගුරුවරියකගේ තරම් වත් නිදහසක් දෙන්නට වටින්නේ නැහැ. හොඳටම නොවටින්නේ, අපේ තරුණ පිරිමි පෙළ හොඳට හැදිලා නැති නිසායි. රූමත් තරුණ ඉස්කෝල ගුරුවරියක් වුණොත්— හා! ඈ කී දෙනකුගෙන් බේරෙන්න ද?"

"ඒක නම් ඇත්තයි සීයේ, ඒක නම් ඇත්තයි. සමහර තැනක, ගුරුවරියට කළමනාකරුගෙන් බේරුමක් නැහැ. ඉනින් කළමනාකරු මහල්ලෙක් නම් ඔහුගේ පුතාගෙන් බේරුමක් නැහැ. ඉස්කෝලය සමාගමක නම් සමාගම්කාරයන්ගෙන් බේරුමක් නැහැ. නමුත් සීයේ, තවත් එකක් කියන්න තියෙනවා. බොහෝ සේ මේ බේරුමක් නැති වෙන්නේ ගුරුවරියගේත් වරද නම් නිසායි. සමහර ගුරුවරියකට තමා සතු වැඩ කොටස හොඳ හැටි කරගන්න බැරිවුණාම ඈ කළමනාකරුවාගේ— සමාගම් කාරයන්ගේ— පමණක් නොව පරීක්ෂකයන්-ගේත් පිත් දිනා ගැනීමට කොයෙයක් මායම් යොදනවා. පරීක්ෂකයකු වසඟ කිරීම ඇතැම් ගුරුවරියන්ට ලොකු ගපන් කමක්—"

"එහෙම ද දුව? චී! මේ ගුරු පදවිය බැහැලා තිබෙන අඩියක හැටි!" යි මහල්ලා කල කිරුණු සිතින් කීයේ ය.

"ඔව් සීයේ, ඒ නරක ගැහැනු ඊට පත් වන නිසායි."

WWW.EXPRESSLANKA.TK 23

"අනේ! මා දන්නේ නැහැ දරුවා."

"ඔව්! සියේ, බොහොම හොඳ ඉස්කෝල ගුරුවරියකුත් ඉන්නවා. ඒ වගේම හොඳ කළමනාකරුවකුත් ඉන්නවා. හොඳ පරීක්ෂකයකුත් එමට."

"මා නැතොසි කීවොත් ද? නමුත්— නමුත්—"

"සියේ! ඉතින් නම් මගේ ඔය රක්ෂාවට යන කල්පනාවක් නැහැ."

"බොහොම හොඳයි, මා ළඟ සිටින තෙක් මම ඔබ ගැන බලන්නම්. මා නැති දක— ඔබට තනියම ජීවනාව කරගන්න බැරිවුණු දක— බාලිකා නිවාසයකට යන්න, නැත්නම් මැදගත් පවුලක තෝරා මහත්මයකුට සහකාරියක් වෙන්න. ඔය ඉස්කෝල ගුරුකමට ගොස් ඔතැ නැසී මර උගුල්වල වැටෙන්න එපා. හොඳයි! දුව."

"හොඳයි සියේ!"

"ඉතින් දුව, ඔබට මේ වුණු සුමන්දුව, තව ම කීවේ නැහැ නොවැයි?" මහල්ලා යළිත් කී කල, විමලා ද පාසැල් ගුරුකමට පත්වූ තැන් පටන් සිදු වූ සියල්ල විස්තර කළා ය.

ජේරින්කුසියා ද කතාවට තාවඩාතව සිට, "අනේ! දුව දූන් මම මොනවා කරම් ද? සම් සන්තිය ඇති දවසක නම් ඔබට කර තිබෙන මේ නින්දාවට සෑහෙන දඩුවමක් නොදී මා උන්දැට මෙහෙම නිකම් යන්න හරින්නේ නැහැ. මොකද කරන්නේ දුව, දුවන්න බැරි මිනිහාගේ සිත ලැගලය කියන්නේ ඔක නම්. ඔබ අර කුඹා කල මා ළඟ හිටි හැටියට හිටියා නම් මීට වඩා හොඳ— මගෙන් පසු මේ ඉඩම හා ගෙයත් ඔබට හිමි වෙන්න තුබුණා— ඔබ ගැන මට තවත් බලාපොරොත්තුවක් නැති වූ නිසා මට පැමිණි නිතපාඩුවකදී මෙක පරාණ බූත්තිය තියාගෙන හිඳුණුවා— ඒ ගැන මතක්වෙන කොට දූන් මට බොහොම කනගාටුයි. දූන් මට නිතර-නිතර අදිසියේ අසනීප වෙනවා. අර දූරුවා නොසිටින්න මෙලාසාටත් මා මැරිලා ඉවරයි" කියේ ය.

"අනේ! සියේ! ඉතින් මා ඔබ අත්හැර යන්නේ නැහැ. මොකටත් හිම කරන්න බැරි වුණොට කනගාටු වෙන්නත් එපා" යි විමලා ද මහල්ලා සනසමින් පිළිතුරු දී "ඉතින් සියේ! ඒ කාරුණිකයා කවුද යි?" යළිත් ප්‍රශ්න කළා ය.

"අනේ! දුව, ඔහු නම්, ඔහු සැප විඳින බලාපොරොත්තු වෙන් දුන් දුක් විඳින්නා—"

"අනේ! ඔහු අහිංසක දුප්පතකුගේ හැඩයි—" යනුවෙන් විමලා දුක් වූවා ය.

"අනේ! දුව! ඔබ ඔහු ගැන එහෙම අදහසක් ඇති කළ බවක් හෝම පෙන්වන්න එපා. ඔහුගේ දුප්පත් කම කිසිවකු තේරුම් ගන්නවාට ඔහු කැමති නැහැ. නිස් ජේ ම ඔහුගේ කල්පනාව විඳින දුකක් බලා සිටින්නන්ගට හොඳ මූණක් පෙන්වමින් තමන් විඳින්නයි. ඔහු නම් පුදුම දරුවෙක්—"

"එන්න! එන්න! සියේ, අම්ම සැර වෙගෙන එනවා. ඔය තැප්පා ඇති. ඉතින් ගෙට යමු" යි කියමින් විමලා ගෙන්නම කරමින් සිටි ඇඳුම කබේ ලාගෙන මහල්ලා නැගුටුවා ගත්තා ය.

8 පරිච්ඡේදය

රත්නවීර ගෙදර

පුසුම්ද සිය කැමැත්තෙන් ම අවදි වූ නොපියා, ඌම්දුව් සෙවිවා ය. සිය කැමැත්තෙන් අවදි වීම නොපියාට නුපුරුදු වැඩකි. ඇයට කවදත් පුරුදු කිසිවකු විසින් නොකැකදී නමුත් අවදි කරනු ලැබීම ය. විමලාව

WWW.EXPRESSLANKA.TK 24

මෙහෙය කිරීමට පත්වූ තැන් සිට, ඇය, විමලා විසින් අවදි කරනු ලැබුවා ය. මෙදින කෑම උවදුරින් තොර වූ ඇයගේ සිර මත රිසියෙන-රිසියෙන පරිද්දෙන් නොයෙක් විසිතුරු සිත දස්වමින් දවල් එකොළහ වන තෙක් ම ඇය නිදි ගත් විය. එකොළහට අවදිවීත් තව-තවත් සුව නිද්‍රා සමාපත්තියට සම වදින්නට වේදෝ යන සැකයෙන් නොනැගිට, ගොස් තැන ම ඒ මේ අත පෙරලෙමින් සිටියා ය. එහෙත් නැගී සිටි කෙණෙහි ඇ හිරු එළියෙන් කලබල වී සෑම් දූ දකින රිත්සෙන් කාමරයට දිවුවා ය. ඒ පළමු අඟුල් දූ පරිද්දෙන් ම තිබිණි. පැල දෙදර ද පෙරයම රෑ වැසූ පරිද්දෙන් ම තිබෙනු දුටු, සැකසිලි ලැබ, දිග හුස්මක් ඇද, සුහත් විදගා, ඇනුමකින් කම්මැලි හැර, "එහෙනම්! ඉස්කෝලේ නෝනා තව ම ඇවිල්ලා නැහැ— අපෝයි! යන්තම් ඇති, නැත් නම් මට මෙ පමණ වෙලා නිදා ගන්න ලැබෙයි," යි තමාට ම කියා ගනිමින් දෙර හැරියා ය.

ඒ කෙණෙහි ඔරලෝසුවේ එකොළහමාර වැදුණේ ය. සොපියා යළිත් තිගැස්සුණා ය.

"අද ඉතින්, දැන් එහෙනම් නෝනා දවල් කෑම බලාපොරොත්තුවෙන් ඒවි. තේ විද කියා කියන්නත් බැහැ. මැනේජර මහත්තයාලාගේ ගෙදරට ඇවිද්ද කියා කියන්නත් බැහැ. එහෙනම් හොඳ ගැනියක් වගේ දැන් ම ගිහින් විපරම් කරන්න ඕනා. ඇහුවොත් කියනවා, ඊයේ රෑ බලාගෙන ඉඳලා-ඉඳලා, බෙල්ල ඇවිලුණු නිසා රෑ එකට විතර වීසක් ඇල වුණා ය— යන්තම් කුකුල් නින්දෙන් ඉඳලා— ආයෙත් උදේ පහමාරේ නිටන් මෙතෙක් බලාගෙන ඉඳලා, ඉතින් මේ මැනේජර මහත්තයාලාගේ ගෙදරට ගොයන්න ආවා ය කියනවා. දැන් මට කියන්න කතා ද නැත්තේ? අපොයි! මා බේරුණු එක ඇති— වේවැල් කසායෙන් බේරුණු එක ඇති," යි සිත-සිතා ඇ කෙළම රත්නවීරගේ නිවෙස බලා දිවුවා ය.

රත්නවීරගේ නිසවසෙයි කැලම්කා සාරත තවුරු මැහැල්ලකි. මේ මැහැල්ල ද සොපියා ද දුටු දුටු තැන මවුනොවුත් ගෙලා දකින සැහිරිකත් දෙදෙනෙකි. සොපියාට මේ මැහැල්ල වත්ත පැනීක කඹුල්ල ලගදී හමු වුණා ය. මැහැල්ල සුහත් තුනාටියෙහි ගසා, හුදය දිග හැර, කෙලින් සිට කෙල්ල දෙස බලා, දත් කැවා ය. ඇයගේ මුව් කට්ට ම තුබුනේ දත් තුනකි. එයින් දෙකක් රතුපු දල මෙන් උඩු ඇන්දේ දෙපසින් අනෙක යටිහනුනේ විය.

තරුණි මෙසේ හෙයින්, ඇයගේ දත් කැමෙන් කොපයට වඩා කරේ විසුලු බව පළ විය. මේ මැහැල්ලට වයස සැත්තෑවකි. මේ දිගු කාලය මුළුල්ලේ ඇයගෙන් ලොවට වුණු නාස් වූයේ, අහර ම ය. ඇයට පිරිමියකුට මෙන් තරමකට වැඩුණු උඩු රැවුලක් හා නිකට දකුණු කොන; ලොකු කළු ඉන්නෙක් ද විය. මැයගේ ප්‍රධාන වැඩය කෝලම් කීම ය. කිසිවකු කිසිවකු හා හොඳින් පසුවනු දකින්නට ඇය කැමැති නැති. රත්නවීරට සිය බිරින්ද පිළිකුල් කෙරෙව්වේත්, මැගේ මේ කෝලම් වලින් ම ය. තරුණියන් හා කොල්ලනුත් ඇයගේ දෙනෙතට රුදුවකි. ඊට හේතුව ඊර්ෂ්‍යාව ය. තමාට තවත් මේ අත්බවෙහි තොලද නැති තරුණ කම හා ලමා කම අනුන් විසින් සතුටින් භුක්ති විඳින්නට සෙදෙනුවාට ඇ නොසතුටු වූවා ය. රත්නවීරගේ නිවෙසට මෙන් ම රත්නවීරට ද ඇ මුරකාරියකි— රත්නවීරගේ නොයෙක් දුසිරිත් වලට ඇ අනුබල දෙන්නියකි— එහෙයින් ම ඔහුගේ සිත් ගෙන සිටින්නියකි. සෙසු මෙහෙකරුවෝ රත්නවීරට වඩා ඇයට බියෙන් පසු වූහ.

"ආව ද සෙවණිබවව් නැට්ටුම්?" මැහැල්ල සොපියා ලංවූ කෙණෙහි කීවා ය.

සොපියා ද තතර වී, විශරු බැල්මෙන් මැහැල්ල දෙස බලා, සිනාසුනා ය.

WWW.EXPRESSLANKA.TK 25

"මොන මලබිලිව්වක් ද— මේ නාකී මගට මා පේන්න බැරි?"

"නොදකින් මෙව්වාගේ ඉහ තියෙන නැනට කර සහ කොට මෙහෙ ඉන්න හම්බුණෙවන්නේ නැහැ. ඊට ඉස්සර මෙව්වාගෙ බෙලි කරකවා දමනවා නම්!"

"එහෙනම් මේ කවාලා-පොවාලා— හදලා ඉන්නේ— උඹනේ? කරකවා දමන්න බෙල්ල."

"නොදකින් මගේ නම මෙක උස්සලා ගන්න ගමන් ගහන්නේ පොලුවෙයි."

"නාකි විසේ හෙවත් උණේ!" යි උස් හඬින් කිය-කියා සොපියා තියම තලගතකගේ විලාසයෙන් උඩ පැන, කට-නටා, මැහැල්ලට කවටා කම් කරමින් දිව්වා ය.

"බොලව්! එපා තිකිට වැද්ද දෙන්න."

"මා උඹෙ ගෙයි ඉඳින්න ආවා නොවෙයි. මා ආවේ මගේ නෝනා බලන්නයි."

"තිගේ නෝනා කොයි ද බොල මෙහේ?"

"බොලන් නාකිච්චියේ, මට උඹ එක්ක ඇති ගනු දෙනුවක් නැහැ. ඒ නිසා උඹ නිකන් හිටින්."

"සෙලා! ගහලා පන්නපිය ඔය එල්ලුම්ගහ."

සෙලා රූමත් තරුණ සත්‍රියකි. ඈ මේ මැහැල්ල සිත් රිදුවන්න ඉතා බිය වූවා ය. මැහැල්ලගේ යහපත් කමට හා රත්නවීරගේ නොමසුරු කමටත් දිවි ඇති තෙක් ණය ගැති වන්නට මෙහෙකරු ගැහැනියක වසයෙන් සිටි ඇයට දුන් සාමීතූ පඩුවිශ ලැබී තිබේ. රත්නවීර නෝනාගේ තුරන් වීමෙන් ඇයට මේ ... නොවේ. දුන් ඇයට ගෙදර අදුන්නම එළදින්...

ලැබේ— කන්නට බොන්නට ලැබේ. ගෙදර-දොරේ වැඩ වලින් ද විවේකය ලැබේ. ඉතින් නමුත් ඇය මිකින් බලා පොරොත්තු විය යුතු වැඩි මහත් දේ කිහිපයකි. ඒ කිහිපයත් ඉදුන් ඉක්මනපොත් ඈ මැහැල්ලට යටහත්ව, ඉවසිලිමත්ව, සිටින්නී ය. එහෙත් ඈ මැහැල්ලගේ තියමිය ලෙස සොපියා පන්නා දමන්නට කැමති නුවූවා ය. කිමෙක්දයත්, සොපියා ඇයට ගතු කියන්නියකි. රත්නවීර හා විමලා පිළිබඳව දත යුතු නොයෙක් දෙය ඈ නායමින් හා මායමින් සොපියාගෙන් දැන ගන්නී ය.

"සෙලක්කේ! අපේ ඉස්කෝලේ නෝනා මේම මෙහෙ ආවා ද?"

"නැහැ !"

"මැනේජර් මහත්තයා ඉන්නවා ද?"

"ඔව් !"

"කෝ?"

"නිදි!"

"සෙලා! මොන්ද තිකිට මුණ දී කතා කරන්නේ? පන්න පන් දුන්ම ගහලා," යනුවෙන් මැහැල්ල යළිත් කෑ ගැසුවා ය.

"අනේ! අම්මපා— මට මෙහෙ පොඩියක් නිදා ගන්න හැකියක් නැහැ නොවැයි?" මේ අතර ගෙය තුළෙන් නික් මුණු අනෙක් ශබ්දයක් නිසා කලහ නැවතිණි.

මේ කථා කෙළේ කණ්ඩබට රත්නවීර ය. රත්නවීර කොලාහල ශබ්දයෙන් අවදි වී කොපයෙන් පැමිණියේ ය. මැහැල්ල ... ගසාගෙන, නියව-නියවා, ඉවත්ව ගියා ය.

WWW.EXPRESSLANKA.TK 26

සෙලා ගෙට වැදුණා ය. එතැන රැඳුණේ, සොපියා පමණකි. ඈ සුරත මහපටැඟිල්ල ටික-ටික බිම බලාගෙන සිටියා ය.

"මොකද්ද බොල සොපියා, මේ ගම් පෙරළිය?"

"අනේ! මැනේජර මහත්මයා! සිය සෙලන්නාගෙන් අහලා බලන්න මා කළ වරද මොකද කියා. කිසිම මට ඉන්න ඉඩදෙන්නේ නැහැ."

"නී ආ කාරිය මොක ද?"

"අපේ ඉස්කෝලේ නෝනා තවම ආවේ නැහැ නොවැ, මැනේජර මහත්මයා?"

"ඉස්කෝලේ නෝනා ආවේ නැහැ? ඉස්කෝලේ නෝනා ගියා බොල, වෙන ඉස්කෝලයක් ලැබිලා. ආයෙත් මෙහෙ එන එකක් නැහැ. මට කිව්වා ඈයගේ ගෙදර තිබෙන බඩු-මුට්ටු ටික කාට හරි හොඳකට විකුණා මුදල ටික එවන්නය කියා."

"අනේ! මැනේජර මහත්මයා—"

"බොල! නෝනා ගියේ බොහොම එපිට, අහට-පහළ එළට වැඩකාරයන් ඇති දිගාමකට—"

"කොහාට ද මැනේජර මහත්තයා?"

"බින්තැන්නම බොල!"

"නෝනා ඉතින්, මා ගැන නම් මොකවත් කීවේ නැද්ද?"

"නුඹට රස්සාවක් ලබා දෙන්නය කියා මට කිවා."

"අනේ! එහෙනම් ඇති!"

"මම හවස එහාට එන්නම්— නී ලෑස්තිවී සිටු. මගේ යාළු මහත්තයකුට වැඩකාර කෙල්ලක් වුවමනා කර තිබෙනවා. නී එක්ක ගොස් එතන සිටුවන්නම්."

"අනේ! මැනේජර මහත්තයාට පින් සිද්ද වෙච්චදෙන්."

සොපියා නික්ම ගියා ය. රත්නවීර ගෙට වැදී, සෙලා දෙස බැලුවා ය.

"සෙලා! ඈ මෙහි ඇවිත් තිබේ මොකටවා ද?"

"ඈට මොකවත් කියන්න ලැබුණේ නැහැ— අරුන්දගේ කරදරය නිසා."

රත්නවීර සැනසුණේ ය. විමලා හා තමා පිළිබඳ රහස තවමත් රහසක්ව තිබෙන බව ඔහුට සහතික ය. සොපියා අද සවස ම ගමින් පිට කළ හැටියේ ගමේ පාසැලේ රූමත් තරුණ ගුරුවරියගේ අතුරුදන් වීම ගැන ඔහුට ගෙයිය සොභෙන බොරුව නුමින් ද? එහෙයින් ඔහු සිනා සුණේ ය— සෙලාගේ රූමත් මුහුණට සමීප වූයේ ය— සම්පව් නිසාට අයින් ගෙන මදක් තොලවා, නැඹුරුවී, මුහුණ සිඹියේ ය. රත්නවීරගේ හැටි බොහොම තමා. රූමත් නම් මෙගෙකරු ස්ත්‍රියට වුවත්, ඔහු අදක තොත්තු තිම නැති.

9 පරිච්ඡේදය

ලිය එළිය වන තැන

රත්නවීර එදින ම සවස, සොපියා කැටුව කොල්ලුපිටියේ විශාල්මඩුව නම් ගෘහයකට පැමිණියේ ය. විශාල්මඩුව ඉතා විශාල ප්‍රාසාදයකි. ඒ තරුණ නීතිඥයකුට

WWW.EXPRESSLANKA.LK

වෘත්තාන්ත විය. සිල්වැස්ටර් ගුණරත්න නම් වූ ත
නීතිඥ තෙමේ ලොකු පොහොසතෙකි— එසේ ම බොහෝ
කඩු ලබන්නෙකි. රත්නවීරගේ දික්කසාද නඩුවත් එ
දික්කසාදය පිළිබඳ තොයෙක් පටලැවිලීත් මේ නීතිඥය
බාර දී තිබෙන බැවින් රත්නවීර කොළඹ පැමිණියේ
නිතොරම ම සිරිතක් වශයෙන් විසල්මඩුවට ද පැමිණ

මෙසේ පැමිණි වතාවකදී ගුණරත්නට සමහෙකර
කෙල්ලක් වූවමනාකර තිබෙන බව ඔහුට දැනගන්න
ලැබුණේ ය. ගුණරත්න අලුත - විවාහ වෙන්න
බලාපොරොත්තු වූවෙකි. මේ සමහෙකරු කෙල්ල එ
මිණිමාලියට වතාවත් පිණිස ය. රත්නවීර මේ වූවමනා
පිරිමසන්නට පොරොන්දු වූයේ ය. එහෙත් මේ තාරු
ගුණ්මිනීත් සිඹා සතෙහත් ම ඒ පොරොන්දුව ඉටු කර
බලාපොරොත්තුවක් රත්නවීරට තුබුණේ තැත
රත්නවීර ස්වභාවයෙන් ම වෙලාවට ගැපී යන්නට ඕනෑ
දෙයකට ඕනෑම විදියේ පොරොන්දුවක් වෙන්නෙකි
එසේ පොරොන්දු වී, තම කාර්ය හරි ගියාට පසු, ඒ සිත
සැහැල්ලු කොට සලකා, මතක නැති කර දමන්නෙකි.

විමලා හා නම් අතර ඇති වූ මේ කලබලයට ද
කොයියාම තවත් නම ගමේ වෙසෙන්නට හෝ සිත
පිවිදි දඩාවතේ යන්නට ඉඩ දීම නුසුදුසු යයි රත්නවී
කල්පනා කළේ ය. එ හෙයින් ඔහු නීතිඥ සිල්වැස්ට
ගුණරත්නට වූ පොරොන්දුව පිරිමසනු වස් මේ සේ අ
කැටුව මෙහි පැමිණියේ ය.

නීතිඥ ගුණරත්න උස් වූ සිහින් සිරුරකින් යු
රුමත් තරුණයෙකි. ව්‍යාපිිගෙන් ඔහු මෙසේ නීතිඥයෙ
වූව ද, පෙනුමෙන් තම ගැඹුරු අදහස් ඇති ධර්මානුශ
යෙකි. සදාචාරය කරණකොට ගෙන ඇත්තෙන් ම ඔ
තරුණ නීතිඥයකට ආදර්ශයකි. ඔහුගේ තොයෙක් ගු
දෙනු හා වැඩ කටයුතු වලිනුත් මෙනුසා නීතිඥ ස

නම් හොඳ නමට වත්, කැළලක් ඇති නොවී ය. බොහෝ
නීතිඥයන් මෙන් ඔහු ද මේ නීතිඥ පදවියට පැමිණියේ,
මෝඩ මිනිසුනු මසුරු කමින් රැස් කළ වස්තු සම්භාරයක්
සමග දියණි කෙනෙකුත් අඩු කමට රවටා ගන්නා
බලාපොරොත්තුවෙන් වත්, යම් දිනක තම අතට පත්වන
අසරණ මැන්දුම්ටකගේ මුදල් නඩුවකින් ගිලගන කම
සිතා ගන්නා බලාපොරොත්තුවෙන් වත්, නොවේ.
නීතිඥ පදවියකට නැඹා, එය හිය යුතු හිසි ම මැදගත්
වැඩකට නොගෙනබනා ඇතැම් කපටියෝ මොන විදියකින් ද
නීයා රවට දැනුම් නැතිමෙන්, දැනුම් ඇතියවුන්නට දැනුම්
ඇති කිසි යම් විදියකින් නීතිඥ විභාගයෙන් සමත් වී, වැඩ
පටන් ගෙන, ලොකු දුමැද්දන් සමග පවුලක් පන්සලක් වී,
මඳ කලකින් ම තන්තමය රජකා කරගත නොහී, ගර
ප්‍රසංගයෙන් ධනෝපාර්ජනය කරන්නට ගොස් හිරේ
විලංගුවේ පවා වැටෙති. සිල්වැස්ටර් ගුණරත්න එබඳු
අවසානයකින් ජීවිතයට කුංඩලිය ලන බලාපොරොත්තු
ඇති කෙනෙකු නොවේ. නීතිඥ පදවිය ඔහුට ජන්ම
පරවේණියක් මෙනි. නීතිය ඔතුළු දැල වෙන්නට ඔහු
කිසි කලෙකත් ඉඩ නුදුන්නේ ය. දුර්වල නීතිඥයන්
පිළිබඳ වූ කල්හි, යදමින් කළ වෙළුම්කට බඳු නීතිය මකුළු
දැලක් මෙන් දුබල වේ. සතා බලවත් නිල, කම් පිදගෙන
යන්නට ඉඩදීමින්, දුබල කල, දඟලන්නට-දඟලන්නට
පැටලීමෙන්, මකුළු දැලේ සිරිත ය. සිල්වැස්ටර් කිසි
කලෙකත් නීතියෙන් අයුතු කමට උදව් ලැබෙන්නට වත්,
යුතු කමට ගැහැට ලැබෙන්නට වත්, ඉඩ නුදුන්නේ ය.
කාස්තුව සලකා සත්‍යය අසත්‍යය කිරීමට හෝ අසත්‍යය
සත්‍යය කිරීමට වැයමක් නොකළේ ය. අසත්‍යය පිළිබඳ වූ
කල්හි, ඔහු ක්‍රියා කැරැවීම අඩපණ වූ ඇතකු මෙන්
අපහසු ය— එහෙත් සත්‍යය පිළිබඳ වූ කල්හි, පෙම්
සිතළුන වූව පොල්ලතු මෙන් පහසු ය.

කරාබඩව රත්නවීරගේ දික්කසාදය පිළිබඳ
විභාගනුරු චාර්මත් ප්‍රසිද්ධ නොහා බැලූ පමණින්, එය වනා

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK 28

අසාධ ගෙන ක්‍රියා කිරීමට සුදුසු නඩුවක් නොවන බව ද... ගුණරත්න, පසුව ඇත්ත හැත්ත හොඳ හැටි සො... දෙකින් එක කියන ඉතාක් නිතර එය අතපසු කළේ ය.

ගෞරවණීය රත්නවීර සම්බන්ධ සිල්වැස්ටර් ගුණරත්න තුළ විශේෂ පැහැදීමක් නොවී ය. රත්නවී... කරන-කියන කටයුතුවල සැටියෙනුත්, ඔහුගේ ක... ඔහේ සැටියෙනුත්, දුටසිත් දමන, නොහොත් වතාවෙන් වතාව, ඔහු කෙරේ පැවැති ගුණරත්නගේ සැලකිල්ල අඩුවෙන්නට පටන් ගත්තේ ය.

පළමුවෙන් සොෆියා භාර ගැනීමට ගුණරත්න නොකැමැති වූයේ ය— තම ම විවාහ ජීවිතයට නොපෑ... බැවින්, කිරිත්දූන නොමැති ඔහුට, මෙබඳු මෙහෙකාර... කෙල්ලකගෙන් පලක් නැති නිසාත්, රත්නවීර... විත්තකුට මේ පමණ උදව්වක් ගැන තමුන් ණය ගැනී... වීම පිළිකුලක් ලෙස කල්පනා කළ නිසාත්, එසේ නොකැමති වූයේ ය. එහෙත් සොෆියාගේ ඇවිටිලිවලින ඔහු යළිත් අදහස් වෙනස් කොට, ඇයට එහි රැඳෙන්නට අවසර දුන්නේ ය.

සොෆියාට විසල්මළුව ඉතා සුව පහස් දෙන තැනක් මෙයි සිටින අපමණ මෙහෙකරුවන් අතර ඇයගේ සිටී... පවා ගණනකට නැති වූ බැවින් ඈ සිත් සේ එ... සැනසුරුණා ය. ඇයට විශේෂයෙන් නියම වූ වැඩක් වත් කියෙන් සේවය කට යුතු වූ සාමියෙක් වත් සාමදුවක් වත් නුවූ හ. එ සේ ද වූව, සිල්වැස්ටර් ගුණරත්නගෙ විවාහයෙන් පසු ගුණරත්න නෝනාට මෙහෙ කිරීම ඇය මුට පැවරිණ. ඒ මෙහෙය, විමලාම කළ මෙහෙය මෙන් බරපතල වැඩ ඇති දග ගෙයක් නොවේ. ඉවුම්-පිහුම් කරන්නට වත්, කඩේ-හන්දියට යන්නට වත්, වළන්-පිඟන් සෝදන්නට වත්, ඇයට තුඹුණේ නැ... ඇයට ... එක ම වැඩය නම් ගුණරත්න නෝනාගේ මැහුම්-ගෙතුම්

WWW.EXPRESSLANKA.TK 29

වලට උදව්-පදව් වීමත්, නිතර හොඳට ඇඳ-පැළඳ ගෙන පිරිසුදුව තනියට සිටීමත්, පමණකි. එහෙත් මෙවලාසනින් පිහිදීම අනිත් තම සෙසු නොයෙක් තත්ති දී මෙන් මෙහිදී ද සොෆියාට කිසිම සහනයක් නො ලැබිණි.

10 පරිච්ඡේදය

මුළුතැන්ගෙයි හොල්මන

මෙදුන් මසක් ගතවූ තමුදු අසරණ බෑනට අල්විස්ම තවමත් ජීවිතය බර පතළ සටනකි. රෑ දවල් දෙකේ ඔහු කෙරේ රැඳුණු යුවතියකගේ නෙත් යුවලකට තම හිගන කම නොදන්වා, පරේස්සම් වෙන්නට කරන වෑයමෙන් ඔහු නිතර වෙහෙසුණේ ය. මේ වෙහෙසුම ඔහුට දුකී දුකකි. එසේ දුකී දුක් විඳිමනුත්, සවාසිය කන්නිය සම්බන්ධ සත්‍යය, යථෝක්ත තීක්ෂ්ණ අසම් සුන්මයෙන් රක්ෂා කර ගත නොහැකි විය. තමා විඳින දුක විමලාව නොරහසක් වූ සැටින්, එම දුක රහසක් මෙන් රැක ගැනීමට තමා දරන උත්සාහය ඇයට නොරහසක් වූ සැටින්, එම උත්සාහයට ඇය මුලා වූ බව තමාට පෙන්වීමට කරන රැවටිලි තමාට නොරහසක් වූ සැටින්, ඔහුට දුක් ප්‍රත්‍යක්ෂ වී තිබේ.

දිනක් රෑ විමලා අද්භුත ශබ්දයකින් අවදි වූවා ය. යථෝක්ත ශබ්දය මුළුතැන්ගෙයි ගැවෙන වළන් කබල්වල ශබ්දය ම වූයෙන් හොල්මනකැයි සිය වූවා ය. මේ මහ රෑ මුළුතැන්ගෙයි කිසිවකු නොමැත බව විමලා දන්නී ය. එහෙයින් ඈ නිදි සිහි ඇවියෙන් නැගිට, මහල්ලා අමදි ... කරන්නට කල්පනා කළා ය. ඔහුගේ තින් දවී බාධාවක්

කිරීමට ද මැලි වූ බැවින් ඈ මඳක් සිත් දැඩි කොට ගෙන හුදකලාව ම දොර හැර පිටත බැලුවා ය. එකල මේ අරුම ගොල්මනට හේතුව ඇයට දකින්නට ලැබිණි. බැනාඩ් ඉටිපන්දමක් දල්වා ගෙන කුස්සි දොරකඩ පඩිප්පෙළ ළඟ ඇඳුමක් සෝදමින් සිටියේ ය.

විමලාට ඇති වූ කනගාටුව ඉතා බලවත් ය. ඈට නොදැනුවත්ව ම සුසුම් හෙළුණේ ය.

"අහෝ! දෙවියනි! මාත් දුප්පත් තමා. එහෙත් මෙහෙම දෙයක් නම් මට කවදාවත් දකින්න ලැබිලා නැහැ. අහෝ! මොහු විඳින වදයක හැටි!" ඈ හුදකලාව තොල මතුට තෙමින්-තෙමින් තරුණයාට සමීප වූවා ය.

විමලා මේ කෙළේ නොහොබනා කමකි. ඈය මෙහිදී කරන්නට තුබුණේ ආපසු දොර වසා, ගෙට [illegible] නිඳන එක ය. ගැහැනු කවුරුන් මෙහෙම තැනකදී දැනුවත්ව හෝ නොදැනුවත්ව, පිරිමින් සිත් රිදවීම ක්‍රියාවක් කොට ගනිති. විමලා දුටු කෙනෙහි බැනා විලියෙන් පුදු මැලි වූණේ ය. හැකි නම් පොළොව කිරී අපායට බැස්ම වඩා සැපයකැයි ඔහුට සිතුණේ ය.

"මොකද බැනාඩ්! ඔබ මේ නිදි නැතුව මහ රෑ කරදර ඇපුල්ලුම?"

බැනාඩ් තල්ල මරා ළතුර නිදහස් කර ගත්තේ ය— විමලා දෙස බලා සිනාසෙන්නට වෑයම් කළේ ය.

"විමලා! මේ දිනේ මට කියයි මගත්සියන් වෙත්තට බැරි වුණා. මගේ ඇඳ-පැන සෝදා හැටි මහත්මි නොකොසල්ලාත් මට බොහෝම අපහසුයි. වෙන එකක් [illegible] මට සිතුණා— ඈ මහත්මි කරනුවක් වෙලා— පලන් ඇති වැඩක් කරන්නට ඕනැය කියා,"

WWW.EXPRESSLANKA.TK 30

"තාමත් මට හිතුණේ— බැනාවී ඔබ හොල්මනක කියා," යි විමලා ද පිළිතුරු වශයෙන් තෙපලා, ආපසු ගොස්, ඇඳුර වසා ගත යළිත් නිදා ගත්තා ය.

පසුව ද බැනාවී ගෙදරින් පිටවූ ඇසිල්ලේ විමලා ඔහුගේ කාමරයට පිවිසියා ය. මේ ඇය ඔහුගේ කාමරයට පිවිසි පළමු වන වතාව ය. නාකිකඩියකුගේ ලැගුම් ගෙයක ඇති පිළිවෙලක් නැති කම ඇයට මෙහිදී ප්‍රත්‍යක්ෂ විය.

පුරුෂ හස්තය අභිසයින් ම බල පරාක්‍රමවත් ය. එහි විභ්‍රමය ප්‍රමාණාතික්‍රාන්තය ය. එ හෙයින් මුළු ලෝකයෙහි ම වූ ශ්‍රේෂ්ඨෝපකරණත්‍රයාගේ— එනම් පෑන හා කඩුව හා කැත්තෙහි පරිහරණය, ඊට ම පරිකල්පිත විය. එ සේ ද වුව, ගෘහසංවිධානය පිළිබඳ වූ කල්හි මේ බලපරාක්‍රම වත් හස්තය ස්ත්‍රියගේ සුකුමාර හස්තයට පරදින්නේ ය.

බැනාවීගේ කාමරය විමලාට විහිළුවකි. එහි පසකින් වැරහැලි වූ කිලිටි මේස් වගයකුත්, පසකින් දූලි-හුණු වැකුණු ෂෙල්ටසු හා කරපටි වගයකුත්, පසකින් අබලන් වූ කමිස-කබා හා කලිසම් වගයකුත් විය. ඔහුගේ ලියන මේසය උඩ හුණු පෙට්ටියකට හැකෙන පමණ කරදාසි කැලි හා බුලත් විට කිහිපයක සුන්බුන් ද විය. යතුර අබලන් වූ බෙලෙක් පෙට්ටියක් මුල්ලක තුබුණේ ය. ඇ එහි පියන ඇර බැලුවා ය. අත් ගා කර දිරාපත්වූ ඇඳුම් කබල් කිහිපයකුත්, ලොම් හැලුණු බුරුසුවකුත්, ඇයට එහි දකින්නට ලැබිණි. හුණු කරත්තයට හැකෙන සපත්තු කබල් දෙකකට යටින් තවත් පෙට්ටියක් තිබෙනු දුටු, විමලා එයත් වැජ්ම ඇර බැලුවා ය. වඩාත් පුදුම විය යුතු දේ— එනම්, පදම් කළ සම් කැබලි වගයක් හා සපත්තු ඇන ටිකකුත්, මේවලත් කුට්ටි කිහිපයක් හා පාල් කැරැල්ලකුත්, මිටියක් හා පිහිය [illegible] එහි විය.

මේ නියාළු කම් තමන් බලවු නොහැකි බව පළකරන නියායෙන් මෙන් නොදැනුවත්ව ම විමලාගේ දෙනෙතින් කඳුළු වැගිරෙන්නට විය.

"අනේ! බැනාවී! ඔබට ඔබේ සපත්තු රෙපයේරු කර ගන්න වත් වත් කමක් නැහැ නොවේ දැයි?" තෙපලමින් ඈ කම්මුල අත තබා ගත්තා ය.

පිහිට වෙතොත් පිහිට විය යුතු මෙතෙ ම උදව්වට ම ය. විමලා, බැනාවීගේ කිලිටි වැරහැලි විසා පොදි කර ගෙන, වතුර පයිප්පය ළඟ පෙනෙන්නට දමා, ඒ ඒ බඩු ඒ ඒ තැන සකස් කොට තබා, දිරාපත් වූ ඇඳුම් එකිනෙක ගෙන අලුත්වැඩියා කළා ය.

රෑ ගතට පමණ බැනාවී පැමිණියේ ය. ඔහු කාමරයට පිවිස, ඉටිපන්දම දල්වා, පුදුමයෙන් වට-පිට බැලුවේ ය. කාමරයේ කැලි-කසල ඇමද, පිරිසිදු කර තිබෙන සැටිත්, බඩු-මුට්ටු සකස් කර තිබෙන සැටිත්, කිලිටි ඇඳුම් සෝදා තිබෙන සැටිත්, ඉරුණු ඇඳුම් ගෙත්තම් කර තිබෙන සැටිත් ඔහුට පුදුමයකි. මේ වේලේ විමලා ද කාමරයට පැමිණියා ය.

"බැනාවී! ඔබේ අවසරයක් නැතුව, කාමරයට වැදී, මෙහෙම වැඩ පොළ ටිකක් කළාට තරහ වෙන්න එපා."

"ඔබ ද— විමලා, මේ සියල්ල කොළේ ඔබ ද?"

"ඔව්!"

"ඇයි?"

"මටත් කිසිම වැඩක් නැතිව ඉඳුම බැරි නිසා [illegible] මේ වැඩ ටික කළා—"

WWW.EXPRESSLANKA.TK 31

බෑනාට අල්මිස් සිම බලා ගත්තේ ය. ඇයගේ පිළිතුරේ ගුප්තභාවය ඔහුට වැටහුණේ ය— ගත වූ රෑ තමා කළ ව්‍යායාමයෙහි මෙන් ම, ඇයගේ මේ ව්‍යායාමයෙහි ද පූර්වභාවය අනෙකක් බව දුටුවේ ය. ඇය තම නිවට නියාළුකම තේරුම් ගෙන තිබෙණු පමණක් නොව, ඊට අනුකම්පා කරන බව ද ඔහුට පෙනිණි.

“බෑනා, මෙන්න ඔබට තෑග්ගක්,” සතුටෙන් විමලා වඩාත් ලංවෙමින් අලුත් සපත්තු යුවළක් දිගු කළා ය.

බෑනාටම බිලි වැද පලා යන්නට සිත් විය. මේ තෑග්ග, ඔහුට පිරිනමන හිතුවක්කාරිද ගිනිණි. එහෙයින් ඔහු කිපුණේ ය. ඔහු හරි ගැහී සාප්පු කාගෙයෙන් සිට, විමලා දෙස බැලුවේ ය.

“කාගෙන් ද විමලා, ඔය තෑග්ග කාගෙන් ද?”

“මගෙන්!”

“විමලා! මට මෙහෙම තෑග්ගක් දෙන්න ඔබට හිතුණේ මන් ද?”

“මාගේ ත්‍යාගවන් භාවය ගැන ප්‍රශ්න කරන්න ඕනෑ නැහැ බෑනා, මේක පිළිගන්න.”

විමලාගේ පිළිතුරේ හැටියෙන් මෙය පිළිගත යුතු ම ය. වැඩි දුර පිරික්සන්නට ගියොත් වැඩි දුර හිත රිදෙන්නට පුළුවන. නිවට කම වසන් කළ යුත්තේ විවාදයෙන් නොවේ. වත් කමෙනි. එ හෙයින් ඇයට ද තෑග්ගක් පිරිනැමීමෙන් ම ණයෙන් නිදහස ලබන්නටත් ගෞරවය රැක ගන්නටත්, ඔහු සිතුවේ ය.

“විමලා ඔබට බොහොම ස්තුතියි. අසරණ ඔබගෙන් මෙහෙම දෙය බලාපොරොත්තු විම [illegible] දූතට මම මේක ගන්නම— නමුත් [illegible]

“ඇති! ඇති! බෑනා” එපමණක් පවසා, සපත්තු කුට්ටම ඔහු අතට දෙමින් ඈ යන්නට ගියා ය.

එයින් බෑනාගේ සිතේ කැළඹීම වඩ-වඩාත් දියුණු විය. ඔහු තනියම තොල මතුරන්නට පටන් ගත්තේ ය.

“මගේ තත්ත්වය ඇයට නම් සම්පූර්ණයෙන් වැටහී තිබේ. ඔව්! මොනවා කිව්වත් දූත් ඉතින් හරි යන්නේ නැහැ. ටිකක් වත් හරි යන්න නම් කරන්න තිබෙන්නේ මුදල තෑග්ගකින් මගේ පොහොසත් කම පෙන්වීමයි. මට අනුකම්පා කරන්න ඇයට තිබීම යුතුකමක් නැහැ. ඈ මගේ කවුද? ඈගෙනෙන් නිකම් වැඩ ගන්න මටත් තිබීම යුතුකමක් නැහැ. ඇයගේ පාඩුවේ ඇය කොයිට, මේ කරන දෙයින් මට වෙන්නේ තව-තවත් කරදර වෙන්නයි. දූත් මේ කළ හරියට ගෙවන්න අඹුවුවෙන් හම්බ කරන්න ඕනෑ. මගේ වැඩ මාම කර ගත්තේ-කුලී ගෙවන්න බැරි නිසා තමා. අනේ! මට වන දෙයක හැටි! හෙට දවසට කොකා නොකී මත් ඇයට මොනවා හමුත් ගෙනැවිත් දෙන්නම ඕනෑ.”

පසුදින බෑනා පාඨශාලාවෙන් ගෙන කොට, එදා සම්බ කළ දෙයින් හා අතේ සුරැකිව තුබුණු මුදලිනුත්, විමලාට කදිම වුලන් සාළුවක් මිලයට ගත්තේ ය. ඔහු සවස ගාමයේ පයින් ම වැහි-වැහී ගෙදර විත්, මුහුණ සතුටු පෙනුමෙන් යුතු වන තුරු ගිමිත් හැර, පසුව විමලාට කථා කළේ ය.

“විමලා මෙන්න, ඔබට තෑග්ගක්!”

“අනේ! මේ මොනවා ද බෑනා?”

“අද හරි විදියේ සෙනසොට මේක සාප්පුවක තිබෙනවා දුටුවා— මට හිතට ඇල්ලුවා— ගන්න සිතුණා— ඉතින් මොකක් [illegible] ගත්තා— ඔබට තෑගි කරන්න— ගන්න විමලා මේක ගන්න.”

WWW.EXPRESSLANKA.COM

"බෑනම්, ඔබවී අද බොහොම මහන්සි ගැබියි."

"මේක ඉතින් පිළිගන්නකෝ!"

විමලා පැකිළෙමින් එය අතට ගත්තා ය. අතට ගෙන, උනා බැලුවා ය. ඔහු තම සත්භාවය රැක ගැනීමට කර තිබෙන මේ නුපුරුදු විසඳුම ගැන ඈ යටි සිතින් කනගාටු වූවා ය.

"බෑනම්, මේක හුගක් වටිනවා—"

"මොකක් ද? මට ඕක කාරියක් නොවෙයි."

"මේක මට හොඳ වැඩියි."

"මොන පිස්සු ද!"

"ඔබට බොහොම සතුටුයි බෑනම්. නමුත් මෙහෙම දේවල් මට ඔහු ගෙනෙන්න එපා."

"මටත් ඔබ ඔහු මෙහෙම වැඩ කරන්න එපා"යයි පිළිතුරු වශයෙන් කියන්නට මෙහිදී බෑනාටම සිත් වූ නමුදු, ඒ නොමනා පිළිතුර යටපත් කොට, ඔහු පොතක් බැලීමේ නියුක්ත වූයේ ය.

11 පරිච්ඡේදය

"අනිච්චාවත සඞ්ඛාරා"

ගිරාබව රත්නවීරගෙන් ලැබුණු අතවරයෙන් පසු විමලාට මෙතෙක් සැනසිල්ලට සිය කරදරයට ගේහුවු කිසිවක් නොවී ය. එහෙත් නිතර සැනසිල්ලෙන්

පසු වීම කලාතුරකින් ම සත්‍යවශයෙනු හැබූ වන ඔහු භාග්‍යයකි. මේ භාග්‍යය තවම විමලා සතුවක නොවේ. එහෙයින් විමලා දිනක් උදෑසන කරදර සිහින් අවදි වූණා ය. පෙරසම රැය පටන් ම ඇයට මේ කරදර සිත ඇති විය. නොයෙක් නපුරු සිහිනදුත්මෙන් ඈ පිටින්-පිට නැති ගැනුණා ය. එළි වූ කුඩිතමින් ඈ සිරිත් ලෙස ගෙදර-දොරේ වැඩ පටන් ගෙන, ජ්යෝන් කුඩියා අවදි වන තුරු, ඉත් මෙයකත් පිළියෙල කොට ගෙන, බලා සිටියා ය. බෑනම් අල්විස් ද සිරිත් ලෙස උදයෙන් ම පිටත්ව ගියේ ය.

තිල් ගත පෙන්නපි-වෙන්නපි කරදරය සංසිඳෙනු වෙනුවට දිලුණු-තියුණු වන බව ඇයට දැනිණි. වත්තේ ඔබ-මොබ හැසිරෙමින්, අලුත් පිරිසුදු වාතය ආශ්වාස කරමින්, ඈ නොසතුටු සිත දුරු කරන්නට වෑයම් කළා ය. එහෙත් සිත, සියුම් සොරකුමෙන් කරුණු රඟිනව දුකට වැද්ද දෙමින් සැනසෙ දුරු කරන්නට ම විය. කිසියම් අභාග්‍යයක් නම් ආසන්න බව ඇයට කිය හැකිවි. එහෙත් ඒ කුමක් ද යනු ඇයට රහසකි. කරදර සිත මග හැරෙන සෙත් සියා සමග ප්‍රිය සංලාපයෙන් යම් කාල ක්ෂේපය කිරීම කල්පනා කොට, ඈ යළිත් ගෙට පැමිණියා ය. සියා මේ තදමෙන් අද වෙලාසනින් අවදි නොවී, සිටීමත් ඇයට පුදුමයකි. ඈ ඔහු අවදිකරන්නට සිතුවා ය.

"සියේ!"

මහල්ලාට එය නො ඇසිණි.

"සියේ ! සියේ !"

මහල්ලා නිසොල්මන්ව ම සිටියේ ය.

"සියේ! දැන් හොඳට ම දවල් වෙලා, නැගිටින්නකෝ!"

WWW.EXPRESSLANKA.TK 33

විමලාගේ සිතේ කරදරය දියුණු-තියුණු විය. බිය හා සැක ඊට එක් විය. කරදර සිතට බිය හා සැක එකතු වීම ගින්නට වෙඩි බෙහෙත් හා පොල් එකතුවීම් වැනි සංයෝගයකි. ඈ තවමත් මොහොතකුදු නොනැවතී මගල්ලාගේ ඇඟට අත ගෑසුවා ය. ස්පර්ශ මාත්‍රයෙන් ම සත්‍යය ප්‍රත්‍යක්ෂ විය. මගල්ලා පණ ගිහින් බව ඇයට දැනිණි.

ඇයට කෑගැසුණේ ය. අසල් වැසියෝ ද පැමිණියහ. කවුරුත් මගල්ලාගේ මරණය ගැන දුක් වූහ. විමලා සියල්ලට ම වඩා දුක් වූවා ය. සියාගේ මළගම කරන හැටි ඇයට විසඳිය නොහෙන පටලැවිල්ලකි. ඊට කළමනා දෙය කල්පනා කරමින් ඈ පසෙකට වී සිටියා ය.

ඒ අතර පොහොසත් පෙනුමකින් යුත් තලතුනා මිනිසෙක් පැමිණියේ ය.

"ජුරින්කු රාලත් මැරිච්ච— ඒ?" යනුවෙන් ඔහු විමලා දෙස බලා, නිකට කැසුවේ ය.

විමලා කිසිත් නොපෙපලා මිනිය දෙසට හෙලන ලද දුක් මුසු බැල්මෙන් ම සිටියා ය.

"ඉතින් මේ මළගමේ කටයුතු කරන්න මුදල් හෙම තියෙනවාදැයි?" ඔහු සැලිත් ප්‍රශ්න කළේ ය.

ඒ ප්‍රශ්නයෙන් විමලාගේ මැලවුණු සිත අවදි විය. ඈ ඔහු කෙමෙන් අමුත්තා දෙස බැලුවා ය.

"ඒක නැති කම තමා මහත්මයා, පටලැවිල්ල."

"ඇයි— මේ ගෙයි තියෙන බඩු කෑලි අත ගසාරට මොකවත් ගන්න පුළුවන් නොවැ?"

"මහත්මයා අරගෙන එහෙ නම් මුදලක් දෙන්න."

"මම මුදලක් දෙන්නම්— උඹලා ගෙට ම මළගම ඉවර වූ ගැටියේ ගෙයින් අස් වෙනවා නම්."

"හා! එහෙනම් මේ සියා පරාණ මුත්තිය නිසා ගෙන, ඉඩමත් ගේත් විකුණා තිබෙන්නේ මහත්මයාට වෙන්න ඕනෑ."

"ඔව්! ඒ මට තමා."

විමලා කල්පනා කරන්නට වූවා ය. මගල්ලාගෙන් පසු ඇයට මෙහි රැඳෙන්නට කිසි ද වුවමනාවක් නැති. නැතහත් පොයන තෙනක් කල් ගැනුම තිබියදී, ඊට මුදලක් ලැබ ගෙන මිනිය වැලලීම වඩා නුවණට හුරු බව ඇයට වැටහිණි.

"හොඳයි මහත්මයා මළගම ඉවර වූ හැටියේ යන්නම්."

"එහෙනම් මම තව ටිකකින් ගෙදර-දොරේ බඩු වලටත් එක්ක රුපියල් පණහක් එවන්නම්. හැබැයි! ඔන්න මළගම ඉවර වුණු හැටියේ පිටත් වෙන්න ඕනෑ."

"හොඳයි! මහත්මයා හොඳයි!"

රෑ අට පමණ වනවිට බෑනාව ගෙදර පැමිණියේ ය. එතෙක් මගල්ලාගේ මරණය ගැන ඔහු කිසිවක් නොදන්නේ ය. එය දැන ගත් ඇසිල්ලේ විමලා මෙන් ම ඔහු ද ශෝකයට පැමිණියේ ය.

"විමලා දැන් ඉතින් මොකද කරන්නේ?"

"මොකද— කරන්නේ බෑනාව?"

"මළගමට මුදල් නැතුව කොහොම ද?"

"මා පිළිවෙලක් යෙදුවා බෑනාව."

"ඒ මොකක් ද?"

www.sinhalaelibrary.com

‘‘මේ ගේ අයිතිකාරයාට හෙට ම ගේ භාර කරගන්න උවමනා කර තිබෙනවා. ඉතින් හෙට ම ගේ අත් හැර යනවා නම් මේ බඩු කෑලි ටිකට ඔහු රුපියල් පණහක් දෙන්න පොරොන්දු වුණා— මා ඊට එකඟ වුණා—’’

තරුණයාගේ සිත යන්තම් සැහැල්ලු වුණේ ය. ඔහු සුවසේ හුස්ම හෙළුවේ ය.

‘‘ඔව් **විමලා!** ඔබ එහෙ ම කළ එක හොඳයි. පියාගේ දෙයින් ම පියාගේ මිනිය වළලා දමන එක තමා හරි.’’

මසුරෝ තම හිත-දීන අය ම ය. එහෙත් ඔව්හු පොරොන්දු නිසි සේ ඉටුකරති. මේ මසුරා ද පසුව දා උදෑසන ම රුපියල් පනහ එව්වේ ය. බෑනාව ඒ මුදලින් **ජර්ණගුඹියාගේ** අවසාන ගෞරවයට සියල්ල පිළියෙල කළේ ය.

මහල්ලාගේ මෘත ශරීරය කැටුව සොහොන් බිමට පැමිණියේ **විමලා** හා බෑනාව පමණකි. මේ නිහඬවත් දෙදෙන සොහොන් පල්ලන්ගේ ද උදව්වෙන් මේ සත් ගුණවත් මිනිසාගේ මිනිය සහිත පෙට්ටිය වළේ තැන් පත් කළ හ. මළවුන් ගුණ වැනුමට කථිකයෝ නුවූහ— කඳ බඩ පිරුණු මහත්වරු මළ කට නොසිටිය හ— මල් දම් මල් වඩම් ආදී පුද පඬුරු නොවී ය. විසිතුරු පසතුරු ඝෝෂා නොවී ය. මළ කළු පෙනුමට කරන එහෙත් බොරුවට වඩා සැබවට වැළපෙන මේ ගිහිවත් දෙදෙන ම අවමඟුලට නියම ගෞරවය පිණිස වූහ.

සොහොනෙන් ආපසු පැමිණි ඔවුනට ගෙය අනුන් අතට පත්ව තිබෙන බව පෙනිණි. මිනිය ගෙයින් පිට වූ ඇසිල්ලේ මසුරා කුලියට පවුලක් එහි පදිංචි කැරවූයේ ය. බෑනාව ද විමලා ද වචනයකුදු නොතෙපලා, තම තමන් ඇඳුම්-පැළඳුම් ආදී පෞද්ගලික දෙය පමණක් ගන්නට අවසර ලැබ ගත් හ. බෑනාව තම [illegible] පෙට්ටියේ

සියල්ල තැන්පත් කර ගත්තේ ය. **විමලා** පිළී පෙට්ටියක ඇයගේ ඇඳුම් ලා ගත්තා ය. දැන් ඔව්හු පිටත් වෙන්නට සූදානම් ය. **බෑනාව** තම පෙට්ටිය කරට ගෙන **විමලා** දෙස බැලුවේ ය.

‘‘**විමලා!**’’

‘‘ඇයි— බෑනාවි?’’

තරුණයා නොවැටහු මෙන් මඳක් වෙලා නිසොල්මන් ව සිටියේ ය.

‘‘මා ඉතින් යනවා.’’

‘‘හොඳයි— **බෑනාවි!**’’

තරුණිය බිම බලාගත් වනම සිටියා ය. තරුණයා යන්නට හැරුණේ ය. ඔහුට නැවත මරක් හැරී බලන සිතක් ඇති විය. ඔහු බැලුවේ ය. එකල ඔහුට තරුණියගේ දෙනෙතින් කඩා හැලෙන කඳුළු ගුලි පෙනිණි.

‘‘විමලා ඔබ අඬන්නේ ඇයි?’’

–‘‘යන්න **බෑනාවි**’’

‘‘ඔබ අඬන කොට මා යන්නේ කොහොම ද **විමලා?** ඔබට යන්න තැනක් නැද්ද?

තරුණිය බිම බලාගත් වනම සිටිමින් නොහඬන්නට වෑයම් කළා ය. එහෙත් ඇයට එය කර ගත නොහැකි දෙයකි. බලවත් ව්‍යායාමය ගන්න කොට ගෙන, ඇ ඉකි ගසමින් අඬන්නට වූවා ය.

‘‘ඔබ අඬන්නේ යන්න තැනක් නැති නිසා නොවේ ද විමලා?’’

WWW.EXPRESSLANKA.TK 35

තරුණිය පිනිබර නිලුපුල් පෙතිමෙන් කඳුළු පිරී දෙනෙතින් ඔසවා තරුණයාගේ මුහුණ බැලුවා ය.

"යන්න බැනඩ් — මමත් කොයේ හරි යන්නම්."

අසරණ බවට පැමිණි තරුණියක් තනි කර දමා, ආත්මාර්ථ කාමිණක් සලකා ක්‍රියා කිරීම තරම් නොවන බව බැනාඩ්ම මෙහිදී ප්‍රත්‍යක්ෂ විය. මේ තරුණිය තමාට ඉතා හිතවත්ව උදව් කළ මනාවන් ගැන ද ඔහුට මතක් වුණේ ය. ඉතින් මෙබඳු ප්‍රස්තාවයකදීත් ඇයට පිහිට නොවීම මිලේච්ඡ ගුණමකු කමකි. එහෙත් යන එන තැනක් නැති, අතමිට නැති, තමා, මැයට පිහිටන්නේ කෙසේ ද යන ප්‍රශ්නයක් ඔහු තුළ ඇති විය. එසේ ද වුවත්, තොකා-නොවී නමුත්— ගහක් යට නමුත්— සුදුසු පිටු වහලක් ලැබෙන තෙක් ඇය රැක්කමනා යයි ඔහු සිතුවේ ය.

"විමලා ! එහෙ නම් මා සමග යන්න එන්න."

"ඔබට මා කරදරයක් වේවි බැනඩ්."

"වුණාදෙන් — ඒක මම බලා ගන්නම්."

විමලාම මේ කැඳවුම පිළිගන්නට සිත් විය. කිසිවකු ගේ පිහිටක් නැතිව, තැනක් නැතිව, අතමිට නැතිව, තරුණියකට නගරයෙහි ගැකිරීම වැනි අනෙක් උවදුරක් තවත් නොමැත.— බැනාඩ් ඉතා හොඳ තරුණයකු බවත්, ශිෂ්ටයකු බවත්, ඔහුගෙන් රක්ෂාවරණය විනා කිසි කලෙකත් වරදක් නොවන බවත්, ඇයට සහතික ය. එහෙයින් සුදුසාලාව ගොස්, නිමක් නැති අනතුරු වලට හොඳුරක් වනු වෙනුවට කලකට වත් මොහු පිහිට පෙවුම සෙසුහෙකැයි ඇයට සිතිණි.

"හොඳයි ! බැනාඩ් සුදුසු පිළිවෙලක් යොදා ගන්නා තෙක් මම ඔබේ කැඳවුම පිළිගන්නම්," යි ඇ කීවා ය.

12 පරිච්ඡේදය

රැයක් එළිමහනේ

රාජ්‍ය විප්ලවයක් හෝ මහා යුධයක් පිළිබඳ වූ ගම්භීර ප්‍රශ්නයකට ඉදිරිපත් වීම කරදරයක් නොවේ— මුහුද හරහ පාලමක් බැඳීමට කල්පනා කිරීම කරදරයක් නොවේ— කරදරය නම්, ඉදිරියට යන කල ගැන නුවණ මෙහෙයමින් යන එන මං නැතිව, වික්ටෝරියා පිට්ටනියේ බංකුවක් උඩ තරුණියක රකිමින් රැයක් ගත කරන්නට වීම ය. බැනාඩ්ම මේ කරදරයෙන් සෙසු සියලු කරදර මතක නැති විය.

සවස ගත අමණ වූ නමුත් තමමත් ඔවුනට නවා තැනක් සොයාගත නොහැකි විය. විමලා පිළී පෙට්ටිය තුරුලු කොට ගෙන, බංකු කෙළවර, සුසුම් ලන්නී ය. බැනාඩ් බෙලෙක් පෙට්ටිය පසකින් තබා ගෙන අත්ල රඳවන ලද හිසකින් යුතුව, කල්පනා කරන්නේ ය. පසුව අමණ දේමටගොඩින් පිටවූ වූ වේලේ පටන් ඔවුහු නොයෙක් තැන ඇවිදිමින් ගෙයක් කුලියට ගන්නට බැලූ හ. ඔවුන්ගේ වත් කමට නැගෙන තැනක් මේ අදිසියට නොලැබුණා පුදුමයක් නොවේ. රෑබෙර වෙලගත එන බැවින් යා යුතු අතක් නැති නිසා මෙසේ ඔව්හු වික්ටෝරියා පිට්ටනියේ බංකුවක් උඩ වාඩි ගත් හ.

බැනාඩ් අතේ නම් රුපියල් හත-අටරක් තිබේ. මෙය ගෙයකට අත්තිකාරම් දෙන්නට රැක ගත යුත්තකි. මිලගම නිසා ඔහුට එද රැක්කාව නැති විය. ගෙයක් සොවුමට යැමෙන් හෙටත් රැක්කාව කර ගන්නට බැරි වුණොත්— ගෙයක් ලැබුණත් කුස ගින්නෙන් පසු වෙන්නට වන බව නම් නිසැක ය. ඔහුට නම් ඔබ ගින්නෙන් පසු විය හැකි ය. ඔහු ඊට පුරුදු වූවෙකි.

WWW.EXPRESSLANKA.TK 36

එහෙත් විමලා— ඇයට කෙසේ නමුත් කෑම දිය යුතු ම ය. දූන් රෑටත්, උදයටත්, දවාලටත්, මේ මුදලෙන් වියදම් කරන්නට යෙදුණොත්— ගෙයකට අත්තිකාරම් දීම නම් කළ හැකි වන්නේ නොවේ. ගෙයකට අත්තිකාරම් දෙන්නට මුදල රැකගන්නට යෙදුණොත් කුස ගිනි නිවා ගැනීම නම් කළ හැකි වන්නේ නොවේ. ඉතින් කටයුතු කුසගිනි නිවීම ද නොහොත් ගෙයකට අත්තිකාරම් දීම දුසි සලකා ගත නොහී හිනු කරදරයෙන් ඒ මේ අත බලන්නට වූයේ ය.

තමා නිසා බෑනම්ට ඇති වී තිබෙන කිරිගැරය දූන් විමලාව ද ප්‍රත්‍යක්ෂ වී තිබේ. ඇ පිටින්-පිට ඔහු සතුටු ගන්වනු මිස් සැනසිලි වදන් කීවා ය. බෑනම්ට ඇයගේ සැනසිලි බස් කරදරයක් විය. ඒ ඔහුගේ තිමට කමට කරන අනුකම්පාවක් මෙන් පෙනුණේ ය. එ හෙයින් ඇතැම් විට ඔහු කරග වූණේ ය.

"අනේ! බෑනම් කනගාටු වෙන්න එපා! බෑනම් කනගාටු වෙන්න එපා!"

"කනගාටු වෙන්න එපා?"

"ඔව්! බෑනම් අපට මෙහෙම වුණත් හොඳයි."

"වැස්සොත්!"

"වහින්නේ නැහැ."

"ඔබට දිවැස්නේ— විමලා!"

ඒ තරහයෙන් දූන් පිළිතුරක් බව විමලාව දැනුණේ ය. එ හෙයින් ඇ නැවත සුදුසු ප්‍රශ්නාවයක් ලැබෙන තෙක් නිශ්ශබ්ද වූවා ය.

අටට පමණ කල්පනාවෙන් කල්පනාවට පැමිණ කල්පනාවෙන් ම උදාසීන වූ බෑනම් හුන් තැනින් අදිසියේ නැගිට්ටේ ය.

"විමලා! මා මෙහාට නොගිත් එන තෙක් ඔබට උන්නැකි ද?"

"බෑනම්! ඔබ පමාවෙන්නේ නැහැ නොවැ?"

"නැහැ ඉක්මනින් එනවා."

බෑනම් තවත් වචනයකුදු නොතෙපලා, පිටත් වූණේ ය. නොබෝ වේලාවකින් ඔහු ආසන්නයෙහි කඩමණ්ඩියකට පැමිණියේ ය. ගේවතුර කඩයකින් බනිස් ගෙඩියකුත් කෙසෙල්ගෙඩි කිහිපයකුත්, මිලයට ගත්තේ ය. එය හොඳ හැටි කඩදාසියක දවටා ගෙන, සිගරැට් බෙලෙක්කයකට තේ වතුර එකකුත් ලාගෙන, ආපසු එමින් පහිප්පයකට කට අල්ලා බඩපුරා වතුර වතියක් බීවේ ය. "මට මේ ඇති! එහෙත් විමලාව මේ බවක් අගවන්න නරකයි," යනුවෙන් සිතා ගෙන තරුණිය වෙත පැමිණියේ ය.

"විමලා, මෙන්න."

තරුණිය ඔහු දූන් පාර්සලය අතට ගෙන, ලිහා බලා, බනිස් ගෙඩිය හා කෙසෙල් ගෙඩි දැක, පුදුම වූවා ය.

"බෑනම් තමාගණියන් කියේ මේවා ගෙනෙන්නදැයි?" ඇ ප්‍රශ්න කළා ය.

"ඉඳුම-හිටුම නැතුව, පසු වුණැකි. එහෙත් කෑම නැතුව පසු වෙන්න බෑ විමලා."

"ඉතින් එහෙ නම් කන්න බෑනම්"

"මා කෑවා—"

WWW.EXPRESSLANKA.TK 37

එහෙත් ඈ ඔහු විශ්වාස නොකොට අහර කොටසකින් පැවරුවා ය. බෑනම් නොයෙක් විදියෙන් එය ප්‍රතික්ෂේප කොටත් නොහැකි වූ කල, ඈය සනසන්නට මෙන් එයින් ස්වල්පයක් පිළිගත්තේ ය.

"කියන එක, නොකන එක නම්, විමලා මට විඳින්නට බැරි. මා කාලෙන් ආවේ, හොඳට ම කාලයි. ඉතින් මේ ඔබට මගනා එකෙනුත් ඔබ ගඳන්නේ මට සමන්නයි. මට ඉව සන්න බැරි ඔබේ මේ කරදරය නම්."

තරුණිය නිහතමානී ලෙස තරුණයාගේ මුහුණ බලා, "අනේ! බෑනම්! මා එක්ක තරහ වෙන්න එපා බෑනම්," යි කීවා ය.

තරුණයා තරබාගත් වන ම යළිත් බංකු කොළවරට වී කල්පනා කරන්නට පටන්ගත්තේ ය. තරුණිය අනෙක් කොලවරේ පෙට්ටියට හිස දී හාන්සි වුණා ය.

රෑ වෙන්නට-වෙන්නට නිසොල්මන් බව වැඩි විය. එහෙත් විටින්-විට අහස සාසරමින් තටු සලන වවුලුන්ගේ ශබ්දයත්, හිඹිතුරෙක නැග, දුක්මුසු රාවින් කන්තලව් කරන බකමූණෙකුගේ ශබ්දයත්, නිසා බිහිසුණු නිසොල් මන් බවට හානි පැමිණියේ ය. තෙම්බර ගිනි මලකින් නිකුත් ගිනි පුලිඟු රැසක් මෙන් නුදුරු කැලෑ රොද සිසාර බැබළුණු කණාමැදිරියන් හා සමීපයෙහි දුල්මුණු විදුලි පහන් රැස නිසා අමාවක් රැයක ඇති රුදුරු ගනඳුරේ තරම් නොදැනිණි. පෙරයම් රැය ද ගෙවිණි. දුහුල් සළුවක නොහොත් සිහුම් වාලුවක අයුරින් සිහින් පින්නද අහස් කුස සිට පොළොව බලා බසින්නට පටන් ගත්තේ ය. තරුණයා තවමත් කල්පනාවෙන් පිය නොහෙලා සිටින නිසා දුටු තරුණිය හිස ඔසවා දුක්මුසු ලීලාවෙන් බැලුවා ය.

"ඇයි— බෑනම්, ඔබට බොහොම මහන්සියිනොවැ? ඔය නිදි නැතිව සිටියා මදැ. ඉතින් ටිකක් හාන්සි වෙන්නකෝ—"

"ඉන්න ඔහේ විකාර නැතිව ඉන්න හැටියට ඉන්න විමලා!"

තරුණයාට තරහ ගොස් තිබෙන බව නම් ඇත්තකි. එහෙත් මේ තරහව අසත්පුරුෂයෙක් කෙරේ පහළ වන ක්‍රෝධ වේදනා විෂයෙක වූ වියරු හැඟීම නොවේ. ඊට හාත්පසින් ම වෙනස් වූ අනෙක් හැඟීමකි. හිත ඇතියන් ගට පිණිට විමට පොහොසත් නම නැති වූ කල දුබල මිනිසුන් තුළ ඇතිවන මෙබඳු සිහිවිලි ගෑහැනුන්නට රහසක් නොවේ. එ හෙයින් ඈ නැවතත් කථා කළා ය.

"අනේ! බෑනම්, නපුරු නම් නැතුව ටිකක් නිදා ගන්නකෝ—"

"ඔබට පිස්සු ද විමලා?"

"මම ඇහැ ඇරගෙන ඉන්නම්."

"ඔව්! ඔබ ඇහැ ඇරගෙන ඉඳීවි— මේ ඇඳුම් කෑලි දෙක තුනටත් හාවටුවෙන කලියෙන්"

"නැහැ! බෑනම්—"

"ඉන්න ඔහේ නිදාගන්න."

"නපුරු නම් කරන්න එපා බෑනම්."

"මොකද නපුරු නම්?"

"ඔය කල්පනා කර-කර ඉන්නේ?"

"හා! මට වෙලා තියෙන්නේ කල්පනා කරන්න දෙයක්?"

එයින් යළිත් විමලාගේ සිත පෑරුණේ ය. ඈ කාරි සැතිමට අතුළු, තමන් සිහින් නොබැන පෙර පරිද්දෙන් ම

WWW.EXPRESSLANKA.IR

හාන්සි වුණා ය. මඳ වේලාවකින් ඇයට නින්ද ගියේ ය. ඇය නිදන රඟ දක්මෙන් තරුණයා තුළ පසුතැවිල්ල ඇති විය. ඇය අවදිකොට, තම දරුණු වචන ගැන කනගාටුව ප්‍රකාශ කිරීමට තරම ඔහුට සිතිණි. එසේ ද වුව, ඔහු එසේ නොකොට, අනුකම්පා සහගත බැල්මෙන් ඒ නිදන රූප විලාසය දෙස බලාගත් වනම සිටියේ ය. පහන් රැකින් නිකුත් එළිය රළ ඇයගේ වක්ත්‍රයෙහි වූ අසදෘස සුකුමාර කොමලත්වය හා විතානයෙහි වූ ශෝකාගමත් උදාර භාවයත් දිසුණු-නිසුණු කොට දක්වන්නාක් මෙන් විය.

"අහෝ! නින්ද කෙසේ වූ සැපතක් ද? දුකින් පීඩිත වූ ලයට මෙබඳු තාවකාලික සුවයක් දෙන අනෙක් කිසිම බෙහෙතක් ඇත්තේ නොවේ. අසරණ විමලා! ඔබ සිතට මෙතෙක් හුමුණු කනගාටුව කොතරම් ද? එහෙත් ඒ සියලු දුකින් ඔබ දැන් සැනසුම ලැබුවෙහි ය. එ හෙයින් සුවසේ නිදාගන්න! විමලා සුවසේ නිදාගන්න!"යි තරුණයා හුදකලාව ම සෙමින් තොල මතුළේ ය.

13 පරිච්ඡේදය

නැතුව බැහැ

අළුයම කාලය විය. තරුණයා හුන් තැනින් නැඟිට, ඈනුම්කින් පුගයෝ දිග හැර, මැලි කම දුරුකොට, අනෙක් බංකු කෙළවරේ නිදන විමලා දෙස බැලුවේ ය. ඈද මේ වේලේ අවදිව සිටියා ය.

"බැනව්! දැන් එළිවෙලානේ ද?"

"ඔව්! විමලා!"

"බැනම්, අද දවස මට සුබ දවසක් වේවි."

"ඒ කොහොම ද?"

"අද මට මුලින්ම වුණේ ඔබයි."

විමලා සිනාසුණා ය. බැනම් ද ඈ අනුව සිනාසුණේ ය— සිනාසී කථාකළේ ය.

"විමලා, ඊයේ සවස, මේ ලඟ ම, පොඩි ගෙයක් කුලියට ගන්න තියෙන බවක් අර පේ වතුර කඩ කාරයාගෙන් දැනගන්න ලැබුණා— මම දැන් ගිහින් ඒ ගෙය සොයා බලා, කොහොම හරි කුලියට ගත්තම අරගෙන, ඔබ එක්ක යන්න එන්නම්. එතෙක් ඔබ මෙහෙම සිටින්න."

ඔ පමණක් කියා ඔහු පිටත් වුණේ ය. විමලා ඔහු නොපෙනී යන තෙක් බලාගත් ගමන් සිටියා ය. ඔහු කෙරේ පවත්නා බලවත් අනුකම්පාව නිසා ඇයගේ දෙනෙතින් කඳුළු කඩා හැළෙන්නට විය. මේ සත් ගුණවත් තරුණයා පිළිබඳ කිරිගැරය ඇයට සවකීය අසරණ අනාථ භාවයටත් වඩා ඉවසිය නොහෙන දුකකි. එ හෙයින් හැකි පමණ ඉක්මනින්, හැකි පමණ දුකින්, ඔහු නිදහස් කිරීමට ඈ කල්පනා කළා ය. ඉන් පසු ඇය සමීපයෙහි වූ ජල නළයෙන් මුව ධෝවනය කොට බැනම්ගේ පෙට්ටියෙන් පෑන්සලයක් හා කරදාසියක් ගෙන ලියමනක් ලිව්වා ය.

"ප්‍රිය බැනම්!"

"මා ඔබට අලි කරදරයකි. එය මට පෙනෙද්දීත් තව තවත් ඉවසිය නොහෙන බරක් කිරීම බලවත් අයුතු කමකි. ඔබේ දියුණුවට මට බාධාවක් වෙන්නට නුසුදුසුය. එ හෙයින් මට යන කලක්

WWW.EXPRESSLANKA.TK 59

ගැන මම බලා ගන්නෙමි. මෙතෙක් මට කළ සැලකිලි වලටත්, රැකත් මා රැක බලා සිටියාටත් ස්තූති කරමි.

ඔබට ආයුබෝවන්!
මට-ගුණවත්,
විමලා විජයතුංග"

මේ ලියුම ඔහුට පෙනෙන හැටියට බංකුව උඩ තබා, ඈ තම පිළිපෙට්ටිය ද ගෙන, පිටත් වෙන්නට ලෑස්ති වූණා ය. එහෙත් මෙතෙක් නුදුටු බාධාවක් ගැන ඇයට මෙහි දී කල්පනා විය. තමා නැති අතර, බෑනාවිගේ ඇඳුම් පෙට්ටිය පරෙස්සම් වෙන හැටි අරුමයකි. එ හෙයින් ඈ ඊට පිළිවෙලක් යෙදුවා ය. බෑනාවි එහානෙත් සමීප ලෑගැඹිත සැගවෙමින් පෙට්ටිය රැක සිට, පසුව පලා යන්නට නි ශම් කරගෙන මට-පිට බලා, නුදුරුව ම තුබුණු විශාල මල් රැස්අත්තන පඳුරක් දැක, ඊට මුවා වී බලාපොරොත්තුව සිටියා ය.

ස්වල්ප වේලාවකට පසු බෑනාවි පැමිණියේ ය— විමලා නොදැක, තිගැස්සී, මට-මිට බැලුවේ ය. ඔහුගේ මුහුණේ පෙනුම ද වෙනස් විය. ඒ වෙනස දැක්මෙන් විමලාගේ ලය ද අනතු දිවන කලක් මෙන් සැලෙන්නට විය.

"විමලා! විමලා!" යනුවෙන් බෑනාවි හඬ ගෑවේ ය— එසේ ම දෙවනුත්, හඬ ගෑවේ ය— තෙවනුත් හඬ ගෑවේ ය. එහෙත් ඈ නිසොල්මන්ව ම සිටියා ය.

තරුණයා ලියුම දැක, අතට ගෙන කියෙව්වේ ය. කියවා බංකුව මත වාඩි වී, දෑතින් මුහුණ වසා ගෙන වැලපුණේ ය.

විමලා දකින්නට බලාපොරොත්තු වුණේ අනෙකකි. තම ක්‍රියාව ඔහුට මේ තරම් දුකක් වේ යයි ඇයට නොසිතිණි. අසතුරුව, සතුටට කරුණක් වේ යයි

සිතිණි. දැන් එ සේ නුවූයෙන් ඇයගේ දෙනෙතින් ද කඳුළැලි ගලන්නට විය. තමා නොදැනුවත්ව ම දෙපා තරුණයා දෙසට යොමුව නැගෙන බව ඇයට දැනිණි. ක්‍රමයෙන් ඈ තරුණයාට සමීප වූවා ය.

"බෑනාවි!"

තරුණයා තිගැස්සී බැලුවේ ය. කඳුළු පිරි දෙනෙත් එකෙණෙහි ම ප්‍රභා සම්පන්න විය— සඳ රැස් වත් මහනෙල් මල් පුවළක් මෙන් පුබුදු විය. ප්‍රීතියෙන් මත් ව, විමලා වැළඳ ගන්නට මෙන් ඔහු නැගිට්ටේ ය— එහෙත් එ සේ නොකළේ ය.

"විමලා! ඔබ කොයි ගියා ද?"

"බෑනාවි! මා කල්පනා කළේ ඔබෙන් සැගවෙන්නයි."

"මගෙන් සැගවෙන්න! ඇයි? විමලා, ඔබට මා කළ වරද මොකා ද?"

"අයියෝ! බෑනාවි, ඔබ කළ වරදක් නැහැ. එහෙත් මා නිසා ඔබ විඳින කරදරය මට පෙනෙනවා. මා ඔබට කරදරයක් වෙන්න සතුටු නැහැ බෑනාවි!"

"අනේ! විමලා, එහෙ ම හිතන්න එපා. ඔබ මට නම් කරදරයක් නොවෙයි. දැන් පෙනෙන හැටියට ඔබ තමා මට ඇති එකම සැනසීම. ඔව්, විමලා, දැන් මට බලාපොරොත්තුවක් ඇතිව වැඩ කරන්න සිතෙයි. වග කීමකට බැඳී සිතක් ඇති බව දැනෙයි. මා නිසා ගැපෙන්න රැකෙන්න කෙනෙකු සිටින බව දැනෙයි. මට පළමු මට එහෙම හැගීමක් තුබුණේ නැහැ. ඒ නිසා මගේ හිතට වැඩි කරදරයක් නොතිබුණත් මෙන් ම වැඩි සතුටකුත් තුබුණේ නැහැ. දැන් නම් එහෙම නොවෙයි විමලා, දැන් නම් එහෙම නොවෙයි."

WWW.EXPRESSLANKA.TK 40

බෑනාව සිතේ ඇත්තකි. පුරුෂයාට කටයුත්තෙහි බුහුටි කම හා ශූර භාවයත්, උද්‍යෝගයත්, ලබා දෙන්නී ස්ත්‍රිය ම ය. ස්ත්‍රිය නොමැති කල, පුරුෂයා ආත්මාර්ථකාමී වීමෙන් නමිනාව හැකි වේ— නොහොත් තවුස් නිමට සුදුස්සෙක් වේ. පුරුෂ චිත්තයෙහි ත්‍යාගවත් භාවයත්, සානුකම්පාවත්, දයා පරවශ භාවයත්, මවන්නේ ස්ත්‍රිය ම ය. අනෙකක් තබා ස්ත්‍රී ආගමානුකූල ව්‍යාපාරයන්හි පවා පුරුෂයා ව්‍යාපෘත කරන්නී ය. ස්ත්‍රිය නොමැති කල, මෙලොව කිසිම ආගමයක් මොහොතක් රැඳෙන්නේ නොවේ. වෙහෙර- පන්සල්- දෙව් මැදුරු හා කෝවිල් ආදිය ගොඩනැගෙන්නේත්, භික්ෂු පක්ෂය හා පූජක පක්ෂය රැකෙන්නේත්, ස්ත්‍රිය නිසා ම ය. ස්ත්‍රියගේ මෙහෙයීමෙන් පුරුෂයා පරාර්ථකාමී වනු පමණක් නොව, ව්‍යක්ත වෙයි. මහා පඬිවරුන්ගේ සම්භවයට පවා ස්ත්‍රීහු උපස්තම්භක වූ හ. මෙසේ ම පුරුෂ සන්තානය විනාශ මුඛයට පත් කැරැවීමට ද ස්ත්‍රිය ම මුල් වන බව දක්නා ලැබේ. එය නම් අහෝ! ඛේදයකි.

"ඉතින් ගිය කාරිය හරිගියා ද බෑනාව?"

"ඔව්! ගෙට අත්තිකාරම් දුන්නා—"

"කොහොම ගෙයක් ද?"

"කාමර දෙකක් — සාලයක් — මිලක් — කුස්සියක් ඇති ගෙයක්."

"එහෙනම් කුලිය නැර වෙන්න ඇති."

"නැහැ — විමලා, ඒක මගෙ ගේහුවනට ලැබුණු ගෙයක්—"

විමලා, බෑනාවගේ සිම අනුමත කරන නියායෙන් හෙමින් හිස වනන්නට වූවා ය.

"ඉතින් විමලා, මා දුවගෙන-දුවගෙන ආවේ, ඒ නිසා තමා. එහෙත් ඔබ දකින්න නැතිවුණා ම මගේ ඒ සතුට මිස්සෝම එක පාරට අතුරුදන් වුණා—"

"හා! එහෙ නම් අපි යමු බෑනාව."

"මෙන්න — විමලා, මා ඉඳිආප්ප ටිකක් ගෙනාවා,' යි කියමින් බෑනාව පාර්සලයක් දුණා, ඉඳිආප්ප හා සම්බෝල ගොට්ටකුත්, තේ විතුර බෝතලයකුත් ඇය ඉදිරිපිට තැබුවේ ය.

ඔවුහු එය කා- බී ගමනට පිටත්ව, පැය බාගයකින් පමණ අලුත් ගෙදරට ළඟා වූහ. බෑනාව, විමලාව ගෙ බාර කොට එ වේලේ ම රස්සාව පිණිස පිටත් ව ගියේ ය.

14 පරිච්ඡේදය

පැමිණි දුක් පැණි රසයි

බෑනාවට මෙදින කරන්නට තුබුණු වැඩ කිහිපයකි. ඔහු පළමුවෙන් ම පල-පුරුදු කඩ දෙක තුනකට ගොස්, සිදුවූ පවත් කියා, ණයට මුදල් ටිකක් ලැබ ගත්තේ ය. බෑනාව ණයට බිය වූවෙකි— විමලාව නැති කම පෙන්වන්නට වඩාත් බිය වූවෙකි. එ හෙයින් කිසි කලෙකත් නොකල ණය නැනුමට ඔහු මෙහි දී පුරුදු විය. ඔහු මේ ණයට ගත් මුදලෙන් ගෙදරට අතිශයින් ම ආවශ්‍යක වූ බඩු නැලි කිහිපයක් ද මිලයට ගත්තේ ය. මෙහෙදු මෙන් නිදහසේ පිහිටෙන තෙක් නැන-නැන පසු වෙමින් කොතෙකුත් රැ වෙන එක ඔහුට තවත් කල නොහැකි යි. අලුත් [illegible]රුදු [illegible]නා, විමලා තනියම වෙසෙන බව

WWW.EXPRESSLANKA.PK 41

ඔහුට දුක් මහත් වේ. එ හෙයින් හැකි පමණ වේලාසනින් ගෙදර එන්නට පටන් විය. එ සේ කොට ද ඔහු ගෙදර පැමිණෙන විට රෑ අට පමණ විය.

විමලා කිසිත් නැති — කිසිවෙක් නැති — මේ පාළු ගෙයි අඳුරු මුල්ලක, ළඟ සිටිනු දකින්නට ඔහු බලාපොරොත්තු වූ නමුත් දුරදී ම මහත් පුදුමයකට මෙන් ඒ එසේ නොවන බව පෙනිණි. ගෙයි සාලේ මැද, කුඩා ටීපෝවක් උඩ දල්වෙන ලාම්පුවක් විය. දෙපසකින් සුදු අතුරන ලද සැටි දෙකකුත්, පිටුපසින් කෑම මේසය කුත්, පිළියෙල වී තිබිණි. ගෙට ගොඩ නැඟුණු ඇසිල්ලේ එය සෙසු කොයෙත් බඩු මුට්ටු වලින් සිස් වුවත්, පිරිසුදු කමෙන් හා සුවිනීත භාවයෙන්, මිදකුදු නොසිස් බව ප්‍රත්‍යක්ෂ විය. විමලා සිනා මුසු මුහුණෙන් ඉදිරියට විත් ඔහු පිළිගත්තා ය.

"විමලා! හැබෑ පුදුමයක් නොවැ? ඔබට මේ ලාම්පුවක් කොයින් ද? මේ මේසයක් කොයින් ද? මේ කදිම සැටි දෙකත් කොයින් ද? මේ කෑම පිළියෙල කරන්න හට්ටි මළං කොයින්දැයි?" බෑනම් වට-පිට බලා පුදුම වෙමින් ප්‍රශ්න කළේ ය.

"බෑනම්, අර පහළ ගෙදර උදවිය බොහො ම හොඳ මිනිස්සු— මම, මේ දවසකට-දෙකකට ලාම්පුවත්, පිඟන් කෝප්ප හා හට්ටි-මළං ටිකකුත්, ඉල්ලා ගත්තෙමි යි" ඈ කීවා ය!

"නමුත් මේ මේසය? මේ සැටි-දෙක?"

"බෑනම් මේ මේසයත් මේ සැටි දෙකත් විත් නොවේ" යි කියමින් ඈ සිනාසී, ඇතිරිලි අස්කොට, කබල් පැකිත් පෙට්ටි තුනක් පෙන්වා "මේ ගෙයි පිළිකන්නේ කවුද නිකම් දිරාපත් වෙන්න දමා තුබුණු රට අඹ පෙට්ටි තුනක්. රෙදි අතුරා ගත්තාම මේවා පෙනුමට හොඳයි, නේ ද බෑනම්? අපට දැනට මේ ඇති." යි කීවා ය.

බෑනම් පුදුම වූයේ ය. විමලාගේ උත්සාහවත් ක්‍රියා පරිපාටියෙන් එම ආත්ම ශක්තියෙහි ප්‍රමාණය තේරුම් ගත්තේ ය.

ඇතැම් ගෑහැනු යම්-යම් දෙය කිරීමට පිරිමියනු ගෙන් ම ලැබෙන ආධාරයක් බලාපොරොත්තු වෙති. එහෙත් නියම කුල කාන්තා නොවේ? එබඳු පිහිටක් නැතිවත් ගෙදර-දොරේ අඩු-පාඩු ඉතා සුලු-සුලු මැඩවලින් පිරිමසන්නී ය. ගෑහැනි නම් ඈ ම ය. සිහිනෙන නෑ කම කියමින් එළඹෙන්නී ද ඈය ඇසුරු කරන ගෙදරට ම ය.

"විමලා මා අද බඩු කෑලි කිහිපයක් මිලයට අරන් කරත්තයක පැටෙව්වා," යි බෑනම් ප්‍රීතියෙන් කීයේ ය.

"හුඟක් ද බෑනම්?"

"ගෙනාම බලන්නකෝ!

විමලා කරදර මුහුණෙන් ඒ මේ අත බලන්නට වූවා ය. බෑනම්ට මේ අදිසියට ගෙදර-දොරට බඩු-මුට්ටු ගැනීමට මුදල් නැති බව ඈ දන්නී ය. මේ රටට ණයම් කාල හරියක් බව ඇයට ඇහුණේ ය. ඈ ඒට කනගාටු වූවා ය. ලත වූවා ය. එ සේ ද වුව, ඒ පිළිබඳව වචනයක් වත් කථා කිරීමට නොකැමැති වූවා ය. කිමෙක්ද යත්, තමාට නිතර බැරි-පුළුවන් කම් පෙන්වන්නට වෑයම් කරන බෑනම්ගේ සිතට ලජ්ජාවක් වේය යන බියෙනි.

"බෑනම් ඉතින් රෑ වුණා— කරත්තය එනතෙක් අපි කෑමට වාඩිවෙමු." යි ඈ යෝජනා කළා ය.

ඇයගේ යෝජනාව පිළිගත් බෑනම් කෑම මේසයට වාඩිවුණේ ය. කෑම අඩු මිලට ගත් දෙයින් පිළියෙල වුව ද, ඉතා රසවත් විය. විමලා මැලුම්-හොදුම් ආදිය ඉතා ඉවුම්-පිහුම් හොඳහැටි පුරුදු ස්ත්‍රියක් වූවා ය.

www.sinhalaelibrary.com

ඇය උගත් කෙසු සියල්ලට ම වඩා මේ එකම නුගත් කමෙන් ඇයට ඇති වූ පාඩු අපමණ ය. එසේ ද වුව, වෙන ගැහැනුන්නට මෙන් ඇයට ද හෙරලි – පොලොස් ටිකක් උයා-තම්බා ගන්නට බැරිවුණා නොවේ. දුප්පත් පිදියට කරන වාම් පාලේ පොඩි ඉවුම්-පිහුම් කිහිපයක් ඇ දන්නී ය. බැනාඩ්ගේ හැටියට එ පමණක් ඇයට තරම් ය. කඩවල බත් හා පුරුදු බැනාඩ්ට මේ අහර වඩාත් රසවත් ය.

මද වේලාවකට පසු බඩු කරත්තය ද ළඟා වූයේ ය. එහි නොයෙක් දේ විය. ගෙදරකට වුවමනා කරන අඩු-වැඩියෙන් අඩු-වැඩියක් නොවන හැටියට ඒ සියලු දෙය ඇ සකස් කළා ය.

පසුවද අළුයම බැනාඩ් රැකෑාව පිණිස පිටත්වූයේ ය. විමලා ඔහු අතට රුපියල් දෙකක් දෙමින්, "බැනඩ්! ඔබ හවස ගෙදර එන කොට මට ගොතන - නූල් ටිකක් ගෙනෙන් නැයි" කීවා ය.

"ගොතන නූල්! හා! ඔය සල්ලි ඔබ තියා ගන්න. හවස එනකොට ගොතන නූල් පෙට්ටියක් මම අරන් එන්නම්," යි හෙතෙම පිටු අතින් එය එපා කොට, යන්නට ගියේ ය.

බැනාඩ්, විමලාට තම දුප්පත් කම පෙන්වන්නට නොකැමැති පමණට හැඟිමත් කම පෙන්වන්නට කැමති ය. මේ නිසා කල් යත්-යත් ම, වැඩි-වැඩියක්, ණය වනු මිස ඔහුට ණයෙන් නිදහසක් නම් නොලැබිණි.

විමලා ද මැහුම්-ගෙතුම් ආදිය කරමින් මුදල් ටිකක් උපයන්නී ය. එහෙත් මේ මුදලින් වියදමක් කිරීමට බැනාඩ් ඇයට ඉඩ නොදෙන්නේ ය. [illegible] මදි කමක් හැටියට සලකන්නේ ය. බැනාඩ් පිළිබඳ

WWW.EXPRESSLANKA.TK 43

ඇත්ත ඇති හැටියේ දත් විමලා තම සම්බ කිරීම වලිනුත් ශමින් ගෙදර වියදම්ට මුහු කිරීමට නොයෙක් අයුරින් වෑයම් කළා ය.

"මොකද්! බැනාඩ්, ගෙදර වියදමට තනියම ඔබ විතරක් කර ගහන්නේ? මටත් හවුලක් දෙන්නකෝ," යි ඇ කියන්නී ය.

"විමලා! මොන පිස්සු ද? ඔබ හම්බ කරන දෙයක් ඔබ පරෙස්සමෙන් එකතු කරගන්න. එය අසිනි ඔබටයි. ඇත්ත කතා කරනවා නම්, ඔබ මා වෙනුවෙන් මේ ගෙය රැකගෙන, සිටිනවාට ම පඩියක් ලබන්න ඕනෑ. ඔබට මා ගෙවන පඩියකුත් නැහැ. ඉතින් එහෙ ම නැතුවද්–ඔබ හම්බ කරන දෙයින් මට වියදම් කරන්න ලැජ්ජී වෙන එක මොනා විහිළුවක්දැයි?" ඔහු අසන්නේ ය.

දෙ මසක් පමණ ගතවන විට වියදම් වැඩි වුවත්, වැඩ පොල වැඩි වුවත්, නිවෙසක ඇති අගයත්, එසේ ම නිවෙසක් හරි හැටි පාලනය කිරීමට දත් ගැහැනියකගේ ඇති අගයත් බැනාඩ්ට ක්‍රමයෙන් අවබෝධ වෙන්නට පටන් ගන්නේ ය. ඇත්තෙන් ම ඔහුට දුන් විමලා සැබෑ ම සැනසිමකි. ගෙදර-දොරේ කටයුතු වලට පමණක් නොව, ඔහුගේ ලියුම්-කියුම් සම්බන්ධ කටයුතු වලටත්, කඩවල ගිණුම් තැබීම ආදී කටයුතු වලටත් ඇ උදව් වූවා ය. එ පමණක් ද නොව, ඔහුගේ දෙමිතත් සහගත සිත නිතර ප්‍රීතිමත් ස්වභාවයකින් තැබීමටත් ඇ සියල්ල කළා ය. මේ හේතුවෙන් බැනාඩ්ට වැඩ කිරීම හා නිදි මැරීම සැපයක් විය. බැනාඩ් නිදි නැතුව, රෑ තුන්යාම මුළුල්ලේ වැඩ කරන කල විමලා මැහුමක් [illegible] ගෙතුමක් රැගෙන, ඔහුට එම කාර්ය දුකක් නොවීනු පිණිස තමා ද නිදි නැතුව ම වැඩ කළා ය.

15 පරිච්ඡේදය

බෑනණ්ඩිගේ මනමාලිය

“එන්න! එන්න! මෙහාට එන්න! මෙහෙත් හිඳ ගන්නයි” පෙරළි කරන දඟ ළමයකුගේ ස්වභාවයෙන් දිනක් බෑනාටි සමඟ ගෙට පිවිසි ඇඹිල්ලේ පොතක් කියව-කියවා සිටි මිමල්ලා අත ලඟින් ඇද ගෙනවුත් බරාඳයේ පුටුවක වාඩි ගන්වමින් කීයේ ය.

“බොහොම හිඳගන්න! ඔය පොත අල්ලා විසි කරන්න. මට ආහුම්කම දෙන්න,” යි යළිත් පවසමින් ඔහු තරුණියගෙන් උදුරා ගත් පොත සමීපයෙහි වූ පුටුවකට විසිකර, තමන් පුටුවත් ඇදගෙන ඇය ළඟින් වාඩි වූයේ ය.

“මොක ද? බෑනාටි, මේ මොක ද?”

“මිමල්ලා! අදහසක් මුදුන් පමුණුවා ගැනීම හැමට ම කරන්න පුළුවන් වැඩක් නොවෙයි.”

“ඔව්, බෑනණ්ඩි, ඒක නම් ඇත්තයි— නමුත් මේ කලබලය?”

“මගේ අදහස මුදුන් පත් වූ නිසායි.”

තරුණයාගේ දෙනෙත් දීප්තිමත් ව බබළන්නට විය— තරුණියගේ සිතේ පවත්නා අදහස හැඳින ගන්නට කරන වෑයමකින් විමසුම් සහිත විය.

තරුණිද විකසිත වූ නිලුපුල්වන් දෙනෙතයින් බලාගෙන විනාම සිට, ඔහු සලකා ගත්තා ය.

“එසේ නම් බෑණනී ඔබ අද අප්‍රමාණ විනෝදයෙන් සතුටු වුණා වෙන්න ඇති.”

WWW.EXPRESSLANKA.TK 44

"ඉමි! විමලා! ඔව්!"

තරුණි සුබ පැතුම් වසයෙන් ආචාර පිණිස පුරත දිගු කළා ය. තරුණයා විසින් එය පිළිගන්නා ලද කල්හි ඇ නැගී සිටියා ය.

"බැනම්! මෙය නම් මට ඉතා ම ලොකු සතුටක් ඇති කළ මොහොතක්— මේ මොහොතේ ප්‍රීතිය භුක්ති විඳින්නට මා නිතර බලාපොරොත්තුව සිටියා— එය කිසි කලක නොමරදින බව ද මට දැනුණා— ඔබ මේ පදවියට අතිශයින් ම සුදුසුයි. ඔබේ ගරුත්වය මේ පදවිය නිසා නොව පදවියේ ගරුත්වය ඔබ නිසා ආරක්‍ෂා වෙනු දකින්නට කැමතියි. එ හෙයින් මේ නීතිඥ වෘත්තිය ඔබේ ඉෂ්ටාර්ථ සිද්ධිය පිණිස වේවා!" යි ඇ ඉහාගංසන මුඛයෙන් කීවා ය.

"මට ලැබුණු මේ ජය වෙනුවෙන් පළමුවෙන් ම කළ ශුභ ප්‍රාර්ථනයට ඔබට ද ස්තුතියි", යනුවෙන් බැනම් තොල මතුට තරුණිය ඇල්ලින් එහි ම වාඩිගන්වා, තෙමේ ද ළඟින් වාඩි වූයේ ය.

"ඉතින් විමලා! මට තවත් මුදුන් පැමිණිය යුතු ඉතා ම වැදගත් අදහසක් තිබෙනවා."

"ඒ මොකක්ද-බැනම්?"

"ඒක ඔබට හිතාගන්න බැහැ නොවේ ද?"

"මෙන්න පුළුවනි. බලන්න කියන්න."

"ඔබ ඊට විරුද්ධ වෙන්නේ නැ[illegible] ද?"

"හොඳ අදහසකට නම් කිසි කලකත් විරුද්ධ වෙන්නේ නැහැ."

"ඉතා හොඳ අදහසක් නමා!"

"මොකක් ද?"

"ආවාහයක්!"

විමලා සිනාසුණා ය— පුදුමයෙන් තරුණයාගේ මුහුණ බැලුවා ය.

"බොහො ම හොඳයි බැනම්. ඊට මගේ නම් කිසිම අසතුටක් නැහැ. ඉතින් කතා බහක් ගේම වෙලා තිබෙනවා ද?"

"හා! නෑ, නෑ, ඔබට නොදැනුවත්ව මා එහෙමත් කරනවා ද?"

"එතකොට?"

"මට නිකම් තරුණියක ගැන හිතෙනවා."

"බැනම් පරෙස්සම් වෙන්න. නිකම් හිතුණු පළියට, කරන්න වැඩ නොවෙයි ඕවා."

"ඇය නම් ඉතා හොඳ තරුණියක හැටියට මට හිතෙනවා."

"ලොකු දෑවැද්දක් ගේම ලැබේවි ද?"

"අනේ! නැහැ විමලා — එහෙම කිසිවක් බලාපොරොත්තු වෙන්න බැහැ."

"මොන විස්තු ද බැනම් — එහෙ නම් දැන් ම ඔය අදහස අත්හැර දමන්න. ඔබට දැන් මුදල් වුවමනා කරනවා. ඔබේ [illegible] හැටියට ඉන්න ලොකු ගෙයක් දෙරක් වුවමනා කරනවා— යන්න-එන්න මොටෝරියක්

WWW.EXPRESSLANKA.TK 45

වුවමනා කරනවා — හොඳ ඇඳුම් - ඇගලුම් වුවමනා කරනවා— ඉතින් මේ සියල්ල ඔබ බලාපොරොත්තු වෙන්න ඕනෑ ලැබෙන සිරින්දුගෙන් නම්."

"එහෙනම් විමලා ඇය කප්ලියක් වෙන්න එපායැ?"

"ඇත්තෙන් ම ඔව්! දුප්පත් පෙරකදෝරුවකුට ලැබෙතොත්, ලැබෙන්න ඕනෑ සිතූ පැතූ සම්පත් දෙන කප්ලියක් ම තමා. නැත් නම් බඩගින්නට පිපාසය එක් වුණා වගේ වේවි."

"ඇයි විමලා, එතකොට කොපමණ හොඳ ද? හොඳට බඩකට පුරා කනැති-බොනැති නොවැ?"

"ඔව්! ඒ කන්නේ බොන්නේ තුබුණොත් නොවැ?"

"මේ බලන්න විමලා! මා අදහස් කරන තරුණිය ගැන කිසිත් නොදන්න නිසායි, ඔබ ඔහොම කතා කරන්නේ— ඇත්තෙන් ම ඇ·මට සිතූ පැතූ සම්පත් දෙන කප්ලියක් වේවි."

"මොන බොරු ද බෑනම් ? අපේ රටේ තරුණියක් වෙතොත් ඇය පුරුෂයකු බලාපොරොත්තු වෙන්නේ, හිටියට වඩා හොඳට කන්න-බොන්න අඳින්න-පළඳින්න හා ගමන් බිමන් යන්නයි. ඔය ඔබ කියන කාලේ පුරුෂයන් සොයා ගන්වා, ඒ මගින් තමනුත් උසස් වෙන්නට බලාපොරොත්තු වන ගැනුන් අපේ රටේ ඇත්තේ නැහැ.

බෑනම් අහස බලා ගත්තේ ය. දික් වූ සුසුමක් හෙළා යළිත් විමලා දෙස බැලුවේ ය.

"විමලා! ඔය කතා කරන්නේ [illegible]

WWW.EXPRESSLANKA.TK 46

"අප්පෝ! නැහැ, බෑනම් මගේ වැඩම ඔබට හොඳක් කරන්න මිස නපුරක් කරන්න නොවෙයි."

"එතකොට ඔබ මට කියන්නේ ගැහැනියකුගෙන් ශිඝ නිස්සාදි පිරිමසා ගන්න බලාපොරොත්තුවන නිවට මිනිහකු වෙන්න ද?"

"හා! හැ! හැ! බෑනම්?"

"එහෙ නම් පොහොසත් තරුණියක ලැබ ගන්න මා හරි හම්බ කරගත් මිනිහකු වෙන්න ඕනෑ."

"එහෙම කරනවා නම් වඩා හොඳයි!"

"එහෙත් විමලා මට ඔය අදහසට එකඟ වෙන්න බැහැ," යනුවෙන් බෑනම් වඩා ඕනෑ කමෙන් ඇය දෙස බලා, "ඔබේ පමණක් නොවෙයි — විමලා මේ රටේ බොහෝ දෙනකුගේ අදහස ඔය තමා. ආවාහයකට වුවමනා කරන්නේ, වත්කම නොවෙයි, සුදුසු වයසයි. වත් කම නැති නිසා වන පමාවෙන්, සුදුසු කල වයස ඉක්මුණොත්, වැරැද්දයි. ඉන්පසු වත් කම ඇති වුණත්, ආවාහයක් කුමට ද? ආවාහය නම් තරුණ කම ඇති විට ම කළ යුත්තක්— වත් කම කවදත් ඇති කළ හැකි දෙයක්," යි කීයේ ය.

විමලා පිළිතුරු නැතිව මෙන් බලා සිටියා ය. එ සේ වුව, ඇය ඔහුගේ අදහස් අනුමත කරන බවක් මුහුණෙන් නොපෙනිණි.

"ඉතින් බෑනම්, ඔබේ ඔය මනමාලිය ඇඟැට-කතට වත් පෙනුම ඇති ගැහැනියක් ද?"

"රූපයෙන් නම් ඉතාම කදිමයි."

"ඇඳුම්කුම් ආදියෙන්?"

"ඊටත් වඩා කදිමයි!"

"සමහරුන්ට පෙනෙන්නේ එහෙම තමා."

"බැලුවොත් ඔබටත් එහෙම පෙනේවි. ඇය ඔබට පෙන්වන්න ද?"

"කොහොම ද?"

"දැන්!"

"දැන්?"

"ඔව්, විමලා, මගේ මනමාලිය ඔබට දැන් පෙන්වන්නම්— එන්න! එන්න!" කියමින් මෙහිදී බැනට් ඇය එතැනින් නැගිටුවා, සාලයට ගෙන ගොස් එහි තුබුණු පළිඟු කන්නාඩිය ඉදිරියේ සිටුවා, "මේ මගේ මනමාලිය තමා," යයි ආදර්ශ තලයෙහි පළ වූ විමලාගේ පිළිබිඹුව ඇයට පෙන්නුවේ ය.

පිළිකුත් මිරිස් කරලක් මෙන් ඇයගේ මුහුණ එකෙණෙහි රතු විය. විකල් වූ සිතින් ඈ එතැනින් පලා යන්නට වෑයම් කළා ය. එහෙත් බැනට් ඇයට යන්නට ඉඩ නුදුන්නේ ය.

"විමලා!"

"අනේ! මට යන්න ඉඩ දෙන්න බැනට්."

"කියන්න ඔබ මා හා විවාහ වෙනවා ද?"

"ඇයි, බැනට් ඔබට මා මෙතෙක් කීවේ මොක ද?

"ඒ කීමෙන් කමක් නැහැ. ඔබ මට ඕනැ."

"ඔබට පාඩු කරන්න මා කැමැති නැහැ."

"මට වන පාඩුවක් නැහැ. මට ඔබ නැතුව බැහැ. මට ඔබ ලැබුණොත් මමත් මිනිහෙකු බව පෙන්වන්නම්. කියන්න විමලා ඔබ මට ආදරේ නොවේ ද? ඔබ මට විවාහ වෙනවා නොවේ ද?"

"ඔබට මා ආදරෙයි බැනට් නමුත්—"

"නමුත් ඕනෑ නැහැ. ඔබ මට විවාහ වෙන්න ම ඕනෑ. ඔබට මා වලකන්න බෑ. ඒ බව මට පෙනෙනවා, ඒ බව මට පෙනෙනවා. කියන්න, කියන්න, ඔබ මට කැමති නොවේ දැයි?" පිළිවිසිමින් බැනට් ඇය පුහුණින් වැළඳ, සිය ළය මත සතපා, මුහුණ බැලුවේ ය. මේ වේලේ ඇයගේ නිලුපුල් දෙනෙතින් නිකුත් බැල්ම ඔහුගේ ප්‍රශ්නයට පිළිතුර විය.

16 පරිච්ඡේදය

ඉල්ලාගත් ඇඳුම

මාස කිහිපයක් ගතවන තෙක් ම, නීතිඥයකු වශයෙන් ජීවිතය ආරම්භ කරන්නකුට විඳින්නට වන නොයෙක් ගිරිහැරයන්ගෙන් මිදුනුදු නොඅඩුව බැනට්ටත් සියල්ල විඳින්නට විය. ඔහුට නම් මේ පටන් ගැන්ම නියම නම් කටුල්ලකි. සවකීය තත්ත්වයට සුදුසු නිවෙසක වෙසෙන්නටත්, තත්ත්වයට සුදුසු ඇඳුම් පැළඳුම් කරන්නටත්, තත්ත්වයට සුදුසු යැම් ඒම් කරන්නටත්, තත්ත්වයට සුදුසු සිරිත් පවත්වන්නටත් වූ නමුත් තත්ත්වයට සුදුසු ආදායම් නොලැබීමෙන් ඔහු දිනෙන්-දින කරදරයෙන්-කරදරයට පත් විය. නීතිඥ වෘත්තියෙන් තව ම ඔහුට එතරම් පිහිටක් නැති ඒ සේ ද වුව, උසාවි අවුකන් නඩුකාරයන් තුහිරු ගන්නාගත් කර්දුසි මිටියකුත්

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK 47

ඇතිව, බැලු-බැලූවන්නට කටයුතු බහුල නීතිඥයකු මෙන් පෙනෙන හැටියට, අවතාරයක් මෙන් අලුත්කඩ පෙදෙස මුල්ලෙළි හොල්මින් කර-කර, සතයක පලක් නොලැබ, කුසගින්නෙන් හා පිපාසාවෙන් පීඩිතව, සවස් කල පරණ පුරුදු කඩවලට කරන මෙමගෙය ප්‍රණීත නිස්ම යාම ඔහුගේ සිරිත විය.

විවාහයෙන් පසු සිය නිවෙස සිය සැමියාට සැපවත් කිරීමට විමලා ද, තම-තමන් ඇති තාක් දෙය කළා ය. එහෙයින් නිවෙස මුළු ලෝකයෙන් ම ඉතා සැපවත් ඉඩම හැටියට බෑනාවිට දැනුණේ ය. කටයුතුවලින් අවසරයක් ලැබ, කොයි වෙලේ නමු සුවිනීත බිරින්දගේ සුවිනීත පාලනයෙන් පවත්නා සුවිනීත නිවසෙහි ගිමන් හරිමින් සැනසෙම ද යන නොඉවසිල්ලෙන් නිතර පසුවන්නේ නමුදු, කිසි දවසකත් ඔහුට තම රෑ අවෙන්-තවයෙන් මෙපිට, ගෙදර එන්නට නොලැබේ. මෙසේ කොට ද නාත්තිය රෑක ගත නුහුණු තැන තමා පිළිබඳ ඇති තතු සියල්ල බිරින්දගේ දෙනෙතින් වසන් කරනු කැමැති වූ මෙහෙකම රට දනට ණය වෙන්නට පටන් ගත්තේ ය. එසේ ද වුව, මේ ණය-තුරුස් නිසා ඔහු ඇති විය හැකි කරදර මෙහෙයි වීමෙන් වරින්-වර ඔහු සිත, දුරු කතර තනිවෙමින් අසෙස නමැති ගයානක වනඩ මීගයන්ගෙන් බියට පත් එදරුවකු මෙන් තැති ගැනුණේ ය.

නිතර විඳින සැපසෙමින් නිතර විඳින දුක ද කිසිවකු සතු නොවේ. එ හෙයින් බෑනාවි පිළිබඳ වාසනාවන්තයෙහි ද ඉසුරුමත් දූවිය ඔහු විය. ප්‍රත්‍යාවයක් නොමැති කාමේන් ප්‍රබෝධත්වයට නොපැමිණි උදසීනත්වයෙන් නිදි ගැන්නුණු බෑනාවිගේ මහඟු ගුණ රැස අවදි කිරීමට කල්පනා කළ නීතිඥයෙක් ද වූයේ ය. මේ නීතිඥයා නම් සිල්වැස්ටර් ගුණරත්න ය.

ගුණරත්න හා දැනැඳුනුම කළ [illegible] දියුණුවට මුල්ගල් තැබූ දින සිට බෑනාවිට කල්පනා විය.

WWW.EXPRESSLANKA.LK

සේ එසේ ම ය. එ තැන් පටන් උසාවිවල වැඩ වලින් ඔහුට ගිහයක් නැති විය. ක්‍රමයෙන් ණය ගනු දෙනු වලින් ද ඔහු මිදෙන්නට පටන් ගත්තේ ය. කඩවල ගණන් බැලුම අත් හැර දමා, ඒ වෙනුවට හැම දින, උසාවියෙන් පසු විසල් මළුවට පැමිණ, ගුණරත්නගේ වැඩපොළ වලට උදව් වූයේ ය.

දිනක් සවස, අමුත්තකු සමග විසල් මළුවම පැමිණි ගුණරත්න, බෑනාවිට කථා කොට, නඩුවක් බාර දුන්නේ ය.

“බෑනාවි, මෙන්න! මේ රත්නවීර මහත්මයාගේ නඩුව ගැන වැඩ කරන්න බලන්න. වුවමනා කරන තොරතුරු ඒ මහත්මයාගෙන් අසා දැනගන්න,” යි ඔහු කීයේ ය.

බෑනාවි, අමුත්තා දෙස බැලුවේ ය. අමුත්තා හෙවත් රොබට් රත්නවීර ද බෑනාවි දෙස බැලුවේ ය. ඉන් පසු මේ අලුත් පෙරකදෝරු තැනාට අත දී ආචාර කළේ ය.

“බෑනාවි” යනුවෙන් මෙහිදී ගුණරත්න යළිත් තම සහළුවාට ආමන්ත්‍රණය කොට, “බෑනාවි, අර නඩුව ගැන මට හෙට ම අනුරාධපුරයට පිටත් වෙන්න වුණා — ඒ නිසා ගුණරත්න හෝනා සමග සෙනසුරාදා මට නුවර පිටත් වෙන්න ලැබෙන්නේ නැහැ. ඔබ සෙනසුරාදා රෑ දුම්රියට ඇය කොටුවේ රිය පොළට ඇරලන්න. මම ඒ දුම්රියට පොල්ගහවෙලදී නගින්නම්— වරද්දන්න එපා— මතක තියා ගන්න,” යි කීයේ ය.

බෑනාවි ද සිත වැනීමකින් ඊට පිළිතුරු දී, තවත් කථා කරගත යුතු දෙය තිබෙන නිසා අමුත්තාගෙන් කන්තෝරු කාමරය තිබ්ව තියා ගනු කැමැත්ව, “එහෙනම්, රත්නවීර මහත්මයා දැන් යන්න. හෙට සවස පසුවත්

www.sinhalaelibrary.com

ගයටත් අතර, මා ගලවෙන්න මෙන්න මේ තැනට එන්න," යයි තම නම හා ඉගැන්වීම මුද්‍රිත වූ "විසිටිං" පතක් ඔහු අත තබා, "ඒ අතර මේ තඩුව සම්බන්ධ ලියුම් ෆයිල් කියවා බලා කටයුතු දෙය කියන්නකෝ," යි කීයේ ය.

රත්නවීර විසිටිං පත අතට ගත්තේ ය— නම හා තැන කියවා, කෝට් පොකේ ලා ගත්තේ ය— අත දී යලින් ආචාර කරමින් "එතකොට ඔන්න හෙට මට දෙකින් එක කියන්න. හරියට පහට මා මහත්මයාගේ නිවසේ ඇති. ගුණරත්න මහත්මයාගෙන් මේ වැඩේ මෙහෙන් කර ගන්න බැරිවුණොට මට බොහොම සතුටුයි," කියමින් යන්නට ගියේ ය.

"බෑනාට, ඔය අග ටිකත් සැක කටයුතු මිනිහෙක්— ඔය අග ඔය කියන උරුම වලට ඇත්තට ම හිමිකාරයෙක් ද යන්න සැක සහිතයි. ඔහුගේ වැඩ මෙතරම් අතපසු කරන්න වුණේ, ඒ ගැන සෝදිසි කරන්න මට වෙලාවක් නැති වූ නිසායි. හෙට වැඩය අතට ගන්නේ, සොයා බලා, ඇත්තක් නම් නම්,"යි රත්නවීර ඇගෙන තෙක් මාසෙන් ඉවත් වූ ඇසිල්ලේ ගුණරත්න යලිත් කීයේ ය.

බෑනාට එය ද සිතට ගත් බව දැක්වීම නිසායෙන් සිත එහා, ගුණරත්න තැති අතර තවත් කටයුතු වූ වැඩ කිහිපයක් ගැන ගුරුකම් ගත්තේ ය. අනතුරුව, සියල්ල නිමවා යන්නට පිළියෙල වී කථා කළේ ය.

"ගිල්බැස්මර්!"

"මොකද— බෑනාට?"

"මට සෙනසුරාදා ඇට්හෝම් එකටත් යන්න තියෙනවා."

"එතකොට නෝරා දුම්රියට ඇරලන්න බැරිවේවිද?"

"නැහැ! නැහැ! ඒකත් මම නොවරදවා කරන්නම්."

"එතකොට මුදල් වුවමනාවක් ද?"

"නැහැ!"

"එතකොට?"

"මට හැඳෙන ඇඳුමක් නැහැ, ගිල්බැස්මර්!"

"ඇයි, බෑනාට, ඔඩරයක් දීලා, මස්වා ගන්න. මොනවා ද ඔය කැට මගෙන් අහන්නේ? ඕනෑම තැනකට ඔඩරයක් දෙන්න. මම ගෙවන්නම්."

"දැන් කල් නැහැ. මේ වෙලාවේ හැටියට ඇඳුමකට මුදල් ගිර කරන්න ගැටියකුත් නැහැ. මම මෙහෙන් බලාපොරොත්තු වුණේ වෙන විදියකට වැඩය පිරිමසා ගන්නයි."

"ඕනෑ විදියක් කියන්න බෑනාට!"

බෑනාට මඳක් ඇලී-මැලීකමෙන් කථා කරගත නොහැකිව මෙන් සිට, ගිල්බැස්මර්, ඔබේ ඇඳුමක් ලැබුණොත් මට හරියාවි. දැනට වෙලාව පිරිමසා ගන්න ඒ ඇති," යි කීයේ ය.

"ඇත්තෙන් ම බෑනාට, එන්න එන්න, ඔබට ඕනෑම ඇඳුමක් ගන්න, මගේ ඇඳුම ඔබටත් හරියාවි නම්. එන්න, ඕනෑම එකක් ගන්න,"යි කියමින් ගුණරත්න බෑනාට අතින් ගෙන, ගෙට වදිමින් සිය බිරින්දෑට කථා කොට, "නෝරා! බෑනාටම ඔය මගේ වෝඩ්රෝබයෙන් ඕනෑ ම ඇඳුමක් තෑගි කරන්නැයි" කීයේ ය.

නෝරා, හෙවත් ගුණරත්න කෝනා ද, බෑනාටම [illegible]මෙන් ප්‍රේම කරන තායාගෙවත් කාන්තාවකි.

WWW.EXPRESSLANKA.LK 49

එ හෙයින් මහා ම ආ, බෑනාඩ් නැවුම් සැමියාගේ වෙනු රෝගිය සමීපයට ගොස් එයින් පිසියෙන ඇඳුමක් ගන්නට දීමසර දුන්නා ය.

බෑනාඩ් ද නමාට ගැලපෙන පාගේ තරමක ඇඳුම් කට්ටලයක් තෝරා ගත්තේ ය— එය නැවත ගෙන යන පෙට්ටි විසල් මළුවේ කන්තෝරු කාමරයේ ම පුරුෂකිව තැබුවේ ය— ගුණරත්න මහත්මයාට සහ එම මහත්මයාවත් සතුටුකොට පිටත්ව ගියේ ය.

17 පරිච්ඡේදය

සිත් දුබල කම්

ප්‍රිපුවිද ගුරු දිනයි. මේ ගුරු දින උදෑසන නවයට පමණ බෑනාඩ් අල්විස් උසාවියට පිටත්වනු පිණිස සිය කිරිත්ද සිරිත් ලෙස සිප සනසා, ආචාර පැමිණුනුවේ ය.

"විමලා, අද හවස පහටත් හයටත් අතර, මෙහි මා හමුවෙන්නට මිනිහෙක් එයි. මා පමා වුණොත් ඔහුට විනාඩි නතර වෙන්න කියනු මැනවි," යි ඔහු කීයේ ය.

විමලා ද එට පිළිතුරු වශයෙන් නොයෙක්වුත් දුන්නා ය. අනතුරුව සිනා සෙමින්, "මහත්මයාට හෙට අර ඇවිනෝමට යන්නටත් තිබෙනවා නොවේද්දයි?" පිළිවිසියා ය.

"ඔව් !"

"ඉතින් ! එට සුදුනම් ද?"

"ඔව් !"

"ඇඳුමක් ගේම ලැස්ති ද්?"

බෑනාඩ් තුෂ්ණිම්භූත වූයේ ය— ඇඳුම පිළිබඳ සහායක කියන්නට කල්පනා කළේ ය. එහෙත් ඔහුගේ තිවට සිත— තිතොරව ම කිරන්ද්ට බොරු හපන්කම් හා බොරු පොහොසත්කම් පෙන්වන්නට අනුබල දෙන තිවට සිත— එට ඉඩ නුදුන්නේ ය. ඇත්ත ගිලගත් කලක් මෙන් ඔහු සැල්ල මරා, "ඔව්! විමලා ! හොඳ ඇඳුම් කුට්ටමක් මහන්න මා ඔඩරයක් දී තිබෙනවා, ඒක අද හවස ලැබෙවි නොනාම පෙන්වන්නෙම්යි" කියා යළිත් තම කිරින්දට නොනිම් වූ සිහිපයකින් ආචාර කොට යන්නට ගියේ ය.

මේ යුවති පති දෙපොළට නැවතෙ ඔවුනොවුන් හමුවීම් කරන සිප වැලඳ ගැනුම් වනයෙන් හැර, මෙදින සමස සදෙවයෙන් මෙහි පැමිණෙන්නට පරිකල්පිත වූ මිනිසා ගැන අමුත් තත් සිහිබර හෝ මදකුදු සැක කිරීමට කාරණු ඇති නොවී ය. ඔවුන්ගේ සිත් තමැති සිබ නොපාය මෙතෙක් කමාදූනය තමැති පරිශුද්ධියෙන් මඳකුදු තොර නොවී ය.

රොබට් රත්නවීර පිළිබඳව ද මේ දෛවයෝගාත්මක ඉන්ද්‍රජාලය මෙසේ ම ය. තමා මෙදින, හවස, හමුවන්නට බලාපොරොත්තු වන මේබඳු පරණි පුරුදු හැඟැතියක ගැන ඔහුට සිහිනයකින්වත් නොසිතුණේ ය. ඉතුවට වන දෙයක් පිළිබඳ වූ කැම වග විභාගයකින් තොරව, ඔහුද නියමි වේලාවට නියමි තැනට ගෙවත් බෑනාඩ් අල්විස්ගේ නිවෙසට ළඟා වූයේ ය.

අල්විස් නිවෙස නවමත් බාහිරාලංකාරයෙන් තම දුටුවන් නෙත් සිත් පිනවන තැනක් නොවේ. එය දුස්මෙන් මෙති අලුත් ඉපරණිඩෝරුවා පිළිබඳව රත්නවීර තුළ පැවැති හරසර සියල්ල බාදියක් මෙන් සිඳී ගියේ ය.

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK

ඇඳුම්-පැළඳුම්, ගේ-දොර යාන-වාහන ආදී බාහිර වස්තූන්ගේ අනුසාරයෙන් පුද්ගලයකුගේ තරම්-තිරම් සලකා හැකීම නූතනයන් පුරුදු පිළිවෙළ ය. ඒ සේ ද වුව, මහත් ඇඳුම්-පැළඳුම්වලින් කල සැරසුම් ඇතිමුත්, උසස් යාන වාහන වලින් කල ගමන් ඇතිමුත්, මහ නිවෙස්වල කත් විසුම් ඇතිමුත්, මිනිසුන් තුළ නොයෙක් විට පිරිහුණු ගුණ දහම් හා පිරිපුන් නිවට කම් ඇති සත්‍යතායන් ද පවතින බව බොහෝ දෙනා නොදනිති. ඒ මෙන් ම බාහිරාලඞ්කාරයෙන් පරිහීන වූ අභ්‍යන්තර ගත මහාත්ම ගුණ සම්පන්න උතුමන් ද අතිශයින් විරල වන හෙයින් තම සිත් වෙරළින් බැස්ම කල හරසර නරන බව දිය නිසා රත්නවීරට ලෙහෙසියෙන් අපවාද නොහැගේ. සිල්වෙස්ටර් ගුණරත්නගේ විසල් මිළුම නම් මාලිගයකි— නීතිඥය-කුට නොව තරමක රජකුට විසුම් පිණිසෙන මාලිගයකි. ඒ හෙයින් බෑනාව අල්විස්ට ද විසුම් පිණිස එබඳු ම වූ මාලිගයක් විය යුතු යයි ද ඔහු සිතුවේ නොවේ. එහෙත් බෑනාව අල්විස්ගේ නිවෙස සාමාන්‍ය ලිපිකරුවකුගේ තත්ත්වය පමණට වත් නොසැසඳෙන පැල්පතක් වීමේ යුතු කම ඔහුට නොපෙනෙයි. ඔහු සරදම් සිතාවකින් සුතුව, අල්විස් නිවෙස ගෙලා දුක, ඒ පමණකින් එහි වෙසෙන්නාගේ තරම ද සුලු කොට සිතා, තවත් දුර කිසි ගනු-දෙනුවක් ඇති කිරීමට නොකැමැතිව, ආපසු යන්නට බැලුවේ ය. අනතුරුව, අනෙක් අදහසක් ඇති කොට, මෙතෙක් ආවත්, මේ සිහින පෙරසදෝරුවා හමු වී, ඔහු අදහසත් දැනගෙන යෑම ද නුවණට හුරු යයි සිතුවේ ය.

රත්නවීර ඇලී-මැලී කම් පාමින් ගෙට ගොඩවුණේ ය. පෙනෙන හරිහක කිසිවකු නොදැක, කොටි ගෙල හැකි පමණ දිගු කොට ඇතුලට නමා, වටකුරු මහ දෙනෙත්, කෙළවෙනිවල කර කරවා, හාත්පස බැලුවේ ය. එසේ කොට ද කිසිවකු නොදැක, දොරට දෙතුන් විටක් ගැසුවේ ය. එකල, ඇත පසකින් මිහිරි තුනී හැඬකින් [illegible] කිහිටුණා ය. මාගම රුව පිළිබඳ වූ [illegible]

වටකුරු මහ දෙනෙත් අතිශයින් ම තියුණු ය. ඔහු ආචාර කරමින් නොප්පිය අතට ගත්තේ ය. ඔහුට සිහියෙන් කටහැකි වූ දේ ඒ පමණකි. අනතුරුව, ඔහු සිහිය විසරු විය. පුදුමයෙන් පුදුමයට පත්ව, දෙනෙත් ඇදහිය නොහැකිව, ඔහු බලා සිටියේ ය.

රත්නවීර තම පරණ පුරුදු පාසැල් ගුරුවරිය හැඳින්නේ ය. එහෙත් ඒ පාසැල් ගුරුවරිය හා මේ අල්විස් හෝනා අතර වෙනස ඔහු සිත් දෙනෙතට රසදුනකි. විස්තාපරක්ෂණයෙහි වෙගයෙන් පසු ඔහු සිනා සුනේ ය.

විමලා ද රත්නවීර හැඳින්නා ය. ඒ දැකීම මාත්‍රය ම ඇයට තම අනාත ම අශුභ ලක්ෂණයකි. ඔහු පා තැබූ පමණින් ගෘහ සෞභාග්‍යය පැළ දොරින් පලා ගිය බව ඇයට දැනිණි.

“විමලා! හා! මට වැරදුණා, අල්විස් හෝනා! ඔව්! දූත් හොඳ වැදගත් හෝනා කෙනෙකුගේ හැටි-හුරු තියෙනවා. අම්මපා— අම්මපා— මා මේ දැනගෙන ආ ගමනක් නොවෙයි. බෑනාව අල්විස් පෙරකදෝරු මහත්මයාගේ නියමයෙන් ම යි මේ ආවේ—”

“එහෙ නම් ඔහොම වාඩි වෙන්න. මගේ මහත්මයා තව ටිකකින් එයි,” විමලා ආපසු ගෙය තුළ වදින බලා-පොරොත්තුවෙන් කීවා ය.

“විමලා, මේ, ඔහොම පොඩියක් හිටින්—”

“මට හිටින්න වුවමනාවක් නැහැ. අන්න, මගේ මහත්මයා එනවා— තියෙන දෙයක් ඔහු සමග කථා කර ගනින්නකෝ,” යි කීය. ඈ තවත් මොහොතකුදු නොරැඳී [illegible]

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.LK. 51

"මගේ මහත්මයා— ඒ?" යනුවෙන් රත්නවීර තමාට ම කරන සරදමක නියායෙන් හුදකලාව ම තොල මතුර, "මගේ මහත්මයා— මට හිතයි, මගේ මහත්මයාගේ තෝතාගේ කැරැවවුව— ඔක්කෝම තියෙද්දී— ඇඳ බාන්න. හා! දන්නේ ඉස්මත් වෙන්න තරකයි. දූත් ඉතින් ඉන්න තැන දැනගත් නිසා යන්න-එන්න මග සලසා ගන්න ඕනැ. මේ හාබිජ්ජාර පෙරකදෝරුවාට මූ හොඳ මැඩියි," යනුවෙන් පවසා, ක්‍රමයෙන් සමීප වෙමෙනවුන්, තමා ඉදිරියේ නතර කරන්නට සෙද්දුණු රික්ෂෝ කරත්තය දෙස බැලුවේ ය.

මේ රික්ෂෝ කරත්තයෙන් පැමිණියේ බෑනම අල්විස් ම ය. ඔහු ද ගෙට නොබ නැගී ආචාර කරමින්, **රත්නවීර මහත්මයා** ඇවිත් හුගක් වෙලා ද?" යනුවෙන් ප්‍රශ්න කළේ ය.

"නැහැ! විනාඩි පහක් වත් ගත වුණේ නැහැ."

"එන්න, එන්න, මහත්මයා," යි තමා සතු වූ වෙනම තත්තෝරුවක් නැතත්, බෑනම ඔහු සාලයට කැඳවා, පුටුවක වාඩි ගැන්නුවේ ය.

"මහත්මයා, මට බොහොම කණගාටුයි— මේ නඩුවේ වැඩ ගැන මට කිසිත් කරන්න බැරුවාට."

"ඒ ඇයි?"

"මේ නඩුව උසාවියකට ගියොත් මහත්මයා ක්‍රිමිනල් මරදනට අහු වෙයි."

රත්නවීර සිනා වුණේ ය. සරදම් පියරු සිනාවකින් කට ඇල කළේ ය. තොප්පිය අතට ගනිමින් නැගිට්ටේ ය.

"මහත්මයා! මම මේ කැබිලෙත් තවු කියන්න ආවා නොවෙයි. මහත්මයාට නම මෙවා නැමුල් වැඩ වෙන්න පුළුවනි. මේ නඩුව උසාවියක් ඉදිරියට පමුණුවා, නොදිනු-වොත් මට රත්නවීරය කියන්න එපා. මහත්මයා සල්ලි ඇත්නම් පෙරකදෝරුවත් ද සිත්? හැම තැනම කල් ඇට පොල් ඇට ගාණේ," යි පවසා යන්නට ගියේ ය.

"ඔහු අලි පිස්සෙක්— නැත් නම් අලිම අමාරු කාරයෙක්," රත්නවීර සැඟෙන පමණ ඈත්වූ කල්හි, බෑනම සිය බිරින්ද දෙසට හැරෙමින් කීයේ ය.

"බෑනම, ඔබ හරි! ඔබ හරි! එ පමණක් නොවේ. ඔහු මහ චල් සතෙක්," යනුවෙන් සිය සැමියාගේ අදහස් අනුමත කරමින් රත්නවීර හා තමා පිළිබඳ සියල්ල විස්තර කරන්නට ඈ කල්පනා කළා ය. එහෙත් ඇගේ දුබල සිත ඒට ඉඩ නුදුන්නේ ය. එයින් තමා කෙරේ පවත්නා සැමියාගේ බලවත් ප්‍රේමයට අනතුරු වේය යි ඈ සැක කළා ය.

මේ වෙලේ පාර්සලයක් උනමින් සිටි බෑනම අල්විස්ම ද මේ සේ ම වූ සිතකින් කරදර ඇති විය. ඔහු එයින් ඇඳුම් කුට්ටමක් එළියට ගත්තේ ය. මේ සිල්වෙස්ටර් ගුණරත්නගේ ඇඳුම් කුට්ටම ය. එහෙත් මෙය තමාට ම විශේෂයෙන් මැස්සෙවූ ඇඳුම් කුට්ටමක් හැටියට දූත් කියන්නට වී තිබේ. මෙය බලවත් බොරුවකි. එක් අතකින් මේ නිසා ත්‍යාගවත් පුද්ගලයකු සතු විය යුතු පෑසසුම් වැළුනේ. අනෙක් අතින් තම සිතුවත් බිරින්ද මුළා වන්නී ය. ඔහු ද ඇත්ත කියන්නට අදහස් කළේ ය. එහෙත් එයින් තමා කෙරේ පවත්නා බිරින්දගේ ගෞරවයට අනතුරු වේ යයි ඔහු සැක කළේ ය.

"විමලා, මේ, අර, මා කී ඇඳුම් කුට්ටම."

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK 52

විමලා එය රැගෙන ගෙමින් පොඩි නොවෙන්නට ඒ මේ අත පෙරළා බැලුවා ය.

"බොහොම ම හොඳයි, මහත්මයා මේක ඇඳලා ඉන්නවා දකින්න මා ආසයි."

"හෙට උදේට බලනැකි."

"මට එළිවෙන තුරු ඉස්පාසු නැහැ."

බෑනම් සිනාසී, විමලා සමීපයට ගෙන සිරස සිඹියේ ය.

"විමලා! හෙට මා එන කොට හුඟක් රෑ වේවි."

"හරියට ම ඇවිගෝම් කන්න වගෙයි."

බෑනම් සළින් සිනා සෙමින් හිස වැනුවේ ය. එහෙත් රෑ වෙන්නට එන ප්‍රධාන හේතුව ඔහු ඇයට නොකීවේ ය. ඇවිගෝමෙන් පසු ජෝර්ජ් ගුණරත්න සමඟ කොටුවේ පිය පොළට යා යුතු බව ඔහු තමාට ම පෞද්ගලික වූ රහසක් වශයෙන් තබා ගත්තේ ය. සිල්වැස්ටර් ගුණරත්නගෙන් ලබන උදව් ගැන සිය බිරින්දෑට කීමෙන් තම සමත්කම් වලට ලොකු මදි කමක් වේ යයි ඔහු කල්පනා කළ හෙයින් තවමත් විමලාට ඒ කිසිවක් ගැන නොකියන්නට ඔහු පරෙස්සම් විය. අහෝ! නූහුමණ කමක හැටි! සිත් දුබල කමක හැටි!

18 පරිච්ඡේදය

විස දළ සහර

පසුව ද තවත් කල්, අන් කිසි වැඩක් නැතිවත් හුදකලාව ම විමලා දකින අදහසින් රත්නවීර, අල්විස් නිවෙසට පැමිණියේ ය.

"මා හිතන හැටියට, මහත්මයාට තවත් මෙහි එන්න ඇති වුවමනාවක් නැහැ. මහත්මයා ආයෙත් මේ ආවේ මන්දැයි?" ඔහු දුටු කෙණෙහි විමලා පුදුම වෙමින් ඇසුවා ය.

"විමලා ඔබේ හිතට කිසි සැපයක් නැති බව මට පෙනෙනවා," යයි රත්නවීර මුහුණේ දුක්මුසු ගත්වමින් කීයේ ය.

"ඉතින්! එයින් මහත්මයාට ඇති අමාරුව මොක ද?"

"අනේ! විමලා ඔබ හිතන්නේ, එහෙම ද? ඔබ දුක් විඳිනවා බලන්න මට නම් බොහොම අමාරුයි. ඔබේ ස්වාමිපුරුෂයා පෙරසපෙරුවකු වුණාට මොකද, ඔබට කිසි සැපක් දෙන බවක් පෙනෙන්නේ නැහැ. ඔබ පදිංචි කර තිබෙන මේ ගේ-දොරෙන් ම මට ඒ බව පෙනෙනවා."

"මට ලොකු ගෙයක් දොරක් හිමි නොකළත් ඔහුගේ අනුපූත්නාම වස්තුව මට හිමිකර තිබෙනවා."

"ඒ මොකක් ද විමලා!"

"ඔහුගේ ප්‍රේමය" ඈ මහත් ආඩම්බරයෙන් කීවා ය.

"ප්‍රේමය!" යනුමෙන් රත්නවීර මෙහිදී "හා! හා!" යා සිනාසුණේ ය. "අනේ! විමලා ඔය ප්‍රේමය කියන

www.sinhalaelibrary.com

WWW.EXPRESSLANKA.TK 53

එක සත පහක වටිනාකම ඇති දෙයක් ද? හැබැයි පෙන්වන්න පුළුවන් ඔය තරම් පහසු බොරුවක් තවත් මේ ලෝකේ ඇත්තේ නැහැ. ඔහොම නම් ප්‍රේමය පෙන්වන්න බැරි කාට ද? හරියට ඉන්න හිටින්න නොදී, හරියට කන්න අඳින්න නොදී, ඔහොම ලෑබෙට පෙන්වන ප්‍රේමය නොවෙයි, නියම ප්‍රේමය. නියම ප්‍රේමය නම් හැම අතින් ම හොඳ සැප දීමයි."

"රත්නවීර!" යනුවෙන් විමලා මෙහිදී විශේෂස්වරයකින් ඔහුට ආමන්ත්‍රණය කළා ය. "රත්නවීර! මට මෙතැන මෙහෙක් තුබුණේ හොඳම සැප තමා. එහෙත් දැන් ඉතින් මෙයින් පසු මගේ ඒ සැපයට හතුරකු ඇතිවුණු බව පෙනේ," යි කීවා ය.

"විමලා! සමාවෙන්න! ඔබේ හිත රිදෙන්න මගෙන් මොකවත් කියවුණා නම්— සමාවෙන්න. ඔබ මෙහෙම දුක් විඳිනවා මට බලන්න බැහැ. මා කියන්නේ ඇත්තයි. ඔබ මගෙන් වෙන් වූ දින සිට මගේ කාලයෙන් වැඩි හරියක් ගත වුණේ, ඔබ සොයන්නයි. හැම දා ම උදේ සවස මා ඔබ සිහි කරනවා. ඔබේ ලියුම් එකින් එක ගෙන, කියව-කියවා, භාවනාවක මෙන් යෙදී, කල්පනා කරනවා. ඔව්, විමලා කිසිම යොගාවචරයෙක් කිසිම කමටහනක් මා මෙන් මෙසේ චිත්ත ඒකාග්‍රතාවෙන් යුක්තව රකින්න ඇති කියා, මට නම් හිතෙන්නේ නැහැ. මට නම් මරණ මොහොත දක්වා ඔබ මතක නැති වෙන්නේ නැහැ. විමලා ඔබේ පරණ හැට්ට රෙදි ආදිය තවමත් මා ළඟ තිබෙනවා. ඒක තමයි මට තිබෙන එකම පරිශුද්ධ වස්තුව. උදේ රෑට බලනවා. මා දිවුරලා කියන්නම් විමලා, ඔබ විශ්වාස කරනවා නම් විශ්වාස කරන්න, මගේ ඇහෙන් කඳුළු නොහෙළිය දවසක් නැහැ. දැනුත් මට ඇඬුම යන්නයි එන්නේ. ඔව්! මේ එක්ක යන්න එන්න. එන්න විමලා! මා මාසෙකින් දෙකෙකින් ඉවර වෙයි. මගේ දි[illegible] ඉන් පසු—"

"රත්නවීර ඔබ අපේ ම ගෙදරට ඇවිත්, මටත් මගේ ස්වාමියාටත් අපහාස කරනා—"

"අනේ! විමලා, මට බැණ වදින්න එපා. ඔබට ඔබනායකින් මෙන අපහාසය වළක්වන්න මම සිය වරක් වුණත් දිවි දෙන්නම්. ඔබට බෑනාඩ් අල්විස් නම් කිසිම ආලයක් නැති බව ස්ථිර කර කියන්නැකි."

"පිස්සුවෙන් නන්දොඩන්න එපා රත්නවීර. මගේ ස්වාමියාගේ ආලය ගැන ඔබ දන්නා උලව්ව මොකා ද?"

"අනේ! විමලා, ඒ ගැන මා දන්නා හරිය ඔබට කියන්න මට දුකයි."

"මොනවා!"

"අනේ! විමලා, බෑනාඩ් අල්විස්ගේ තරම මම කියා දෙන්නම්. ඕන්නොම ඔබට ම ඔප්පු දී ඔහුගේ මායමින් ඔබ මුදා මගේ පණ මෙන් රකින්නම්. දන්නවාද විමලා, ඔහු හැමදාම ගෙදර එන්නේ රෑවෙන කාරියා?" රත්නවීර විමසුම් බැල්මෙන් ප්‍රශ්න කළේ ය.

"ඔහුට වැඩ එමට!"

"නමුත්, උසාවියේ වැඩ හතරට ඉවරයි."

"ඔබ නිකම් නන්නොදොඩා පලයන්, රත්නවීර. මගේ ස්වාමියා මට විශ්වාසයි."

"අනේ! විමලා, නිදෙස් ඔබට ඔහු දක්වන වෙනස් කම නිසා මගේ පපුව පැළෙනවා. එන්න! එන්න! ඔබ මා සමග දැන්ම යන්න එන්න. මෙතැන, ඔබට තත්පරයක් නතර වෙන්න තැනක් නොවෙයි. ඔහු ඔබට ආදරය නැහැ. අබමිල් රේණුවක තරම් වත් ආදරය නැහැ. මා ඔබ [illegible] දෙඩවන දෙඩුමක් නොවෙයි.

WWW.EXPRESSLANKA.TK 54

මීට වඩා හොඳ ගෙදරක— මීට වඩා ලොකු වියදමකින්— ඔබට වඩා රූමත් තරුණියක් තමන්ගේ කරනවා නම් එපමණක් ඔහුගේ ආලයය ගැන සැක කිරීමට ඔබට බැරි ද?"

විමලාගේ පෙනුම වෙනස් විය. මුහුණ හැඩුරු සත්තුන් බවකින් මැලවුණේ ය. ඒ වෙනස දුක්මෙන් රත්නවීරගේ නිපුණු දෙනෙත් දීප්තිමත් විය. ඔහුට පොට අසුවුණේ ය. විමලාගේ ස්වාමි ගත්හිත හෘදයය දෙදරු කරනු හැටි කල විදිය යුතු සර වෙසස ඔහුට දුන් තොරතුරක්. එහෙයින් ඔහු මාත්සර්ය නම් වූ රුදුරු සර සහල් තව-තවත් අතට ගෙන, උරපුරා අදිමින් එකිනෙක ම විදින්නට විය.

"ඔව්, විමලා. මා කියන්නේ මේ දේශයේ ඉදිරිපිට වුණත් කියන්න පුළුවන් ඇත්තයි. ඔහුට—මීට වඩා විශාල ගෙදරක— ඔබට වඩා රූමත් සුරඟනියක් ඕනෑයි. ඔහුගේ වැඩිය කැමැත්ත ගමන, උසාවියෙන් පසු ඒ ගෙදරට ගොස්, රෑ තමන්-දෙනා පමණ වන තෙක් ඇය සමඟ පිළිසඳර කථාවෙන් කාලය ගෙවන එකයි."

"මහත්මයා කියන තරමක් කියන්නේ බොරුයි!" යනුවෙන් විමලා නොසන්සුන් ගතියෙන් කෙඳිරි ගෑවා ය.

"අනේ! අනේ! මගේ කාරුණිකයා හැටි!" යි මෙසිදී රත්නවීර ස්වකීය අභාග්‍යය ගැන සන්තාපයට පැමිණියකු මෙන් සම්මුල අත තබා ගත්තේ ය. "අනේ! විමලා, මා කියන දෙයක් ඔබට විශ්වාස නැති එක නොවැ පුදුමේ. හොඳයි, විමලා. මගේ ඇත්ත-නැත්ත බලාගන්න දවසක මා සමඟ යන්න එන්න ඒ ස්ත්‍රියක් පෙන්වා දෙන්නම්." ඇය හා ප්‍රිය සම්භාෂණයෙන් ඔහු කාලය ගත කරන හැටිත් පෙන්වා දෙන්නම්."

"මට මගේ ස්වාමියා විශ්වාසයි රත්නවීර!"

"තවත් එකක් කියන්නම්. එහෙනම් බලන්න විමලා හෙට සෙනසුරාද නොවැ? ඔහු හෙට ගෙදර එනකොට ඔහු කොපමණ රෑ වෙයි ද කියා."

විමලාව තවත් කෙලින් සිටිය නොහැකිවිය. ඈ සමීපයෙහිවූ සෝපාවක වාඩි වුණා ය.

"ඔහුට සෙනසුරාදා ඇටහෝමයකට යන්න තිබෙනවා රත්නවීර," ඈ අමුතු ධෛර්යයක් පෙන්වමින් කීවා ය.

"ඒකත් ඇත්තයි, නමුත් එ පමණක් නොවෙයි. ඔහුට සෙනසුරාදා රෑ දුම්රියෙන් ඔහුගේ සුරතලිය නුවර පිටත්කර යවන්නටත් තිබෙනවා. ඔහුට රෑ වෙන්නේ ඒ නිසායි."

"රත්නවීර උඹ මෙතැනින් යනවා ද නැද්ද?"

"රත්නවීර නිහැඬුණේ ය. ඈ ප්‍රශ්න කළ ස්වරයෙන් හා ශබ්දයෙන් සිත පවත්නා තත්ත්වය ඔහුට සලකා ගත හැකි විය. ඈ දුන් මාත්සර්යයෙන් වියරු වැටී සිටින්නී ය. ස්වාමිපුරුෂයෙන් මාත්සර්යයෙන් වියරු වූ සිත් ඇති කල්හි ස්ත්‍රිය එම මාත්සර්යය ඇති කිරීමට උපකාරීහූ වූ තැනැත්තා සමඟ පළමුවෙන් ක්‍රෝධ කිරීම ස්වභාවයකි. මේ රහස රත්නවීර දත්තේ ය. එ හෙයින් අනෙක් තැටිය අනෙක් ප්‍රස්තාවයකට කල් දමා, මේ පමණකින් ඔහු යන්නට සිතුවේ ය.

රත්නවීර තුළ තම විමලාව ඇති ඇල්මක් නැති. විමලා දුක්මෙන් ඔහුට පෙර පරණ මිතක අලුත් විය. ඔහුට කළ රැවටිල්ලට දුන් ඔහු පළි ගන්නට බලන්නේ ය. ඔහුගේ නඩුව මෙතෙක් අතපසු කරමින් පැහැරගැටී නිසා සිල්වැස්ටර් ගුණරත්නගෙන් හා බෑනට අල්විස්-ගෙනුත් ගත යුතු පළිය මේ දෙ පවුල ම අලු වී යන එක ම ගිනිකූරෙන් ලද හැකි බව ඔහුට ප්‍රත්‍යක්ෂ ය.

"විමලා, ඔබේ සිතට දුක් උපදනා දෙය මට මෙසේ කියන්න වුණාට බොහොම කනගාටුයි. ඔබ රැවටිලා තිබෙන හැටි පෙනෙන කොට, සිත වැවෙන්නේ නැහැ. මා නම් විමලා! ඔබ මගේ ම පණට වගේ—"

WWW.EXPRESSLANKA.TK 55

"ඔබ දුත් ම මෙතැනින් යනවා ද? තැද්දූසි?" ඇ සංවේගයෙන් නැගිටිමින් යළිත් ප්‍රශ්න කළා ය.

රත්නවීර තවත් වචනයකුදු කථා නොකළේ ය— නිදහස් හැකින් නැවිරේ ය— තොප්පිය අතට ගෙන විමලාව හිස පහත් කළේ ය— වහා ගෙයින් පිට වුණේ ය.

19 පරිච්ඡේදය

අලි මදිවාට හරක්

ආත්සයීය පිළිබඳ වූ ශබ්දාව නම් රුදුරු යකින්නකි— ලේ මස් දියව ගිය නහර වැලින් බැඳුණු ඇට සැකිල්ලකට බඳු යකින්නකි. මේ යකින්න ගෙයක් ගෙයක් පාසා යමින් සවනිය විෂම දුෂ්චරිත හොවර සොයා නොයන්නී ය. ඉඳින් වරක් ඇය විසින් අරක් ගන්නා ලද කල්හි එතැනට නම් තවත් නිදහසක් නොමැත්තේ ය. මේ යකින්නගේ නපුරු පාසයෙන් මිදෙන්නට තිබෙන එකම උපායය නම් ඉවසීම ය. යකින්න පානා තාක් වෙණු බල-බලා, දක්වන තාක් හැටුම බල-බලා, නොසැලකී, නොසිපී, නොනැවී, ඉවසන්නට පුළුවන් වින්න බෙඩිය යම් තැනකද, එ තැන, නොපමාව ම මිවාර බුවිය නම් දෙව් දුවට සිකඟුන පණිවා ගැන්මට අඩසර දී යකින්න පැරද පලා යන්නී ය.

සවනිය ප්‍රේමවසාන සවාමියාට විරූඩව නගන්නට යෙදෙන බොරු චෝදනාවකින් විමලා මුළා කිරීම පහසු වැඩක් නොවේ. විශේෂයෙන් ම රත්නවීර වැන්නකුගේ බොරු ඇමතුමකින් නම් එය [illegible] එ ගෙයින් ඔහුගේ කිටුම් වලින් සවාමියා කෙරෙයි පවත්නා

ඇගෙග් ගාත්තීයට නම් මිඳ ගැනීයකුදු නොවී ය. එ සේ ද වුව, ඒ නිසා ඇය තුළ කිසිද වෙනසක් නොපහළ වී යයි කීම සුගත-සුභාව නොවේ. එයින් මෙසේ ඉඩ හුදුත් මගක සිත යාකරන්නට ඇ පුරුදු වූවා ය.

රත්නවීරගේ ඇමතුම බොරු වූවත්, එහි බොරු බව නම් සිතට වඩාත් හොඳට ප්‍රත්‍යක්ෂ කරවිනු වස්, ඇයට එම යම් දින රෑ නවය හමාර පමණ වන විට, කොළඹ කොටුවේ විය පොළෙන් පිටත් වන උඩරට තැපැල් දුම්රිය දකින අදහසක් ඇති විය. රත්නවීර දුසිරිතෙන් දුසිරිතට පත් අනාථ දුෂ්ශීලයකු වූවත්, ඔහුගෙන් සිසුම් යගපතක් අපේක්ෂිත වූවත්, ඔහු කී දෙය මුළුමනින් ම නොවිමසා, හැගැර නොදන්නට සුදුසු කරුණු ද ඇයට පෙනිණි. බෑනම් යැම් දින ම ගෙදර එන විට, රෑ වන බව ඇත්තක් නම්, අද ඇවිගෝමට ගිය බව ඇත්තක් නම්, විශේෂයෙන් ම මේ රෑ වන පමාවක් ඇත්තක් නම්, ඉතින් පුරපාලිය උඩරට යවන බව පමණක් බොරු විය හැක්කේ කෙසේ ද? යන විමතිය ඇය තුළ හටගැනුණේත්, එ වේලේ ම, එනම් රෑ නවය හමාරට පමණ පිහෝර කරන්නයකින් කොළඹ කොටුවේ විය පොළ බලා පිටත් වූවා ය.

දහසට මිනිත්තු දහයක් හෙවත් දුම්රිය පිටත් වන්නට මිනිත්තු දහයක් තිබියදී ඇ විය පොළට ළඟා වූණා ය— තෝරා මහතුන්නට නවාතැන් වෙණිය වූ කාමරයට වී දුම්රියට පැමිණෙන්නන් බල-බලා උත්සුකමෙන් හා වේගයෙන් සැලෙන ලයෙන් යුතුව සිටියා ය.

උඩරට යන බඩු මිටි තැපැල් මලු හා මිනිසුන්ගෙනුත් විය පොළ අතුරු සිඳුරු නැති විය. විමලාගේ නිසුණු කුහුල් දෙනෙත් දොරටුවට යොමු වූ සැටියෙන් ම එහි පිවිසෙන්නන් ගැන සුපරීක්ෂාකාරී විය. දහයට පහක් [illegible] කරන්නයකින් පැමිණි තරුණයෙක් [illegible] ඇතුළු වුණේ ය. ඒ තම සැමියා බව දුටු

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.LK

විමලා නිහැඬුණා ය. අලුත් ඇඳුම් කට්ටලය නිසා බෑනාව අල්විස්ගේ පෙනුම වෙසෙසින් පැහැපත් විය. එහෙත්, ඒ අතර ඔහු අනුව පැමිණි රූමත් කාන්තාව දැක්මෙන් ඈ ගල් ගැසුණා ය. යථෝක්ත කාන්තාවගේ ඇඳුම්-ඇගලුම් හා සහ-සරන් උසස් කුලගනකට ම ප්‍රමාණ වූ මහගු වස්තු සමූහයකි— එය ම මහත් වූ ධන සම්භාරයකි. එ පමණක් ද නොව, ඇය තමාට වඩා රූපයෙන් ඇඩී සිටි බව ද විමලාට ප්‍රත්‍යක්ෂ විය.

බෑනාව එම කාන්තාව හා හෙමින්-හෙමින් කතා කළේ ය. ඈ, හැසිරෙන සැටියෙන් ම ප්‍රතාපවත් රැජිනියකි. බෑනාව නම් ඇගේ ප්‍රමුඛ කිකරු අතවැසියෙකි. බෑනාව පළමුවන පෙළේ ටිකට් පතක් ගෙනවුත් ඇය අතට දුන්නේ ය. ඉන් පසු ඇය රැගෙන ගොස් විශේෂයෙන් පිළියෙල වූ රිය කාමරයකට නැංවූයේ ය. විමලා මේ සියල්ල ඉවසිල්ලෙන් බලා සිටියා ය. මේ ස්ත්‍රියගේ බඩුමිට්ට, පාර්සල් ආදියට බෑනාව දක්වන සැලකිල්ල විමලාට පුදුමයකි.

“ගෝ! බෑනාවට නම් ඈ රජ මෙහෙසියක වගෙයි. බෑනාවගේ පොහොසත් කමට වඩා මට පෙනෙන්නේ ඇයගේ පොහොසත් කම හා උඩඟු කම වැඩි වගෙයි. මට පෙනෙන්නේ ඇයට ආලය කිරීමට— ඇයට සුරතල් කිරීමට බෑනාව කුලියට ගෙන තිබෙන බවයි— ඒ?” යනුවෙන් විමලා දත්මිටි කාගෙන හුදකලාව ම පැවසුවා ය.

බෑනාව තව මත් ඇය සමඟ කථා කරමින් සිටියේ ය— පිටතින් දුම්රිය කාමරයේ එල්බගෙන, මුහුණට මුහුණ ලංකොට ගෙන, ඉතා සතුටු සිනාවකින් යුතුව කථා කරමින් සිටියේ ය. රිය පිටත් වෙන්නට රැව් දුන්නේ ය. අනතුරුව, මේ යුවතිපති දෙදෙන අතර ඇතිවන සිපාචාර පැවැත්ම දකුම නොරිසි වූ විමලා, [illegible] නොරැඳී, රිය පොළෙන් මිටම පෙරළා ගෙදර එන්නට

පිටත් වුණා ය. එහෙත් ඔවුන් අතර එබඳු සිපාචාර පැවැත්මක් නොවී ය. රිය ඇදෙන්නා හා සමඟ බෑනාව ඇයට අත දී ආචාර කළා පමණකි. විමලාගේ සැකයට වසඟ වූ සිත එතෙක් ඈ. එහි නොරඳා, පලවා දමා සැපි ගනහාවූවකි.

විමලා ගෙදර පැමිණි නොබෝ වේලාවකින් බෑනාව ද පැමිණියේ ය. විමලා ඔහු සිරිත් ලෙස පිළිගත්තා ය. එහෙත් මැලවුණු මුහුණට හේතුව බෑනාවම සලකාගත නොහැකි විය. බෑනාව සැහැල්ලු නිදොස් සිතින් සිනාසුණේ ය.

“විමලා! ඇවිගෝම් පොළ නම් කදිමයි.”

“මහත්මයා! ඔය ඇවිගෝම් පොළෙන් එන ගමන් ම ද?”

“ඔව්! විමලා!”

ඈ යටි තොල විකාගෙන අහක බලා ගත්තා ය. බෑනාව එය දුටුවේ ය. එහෙත් ඊට හේතුව සලකාගත නොහැකිව කරදර වූයේ ය.

“විමලා! මේ මා එතැනින් පිටත් වූ හැටියේ තමා.”

විමලා දික් වූ සුසුමක් හෙලා, යළිත් අහක බලා ගත්තා ය. එහෙත් කිසිත් කථා නොකළා ය.

“මොකද— විමලා?”

“මොකද?”

“ඔබට අද හොඳ නැහැ.”

“මට අද සනීප නැහැ.” එපමණක් පවසා, ඈ තවත් එහි නොරැඳී නිදන කාමරයට වැදුණා ය.

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK 57

ඈ පිළිබඳ සත්‍යය අවබෝධ කිරීමට බැනට් නොහොත් ඇයින් වැයම කළේ ය. අගතීපාගත් එහෑයි සිතා වෙද්‍ය හැඳුම්න්නට සැරසුණේ ය. විමලා ඊට ද ඉඩ නොදී, එළි මත යත්ත් ම දෙමහල් ගිහිත් නොසොම්පුරව සිටියා ය.

"විමලා! විමලා!"

"ඇයි?"

"මොකද— විමලා! ඔබට මෙලෝ හිතෙන දෙය කියන්නකෝ!"

"මට මොකවත් මෙලෝ නැහැ."

"මොකද නැත්තේ? ඔබේ හිතේ ලොකු පටැලවිල්ලක් තිබෙනවා."

"මට ඇති පටලෑවිල්ලක් නැහැ."

බැනට් නොඉවසිල්ලෙන් හිස කැළුණේ ය. විමලාගේ පිළිතුරු වලින් තමා පිළිබඳව ඇය තුළ කිසියම් කලකිරීමක් තිබෙන බව පෙනේ. එහෙත් ඒ කලකිරීමට හේතුව ඔහුට විසඳිය නොහෙන පේරවිල්ලකි. ඔහු ඇයට සමීප වී, මිහත් වූ ප්‍රේමයෙන් ඕරස පිරිමැද, තම මරක් ඇය කථා කරවන්නට වැයම කළේ ය.

"ඇයි! ඔදේව්! මට මෙහෙම වෙනස් කම් කරන්නත්, කරදර කරන්නත්, ඔබට පුළුවන් වුණේ කොහොම ද?"

ඈ අපමණ පිළිකුලෙන් මුහුණ මුකුලිත කොට, රවා බලා, හිස පසකට හරවා ගත්තා ය.

බැනට් හැගිවිණේ ය. මේ ඔඳු සබෑද අවිනීත බිරින්ද දුත් ඔහුට සවිබලය සමඟ [illegible] මෙන් පෙනේ. ඉවසුම් කැපීම්මෙන් ඔහු කිපුණේ ය.

"විමලා! මේ බලන්න, ඔබ ඔය තරම් නපුරු කම් කරන්න සම්ප්‍රදාය කියා මට තම හිනාගතින් එත් සිතුණේ නැහැ. ඔබ සතාතන්න මා ගන්න උත්සාහයෙන් කිසි පිරිමැස්මක් නැති බව මට දැන් පෙනෙන නිසා මා තවත් මෙහි රැඳෙන්නේ නැහැ. මා යන්න යනවා. ඔබේ ඇඟැම නොපෙනී කොහේ හරි ගොහින් අද ඉරිදා සවස්වන තෙක් ගත කරනවා. සමහර විට සවස් මන විට ඔය නපුරු ගතිය ඔබෙන් මග ඇරේවි," යි පවසා ඔහු යන්නට ගියේ ය.

විවාහ ජීවිතයට පත් වූ තැන් සිට බැනට් නොසතුටු සිතින් නිවෙසින් පිට වූ පළමු වන වතාව මේ විය. එමෙනස් ඔහුට විවාහ ජීවිතය කුසුමෙන් කළ පියවිලි ඇති මහවනකි. එහෙත් දුන්-දුන් ඔහුට එහි තියුණු තුඩු ඇති කටු ද අතරින් පතර බහුලව තිබෙන බව දන්නා ලැබේ.

විමලා ඉර මුදුන් වන තෙක් ම ස්වකීය ස්වාමියාගේ ද්‍රෝහ භාවය කාරණකොට ඇතිවූ විකල් සිතින් මත් ව, ගොත් තැනම, සිටියා ය. සිතන්නට - සිතන්නට ස්වාමියාගේ වරද බරපතළව පෙනෙන්නටත්, එසේ පෙනෙන්නට-පෙනෙන්නට ස්වකීය ස්වාමිභක්තික ස්නේහයට අනතුරු වෙන්නටත් පටන් ගන්නෙත් ඈ වඩ-වඩා කැළැසී වූවා ය. "මෙබඳු ගුණමකු සැමියකුට තම කිසි කලකත් දයාවක් නොපෙන්විය යුතු ය— පළිගැනීම ම කළ යුතු යයි," ඈ තීරණය සිතා ගෙන, අන් පිළිවෙලකින් ගත හැකි පළියක් නොමැත්තෙන් ඔහු අත්හැර පලා යෑමෙන් කළ මනා දුක් කරදර මෙනෙහි කොට, ඊට සැරසුණා ය.

"ඔව්! මට හිම මේ වික තමා. අනෙක් සුරතලියක් සිටින මිනිහෙක් මට ඇති පලය කීම? මට කරන බලවත් [illegible] ඔහුට ද කළ හැකි එක ම නිහඬව මම කරන්නෙමි. මම පලා යන්නෙමැයි," තමාට ම කියා ගෙන නැගිට්ටා ය.

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.LK 58

මේ බරපතළ ක්‍රියාව කරන්නට සූදානම් වන අතර ඇයට අනෙක් කල්පනාවක් ද ඇති විය.

“හොඳයි! එසේ පලා යෑමෙන් ඔහුට කරන නින්දාවෙන් මට ලැබෙන පලය කිම? එයින් වෙතොත්, අප අතර සමගිය නැවත් සමගි කළ නොහෙන පමණට දුරු වීම පමණකි. සමහර විට මෙය බැනුම් තුළ ඇතිවූ තාවකාලික දුබල කමක් විය හැකියි. සමහර විට, මා සිතන පමණට ම මෙය වැරදි අදහස ගිය වැඩක් ද විය නොහැකියි. කොයි හැටි කෙසේ වූවත්, මේ ගැන කියන්නට තිබෙන දෙය ඔහුගෙනුත් ඇසිය යුතුයි. එසේත් ඔහු නිදොස් ලෙස සැලකිය යුතුයි,” සිතා පලා යෑමේ අදහස කල් දැම්මා ය.

‘තමා හිමි සිතු ලෙ ස
දුටුවොත් වෙනත සෙනෙහ ස
නුවත් කළුලෙන් මි ස
යළිත් නොකියත් බසින් පිළිවි ස’

යන්නත් ඇයට මෙහි දී කල්පනා වූයෙන්, රොස්-පරොස් බසින් කට ගහගන්න ගැම් තිබියදී, කොඳින් සුබ-අසුබ කම් පෙන්වා ඇන්න-තැන්න විමසන්නටත් සිතට ගත්තා ය.

මේ අදහස නිසා ඇයගේ සිත යළිත් පහන් විය— සැහැල්ලු විය— ඈ ගෙදර-දොරේ වැඩ පටන් ගත්තා ය. පළමුවෙන්ම සැමියාගේ අලුත් ඇඳුම් කට්ටලය සකස් කර, තමා නාවන්නට සිතා, කබාය ගෙන සාක්කු අත් කළා ය. එසේ කිරීමේ දී සට සාක්කුවකින් සිනිඳු කඩදාසියක් ඇදුණේ ය. ඈ එය රැගෙන බැලුවා ය. අහෝ! අභාග්‍යයක මහත! එය ඡායාරූපයකි— පිටපැත්තේ පැන්සලකින් ලියන ලද ලියුමක් ඇති ඡායාරූපයකි. සාමාන්‍ය ඡායා රූපයක දර්ශනය සංවේග ජනක නොවේ. එහෙත් මේ ඡායාරූපය විමලාට නම් අතිශයින් ම සංවේග ජනක දසුනකි. ඈ පොල්ලෙන් පහර කෑ සැ[illegible] මෙන්

කිරි ඒ දෙස බලාගත් වන ම සිටියා ය. කිමෙක් ද යත්, එය රූමත් යුවතියකගේ ඡායා රූපයක් වූ හෙයිනි. කෙබඳු රූමත් යුවතියකගේ ද යත්, ගත වූ රෑ තැපැල් දුම්රියෙන් උඩරට පිටත් වූ තම සැමියාගේ සුරතාලියගේ ඡායා රූපය ම වූ හෙයිනි. සැලෙන්නා වූ දෙතොලින් යුතුව, ඈ පිට පැත්තේ ලියුම ද කියෙව්වා ය.

“අනේ! පෙම්වත!

ඔබට මා නොදන්නා දවසක් එන් පසු විය නොහැකි බව දනිමි. මා ඈත සිටිය ද සිතෙන-රිසියෙන විට දකිමට එ හෙයින් මේ ඡායා රූපය තෑගි කරමි. ඡායා රූපය පමණක් නොව, මගේ සිත ද මේ සමග ඔබට තෑගි කර තිබෙන බව සලකා, මට ද නිතර බල-බලා සැනසෙන්නට ඔබගේ ද ඡායා රූපයක් වහා තැපැල් කර එවන මෙන් ඉල්ලමි.

මෙයට-සෙනෙහැති,

නෝරා.”

විමලා සමීපයෙහි වූ සෝෆාවක වැටුණා ය. ඇයට තවත් කෙළින් සිටිය නොහැකියි. සැමියාගේ නිදහස වෙනුවෙන් ඇයට තවත් කායි කිරීමට ඉඩක් නැති. “මෙය නම් මෙතෙක් ඇසු-දුටු දෙයට ‘අලි මදිවාට හරක්’ වැනි සාහසයකි,” යි තොල මිතුරමින් ඈ එම සෝෆාව උඩම වැතිර ගත්තා ය.

WWW.EXPRESSLANKA.TK 59

20 පරිච්ඡේදය

ගිනි වූ නිවෙස

විවාහ ජීවිතය සැපවත් කර ගැනීමට නම් ඉවසීමත්, බවු-නොවූත් සිතැඟි තේරුම් ගැනීමට වෑයම් කිරීමත්, යන දෙක ආවශ්‍යක වේ. අඹුවකගේ හෝ සැමියකුගේ තනි වෑයමෙන් එය සාදාගත හැකි දෙයක් නොවේ. එහෙත් දෙදෙනාගේ ම සමාන වෑයමෙන් කටයුත්තකි.

විවාහ ජීවිතය නම් බර පටවන ලද ගැලකි. අඹු-සැමි දෙදෙනා ඊට බැඳුණු ගොන්නු දෙදෙනෙකි. යත්තට-යත්තට පැටවෙන බවු වලින් නිතර දියුණු-තියුණු වන බර ඇති මේ පුදුම ගැල දෙදෙනාගේ අන්‍යෝන්‍ය උත්සාහයෙන් ම අභිප්‍රෙත ස්ථානයට පැමිණ විය යුත්තේ ය. එකකුගේ උදාසීන විමසීන් හෝ නොඉවසිලි වීමෙන් නොහොත් මුරංඩු වීමෙන් නොතිබි මගට පිළිපත් කල, මේ ගැල කොයි වේලේ ගොනුන් හා බවුත් සමග ප්‍රපාතයකට වැටී විනාශ වේ ද යනු කිය නොහේ.

බැනඩිට නම් සිය බිරින්ද නමාගෙන් අඩියකි. සුවිනීත නිහතමාන ගුණයෙන් යුත් මේ අඩිය මේ තරම් මැර කම් පාත්තට තිබී කලහත් ගම්ත් වේ යයි ඔහු නොසිතුණේ ය. වෙනතකාන් තබා තමාට වුවමනා කළ පරිද්දෙන් ඇය සකා කැරේවීම වත් ඔහුට කළ නොහැකි විය. ඔහු පොළොවෙන් ම ඉතා සැපවත් වූ ඉඩම, එකම නිවෙස, කටුක දුක් ඇති කරකයක් මෙන් සලකා, විගස එයින් තුරන් වූයේ එහෙයිනි.

බැනඩ් නැවත ගෙදර එන විට සවස හත පමණ විය. ඔහු සන්සුන් සිතින් පැමිණියේ ය— එහෙද ම සිය බිරින්දත් සන්සුන් සිතින් පසුව [illegible] පොරොත්තු වූයේ ය. ඔහු කෙට නොබවූයේ ය—

විමලාගෙන් ලැබෙන ගරසර බලාපොරොත්තු වූයේ ය— එහෙත් ඔහුගේ බලාපොරොත්තු සාබ විය. විමලා ඔහු හමුවන්නට නොපැමිණියා ය. ඔහු සාලාවට පිවිසියේ ය. එහිදු ඇ නොසිටියා ය. ඔහු සිත් කැලඹීමෙන් හා සංවේගයෙන් යහන් ගැබට වැදුණේ ය. යහන ද ගිනි ව තිබිණි. "විමලා! විමලා!" යනුවෙන් ඔහු ගබගැවේ ය. පිළිරැවින් මුළු ගෙය ගිගුම් දුන් බව පමණකි— පිළිතුරක් නම් නොලැබිණි. එ පේ ද වූව, යළිත්-යළිත් හඬගාමින් මුළුතැන් ගෙය දක්වා දිවවේ ය— මිදුල හා වත්ත අවට බැලුවේ ය— බැලූ-බැලූ අතින් ගින් ම ගින් මිග පාළුව මිස දකින්නට බිරින්දක් නම් නොවූවා ය.

ඔහු යළිත් උමතු මිනිසකු මෙන් ගෙට වැදුණේ ය— පිටු පස බරාඳයේ නිදන මෙගෙකරු කොල්ලු දුක අවදි කළේ ය.

"ජුසේ! බොල, කැඟුවු-කැඟුවු."

"හුම්! හුම්!"

ගොරබබා නිදන ජුසේගේ මුවෙන් පිටවූයේ එපමණකි. එහෙත් ඔහු දෙතුන් අතකට ම ඇඹරුණේ ය. එය සුබ ලකුණකි. එයින් ධෛර්‍යවත් වූ බැනඩ් යළිත් ඔහුට කථා කළේ ය.

"ඈයි— බොල, ජුසේ, මේ ගේ සාර ගිනි ගෙන ගියත් තෝ දන්නේ නැහැ නොවැ? මේ හම් ගැන්දුවේ මොකද බොල මේ නින්ද? කැඟුවු, කැඟුවු."

ජුසේගේ රත් මල් වැනි නෙත් දෙක ඇරුණේ ය— අප ස්වාමියාගේ මුහුණ පෙනුණේ ය. ජුසේ කලබල වී නැගිට්ටේ ය [illegible] දෙනෙතින් තවත් රතු ගන්වමින් පිටු අතින් පිස, එහෙර දක්වා පෙනෙන්නට කට අයා ඇනුම් හැර සිටියේ ය.

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK.RU

"මොකද මහත්මයා?"

"කෝ තෝනා?"

"තෝනා! තෝනා කොයි ගියා ද කියන්න දන්නේ නැහැ!"

"ඇයි— උඹ හිටියේ කොහේ ද?"

"ගෙදර!"

"ඉතින්! නොදන්නේ මන්ද? මං ගියාට පස්සේ මෙතැන වුණේ මොකක් ද?"

"මහත්මයා ගියාතේ?"

"ඔව්!"

"අර උදේම ම ගියාතේ?"

"ඔව්!"

"තේ වතුරත් නොබී ගියාතේ?"

"ඔව් යෝදයෝ ඔව්!"

"තෝනා! ඔහේ නිසාම කිව්වා."

"ඉතින්!"

"මොකවත් කෑමේ බීමේ නැහැ."

"ඉතින්!"

"මං කෑවා බිව්වා."

"උඹේ උලව් කෑමෙන් බීමෙන් [illegible] නැහැ. තෝනාට වුණේ මොකා ද?"

"මට නම් තව ම දවල්ට කන්න ලැබුණේ නෑ මහත්තයා."

"උඹට බඩ පැලෙනකං කන්න දෙන්නම්. තෝනාට වුණේ මොකා ද?"

"මහත්මයාට ඇස්ති වෙච්ච උදේ පේවතුර තිබුණාතේ?"

"ඔව්!"

"දවල් බතට හරියන්න මං ඒවා කෑවා බිව්වා."

"යෝදයෝ! පස්සේ මිනැ නම් මාවත් කාපන්. දැන් තෝනාට වුණු දෙය කියාපන්."

"මොකවත් වුණේ නැහැ."

"එතකොට තෝනා කෝ?"

"තෝනා ගියා—"

"කොහේ ගියා ද?"

"දන්නේ නැහැ!"

බැනාඩ් නොඉවසිල්ලෙන් හිසකේ කඩා ගන්නටත්, මට-පිට බලන්නටත් වූයේ ය.

"යෝදයෝ! තෝනා උඹට මොකවත් ම කිව්වේ නැද්ද?"

"කිව්වා!"

"මොකද කිව්වේ?"

"අනේ! මගේ රත්තරන් [illegible]! මට උඹව දාලා යන්න [illegible] කිව්වා."

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA...61

"කිව්වේ එපමණ ද?"

"තව්ත් කිව්වා."

"කියාපන් යෝදයෝ— කිව් දෙය ඔක්කොම— කියාපන්කෝ!"

"අනේ! මගේ රත්තරන් ජුසේ, උඹලාගේ ඇහැට පේන්න තව්ත් මම මෙහේ ඉන්නේ නැහැ කිව්වා."

"ඉතින්!"

"ඉතින්! මං ඒකට හොඳයි කිව්වා."

"ඈය ගියේ කීයට විතර ද?"

"එකොළහට විතර—"

"හෝනා ගියේ කරනබෙලා බව උඹට තේරුණා ද?"

"අනේ! නැහැ! හොඳට කථා කරලා— ටිකක් වේලා අඬලා ගියා."

"උඹට ඉතින් හෝනාගෙන් අහන්න දෙයක් තිබුණේ නැද්ද?"

"තිබුණා!"

"මොකද උඹ ඇහුවේ?"

"මට දවල්ට කෑම කොහොම ද කියා."

"උඹට කෑමෙ සිහිය මිස වෙන මොකවත් ම නැහැ. උඹට හිතුණේ නැද්ද මං එනතෙක් හෝනාට නවතින්නැයි කියන්න?"

"නැහැ! මං කිව්වා හෝනා [illegible] නැහැ කීයාලු."

"අපොයි! පලයන්, පලයන්, උඹ මගේ ඇහැට නොපෙනී," යනුවෙන් මෙහිදී බැනවා, ජුසේ අභිමුඛයෙන් පන්නා ගත්තේ ය.

බැනවී මුළු ගෙය ඇතුළ පිට පෙරලා බලන්නකු මෙන් බඩු-කැල්ලක්, රෙදි කඩක්, ඉතුරු නොකොට බලමින්, මුල්ලක්-මුල්ලක් පාසා සොයමින්, විමලාගේ ලියුමක් හෝ මේ අදිසි වියරුවට හේතුවූ අන් කිසි ලකුණක් සෙව්වේ ය. ඒ කිසිත් නුදුටු කල ඈය යන-එන පුරුදු තැන්වලින් විපරම් කළේ ය. බැනවීම දූත් නිමාවුවක් නැති— සිහියක් නැති— සැනසුමක් නැති. ඔහු පිස්සෙකි— කුමක් කටයුතු ද කුමක් නොකට යුතු ද යන විග විභාගයක් නැති පිස්සෙකි.

21 පරිච්ඡේදය

හරිසන සාර

කොත්දේ විහාරය යන නාමයෙන් සුප්‍රසිද්ධ වූ කෝත්‍රාරාමයෙහි ශ්‍රී විෂ්ණු දිව්‍ය රාජයාණන්ගේ දෙග ප්‍රිය අභිමුඛයෙහි දණින් වැටී ඇඹූ කඳුළෙන් වැලපෙන කාන්තාවකි. මෙ කාන්තාව නම් විමලා ය. ඇයගේ පිනි බර නිලුපුල් පුමලක් වන් දෙනුවන්, නිල කාන්තියෙන් ප්‍රකාමින් ව බබළන දිව්‍ය රාජයාගේ අභිනිල නෙත්‍රයන් කෙරේ යොමු විය. ඇයගේ සිනිඳු සුනිල් අක්බමුරු කෙස්, මැටිය, කළිඳු ගඟින් පැහැර ගත් දිය කඩක් මෙන් බඹනයෙන් මිදී, විසිරී, පිට වසා පැතිරී ගියේ ය. ළ මැද පැන නැඟුණු රන්සර කැකුළකට බඳු සුගත් පවයන් තුමින් පුරා පිරී කළුඑන් නිසා ඇය දුම් දුකින් දෙව්යන් [illegible]

WWW.EXPRESSLANKA.LK 62

"ලක් දිව හා ලක් සමුදුරත් රකිමින් සතුටින් ලූත් බලා සිහට පිහිටක මහෝපාකම දිව්‍ය රාජයාණෙනි! ඔබ කෙරේ පවත්නා ගත්ති ප්‍රේමය නිසා වසරක්-වසරක් පාසා හැම කල්හි මෙහි මා පැමිණ නිසි පුද සිරිත් පවත්වමි. දිනපතා හැම කල්හි ඔබ සිහි කොට, ඔබ පිහිට සොයමින්, සිහට වන පිහිට නිසා සිත් පමුණුවමින්, ණය ගැති බව දක්වමි. මෙහෙත් මා පිළිබඳ වූ සියලු දියුණුව ඔබ සතු බවත්, මෙහෙත් මට පත් සියලු දුකට ඔබ පිහිට වූ බවත්, ඒකාන්තයෙන් අදහමි. එ සේ ද වුව, දෙවි මහරදුණිනි! මෙවැනි දුකෙක් නම් මට කිසිකලෙකත් නොඑළඹියේ ම ය. මට වඩා පොහොසතක්, මට වඩා පැණවත්, මට වඩා රුමත්, මට වඩා බලවත්, ගැහැනියක විසින් මා සැමියා සොරා ගෙන තිබේ. අහෝ! ඔබ ගලින් මා කෙරේ අවනත කැරැවීම බැරි දෙයක් ම ය. ඔබගේ විනුම්භීතය, රාවණ දිනීමට පමණ වූ නමුදු, දුශ්ශීලක දමනයට පමණ වූ නමුදු ද්‍රෝහ වූ පුරුවන්යතගේ හෝ පතියකුගේ ප්‍රේමය ප්‍රකෘතියට පමුණුවා ලීමෙහි නොහැකිත් වන සේක් දෝ හෝ යි සැක කරමි. කිමුහෙත්, බැරි දෙයක් නම් මම කරන්නට නොඉල්ලමි. මා ඉල්ලන එක ම දෙය නම් සැනසීම ය. මා හිතු සහනා ගැනීමට බෙටි දුක මැනවි. මාත්සයි වියොගයෙහි ද්‍රාවය ඔබට ද දනුම් ඇතුවා තිබෙනු ය. සොරා ගෙන ගිය සීතාව නිසා ඔබට සමුදුර තරණය කළ හැකි විය. දෙව්ලොස් අමුරු යුද කළ හැකි විය— ඔබ නම් අතිශය බල පරාක්‍රමවත් දිව්‍යරාජයෙකි— මහෝපාකාමාත්මයෙකි— දමිත රිදී ඉදුරත් හා තමිත ලද කෙලෙස් ඇති— තැන්පත් වූ සිත් සතන් ඇති— මහා වීරයෙකි. එ සේ වූ ඔබටත් මේ වියොගය දුකක් වී නම්, නොදැමුණු ඉඳුරන් ඇති, අති දෙන කෙලෙස් ඇති, නොසන්සුන් සිත් සතන් ඇති, දුබල මට අහෝ! එයි දරුණු දුක කෙසේ නම් ඉවසිය හැකි ද? එ හෙයින් දෙවිමහරදුණෙනි! මා කෙරේ

අනුකම්පාකොට, මා හිතු සහනා ගැනීමට මගක් සලසා දුන මැනවි," යි යනුවෙන් නොයෙක් අඳෝනා ඇයගේ මුවෙන් පිට විය.

විමලා, විෂ්ණු දිව්‍ය රාජයා කෙරේ පවත්නා බලවත් භක්ති ප්‍රේම ඇත්තී ය. සවකීය ස්වාමියාගේ ද්‍රෝහ භාවය ප්‍රත්‍යක්ෂ වශයෙන් දුටුයත් ඇසිල්ලේ, තමන් ඔහු කෙරෙහි විසුම් පිළිකුල් කොට, මේ බලවත් දුක නම් ඉමුදෙමි ඉදිරියේ පවසා සැනසුම් ලබනු වස් එ වේලේ ම පිටත්ව මෙසේ කාන්තෙද් විහාරය බලා පැමිණියා ය.

"අහෝ! දෙවියනි! මට නම් තමන් පණ රැකෙන බලාපොරොත්තුවක් නැති— මා හිතු පිළිබඳ ඔබට නම් කිසි රහසක් නැති. මා කෙතරම් වූ අධ්‍යාත්මාශයකින් ඔහුට ප්‍රේම කෙළේ ද නිසා ඔබ ම දන්නෙහි ය. එහෙත් ඔහුගේ ඒ ප්‍රේමය අසත්‍ය ප්‍රයුක්ත විය. ඒ හෙයින් මම ඉතා ම නිසැකි කටයුතු බවට පැමිණියෙමි. ස්වාමිනි, බලනු මැනවි, මේ ඒ ස්ත්‍රියගේ රූපය නමා— මා සැමියා සොරා ගත් සොරගේ රූපය මේ නමා," යි කියමින් විමලා මෙනිදි බෑනාවීගේ සෝචි සාක්කුවෙන් රැගත් ජායාරූපය දෙවියනට දක්වමින් විකාර කරන්නට වූවා ය.

යෝජනාත්ත විකාරයට දිව්‍ය දෙහ ශ්‍රිය ඇය දෙස බලා සිනාසෙන්නාක් මෙන් නොහොත් උපහාසය කරන්නාක් මෙන් පෙනුනෙත්, ඕ නොමෝ රැගැණිව මොදනා මුවයෙන් දෙවියන් දෙස බලා එ තැනින් පිටත් වූවා ය.

අඳුරු වැටෙන්නට පළමු අලුත්ගම විය පොළට පැමිණි විමලා, පෙරලා, කොළඹ එන්නට විකැට් කැබෙල්ලක් ගත්තා ය. ඇයගේ මේ ගමන පේරුමක් නැති ගමනකි. කොළඹ විය පොළට ළඟාවූ විට ඇයට තැවතා ගෙදර යන බලාපොරොත්තුවක් නොවී ය. ඒ හෙයින් කටයුතු දෙයක් නැති විමසුම් සැනීව, මචමිට

WWW.EXPRESSLANKA.TK 63

බලන ඇයට අනෙක් පෙළක ගමනට සූදානම් වූ උඩරට හැපැල් දුම්රිය පෙනිණි. එදා සැමියා සිය සුරතලිය පිටින් කෙළේත් මේ දුම්රියෙන් ම බව කල්පනා වූ කල්හි ඇයට ද එයින් ඔහේ කොහේ හමුත් පිටත්ව යන්නට සිතිණි. ඈ ළඟ මුදල් තුබුණේ ස්වල්පයකි. මහනුවරට තෙවන පෙළේ ටිකැට් පතක් ගැනීමට ඒ පමණ විය. එහෙයින් ඈ මහනුවරට ටිකැට් පතක් ගත්තා ය.

පසුවදා උදේ නවයට පමණ විමලා කටයුතු නොකටයුතු සිහි කරමින්, බෝගම්බර වැව බඩ බංකුවක් උඩ හිඳගෙන සිටියා ය. සිහිල් හෙල් පහස ලත් පමන් පුව විඳ-විඳ, ගිම්හුරුවලා ලැගුම් ගෙන, විසිතුරු හක් රැවින් සිසොතුන් කරන තුති ගැයුම් අස-අසා, උන් රැඟුම බලා-බලා, පසුවෙන ඇයට යළිත් පාසැල් ගුරුකමට සත සිතක් ඇති විය. එහෙත් එකෙණෙහි ම ඒ සිත අතුරුදන් වීමට හේතු වූ අනෙක් කරුණකින් ඈ කලබල වූවා ය. තරුණියක්, ඇය ඉදිරියටවුත්, මුහුණ බලා, අතින් අත පැහැර, සුහන් පොලා, මහත් සේ සිනාසී කතා කළා ය.

“අනේ! මේ ඉස්කෝලෙ නෝනා මෙහෙ කරන්නේ මොකා ද?”

විමලා හිස ඔසවා බලා, පෙර පුරුදු සොපියා නම් මෙහෙකාරි කෙල්ල හැඳින්නා ය. ඈ දැන් තව යොවුන් වියෙහි සිටි තරුණියකි. ඇයගේ තරුණ ආරෝග්‍ය පරිණාහය දැකීමෙන් සතුටු වූ විමලා සිනා සුණා ය.

“අනේ! සොපියෝ! උඹ දුටු කල්! උඹ මෙහෙ කා ළඟ ද?”

“මං— අර— අර— කන්ද උඩ අපෙනෙත බංගලාවේ. අපේ නෝනා මහත්තයා සනීප ගන්න ඇවිල්ලා— මාත් ඒ එක්ක ආවා— එන්න ඉස්කෝලේ නෝනා, එහෙ යන්න! මෙච්චර මෙහෙදි ගම්...

නෝනාට හොඳට සලකා ඉන්න පුළුවන් ද? එන්න, එන්න, එන්න.”

“මේ කොහේ යන්න ද සොපියා?”

“අපේ බංගලාවට.”

“අනුන්ගේ බංගලාවකට මා එක්ක යන්න උඹට ඇති බලයක් නැහැ.”

“අනේ! නෑ! ඉස්කෝලේ නෝනා! මගේ හාමි දූ බොහොම හොඳ කෙනෙක්—”

“කවුද-ඔය පවුල? කොළඹ පවුලක් ද?”

“ඔව්! කොළඹ සිල්වැස්ටර් ගුණරත්න පෙරකදෝරු මහත්තයා— ඉස්කෝලේ නෝනා අඳුනා නැද්ද? අනේ මහත්තයාත් රත්තරන් කඳ— නෝනාත් රත්තරන් කඳ— ඇහැම බලන්න. එන්නකෝ ඉතින්!”

“මට බැහැ සොපියා.”

“අනේ! බැහැ කියන්න එපා! පුංචි කාලේ හිටන් ඉස්කෝලේ නෝනා ළඟ හැදිලා මෙහෙම තැනකදී නොසලකා යන්න ඇරියොත් මිස වැරැද්ද නොවැ? මම ඉස්කෝලේ නෝනා ගැන ගුණරත්න නෝනාටත් කීප වෙලේ මතක් කරලා තිබෙනවා. එන්න! එන්න! එන්න!”

මෙසේ කියමින් සොපියා ඇය නැගුටුවා ගෙන වැව රවුමේ ගියා ය. විමලා ද එක අතකින් සිතේ පවත්නා කලබලය මහත නැති කිරීමට ලැබුණු ප්‍රස්තාවය ගැන සතුටු වෙමින් වැඩි නොකැමැත්තක් නොදක්වා, ගමන් කළා ය. නොබෝ වේලාවකින් ඔවුහු ගුඩා ගෙලක් මුදුනේ පිහිටි දැකිය සම්පන්න අසෝතාගාරයකට ළඟාවූහ.

WWW.EXPRESSLANKA.TK 64

සොපියා එහා ඇය විසිත්ති කාමරයේ වාඩි ගැන්නුවා ය. එසේ වාඩි ගන්වා, **ගුණරත්න හෝනා** කැඳවාගෙන එන පිණිස ගෘහෝදරයට ප්‍රවිෂ්ට වූවා ය. එතෙක් **විමලා** මේ විසිත්ති කාමරයෙහි විශේෂයෙන් දැකුම් කටයුතු වූ නොයෙක් දෙය නරඹමින් පසු වූණා ය.

ස්වල්ප වේලාවකින් ගුණරත්න හෝනා ද පැමිණියා ය— සිනාමුසු මුහුණෙන් යුතුව **විමලාට** ඉදිරිපත්ව අත දුන්නා ය. **විමලා ද** අත දෙමින් පිළිතුරු සිනාවකින් මුහුණ බැලුවා පමණකි. තවත් ඇයට නම බැල්මවත්, සිනාවවත්, අත දීමවත් ඉවරයක් කරගත නොහැකි විය. බැල්ම බියකරු විය, සිනාව අතුරුදන් විය, අත පණ නැති විය. විසකුරු සැපින්නක දුටු පිළිකුල් සිතින් හැකිළෙන්නියක මෙන් ඇ බිය ගැන්නී පසුබා සිටියා ය. **ගුණරත්න හෝනා** සත සංගු මානුෂයෙක් හමු වූ පළියට තමාට පරම සතුරු මේ සැබෑ රූපය කෙසේ නම් විමලාට දැකුම රිසි වේ ද? නොවේ ම ය.

22 පරිච්ඡේදය

ගෑනු මෝඩකම

විමලාගේ මේ අදිසි වෙනසට හේතුව ගුණරත්න හෝනාටවත්, **සොපියාටවත්**, සලකා ගත නොහැකිව, ඔවුහු තුෂ්ණිම්භූත වූහ. දැන් මේ තිදෙන අතර පවත්නා ව්‍යාකූල ස්වභාවය විස්තරයට පමා ව්‍යාකූල වූවකි. මෙබන්දක කල් පැවැත්මක් නැති. ගේ සෑදුණත් අතුරුදන් වේ. එසේ අතුරුදන්ව, යළිත් ස්වාභාවික ප්‍රවෘත්තිය ඇතිවේ. එසේ ස්වාභාවික ප්‍රවෘත්තිය ඇති වූ ඇසිල්ලේ **විමලා** කථා කළා ය.

"සොපියා, උඹේ ගුණරත්න හෝනා මෙයා ද?"

"ඔව්, අනේ! ඇයි?"

විමලා, සොපියාට දෙන පිළිතුර නිසියදි ගුණරත්න හෝනා දෙස තව තවත් ඕනෑ කමෙන් හා සරදම් මුසු පිළිකුලෙන් බැලුවා ය.

"මගේ ඇස් දෙක මට හොඳට ම විශ්වාස කරනැකි. මට හෝනා හඳුනනැකි," යි ඇ කීවා ය.

ගුණරත්න හෝනාගේ තවමත් බලාපොරොත්තුව නම් මේ අදිසියේ ඇති වූ නොම්නාපය දුරු කරන බලාපොරොත්තුව ම ය. එ හෙයින් ඇ මේ වෙනස් කම් ගැන හැඟීමක් නැත්තියක මෙන්, "හෝනාත් කොළඹ දැයි?" එපමණක් ප්‍රශ්න කළා ය.

"ඔව්, මා කොළඹ තමා," යි විමලා ද හිත නටවමින් කීවා ය.

"එහෙනම්, මාත් මගේ මහත්මයාත් නොයෙක් විට දකින්නට ලැබිලා ඇතුවා නිසැකයි," ගුණරත්න හෝනා යළිත් කීවා ය.

විමලාගේ මුහුණ යළිත් වෙනස් විය. ඇ දෙතොල් තද කර ගෙන මදක් වේලා සිට, "මහත්මයා! ඒ? හෝනාටත් මහත්මයකු සිටිනවා ද?" යනුවෙන් සාවඥයෙන් ප්‍රශ්න කළා ය.

"ඇත්තෙන් ම ඔව්, බොහෝ ගැහැනුන්ට මෙන් දිගය මද කලකින් එපාවෙන මහත්මයෙක් නොවෙයි— ලක්ෂයකින් තෝරලා ගත්ත මහත්මයෙක්— මගේ වාසනාවට මට ලැබී තිබෙනවා," ගුණරත්න හෝනා ආඩම්බරයෙන් කීවා ය.

www.sinhalaelibrary.com

WWW.EXPRESSLANKA.TK 65

"වාසනාවට ලැබී තිබෙනවා! ඒක ඇත්තයි! එහෙත් නීති ප්‍රකාර ලැබී නැහැ," විමලා පෙර-පුරුදු සරදම් මුසු පිළිතුරෙන් ම කීවා ය.

මෙහිදී හෝරා ගුණරත්න කිපුණා ය. එ සේ ද වුව, ඉවසිල්ල නැති කොට නොගෙන, තම මෙහෙකරු ශෝපිසා දෙසට හැරුණා ය.

"ශෝපිසා මේ උඹේ පළමු සාමිදුය කිව්වා?"

"අනේ! ඔව් නෝනා," යි නෙපලමින් ශෝපිසා දෙනෙත් අහසට යොමු කොට දිග සුසුමක් හෙලුවා ය.

ගුණරත්න නෝනාට ටිකින්-ටිකම රිදවන බලා බලාපොරොත්තු ඇති විමලා තවත් පහරක් ගහන්නට කල්පනා කළා ය.

"ගිය සෙනසුරාදා ඒ නෝනාගේ තල්ලමලේ මහත්මයා, නෝනා දුම්රියට හැර ලන්න කොටුවට ආවා මා බලාගනයි."

"මගේ මහත්මයා මා හැර ලන්න ඉස්ටේෂමට ආවේ නැහැ."

"ඇයි නැත්තේ? නෝනාගේ මහත්මයා පෙරකදෝරුවෙක් නොවේ ද?"

"පෙරකදෝරුවෙක් තමා."

"තමා?"

"මට උඹේ ප්‍රශ්නවලට උත්තර දෙන්න වුවමනාවක් නැහැ," කියමින් රිදුණු සිත් ඇති [illegible] ගත්තා ය.

එහෙත් විමලා පලමු හෙලන ලද බැල්මෙන් මදකුදු නොසැලී රවා ගත් ගමන් සිටියා ය.

"ඔව්, උඹේ මැරදි කල් හැරුම් හෙළී නොවන්නට තම තිස්සබිඳු වන එක හොඳ."

විමලාගේ මේ ඇනුම් පදවලින් ශෝපියාගේ සිත පවා කලකිරුණේ ය. ඇයට ද ඉවසිලි මඳ විය.

"අනේ! ඉස්කෝලේ නෝනා, මගේ සාමිදුව එහෙම කථා කරන්න එපා," යි ඇ කීවා ය.

"උඹ දන්නේ— නැහැ— ශෝපියා— උඹ දන්නේ නැහැ, මෑගේ තරම— උඹ දන්නේ නැහැ," යි විමලා, ශෝපියාව ද පිළිතුරු දෙන්නී, "උඹේ මේ සාමිදු මැය ඔබ මට යන්තමකට වත් දැනුණා නම් මේ ගේ හරියට මා අඩියක් තියන්නේ නැහැ," යි යළිත් කීවා ය.

හෝරා ගුණරත්නගේ මුහුණ ලජ්ජාවෙන් රතු විය. ඇයගේ දෙකොපුල් හැලෙන්නට විය. එ සේ ද වුව, තවමත් ඇයගේ ඉවසිලිමත් බවට හානියක් නොවී ය.

"මැගෙට පිස්සු ද?"

"මට පිස්සු නැහැ!" යනුවෙන් විමලා තරහයෙන් බැණ වැදී "කුලියට ඇලයග කරවා ගන්න අනුන්ගේ මිනිසුන් සොරකම් කර ගන්නා සොරක් නොවෙමි— මා" කියා කීවා ය.

"මා එහෙම කීවා ද?"

"මා එහෙම කියනවා."

"කවුද?"

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK 66

"උඹට !"

නෝරා ගුණරත්නට තරහ ඉවසුම් නැතිව හැඬුණේ ය. ඈ සොෆියා දෙසට හැරුණා ය.

"සොෆියා, උඹ මේ ගෙනා සල්ලිය වගා ම මේ තැනින් අස් කරපන්," යි ඈ ආඥා කළා ය.

"අස් කරන්න !" යනුවෙන් විමලා ද ප්‍රතිරාවයක් කොට, "මා අස් කරන්න ඕනෑ නැහැ. මා දූත් අස්වෙලා ඉවරය" යි කීවා ය.

"කාගෙන් ද?"

"මාගේ නියම පුරුෂයාගෙන්."

"මක්නිසා ද?"

"උඹ නිසා! උඹ ඔහු කුලියට ගත් නිසා— උඹට සල්ලි තිබෙන නිසා— උඹ මට වඩා රූමත් නිසා—"

"කවුද, උඹේ ඔය පුරුෂයා?"

"උඹ ඔය කියන ගුණරත්න මහත්මයා. එහෙත් ඔහුගේ නියම නම ගුණරත්න නොවෙයි."

"සොෆියා," යනුවෙන් මෙහිදී නෝරා ගුණරත්න පියසරු මැදි ගෑනියක මෙන් තම මෙහෙකරු තරුණියට ආමන්ත්‍රණය කොට, "පලයන්, දූත් ම ගිහින්, මහත්මයා පොත් කාමරේ ඇති, මෙහෙ එන්න කියාපන්. ඇවිත් මේ ගෑනි මේ කියන දෙය මොකද කියා අහන්න කියාපන්," යි කීවා ය.

"ආ! එයාත් මෙහෙ ද? එයාට එන්න කියාපන් සොෆියා, එන්න කියාපන්. එයා [illegible]

බලාපොරොත්තුවක් මට තුබුණේ නැහැ— තමුන් මෙහෙ ම හැඟදී මට නොබැලී බැහැ. එන්න කියාපන්— එන්න කියාපන්," විමලා ද උමතුවෙන් මෙන් දෙඩුවා ය.

එහෙත් සොෆියා කල්පනා සහිත වූවා ය. ඇයගේ සිතේ සැකයක් ඇති විය. විමලා ගොඩ සිහිය ඇති ගෑනියක බව සොෆියා දත්තී ය. එ හෙයින් මේ කරන්නේ, විකාරයක් නොවන බව සහතික ය. සිල්වැස්ටර් ගුණරත්න ද, සහපත් මිනිහෙකි. සහපත් මිනිසුන් අතින් ද ඇතැම් විට වන මෝඩකම් දක්නා ලැබේ. සමහරවිට මේ ඔහු කළ මෝඩ කමක දරුණු විපාක විය යුතුයි. ගුණරත්න නෝනාගේ නියමිත ලෙස ගුණරත්න මහතා මෙහි කැඳවන්නට යෙදුණොත් කෝලාහලය වඩාත් බර පතළ විය හැකි හෙයින් තම පරණ සාමිදූ මෙතැනින් දුන් අණ කිරීම කටයුතු එක ම දෙය හැටියට සොෆියා කල්පනා කළා ය.

"කුස්සෝලේ නෝනා, ඉස්කෝලේ නෝනා, අනේ-මේ-එන්න-යන්න. මහත්මයා ආවොත් මෙතැන අලි කෝලාහලයක් වේවි," යි කියමින් ඈ විමලා අතින් ගෙන, අදින්නට වූවා ය.

"කොහෙද යන්න ද? බැහැ," යි විමලා අත ගසා දමා, "උඹේ ඔය මහත්මයා ආවාට පසුව මම යන්නම්," යි කීවා ය.

"සොෆියා, උඹට මා මොකද කීවේ?" යි මෙහි දී නෝරා ගුණරත්න උදහස් වූවා ය.

සොෆියා ද තවත් නොනැවතී, "කිව්වා නැහැන ගුරු එහෙ නම් එහෙ ය—මෙහෙ නම් මෙහෙ ය," යි හුදෙකලාව ම [illegible] ගුණරත්න මහතා කැඳවන්නට පුස්තකාලයට [illegible] ගියා ය.

WWW.EXPRESSLANKA.TK 67

විමලා සහ හෝරස් තවත් බවුහොවුන් හා කථා නැතිව එලොව මෙලොව දෙලොවක වෙසෙන දෙදෙනකු මෙන් ගුණරත්නගේ පැමිණීම බලාපොරොත්තුව සිටියෝ ය. මේ ගුණරත්න නම් අන් කිසිවකුත් නොව, නම් බෑනම් අල්විස් ම ය යන බලවත් විශ්වාසයක් විමලා තුළ පැවැත්තේ ය. එ හෙයින් සවභාවයෙන් ම නාට්‍යකාරියක නුවූවත් නිපුණ ඊසැර වැනි වචන නොනුවත් දිවග පිළිසෙල කොට ගෙන, ඇ බලා සිටියා ය.

හෝරස් ගුණරත්නට නම් විමලා පිස්සියකි. එ හෙයින් විමලා මේ තැනින් පලවා හරින්නට සැමියා පැමිණෙන තෙක් ඇ ඉවසිල්ලෙන් සිටින්නී ය.

නොබෝ වේලාවකින් සිල්වැස්ටර් ගුණරත්න පැමිණියේ ය. විමලා ඔහු මුහුණ බැලුවා ය. ඇයට මේය අලුත් මුහුණකි— බෑනම් අල්විස්ම වඩා අතිශයින් ම වෙනස් වූ මුහුණකි. ඇයගේ මුහුණෙන් කෝපය අතුරුදන් විය— එහෙත් එහි විස්මයය පහළ විය. ඇ කථා කළා ය.

"මේ ගුණරත්න මහත්මයා ද?"

"මම සිල්වැස්ටර් ගුණරත්න. ඉතින්!"

"සමාවෙන්න, මා බලාපොරොත්තු වූයේ මේ නමින් වෙන මහත්මයකු දකින්නයි. දූත් කාරණය වඩාත් බරපතල වෙච්ච. හොඳයි! යම්සේ අහනවාට මහත්මයාගේ පිරුඹයක් හේම තිබෙනවා ද?"

"නැහැ! නැහැ!"

"එහෙ නම් මහත්මයාගේ තෝනාට— මේ මහත්මයාගේ නීති ප්‍රකාර විවාහ [illegible]?"

"ඔව්!"

"එහෙ නම්, මහත්මයාගේ තෝනාට— මගේ ස්වාමියාත් සමඟ කොළඹ කොටුවේ රෑ දුම්රියට පැමිණෙන්න ඇති යුතු කම මොක ද?"

සිල්වැස්ටර් ගුණරත්න නිශ්ශබ්ද වූයේ ය. විමලාගේ වචන ඔහුට ඉතාම නොතේරුණු විය— රළු විය— කටුක විය— ඔහුගේ මුහුණ ද මැලවුණේ ය.

"මේ එහෙනම් බෑනම් අල්විස් තෝනා වෙන්න ඕනෑ," ඔහු නියාල සාමයෙන් තොල මතුළේ ය.

"ඔව්!"

"අල්විස් තෝනා, එහෙනම් කරුණාකර මෙහෙම වාඩි වෙන්න, මෙහෙම වාඩිවෙන්න," යනුවෙන් සිල්වැස්ටර්, විමලා පළමුවෙන් අසුනක වාඩිගත්වා, "ඒක බෑනම් මගේ නියමයෙන් කළ දෙයක්— අනුරාධපුරයේ සිටි මට නැවත කොළඹ එන්න අපහසු වූ නිසා එම දුම්රියට පොල්ගහවෙලදී මා එන් වන බව කියා, බෑනාවම කොළඹින් ගුණරත්න තෝනා දුම්රියේ නංවන්න කිව්වා ඇත්තයි. අල්විස් තෝනාට බෑනම් කෙසේ වෙතත්— මට නම් ඕනෑ ම දෙයකට ඔහු විශ්වාසයි—"

"මෙන්න පුළුවනි," යනුවෙන් විමලා මෙහිදී ගුණරත්න කතාර කරමින්, "තමුන් මහත්මයාගේ තෝනා ගැන සැක නොකරන්න ඇති යුතුකම මොකද්දයි?" පිළිවිසියා ය.

"මැය එළුවා නොදමන්නේ මන්දයි?" අතිශයින් උරණ වූ හෝරස් ගුණරත්න කෑගැවා ය.

"හෝරස්,! හා! හා! එහෙම ඉක්මන් වෙලා බැහැ," යි සිල්වැස්ටර් සිය බිරින්ද සනසමින්, "ඇයි හෝරස් මෙහි අහිංසක මනුෂ්‍යයෙක් සිටින බව නොපෙනෙන්නේ ද? මේ අල්විස් තෝනා මෙහෙන් මෙහි ඇවිත් තිබෙන්නේ

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.LK.OO

තරඟයෙන් බව නොපෙනෙන්නේ ද? බෑනාට වෙනුවෙන් අපි ඇයට සමාවෙමු – සැලකිලිමත් වෙමු," යි පවසා, අතනුරුම විමලා දෙසට හැරෙමින් "අල්බින් නෝනා, මට නම් ඔගේ නෝනා ගැන සැක කරන්න කිසිම සුතු කමක් නැහැ. ඉතින් අල්බින් නෝනාට සුතු කමක් වෙතොත් කියනු මැනවි," යි කීයේ ය.

23 පරිච්ඡේදය

සැකයෙන් වන අවැඩ

"මහත්මයා," යනුමෙන් විමලා දිග කථාවක් කරන්නට මෙන් පටන් ගනිමින්, "මහත්මයා, ඉතා හොඳ කෙනෙකු මෙන් මට පෙනේ. සුදු අයුතු නම් තේරෙන හොඳ නොහොඳ තේරෙන කෙනෙකු මෙන් පෙනේ. මා පිස්සියක නොවන බව ගුණරත්න නෝනා නොදනිතත් මේ සිටින සොයියා දන්නවා ඇති. මා ආවේ ගුණරත්න නෝනාවත් මහත්මයාවත් හම්බ වෙන්න නොවෙයි. එහෙත් දූත් අහම්බයෙන් හම්බ වුණා— මා ආවේ මගේ මහත්මයාට හොරෙන්— මගේ කොයේ හරි යන්න— මට තවත් එයා ඕනෑ නැහැ— එහෙත් දූත් මේ හමුවීමෙන් මහත්මයාට වෙන්නේ ලොකු වැරැද්දකි. සමහර විට මහත්මයාගේ පවුල සාමාකප්පල් වෙන්න පුළුවනි. එකට මට කරන්න දෙයක් නැහැ. මහත්මයා ගැන නම් කනගාටුයි. මේ නෝනා කොහොම ම කෙනෙකු වුණත්, මහත්මයා නම් ඇයට ඉතා හොඳට ප්‍රේම කරන බව පෙනෙනවා. හරියට මා බෑනාට අල්බින්ට ප්‍රේම කළාක් මෙන් ප්‍රේම කරන බව පෙනෙනවා. ඒ නිසා [illegible] ද්‍රෝහ නාමය මහත්මයාට දූන ගන්න ගැලපෙනෝ සිතාට

නොයෙක් දුක් ඇති වෙයි. මහත්මයාටත් පණ නසා ගන්න හිතේවි—"

"මේ සල්ලිය කරන දෙබිඩ්ඩලට මට නම් තවත් ඇහුම් කන් දෙන්න බැහැ," නෝරා ගුණරත්න කියමින් නිවා ය.

"නිකම් ඉන්න නෝරා! ඔබට මොකද? ඇයට ඕනෑ දෙයක් ඇය කිව්වදෙන්. ඇයගේ විමතිය අපට දුරු කරන්න පුළුවන් වේවි," යි සිල්වෙස්ටර් සිය බිරින්ද සනසමින් කීයේ ය.

"මහත්මයා, මා කතා කරන්නේ විමතියෙන් නොවෙයි," යනුමෙන් විමලා ද සැලුීත් නොපසු බස්නා එඩිතර බවක් දක්වා, "මහත්මයාගේ නෝනා ගැන සැක ඇති කිරීමට සෑහෙන වැදගත් කරුණු ඇතිවයි. මහත්මයාගේ නෝනා සහ මගේ මහත්මයාත් අතර කිසියම් නොමනා සම්බන්ධයක් පවත්නා බව නම් ඇත්තයි—"

නෝරා ගුණරත්නට තවත් එතැන සිටිය නොහැකියි. ඈ දෙසවන් වසා ගෙන යන්නට නැගිට්ටා ය. සිල්වෙස්ටර් ගුණරත්නට ඇති වූ සන්වේගය ද අපමණ ය. ඔහු තොල විකා ගත්තේ ය. එසේ ද වුව, රෝස්-පෙරෝස් බයින් බැණ නොවැදී ඉවසිල්ලෙන් ම මේ උම්තු ගැහැනියගේ සිත හදන්නට බලාපොරොත්තු වුණේ ය.

"නෝරා, යන්න එපා— ඔහොම වාඩිවෙන්න," යි පවසමින් ගුණරත්න සැලුීත් සිය බිරින්ද නුන් තැන ම වාඩි ගන්වා "ඇය කියන්න අපි ඉවසිල්ලෙන් අසමු. මෙහෙම කාන්තාවලදී අපටත් ඉවසුම් නැති වුණොත් ඉවසුම් ඇති වෙන්නේ කාට ද? සාමාන්‍ය උදවියට දැයි?" ප්‍රශ්න කොට, "ඉතින් අල්බින් නෝනා, ඔය ඇත්ත කියනු මැනවි," යි විමලා දෙස බලා කීයේ ය.

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK

"මේ ඇත්ත මං දුකගන්නේ ඔහු හැමදාම ගෙදර එන සැටියෙනුයි. උසාවියේ වැඩ අවසන් වෙන්නේ හතරට වුණාට මොකද— ඔහු කිසි දවසක රෑ අටෙන්-නමෙන් මෙහා ගෙදර ආවේ නැහැ," යි විමලා පලමුවෙන් ම පැමිණිලි කළා ය.

"අල්විස් හෝනාගේ මේ චෝදනාව අමූලික අභූත චෝදනාවකි," යි පවසමින් සිල්වැස්ටර් ගුණරත්න හරි හැඩී වාඩිවී, "අනේ! හෝනා, බෑනට් පමණ සිය පිරිත්දට ප්‍රෙම කරන තාරුණ්‍යකු තවත් රටේ ඇත කියා මට නම් හිතෙන්නේ නැහැ. ඔහු රෑ වෙන්නේ අන් කිසිවකු නිසා නොවෙයි. අල්විස් හෝනා නිසායි. අල්විස් හෝනාට හොඳ ඇඳුම්-පැලඳුම් දෙන්න— අල්විස් හෝනාට හොඳ කෑම-බීම දෙන්න— අල්විස් හෝනාට හොඳ ඉඳුම්-හිටුම් දෙන්න— අල්විස් හෝනාට හැකි-හැකි තරමින් හොඳ-හොඳ සැප දෙන්න— ඔහු රෑ දවල් දෙකේ නිතර වෙහෙසෙයි. ඔහු සවස උසාවියෙන් පසු නිතර පැමිණෙන්නේ මගේ ගෙදරටයි. ඒ පැමිණෙන්නේ, මට වැඩ කොට යමක් ලබාගන්නයි. ඔහුට උසාවියේ තවම හරියට වැඩ ලැබෙන්නේ නැහැ. ඔහු විඳින දුක දකා මා මෙසේ ඔහුට උදව් කල නමුත්—"

"ඇති, ඇති, මහත්මයා, කොහොමනුත් මොකට ද ඔහුගේත් මගේත් තරම ලිය-කියමන්වලින් වුණත් පෙන්විතැකි," යි විමලා කිපෙමින් කීවා ය.

"ලිය-කියමන් වලින්?"

"ඔව්!" යි විමලා එහා පිළිතුරුදී, "මා මෙතරම් දුරට කිපුණේ සැගෙන තරුණ්‍ය නැතිව නොවෙයි. මට මහත්මයා ගැන සනානාටුයි. මහත්මයාට එය බලන්න වුවමනා නම් දුන් වුණත් පෙන්වනැකි,"යි විය තැන නැතිව කීවා ය.

"ඇත්තෙන් ම මට එය බලන්න ඕනෑ," ගුණරත්න ද සිය පිරිත්ද මුහුණ බලමින් කියේ ය.

"මේ පිස්සියකට මෙතරම් ඇහුම්කන් දෙන්නේ මොකට ද? මූ මෙතැනින් පන්නා හන්නේ නැතුව," හෝනා සන්සුන් ලෙස කීවා ය.

එසින් විමලාගේ තරහ තවත් දියුණු විය. ඈ බෑගය විවෘත කොට, ඡායා රූපය අතට ගෙන, ගොදුරකට එලඹෙන බැළලියක මෙන් කුරුමානන් බලා, ගුණරත්න හෝනා ඉදිරියට ආවා ය.

"එහෙනම්! මේ ඡායා රූපය කාගේදැයි?" කියමින් ඈ බෑනාවගේ කෝට් සාක්කුවෙන් රැගත් රූපය පෙන්නුවා ය.

ගුණරත්න හෝනා ඒ දෙස බැලුවා ය— එය ස්වකීය ඡායා රූපයක් ම බව දුටුවා ය. එසින් ඇයගේ මුහුණ සුදුමැලි විය. ඇයට කතා කර ගත නොහැකි විය. එසේ ද වුව, මේ ඡායා රූපය මේ ස්ත්‍රිය අතට මෙසේ පත්වෙන්නට කෙසේ පැමිණියේ දැයි සලකා ගැනීමට ඈ උත්සාහ කළා ය.

ගුණරත්න හෝනාට මෙය හඳුනන්න නුපුළුවන්වාට සමහර විට ගුණරත්න මහත්මයාට හඳුනන්න පුළුවන් වෙයි," පවසා, විමලා එය සිල්වැස්ටර්ට ද පෙන්නුවා ය.

එහෙත් සිල්වැස්ටර් කිසි සේත් පුදුම වූ බවක් නොපෙන්නුවේ ය. ඔහු පුරුදු තැන්පත් සිතින් ම කථා කළේ ය.

"ඔව්! ඉතින් මොකද්දයි?" යනුවෙන් ඔහු ගණනකට [illegible] කළේ ය.

WWW.EXPRESSLANKA.TK 70

"මොකා ද කියා අහනවා? ඔව්! මෙයි මට පැන්නේ තිබෙන ලියුම නොකියෙව්වත මෙහි ඇති වරදක් නැහැ, නම්," යි විමලා පිළිතුරු වශයෙන් තෙපලා, "මේ අකුරු මහත්මයා ගුණරත්න හෝනාගේ අකුරු හැටියට නොපිළිගන්නෙහිදැයි?" අහනුරුමත් ප්‍රශ්න කරමින් එහි පිට පැත්ත ද පෙන්නුවා ය.

මෙහිදී ගුණරත්න ඡායා රූපය අතට ගත්තේ ය— ලියුම කියෙව්වේ ය— දික් වූ සුසුමක් හෙළා, මැලි කරගත් මුහුණින් යුග බිරින්ද දෙස බැලුවේ ය.

"ඉතින්, නෝරා, ඔබට මේ වෙනුවෙන් කියන්න තිබෙන්නේ කුමක් ද?" යනුවෙන් ඔහු ප්‍රශ්න කළේ ය.

ගුණරත්නගේ මේ ප්‍රශ්නය නෝරාගේ ආත්ම ගෞරවයට මලුවක් පහරක් විය. තාදින් පියවුණු දෙකොලින් යුතුව, ඈ වේගයෙන් නැගිට්ටා ය— ආඩම්බර සෙයක් ඔසවා ගත් හිසින් යුතුව, තම සැමියා හා විමලා දෙසත් බැලුවා ය— තරහයෙන් ඡායාරූපය ද උදුරා ගත්තා ය— එහි ලියුම ද කියෙව්වා ය.

"ඔව්! මේ ඡායාරූපයත් මගෙයි— ලියුමත් මගෙයි." ඈ උදුරෝත්තත ලීලාවෙන් හිස ඔසවා ගත් වනු ම සිට, පිළිතුරු දුන්නා ය.

"එහෙකොට මේක අල්විස් හෝනා අතට පත් වුණේ කෙසේ දැයි?" ගුණරත්න යළිත් කෝදිරි ගෑවේ ය.

"මටත් දැනගන්න ඕනෑ ඒක තමා. මට මෙයින් පෙනෙන්නේ අල්විස් හෝනාය කියන මේ ස්ත්‍රිය හා මහත්මයාත් අතර කිසියම් නොමනා සම්බන්ධයක් පවත්නා බවයි," නෝරා ද සැමියාට වොද්නා මුඛයෙන් කිව්වා ය.

"නෝරා! ඔබ මට මෙතරම් කළුකාරාවිය කියා හිතුණේ නැහැ," ගුණරත්න කාතස්සල්ලෙන් කීයේ ය.

"මහත්මයාත් කිසි දුර දිග බැලුමක් නැතිව, මගෙන් මෙහෙම ප්‍රශ්න කරාවිය කියා මට හිතුණේත් නැහැ," නෝරා ද ගරුසරු නැතිව ම කීවා ය.

"එහෙකොට නෝරා, මේ ගැන ඔබට කියන්න තිබෙන්නේ මොකා ද?"

"එහෙකොට මහත්මයා, මේ ගැන මහත්මයාට කියන්න තිබෙන්නේ මොකා ද?"

මෙහිදී විමලා ඔවුන් අතරට පැමිණ, මේ එකකෙක කියමින් එරෙහි වන අඹු-සැමියන් සන්සිඳුවමින් "මේ ගැන කෝලාහල කරන්න කාමත් නැහැ. මා පැමිණියේ පවුලක අසමගියක් ඇති කරන්න නොවෙයි. එහෙත් මට ඇත්ත නොකියා බැහැ. මේ ඡායාරූපය සහිත ලියුම මැගෙන් බැනවම ලැබුණු බව නම් සහතිකය,"යි යළිත් කීවා ය.

"එහෙ නම් මේ ඡායාරූපය සහිත ලියුම සිල්වෙස්ටර් ගෙන් අල්විස් හෝනාය කියන මේ ස්ත්‍රියට ලැබුණු බව නම් සහතිකයි," නෝරා ද ප්‍රමෝශාත්කාරයෙන් ම ප්‍රකාශනා කළා ය.

සිල්වෙස්ටර් ගුණරත්න සන්සුන් වූයේ ය. කිපුණු-කැළඹුණු ස්වභාවය සම්පූර්ණයෙන් ම යටපත් කළේ ය. ඇත්ත-නැත්ත සෙවීමට ම උත්සාහවත් වූයේ ය. එ හෙයින් මෙසේ ඔහු බිරින්ද විචාළේ ය.

"එහෙම නොවෙයි— නෝරා තරහ වෙන්න එපා. මේක ඔබ දුන්නේ කාට ද?"

"මහත්මයාට!"

"මට?"

WWW.EXPRESSLANKA.TK

"ඔව්"

"කවද්ද ද?"

"අපේ විවාහයට මාසෙකට පමණ උඩදී— මා නුවරඑළි යන්න පිටත්වුණු දවසක. ඇයි? මහත්මයාට මතක නැද්ද?"

"ඔ! හරි, හරි, මට මතකයි."

"එතකොට මේක අල්විස් හෝනාගෙ කියන මේ සත්‍රීය අතට පත්වුණේ කොහොම ද කියා දැන් ඉතින් මහත්මයා හෙළි-පෙහෙළි කරන්න ඕනැ." නෝරා ද කැලඹීමක් නැතිව ම කීවා ය.

සිල්වැස්ටර් ගුණරත්න සිස කසන්නට වූයේ ය. දැන් විපදට අසුවී තිබෙන්නේ තමා බව පැහැදිලිව දන්නා ලැබේ. ඔහු කල්පනා කළේ ය— කල්පනා කළේ ය— කල්පනා කළේ ය— එහෙත් මොන විදියකට වත් තම අතට පත්වූවාට පසු මේ ජායාරූපයට ගිය කල ඔහුට සිහි කර ගත හැකි නොවී ය. එහෙයින් ඔහු පිළිතුරු නැතිව, නිදොස් ළදරුවකු මෙන් නෝරා දෙසත්, විමලා දෙසත්, බලන්නට විය.

"මේක බඳින්නටත් ඉස්සර මට මාගේ හෝනාගෙන් ලැබුණු තෑග්ගක්— අල්විස් හෝනාට මේක ලැබුණේ කොහොමද්දැයි?" ඔහු අනතයට කිසින් කරගත නොහැකිව ප්‍රශ්න කළේ ය.

"මට මේක ලැබුණේ, මගේ මහත්මයාගෙන් අලුත් වූවිට සුට් එකේ සාක්කුවක තිබී," [illegible] දුන්නා ය.

"ඒක පුදුමයි! ඒක එහෙම වූණේ කොහොමද්දැයි?" තමමත් පොටක් බේරා ගත නොහැකිව කල්පනාවෙන් මං මුළා වූ ගුණරත්න හොල මිතුලේ ය.

මෙහි දී ගුණරත්න හෝනා සැමියාගේ සිහිය කිරවුල් කිරීමට අනිමුඛ වූවා ය.

"බෑනාට ඇවහෝමට යන්න ඉල්ලාගෙන ගියේ මහත්මයාගේ සුට් එක නොවේ ද?" ඈ මතක් කළා ය.

"ඔව්, ඔව්, හරි! හරි!" යනුවෙන් ගුණරත්න ප්‍රීතියෙන් පිනා කෑගැසී ය. ඒ ජායාරූපය එද මා දමා ගත්තේ බෑනාටම නැගී කල ඇඳුම් කුට්ටමේ තමා. ඒ ඇඳුම් කුට්ටම මා ඇත්දෙන් එද පමණයි. බෑනාට එය නැගී කරද්දී බැරි විමෙන් ජායාරූපයත් සමග ම දී තිබෙනවා, අල්විස් හෝනාට මේක සම්බූ වී තිබෙන්නේ, ඒ ඇඳුම් සාක්කුවක තිබිලා වෙන්න ඕනෑ," යි ඔහු කීයේ ය.

"එහෙනම්! බෑනාගේ ඒ අලුත් ඇඳුම කුට්ටම මහත්මයාගෙන් ලැබුණු තෑග්ගක්ද්දැයි?" විමලා පිළිමයක් මෙන් නොසැලී සිට ප්‍රශ්න කළා ය.

"ඔව්," ගුණරත්න ද පිළිතුරු දුන්නේ ය.

විමලාට තවත් කෙලින් සිටිය නොහැකි විය. අළු ගිලී කලන් මෙන් සිඳී වියළී ගිය කටකොළ ඇත්ති සම්පයෙහි වූ පුටුවක වාඩි වූවා ය.

"අනේ! ගුණරත්න හෝනා, මට සමා වුව මැනවි. සමා වුව මැනවි, අපරීක්ෂාකාරීව නෝනා වැනි සත්‍රී රත්නයකට දෙස් නැඟුවාට සමා වුව මැනවි. දැන් මට කාරණය හොඳ හැටි ප්‍රත්‍යක්ෂ විය. අනේ! සැකයෙන් වන අවැඩ. මගේ ඉක්මන් කමෙන් අසරණ සැමියාට ද [illegible] විපතක මහත!" යි කියමින් ඈ [illegible] වූවා ය.

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.LK 72

නෝරා ගුණරත්නගේ සිත මොළොක් විය. ඈ, විමලා සමීපයට ගෙන, සැනසිලි බසින් කරුණු පිලිවිසියා ය. විමලා ද සිදුවූ සියල්ල නොවළහා කීවා ය. ඇයගේ කථා ප්‍රවෘත්තිය එක් අතකින් ගිල්බැස්මර් හා නෝරාගේ සිනාවටත්, එක් අතකින් ඔවුන්ගේ කනගාටුවටත් හේතු විය.

24 පරිච්ඡේදය

පසුතැවිල්ල

සැකයෙන් වන මුළාව වැනි මුළාවක් තවත් නොමැත්තේ ය. එය අතිශයින් ම අනාචාරය දසන වූ මුළාවකි. මේ මුළාවෙන් නොමග පැමිණ තිපිමෙන් ඉක්මන් වූ මෝඩයනට පැමිණෙන හානි අපමණ ය. මේ සැකය නිසා ඔවුනොවුන් ඇත කෙටුම් කෑ— ඔවුනොවුන් දික්කසාද වූ අඹු සැමියන් ගණන නිම නැති.

සැමියකු පිළිබඳව සැක සිත් පහළ කළ අඹුවන්, අඹුවක පිළිබඳව සැක සිත් පහළ කළ සැමියාත්, කරන කියන දෙයක් සුහුරුව නොකිසිට දුරදිග බලා සුපරීක්ෂාකාරීව ම කරත් නම් මැනවි. සැකය නම් අපූරු ඉන්ද්‍රජාලයකි— ඊට වසඟ වූ සිත් ඇති අසරණ පුරුෂයාට හෝ ස්ත්‍රියට ඒ නිසා කිසි ම අපහසුවක් නොමැතිව වැරදි නිශ්චයකට බැස ගැන්මට පිළිවෙලින් ලැබෙන ලකුණු හා කරුණුත්, මොන අන්දමකින් වත් ඉවත දැමිය නොහැකි සාක්ෂ්‍ය වෙයි.

විමලා තම සැමියා සැක කෙළේ සිදුවූ කරුණු ඇසීව ය. එහෙත් ඒ සියල්ල සිය ඇස්බැන්දුමක්

නොහොත් මායාවක් බව දැනුණු ඇසිල්ලේ ඈ පසුතැවිල්ලෙන් මැලවුණා ය. පොළඟකුගෙන් උදුරුවා රැක දුන් මුගටියා මැරූ මෝඩ ගැහැනිය නොහොත් සොරුන්ගෙන් ධනය රැක දුන් බල්ලා මැරූ මෝඩ මිනිසා මෙන් නියම පසුතැවිල්ලෙන් මැලවුණා ය.

"ඉතින්, මා ගෙදර යන්නේ කොහොම ද? අයියෝ! මගේ දුප්පත් මහත්මයා. මා සොයනවා ඇති. ඔහුට මම මොනවා කියම් ද? යනුවෙන් හඩ හඩා සැනසුම් පිණිස ඈ නෝරාගේ සහ ගිල්බැස්මර්ගේත් මුහුණ බැලුවා ය.

ගුණරත්න සහ එම නෝනාත් විමලාගේ මෝඩ කමට අනුකම්පා කළ හ— දුන් ඇය පත් ව සිටින විපුලු අඩියෙන් මිදී සැමියා වෙත යැවීමට සිතට ගත් හ.

"එහෙම නොවෙයි අල්විස් නෝනා දුන්, කරන්න තිබෙන එකම දෙය නම් සිදුවූ ඇත්ත ඇති සැටියේ ඔහුට කියන එකයි. ඔහුගෙත් අල්විස් නෝනාට එතකොට සහායක් ලැබෙයි. ඒ නිසා සිත සනසා ගෙන අද හවස දුම්රියෙන් කොළඹ පිටත්වුම මැනවි," යි ගිල්බැස්මර් කීයේ ය.

"මට නම් බැහැ, මේ පිස්සු එකක් වත් මගේ මහත්මයාට මට කියන්න බැහැ. හා! හා! ඉක්මන් කමෙන් මා කරගත් දෙයක හැටි!" විමලා යළිත් මැලවුණා ය.

"එහෙ නම් මම නුවණක් කියන්නම්," ගුණරත්න නෝනා ද යෝජනාවක් කළා ය. "අල්විස් නෝනාත් සමග මාත් කොළඹ යන්න එන්නම්. කිසිවක් මේ ගැන නොඅසන තැනට මම බෑනාට කරුණු කියන්නම්," ඈ කීවා ය.

WWW.EXPRESSLANKA.TK 73

මේ යෝජනාව හුගක් දුරට හොඳ බව විමලාට පෙනිණි. ඈ ඊට කැමති වුණා ය. එ හෙයින් එ දින ම සවස මහනුවරින් පිටත් වන දුම්රියෙන් ඔවුහු කොළඹ එන්නට නියම කරගත් හ.

එහෙත් ඔවුනට මේ මනා ලෙස කටයුතු කරන්නට නොලැබුණේ ය. ඔවුන් ගමනට සැරසෙන විට ගොසියා දිවගෙන විත් බෑනම් අල්විස් මහත්මයා බංගලාවට පැමිණි බව දැන්නුවා ය.

විමලාව නිකම් ම හැඩුණේ ය. ගුණරත්න නෝනා ඇය සනසන්නට පටන් ගත්තා ය.

“අල්විස් නෝනා, ඉතින් බය වෙන්න එපා, මම වැඩය හරියට ම හරි ගස්සන්නම්. මා කියන තෙක් නිසොල්මන්ව අන්න අර කාමරයට වී ඉන්න. බෑනම් මෙහි ගෙන්වා, කරුණු විමසා, නවත් මේ ගැන කිසි කලබලයක් ඇති නොවන හැටියට දෙගොල්ලට ම සැනසීම ලැබෙන්නට මඟ සලස්වන්නම්” කියමින් ගුණරත්න නෝනා යාබද කාමරයකට විමලා ප්‍රවිෂ්ට කොට, ස්වකීය සැමියා කැටුව බෑනම් දකින බලාපොරොත්තුවෙන් සාලාවට පැමිණියා ය.

බෑනම්ගේ මුහුණ පිස්සකුගේ මෙන් වියරු පෙනුමෙන් යුතු විය. ඔහුගේ අවුල්වූ හිස කෙස් හා ඇඳුම්-පැළඳුම් වලිනුත් ඔහට පැමිණි බලවත් කලබලය පළ විය. ගුණරත්න සහ එම නෝනාත් ඔහු සම්මාදරයෙන් පිළිගත් හ.

“මොකද, බෑනම් මේ අදිසියේ?” යනුවෙන් ගුණරත්න පළමුවෙන් ම කථා කළේ ය.

පිළිතුරු, මිස්සෙස් බෑනම්ට හැකිවුණේ ගුණරත්නගේත්, එම නෝනාගේත් මුහුණ බැලීම

පමණකි. ඔහු එසේ කොට යළිත් කරබා ගෙන දෑතින් මුහුණ වසා ගත්තේ ය.

“මොකද බෑනම්? මොකද? මේ උසාවියේ වැඩ පොළත් දමා, අදිසියේ නුවර දුවගෙන ආවේ?” ගුණරත්න නෝනා ද විස්මයෙන් මෙන් ප්‍රශ්න කළා ය.

“මට ටික දවසකට උසාවියට යන්න නොලැබෙන නිසා වැඩ බලන්න බිල්වැල්මර් කොළඹ පිටත් කර යවන්නය”යි බෑනම් එ පමණක් කියා තුෂ්ණිම්භූත වූයේ ය.

“මොකද, මොකද, ඔබට මොකක් නමුත් විපතක් වෙලා තිබෙනවා බෑනම්?” යනුවෙන් යළිත් ගුණරත්න නෝනා ප්‍රශ්න කළා ය.

බෑනම් සුසුම් ලමින් වට-පිට බැලුවේ ය— ලජ්ජාවෙන් ඔරිකී ඇත්ත කථා කර ගත නොහැකිව ලතැවුණේ ය.

ඒ සියල්ල දුටු ගුණරත්න නෝනා ඔහු ළඟටම ගොස් එමින් යළිත් කථා කළා ය.

“කියන්න බෑනම්, ඔබට මහ ලොකු කරදරයක් වෙලා තිබෙනවා. ඒ බව මට පෙනෙනවා. කියන්න ඔබේ මේ කරදරය මොකද්දැයි?” ඈ ඇසුවා ය.

“විමලා උන් සිටි හැටියේ ගෙදරින් පිටත් වෙලා ගිහින්,” බෑනම් දත් කාගෙන කීයේ ය.

“ඒ මක් ද?”

“දන්නේ නැහැ! දින කීපයක සිට, ඈ නිකම් සිත නරක් වුණු විදියට ගෙදර පසු වුණා. ඊට හේතුව මා නොයෙක් හැටියට ඇහුවා— එහෙත් කිවේ නැහැ. තවත [illegible] ඇය කාටත් නොකියා පැනලා ගිහින්.”

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANE.TK 74

ගුණරත්න හෝනා බොරුවට පුදුම වූ හැටියක් දක්වා සිය සැමියාගේ ද මුහුණ බැලුවා ය.

"ඉතින්! ඔබ ඇස් නෙව්වේ කැද්දුයි?" ඈ සලිත් බෑනාඩ් පිළිවිසියා ය.

"නෙව්වේ කැද්ද කියා අහනවා,"? යනුවෙන් බෑනාඩ් ඒ ශුෂ්ක ප්‍රශ්නයට දක්වන සරදමක් මෙන් කට කොන සිනාරැල්ලක් ඇති කොට, "ගුණරත්න හෝනා මේ මොනවා අහනවා ද? එහෙත් මේනෙක් මිනිස්තුවක ජීවාබූමික් නැතුව කළ තරමක් කෙළේ සෙවුම් බැලුම් විපරම් තමා. ඇයගේ ගැබ නිල ඇති කෙනකු ඊයේ රෑ දුම්රියෙන් මහනුවරට ටිකට් එකක් අරන් පිටත් වුණු බවක් මට අද උදේ දැනගන්න ලැබුණා— මා මෙහෙ පිටත්වී ආවේ ඒ නිසායි. මගේ කල්පනාව මහනුවර දෙතුන් දවසක් නමුත් නාතර වී ඈය සොයන්නයි."

"බෑනාඩ්, ඔබ මට පොරොන්දුවක් වෙනොත් මම අල්විස් හෝනා හොයා දෙන්නම්," "නෝරා ගුණරත්න සිනා සෙමින් කීවා ය.

බෑනාඩ්ගේ දෙනෙත් දීප්තිමත් විය. ඔහු ප්‍රීතියෙන් පිණා ගිය සිතින් නෝරා ගුණරත්නට අභිමුඛ වූයේ ය. තම බිරින්ද ගුණරත්න හෝනා අතට පත්ව සිටින බව ඔහුට මේ ප්‍රශ්නයෙන් සලකා ගත හැකි විය.

"ඒ පොරොන්දුව මොකක්දැයි?" ඔහු නොඉවසිලිමත් ව, විමසුවේ ය.

"අල්විස් හෝනාගේ මේ අදියි අතුරුදන් වුමට හේතුව ඔබ මොනම කාරණයක් නිසා වත් කිසි කලකවත් ප්‍රශ්න නොකරන හැටියට පොරොන්දු වෙනොත්, මට ඈ සිටින තැන කියන්නැකියි," ගුණරත්න හෝනා කීවා ය.

"ඒ ඕනෑ ම පොරොන්දුවකට මා බැඳෙන්නම්. මගේ විමලා විතරක් මට දෙන්න."

"ඉවසන්න බෑනාඩ්, ඔයතරම් ඉක්මන් වෙන්න එපා," යනුවෙන් නෝරා ගුණරත්න වැඩි දුරටත් කථා කරමින්, "ඇයගේ අතුරුදන් වීම කාරුණ්‍ය සහිතයි. ඒ ගැන සියල්ල මට දැනගන්න ලැබුණා— ඒක ඔබේ වරදකුත් නොවෙයි. දෙදෙනාගේ ම ඕනෑ නැති බොරු පෙන්නුම් නිසා වූ දෙයක්— විස්තර කරන්න ගියොත් අලි පිස්සුවක් වගේ පෙනේවි. ඒ නිසා ඇයගෙන් මේ ගැන කිසිවක් අහන්න එපා," යි නවතින් කීවා ය.

"හොඳයි, මට ඒ කිසිවක් ගැන දැන ගන්න ඕනෑ නැහැ. ඉතින් ඈ සිටින තැන කියනු මැනවි," බෑනාඩ් යළිත් කීයේ ය.

මෙගිදී විමලා කාමරයෙන් පිටතට ආවා ය. සටනින් පැරද සතුරන් අතට පත් ක්ලියොපැට්‍රා නම් මිසර බිසොව මෙන් මැලවුණු මුහුණෙන් හා මැලවුණු දෑත් දෙපා හා මහලොකුත් යුතුව, ඇලි-සැලී, හැඩි-හැඩී, කාමරයෙන් පිටතට ආවා ය. බෑනාඩ් වහා ඉදිරියට දිව ගොස් ඈ වැළඳ ගත්තේ ය.

"විමලා, විමලා, මගේ විමලා," යන්න පමණක් ඔහු මුවෙන් පිට විය.

"විමලා ගිලන් ව අඩවන් වූ දෙනෙතින් ඔහු මුහුණ බැලුවා ය.

"මගත්මියා, ඉක්මන් කාමෙන් මා කළ මේ වරදට සමාවුව මැනවැයි." ඈ කෙඳිරි ගෑවා ය.

බෑනාඩ්ගේ දුන් පිළිතුර තම අතුරක් හැඟිම ඇයගේ මුහුණ සිඹීම ය.

WWW.EXPRESSLANKA.LK 75

25 පරිච්ඡේදය

සත් වසකට පසු

දරුණු අපරාධයකට දඬුවම වශයෙන් සත් අවුරුද්දක් අප මහ රජතුමාට බර පතල වැඩ කොට, වැලිකඩ සිර ගෙදරින් දිනක් උදෑසන පිට වූ සිරකරුවෙකි. සිර ගෙදර දොරටුවෙන් පිට වූ ඇසිල්ලේ මහත් වූ වටකුරු රතැස් බම්මා, යා යුතු අතක් විමසමින් හෙතෙම වට පිට බැලුවේ ය. දැන බහුල නගර සීමාවක සාමාන්‍යයෙන් දක්නා ලැබෙන කලබලය මිස තමා පිළිගැනීමට පැමිණි නෑසකු හෝ මිතුරකු ඔහු නුදුටුවේ ය— පයින් පහරක් කෑ කපුරු බල්ලකු මෙන් ගෙරෙව්වේ ය— දත් කෑවේ ය— මුළු ලොව හා එහි ඇති තාක් සියලු දෙයටත් සාප කරමින් දුර අඩි තබ තබා, ගමන් කරන්නට පටන් ගත්තේ ය.

විසි වසක් නිදී ගෙන අවදි වූ රිප්වෑන්වින්කල් මෙන් ඔහු ද මග දෙපස හා තමා ගැනත් පුදුම වූයේ ය. මේ සත් වස තුළ නගර සිරිය පිළිබඳ වෙනස නම් ඔහුට සතුටකි. එහෙත් තමා පිළිබඳ වෙනස නම් දරිය නොහෙන දුකකි.

දෙබමලු වූ කබමලු වූ හෙතෙම කළු කැහැසි පෙනුමෙන් යුත් තම කෙලෙසුණු මුහුණට වඩා සියොලඟ ගෙවුණු ඉත් වැරහැලි කලිසම සහ තොප්පි සපත්තු ආදියට ඇති කළ පිළිකුලෙන් ගමන් කරන්නේ මං සංදිස්ක අලවන ලද මහ දැන්වීමක් දැක, නතර වූයේ ය. ඔහු එය කියෙව්වේ ය— කියවා අත්‍යන්තයෙහි තිගැස්සුණේ ය. ඒ දැන්වීම මෙසේයි:-

මුල්ගල තැබීමක්

—

කොළඹ නියෝජිත

ගරු බැනට් අල්විස් මැතිතුමාගේ

කති වියදමෙන්

බයස් පොළේ ගොඩ නැගීමට

අදහස්කර තිබෙන

ගාමිණී මහා පුණ්‍ය ධර්මශාලාවේ

මුල්ගල තැබීම

එම මැතිණිය විසින්

මේ මස 7 වන දින පෙරවරු 9-30 ට

කරනු ලැබේ.

"බැනට් අල්විස්, බැනට් අල්විස්, ගරු බැනට් අල්විස් එම් මැතිණිය, පූජ්!" යනුවෙන් ඔහු දැන්වීම හෙළා දැක, අහස සිසාරා බලා, වේලාව සැලකුවේ ය.

"දැන් නවයට විතර ඇති. දිනත් අදයි. යන්න ඕනෑ බලන්න" යනුවෙන් තනිකලාව ම ඔහුට, විසරු ලෙස හා! හා! හා සිනාසුණේ ය.

මෙතැන් සිට, ඔහු ද සකුල් බයස් පොළ දිශාභිමුඛව නැගෙන්නට විය. නවය හමාරට පමණ ඔහුගේ විසම රූපය යථොක්ත මංගලෝත්සව භූමියට සම්පාප්ත වූයේ ය.

ගොඩනැගිල්ල උදෙසා මෙන් කරනු ලැබූ මුළු පෙදෙස මහාජනයාගෙන් අතුරු නැති විය. එසේ ම කොයෙක් විසිතුරු සැරසිලි වලින් ගහන විය. හරියට නවය හමාරට අනාගලඩිස්ටාර් මොටෝ රියකින් පැමිණි දිව්‍යප්සරාවකට බඳු කුලාඞ්ගනාවක් මහ තොරණ ඉදිරි පිට බැස්සා ය. එ තොරණෙහි මහාජනයා විසින් කරන ලද අත් පොලිසින් හා වල්මරසන් වලින් යුත් සිරකරුගේ

WWW.EXPRESSLANKA.TK 76

දෙසමත් බිහිරි වූ යේ ය. ඔහු ඒකැස්සී මේ මහා උද්ඝෝෂණයට නිමිත්ත වූ කාන්තාව දෙස මඩ-මඩා ඔහැ කමෙන් බලන්නට විය. අනතුරුව, සැලෙන ඔහු දෙතොලතුරෙන් සෙකර රැවින් හඬක් නික්මුණේ ය.

“අහෝ! විමලා, නිට ගිය කලක හැටි, ඒ? අල්මිය් මැසිණිය, ඒ? අම්මපා! නී නම් දූන් හිටියාටත් වඩා අගෙයි. ඔසුරන් මට්කමා— හරියට ම ගිනිදේවී වගෙයි. ඉදු! මේ— මොකද? මේ නිට පළදන්න හදන්නේ මල් මාලාවක් නේ ද? හා නිගේ සිනාවේ හැටි! මොකද— මේ— තව කරන්න හදන්නේ? ඔගේ පලයන්! මේ කියවන්නේ සතුනිපතුයක් නොවේ ද? තවත් හැන්නේ මොනවා ද? ජය මඩිගල ගාථාත් කියන්න වගෙයි. අහෝ! බොල විමලා, නිට මොන ජය මඩිගල ගාථා ද?”

මෙහි දී මේ තොකත්කලු සෙකර හඬින් වෙතෙට පත් ලඟ සිටි මිනිසෙක් සිරකරු මුහුණ බැලුවේ ය.

“මොකද බොල මේ? මේ යකාගේ මල කම–පවේ නිසා මොකවත් ඇහෙන්නේ නැහැ නොවැ!” යි කියමින් ඔහු උදහස් වූයේ ය.

එසින් සිරකරු ද කිපුණේ ය— මිනිසා දෙස රවා බැලුවේ ය. ආත්ම ගෞරවය රැක ගන්නට නම් එකවෙක නොකියා නොසිටිය යුතු යැයි හැලබුවේ ය.

“උඹ දූනගෙන කතා කරපන්,” එ හෙයින් සිරකරු ද උදහස් වූයේ ය.

“අපොයි! එහෙම නොකොළොත් මෙයා මං දාංඩිච්චියේ දමාවි.”

“එහෙනම්, නොදමාවි.”

“මේ— මේ සිහෙනය, මිත් සිද්දවෙයි— උඹ පලයන් මෙතැන වැදගත් තෝනා කෙනෙක් වැදගත් මැඩක් කරන්න ලෑස්තිවෙන වෙලාවක්— මෙතැන රෑ කඩයක් නොවෙයි.”

“වැදගත් තෝනා කෙනෙක්?” මෙහිදී සිරකරු සවකීය විරුඹිමාදි පුරුෂයා දෙස ක්‍රෝධයෙන් රවා බලා, “තුඃ තොදකින් උඹේ වැදගත් තෝනා !” යි කෙළා දූන්නේ ය.

“ඊසි ! මහපත් කට—”

“එහෙනම් වහයි, මගේ කට !”

එ කෙණෙහි මිනිසාගේ මිට මොලවන ලද ගහනය අකුණක් මෙන් නිකුත්ව, සිරකරු මුහුණට වැදී. සිරකරු පුහතින් මුහුණ වසා ගත්තේ ය. ඇඟිලි අතුරෙන් ලේ බිඳු කාන්දු වෙන්නට විය. මහ සෙනග නිසා ඔහු බිඳු වෙලාවකින් ම එතැනින් තෙරපි-තෙරපි ගොස් පිරිස් කෙලවර රැඳුණේ ය.

ඔහු සිහියත් ලත් ඉක්බිති පහර වත් තැන පරීක්ෂා කර බැලුවේ ය. අර මිනිසාගේ යකඩයක් වත් මිටෙන් දත් දෙකක් තුවාල වූ බව ප්‍රත්‍යක්ෂ විය. ඔහු ලේ වැගිරෙන කට පිරිත්න-පිරිත්නා තමාට මේ අතවරය කළ මිනිසා සොයන්නට උස් වෙවී බැලුවේ ය. තවත් ඔහු සෙවුම උගසවිය.

ඔහු සාප කළේ ය. පහර දුන් මිනිසාට පමණක් නොව— විමලාව ද සාප කළේ ය.

මේ සියල්ල වුණේ, ඔකී නිසායි. තොදකින් ඔකී ! මට උන් හිටි තැන් නැති වුණේත්— ගොර අපරාත ගසා, සත් අවුරුද්දක් හිරේට යන්න වුණේත්— අන්තිමට මේ දත් දෙක කඩා ගන්න වුණේත් ඔකී නිසායි— ඔය මහ ලෙඩී ඇහැ ගැහුණු ද සිට මට වුණේ නැස්පැත්තිය ම යි,

WWW.EXPRESSLANKA.TK 77

මගේ අම්මාපා ! මැරෙන්න දවසක් තියාවත් උන්දැගෙන් මං පළිය ගන්නවා ගන්නවාමයි. ඔව් ! එයා හිතාගෙන ඇති සැපෙන් ඉන්න. බෑනට අල්බිස් දුන් ලොකු පොහොසතෙක් නිසා— කවුන්සිල් මැම්බර් කෙනෙක් නිසා—ලොකු බැරිස්ටර් කෙනෙක් නිසා—හිතාගෙන ඇති සැපෙන් ඉන්න. උන්දෑ මං සැපෙන් ඉන්දවන්නම් ! ඉස්කෝල ගුරුකම් කළ කාලේ ගැන හේම මතක ඇද්ද මොකද දන්නේ නැහැ. මා සමග කළ ලියුම් ගනුදෙනු ගැන මතක ඇද්ද මොකද දන්නේ නැහැ. හෝටලේ නටපු නාටක ගැන මතක ඇද්ද මොකද දන්නේ නැහැ. මතක නැත්නම් මං ඒවා මතක් කරවන්නම්. දුන් ඉතින් මට උන්නත් එකයි— මළත් එකයි— අත-මිට නැතිව ඉන්නවාට වඩා හොඳයි, මැරෙන එක. යන්න ඕනෑ මිනිගේ ලියුම් හොයන්න. සෙලා පරිස්සම් කරලා තිබුණොත් හොඳයි," යනුවෙන් දෙබ-දෙබා එතැනින් පිටත් වුණේ ය.

ඔහු ගෙදර පැමිණෙන කල හොඳට ම සවස් විය. ගෙම්දුලේ වැලි කෙළිමෙයන් සිටි පස් අවුරුදු කොලුවෙක් ඔහුට සිමෙයන් කෑගෑගෙන ගෙට විදුණේ ය.

"අම්මේ, අම්මේ, මෙන්න බිල්ලෙක් එනෝ !"

එහි ගඩින් කලබල වූ පිළිකුල් පෙනුමෙන් යුත් ගැහැනියක් ගෙයින් පිටතට ආවා ය. කොලුවා විසින් පෙන්වන්නට යෙදුණු බිල්ලා දෙස ඈ ඔහෑ සමින් බැලුවා ය. ඇඳිරි වැටීගෙන එන නමුත් ඈ ඔහු ඇඳින්නා ය ඇගේ මුහුණ සුදුමැලි විය. එහෙත් ඈ අමාරුවෙන් සිනා මුහුණේ ඇති කර ගත්තා ය.

"අනේ! මේ— මෙයා නිදහස් වුණේ අද්දැයි ?" ඈ ප්‍රශ්න කළා ය.

WWW.EXPRESSLANKA.TK 78

"ඔව් ! ඊයේ මා බලන්න ආවා !" යි කියමින් ඔහු ගෙට ඇතුළු වුණේ ය.

ගෙට ගොඩවුණු ඇසිල්ලේ එහි පැවැති අඳුරු අපිරිසිදු කරන පෙනුම නිසාත්, පිළිකුල් කටයුතු දුගඳ නිසාත්, පෙරළා පිර ගෙදර පිසුමට ගැමි වඩා හොඳ යයි ඔහුට සිතුණේ ය. ගෙයින් කොටසක් වැසි පුළං නිසා කටවුන්ව, ඇදගැලී තිබිණි. කොටසක් පඩංගු වලින් හා පොල් අතු වලිනුත් අමුරා තිබිණි. ඔහු මේ සියල්ල දූක ම් හරකකු ලන සුසුමක් වැනි දිග සුසුමක් හෙළුවේ ය. එ සේ කොට, වට පිට බැලුවේ ය. හා ! . ඔහුගේ කැජර දෙකෙන් එම ලියවිලි ඇතුළත් පෙට්ටිය මත රැඳිණි. යන්තම් එය පරෙස්සම් වී තිබෙනු ඔහුට පුදුමයකි. ඔහු සිනාසුණේ ය.

“සෙලා ! ගෙන මෙහාට එළියත්,” කියමින් ඔහු පෙට්ටිය ළඟ වාඩි වුණේ ය.

සෙලා ද කුප්පියක් පත්තු කර ගෙනැවිත් ඔහු අතට දුන්නා ය. ඒ මිනිමරු එළිය උසක තබා, ඔහු පෙට්ටියේ පියන හැරියේ ය. තවත් නොයෙක් ලියවිලි සමග තමා බලාපොරොත්තු වන ලියුම ද එහි පරෙස්සමට තිබෙන බව ඔහුට පෙනිණි. ඔහු සිනාසුණේ ය.

“ඉතින් බය නැහැ! ආයෙමත් මට හොඳ කාලක් ලබාවි,”යි කියමින් ඔහු ලියුම එකිනෙක ගෙන මිටියකට ගොනු කළේ ය.

“බය, මොනවා ද?” **සෙලා** පුදුමයෙන් ඇසුවා ය.

“මෙසේ වටිනාකම් රුපියල් පන්දහයි බොල! බලාපිය ගෙව් ගිවත් ආයෙත් මට යන කල!”

“අහේ! මං ඔබා කොච්චර හොඳට පරිස්සම් කර ගෙන තිබියාදැයි?” නෙපලමින් සෙලා [illegible] සිනාසෙමින් සුසුම් ඔහුට ළංවුණා ය.

“ඔව්, ඒ බව මට පේනවා,” යනුවෙන් ඔහු ස්ත්‍රිය දෙසත්, මේ වෙලේ ඇයට තුරුලු ගැන්නී සිටි කොලුවා දෙසත් රවා බලා, “කෝ! අර මැගැල්ලී— උඹට පරෙස්සමට තබා ගිය ඒ නාකිමිහ කෝ?” යනුවෙන් ගර්ජනය කළේ ය.

“අපෝයි! ඈ ඒ දවස්වල ම මළා!” **සෙලා** අහක බලා ගෙන කිව්වා ය.

“උඹට මේ දරුවෙක් කොයින් ද ?”

“අහක හැටි!” ඈ හොස්ස දික්කරගෙන අනික් පැත්තට හැරුණා ය.

“උඹ ඉතින් උඹට යන කලක් බලා ගනින්. මා ගැන බලාපොරොත්තු වෙන්න එපා. උඹ හිතුවේ මා හිරේ මැරේය කියා ද— ඒ ?” යනුවෙන් ඔහු හිස නැවෙව්වේ ය.

“ගොයියෝ! මට වියදම් නොදී එළෙහම ජය වෙලා මේ රටේ වසන්න හිතන්න එපා,” **සෙලා ද** යකින්නක මෙන් නෙත් ඔරවා කිව්වා ය.

“මොනවාට වියදම් ද?”

“මොනවාට වියදම් ද කියා මං එතකොට කියන්නං.”

“හා ! කියාපන්.”

“හුම්!”

“හුම්!”

ඔහු යන්නට හැරුණේ ය. ස්ත්‍රිය ද ඔහුට කටයුතු [illegible] නියායෙන් හිස වන-වනා එහි ම සිටුණා ය.

www.sinhalaelibrary.com

WWW.EXPRESSLANKA.LK 79

රත්නවීර නම් දුන් මිනිස් වෙසින් ගැසිරෙන නියම රකුසෙකි. කෙලා ද ඒ සේ ම වූ වැලතිත්තකි.

26 පරිච්ඡේදය

සමගිය පරංගි

බෑනම් අල්විස් නම් දුන් මුළු ලක පතළ ප්‍රසිද්ධියක් ඇති මහතෙකි. පරාර්ථකාමී ජාති හිතෛෂියකු වශයෙන් ද, විශාරද නීති වේදියකු වශයෙන් ද, වාගීශ්වරයකු වශයෙන් ද ඔහු ප්‍රසිද්ධ ය. ඉතා දුප්පත් නීතිඥයකු වශයෙන් ජීවිතය ආරම්භ කළ ඔහුට ස්වකීය උත්සාහවත් භාවය නිසා මඳ කලකින්ම ධනය ගංවතුරක් මෙන් ගලන්නට පටන් ගත්තේ ය. ධනය කැටුව යසස පැමිණීම ද ස්වභාවයකි. එහෙත් බෑනම් අල්විස්ට නම් ධනය කැටුව යසස පමණක් නොව, නායකත්ව භාවය ද පැමිණියේ ය. කණමැදිරියකු මෙන් මඳ පමණින් පැවති වාගීශ්වර භාවය හා ධෛර්යයත් තදනුගතව මහ ගිනි කඳක් මෙන් බුර-බුරා නැගෙන්නට විය. එහි ඵලය වශයෙන් සුදුසු කාලයෙහි ගෙනෙම ව්‍යවස්ථා දායක මන්ත්‍රණ සභාවේ කොළඹ නියෝජිත ධුරයට ද තෝරනු ලැබුවේ ය.

පිය සැමියාගේ යස ඉසුරට විමලා ද නියම කොටස් කාරියකි. ඇයට එය උරුමයකි. කිමෙක් ද යත්, සැමියාගේ මේ දියුණුවට ඇයගේ අනුබලය හේතු වූ හෙයිනි.

බොහෝ මිනිසුන් තුළ ඉසුරුමතුන් වීමට— වියතුන් වීමට— පැණවතුන් වීමට— සුදුසු [illegible] ඇතත්, ඒ හැම, තරක අඹුවන්ගෙන් ලැබෙන තිරිහැරින්

සුදුසු පල ගැන්වීමට අපොහොසත්ව වන මැද පරවී යන කුසුම් මෙන් නිදන් ගත වේ. එහෙත් විමලා නිසා බෑනම් අල්විස්ගේ වියත් කම, මහත් කම, හා පොහොසත් කම දියුණු-තියුණු බවට පැමිණියේ ය. ඔහුගේ ගිහි ව්‍යාපාරයකට ඇ හැම අතින් ම රුකුල් දුන්නා ය. එහෙත් මඳ වසයෙනුදු ඇතිවූ දුබල කම් වලට සුදුසු පිළියම් කළා ය.

බෑනම් අල්විස් ද විමලාව ඉතා ප්‍රෙම කරන්නේ ය. සාමාන්‍ය ජීවිතයෙන් ඔව්හු යහළුවෝ දෙදෙනෙකි. ඉතා ගිහුමින් යහළුවන් දෙදෙනකුට ඔවුනොවුන් ආශ්‍රයෙන් ඇතිවීමක් නොවන්නාක් මෙන් මේ අඹු සැමියන්හට ද ඔවුනොවුන් දුස්මෙත් හා ඔවුනොවුන් පිළිසඳරින් ඇති වීමක් නොවී ය.

ඉවුම් පිහුම්, මැහුම් ගෙතුම්, ගේ-දොර රැක බැලුම් හා දූ-දරුවන් ඇති දැඩි කෙරුම් උගත් පමණින් ගැහැනියක් රත්න නම් නොවන්නී ය. අල්ලාප සල්ලාපයෙන් හා පිළිසඳරිනුත්, සැමියාට සමාගම පැවැත්වීමට සුදුසු යෙහෙළියක වීමෙන් ම ඇයගේ වටිනාකම පල කරන්නී ය.

දිග ගිය වෙත ගැහැනුන් මෙන් නොව, විමලා ස්වකීය රූප සම්පත්තිය ඇඳුම්-පැළඳුම් වලින් හා පෙනුමෙනුත් කිසි විටකත් කෙලෙසන්නට නොදී, නිතර අරපරෙස්සම් කර ගත්තා ය. රූප සම්පත්තියෙන් පිරිහීම සැමියාගේ ප්‍රෙමයෙන් පිරිහීම බව ඇ හොඳ හැටි දත්තී ය. සැමියා සත්පුරුෂයකු වුව ද, ගිහියකු වුව ද, පරිගිහ වූ රූප සම්පත්තිය ඇති භාර්යාව දුටු කොණෙකි කලකිරුණු සිතින් සුතු වීම සත්‍යයෙනුත් සත්‍යයකි. පිය සැමියාගේ ප්‍රෙමය අගයකොට [illegible] අභිමානකාව සිව්ගඳි මෙන් ම [illegible] සම්පත්තිය පරිශ්‍රමයෙන් රැකා කර ගත්තී ය.

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK - 80

මේ අඹු සැමියන්ගේ විවාහ ජීවිතය පිළිබඳ පුදුම වෙනස සත් අවුරුද්දකින් ම ඇති වූවකි. එ ගෙයින් දුග ගෙයි සත් අවුරුද්දක් ගත කළ රොබට් රත්නවීරම එය විස්මයෙකි. ඔහු විමල් සෙවණ නම් වූ දර්ශන සම්පන්න ප්‍රාසාදමය වූ ගෘහනැගිල්ල ඉදිරියේ පුදුමයෙන් පිය නොහෙළා බලාගත් වන ම සිටියේ ය. සත් වසකට උඩදී පිළිකුල් කටයුතු දිළිඳු ගේ පොඩියක පිහුවකුට මෙබඳු සුව පහස් සදන යාන වාහන වලින් ද, මහාර්ඝ ගෘහ භාණ්ඩයන්ගෙන් හා මෙහෙකරු සේනාවකින් ද, මල්තුරු පලතුරු ආදී විසිතුරු තුරු පෙළින් සුසැදි උයනකින් ද, හෙබියා වූ ප්‍රාසාදයක ඇතුම් හිමිවීම ඇදහිය නොහෙන පුදුමයකි.

"විමල් සෙවණ, බැහැට අල්විස්. ඒ?" යනුවෙන් රත්නවීර ගේට්ටු කුළුනු දෙක කියවා පුදුමින් හෙළා ඇතුළු වූයේ ය. වෙලාව සවස හත පමණ විය. බරාදයේ කිසිවකු නොසිටි බැවින් ඔහු විදුලි සීනුව ගැසුවේ ය. එ කෙණෙහි පැමිණි මෙහෙකරුවෙකි.

"අල්විස් මහත්මයා ඉන්නවා ද?"

"හාමුදුරුවෝ නැහැ."

"නෝනා ඉන්නවා ද?"

"වලව්වේ හාමුදුරුවෝ ඉන්නවා."

"මට කතාකරන්න ඕනෑ."

"නම?"

"නම ඕනෑ නැහැ"

ජූසේ දූත් සිහි පිරිස්සුම් ඇති මෙහෙකරුවෙකි. ඔහු අමුත්තාට විසිත්ත කාමරය පෙන්[illegible] රත්නවීර එහි සුව පහස් සදන අසුනක වාඩි වූයේ ය.

ස්වල්ප කාලයකින් විමලා එහි පිවිසියා ය. ඇයට රොබට් රත්නවීර දකින බලාපොරොත්තුවක් නම් නොවී ය. ජූසේ කී ලකුණුවල හැටියෙන් කඩමලු මල් පෙනුමෙන් යුත් මිනිහකු දකින්නට ඈ බලාපොරොත්තු වූවා ය. ඇගෙන් නොයෙක් පිහිට ඉල්ලා එබඳු මිනිස්සු විමල් සෙවණට නිතර පැමිණෙති. එහෙත් මේ කඩමලු මල් රූපයෙන් පමණ අත් හිඟමනකිනුත් ඇයට මේ තරම් තිගැස්සීමක් නොවී ය.

විමලා තිගැස්සුනා ය— තිගැස්සී කම්මුල අත තබා ගෙන, පසුබා සිටියා ය. ඒ දුටු රත්නවීර අන් කිසි වකටත් වඩා සරදම් සමච්චල් සිතම පළ කරවන සිනා රැළක් මුහුණේ ඇති කොට, රැල් බුරුල් හැර, උගුර පාදගෙන, කථාව පටන් ගත්තේ ය.

"කලින් කලට මිනිසුන්ත යන කාලෙ— ඒ නෝනා? නෝනා ඉස්කෝල ගුරුවරියක්ව හිටිලා මොන කලක් ද? මං මොකවත් ඇතිපැති මහතෙක්ව හිටිලා මොන කාලක් ද? නමුත්— දැන්?"

ඔහු එපමණක් කියා දත් විලිස්සා සිනාසුණේ ය— දෙවුර හකුළා, යුගත් පෙරළා, ඇතිම හැකිවෙන හැටියට දෙස් කළේ ය.

"නෝනා ඔහොම වාඩිවෙන්න," ඔහු යළිත් කථා කොට අසුනක් දැක්විය.

විමලා විසින් ඔහුගේ දර්ශන මාත්‍රය වත් අවධියක් නොපුතු ය. එසේ ද වුව, ඈ ඔහු ඉවසා, පුටුවේ වාඩිවී, බියෙන් හා පිළිකුලෙන් බලා සිටියා ය.

රත්නවීර [illegible] කරනවා, හොඳට වඩා-ඔට බැලුවේ ය— දිග සුසුමක් හෙළුවේ ය.

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.PK 81

"මැතිණිය, මේ මාලිගාවට යහපත් වෙලා හුගක් කල් වුනි?" ඔහු පිළිවිසියේ ය.

"පස් අවුරුද්දක් වුණා!"

මේ වචන ඇගේ සුදුමැලි වත් දෙ තොලතුරෙන් සෙමින් පිට විය. ඔහු දුන්මෙන් ඇති වූ තිගැස්සුම් තවම ඇය කෙරෙන් පහ නොවී ය.

"පස් අවුරුද්දක්! ඒ? මේ පස් අවුරුද්ද එහෙනම් හොඳට සැප වින්ද— එහෙත් මට හත් අවුරුද්දක් ම— නෑ— නෑ— ඒ වගේ මොටද? කොහොම ද, මැතිණියට විවාහ ජීවිතය? බොහොම සැපයි— අනේ! වාසනාවන්—"

"රත්නවීර, උඹ ඔය ඕනෑ නැති කතා මෙතැන කුදුබවන්න එන්න එපා," යනුවෙන් ඈ අදිසියේ රළු හඬින් කථා කොට, "ඔව්, මගේ විවාහ ජීවිතය මට බොහොම සැපවත් තමා. උඹ මිරක් ඊට බාධා කරන්න හැදූ ගැටි මට මතකයි. එහෙත් මින් පසු තවත් උඹට මා බොරුවෙන් මුළා කරන්න පුළුවන් වෙන්නේ නැහැ. ස්වාමිනාට ඇති මගේ ආලයය සමිරයි. ඒක අන් කිසිවකුට අසිනි නැහැ—

"නමුත් වතාවක්—" යනුවෙන් රත්නවීර ඈය අවසිර කළේ ය.

"මා වතාවක් මෝඩ තරුණියක් ව සිටිය එක තමා ඇත්තයි. එහෙත් හරි හැටි දැන ගත්තාට පසු මට උඹ එපා වුණා— උඹේ නම වත් අහන්න එපා වුණා— මට තවත් උඹ දකින්න වත් එපා වුණා—"

"ඔව්, ඔව්, ඒ බව මටත් පෙනෙනවා," යනුවෙන් ඔහු සලිත් රැල් බුරුල් හැර, "නමුත් මට නම් තවම මැතිණිය කොහෙදකින් කියා තිබුණේ නැහැ. [illegible] ගෞරවයෙන් මැතිණිය සොයාගෙන ආවේ. දැන්

පෙනෙනවා නොවේ ද— මට වෙලා තියෙන දේ? මා දැන් හිඟමනට පත් වෙලා— කුලීන් දේපොළ ඔක්කොම නැති වුණා— මැතිණියගේ හිතට කරදර ඇති කරන්න මා කැමැති නැහැ. දැන් වරුවකින් මට කෑමක් නැහැ— පිරුණු බෙච්ච බත් කවන්න මා කුස්සියට යවන්න ද කල්පනාව? නෑ! නෑ! මා එ තරම් බාල්දු වෙන්න තවම කැමති නැහැ. ඕනෑ නම් ඈනට පණ එන්න අඩියක් දුන්නොත් ගන්නම්—" යි කීයේ ය.

විමලා ගිය වැනුවා ය. "නෑ! මේ තැන, බෙබද්දන්න අඩි දෙන තැබෑරුමක් නොවෙයි. මේ තැන, පුරා කොට මැද්දු දෙන තැනක් නොවෙයි. මේ තැන, උඹට වතුර වත් දෙන්න මා කැමැති නැහැ. මීට මේ තැන, උඹ සමග කතා කරකර ඉන්න වෙලාවකුත් නැහැ. මට වැඩ තියෙනවා. හැබැයි, උඹට ඇත්තට ම බඩගිනි නම්—" යි පවසා ඈ මුදල් මෝසමත් ගෙනැවිත් දෙන්නට මෙන් යන්නට හැරුණා ය.

ඔහු ඇය නතර කළේ ය. "නෑ, නෑ, කමක් නැහැ. දැන් ඉතින් ආ කාරිය ගැන කතා කරමු. මා මේ විසා වත් මේ තැන සිටීම එක මැතිණියට කරදරයක්— දැන් මගේ දුප්පත් කම පෙනෙනවා නොවේද? මීට දැන් යාළුවෝ වත් ඇත්තේ නැහැ. අනාථව නැති වෙන කොට යාළුවනුත් නැති වුණා— ඇත්තෙන් ම හිතා බලනකොට ඒක ලොකු කතාවක්— තාත බොන දුට කම පිරිමර එමට— නමුත් වැලපෙන දුට වැලපෙන්නේ තනියම යි. මා හිරෙන් නිදහස්ව ආ හැටියේ දුටුවේ, මැතිණියගේ සම්බන්ධය පිළිබඳ මඟුලෝත්සවයක්— එයින් මට මැතිණිය සොයා ගෙන එන්න තිබුණා— හා! දැන් මැතිණිය එසේ මෙසේ කෙනෙක් නොවෙයි. කොළඹ නියෝජිත මන්ත්‍රී බුරසිර ශ්‍රී මැනවම් අල්විස් තුමාගේ ප්‍රිය භාර්යාවන් නෙ. [illegible] නම හැබෑම නම්බුවක්— මා එදා ඔල්ලුණනයි— මැතිණිය මිල්ගල නබන්න එනවා.

WWW.EXPRESSLANKA.LK 82

මැතිණියට මල්මාලා පළන්දනවා— මැතිණියට ජයමංගල ගාථා කියනවා — මැතිණියට සුභාශීර්වාද පත්‍ර පිරිනමනවා — මේ සියලු හරු බුහුමන්වලට මැතිණිය ඇත්තෙන් ම සුදුසුයි. තවත් බලනකොට පුදුමයි— වයස් ගියාට මොකද මැතිණිය සිටියාටත් වඩා රූප ශෝභාත් දියුණු වී ඉන්නා. නොඅනුමානව ම මැතිණියගේ ස්වාමියා මැතිණිය ගැන බොහොම ආඩම්බරයෙන් සිටිනවා විය යුතුයි. හොඳට හිතට ගන්න ඕනෑ— මා කියන දෙය හොඳට හිතට ගන්න ඕනෑ — මැතිණිය ගැන බෑනම් අල්විස් මහතා බොහොම— බොහෝම— බොහෝම උසස් අදහස් ඇති කර ඇති. ඔහු එහෙම උසස් අදහස් ඇති කරන්න ම ඕනෑ— ආඩම්බර වෙන්න ම ඕනෑ— මා වුණත් එහෙමයි. මට මැතිණිය වැනි කෙනකු ලැබුනා නම් මාත් එහෙමයි. නමුත් මේ ඔක්කෝම එහෙම වුණත් මට හිතෙනවා, ඇත්තට ම මැතිණිය පිළිබඳ එක කොන හරි හැටි අල්විස් මැතිතුමා දන්නවාද කියා. මෙයින් අවුරුදු ගණනකට උඩදී කොළඹ පොඩි හෝටලයක වුණු කොලොප්පමක් ගැන දන්නවාද කියා— මට සැකයි— මැතිණිය ඒ සිද්ධිය ගැන තවම ඔහුට කියා නැති බව—"

"මට—මට—ඒ ගැන කියන්න වුවමනා කළේ නැහැ."

"ඔව්, ඔව්, ඇත්තයි, මැතිණියට ඒ ගැන කියන්න වුවමනා නොකළ බව ඇත්තයි. ඒක හොඳයි එකත් එක අතකට හරි! කාට-කාටත් සිත යට සඟවා ගෙන ඉන්න පොඩි රහසක් තිබෙනවා මයි— ඒ? ඇත්තට ම මට මේ තරම් මෙහෙම තීස්නාද් නොවෙන්න කවදාවත් මේ ගමන එන්න බලන්නේ නැහැ. මොකද කරන්නේ? කරන්න තිබෙන එක ම දෙය දැන් ඉතින් කරන්න ඕනෑ. මා මේක කරන්නේ බොහොම නොකැමැත්තෙන් — බැරිම බැරි තැන. ඒ නිසා තරහ වෙන්න එපා," යනුවෙන් රත්නවීර සාක්කුවකින් ලියුම් මිටියක් ඇද, "මෙන්න මේකට මට ඉතින් මුදලක් ලැබෙන්න ඕනෑ" යි කීවේ ය.

27 පරිච්ඡේදය

විමලාගේ තීරණය

විමලා නැඟිට්ටා ය. නැඟිට ඒ ගසක් මෙන් ඇද-කුද නැතිව, කෙළින් සිටියා ය. රත්නවීර පැමිණි කාරණා අසාධාරණ දෙයක බව ඇයට තේරුණි ය. එ සේද වුව, එය මෙතරම් අසාධාරණ දෙයක වෙයයි ඇය විසින් කිසි කලෙකත් නොසිතන ලදී. ඇ ලියුම් මිටිය දෙසත්, රත්නවීර දෙසත්, වරින් වර බැලුවා ය.

"රත්නවීර, උඹ එහෙනම් මේ ගමන ඇවිත් මෙතරම් දුරට අනම්-මනම් දොඩෙව්වේ මේකට දැයි?" ඇ විමසුවා ය.

රත්නවීර ද නැඟිට්ටේ ය. දෙදෙනා ම මේ වර ඔවුනොවුන් මුහුණු බලාගෙන සිටිය හ.

"ඔව්, මැතිණිය, මැතිණියගේ කල්පනාව හරි. මට රුපියල් පන්දහසක් වුවමනා කර තිබෙනවා. මේක ලොකු මුදලක් හැටියට කල්පනා වෙන්න පුළුවනි. නමුත් හරු බෑනම් අල්විස් තුමා වැනි පොහොසතකුගේ භාර්යාව කාට ඒක එතරම් කාරණයක් නොවෙයි. ඇත්තෙන් ම මේ හිස පිට කඩා වැටෙන්න එන කුණාටුව ගැන සිතා බලන විට එය අස් කරන්න මේකත් මුදලක් ද? ඒ, මැතිණියනි?" යනුවෙන් රත්නවීර එය අනුමත කැරැවීමට මෙන් මඳක් කල් සිට, යළිත් ලියුම් මිටිය දක්වමින්, "මේකේ තිබෙන්නේ මොනවාද කියා මැතිණියට දැනෙනවා නොවේ ද? මේකේ තිබෙන්නේ, මැතිණිය මට ඒ දවස් වල එවූ ආදර හසුන් — ඔව්! බොහොම රසවත් යස ලියුම්," යි සිනාවෙන් පිරුණු මෙන් සිනාසුණේ ය.

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.TK 83

"ඒවා හය හතර නොදත් තරුණියකගේ මෝඩකමින් ලිවූ පිස්සු ලියුම්— ලිව්වාට මොකද නොලිව්වා නම් හොඳය කියා පසුතැවිලි වූ ලියුම්," ඈ කෙඳිරි ගෑවා ය.

"හය-හතර නොදත් තරුණියි? එතකොට ඉස්කෝල ගුරුකම් කළේ කොහොම ද? කොයි හැටි කොහොම වෙතත් මේවා ඔය මැතිණියගේ ලද බොළඳ කොමල හස්තයෙන් ම ලියූ ලියුම්. ඉතින් මැතිණිය, මේවා ආපසු ලබාගන්න අමාරු නැහැ. මුදල රුපියල් පන්දහසයි! කුණුගොඩ පුළුස්සා දමිතැකි."

"රන්නාවීර, උඹ මා හිතුවාටත් වඩා නරක මිනිහෙක්. උඹ නම් උපන් වලෙක් බව මට කලින් ම දැනුණා— එහෙත් මේ තරම් මෙහෙම කපට-දුෂ්ට දුර්ජනයකු බව මට නම් හිතුණේ නැහැ," ඈ කෝපයෙන් හා පිළිකුලෙනුත් ඔහු හිස සිට දෙපතුල් දක්වා අනුලෝම ප්‍රතිලෝමයෙන් බලා හිටියා ය.

"අනේ! මැතිණිය, මට ඔහොම නිගා නොකළ මැනවි. මේක කපට-දුෂ්ට දුර්ජනයකුගේ වල්කමක් හැටියට බැණවදිනවාට මා කොහෙත් ම කැමති නැහැ. මේක ගනු-දෙනු කිරීමක්— මා ළඟ බඩුවක් තිබෙනවා— මැතිණියට මිලයට ගන්න. ඒ බඩුවේ වටිනාකම රුපියල් පන්දහසයි. රුපියල් පන්දහට බොහොම ලාබයි— නොකැඩෙන්න ලාබයි. ඉතින් මේ බඩුව බැරිවෙලා වත්— නොවෙන්නා වගේ— මැතිණියගේ ස්වාමි පුරුෂයාට ලැබුණොත් මැතිණියට කොයිතරම් පාඩුවක් වේය කියා කාට කියන්න පුළුවන් ද?"

"මා ළඟ රුපියල් පන්දහක් නැහැ!" විමලා නොඉවසිල්ලෙන් කීවා ය.

"මට එයින් අඩුවක් අරගෙන පලක් නැහැ. මගේ හැම නිත්‍යාදායම පිරිමහගන්න තිබෙන්නේ මේක තමා."

"මට කරන්න දෙයක් නැහැ."

"මැතිණියට රුපියල් පන්දහක් සොයන එක කාරියක් නොවෙයි. වෙන විදියක් නැතත්, ඔය කන-කරින් ඒවගේ දෙගුණයක් සොයනැකි."

"ඒක මට කරන්න බැහැ."

"ඔය බැහැ කියන වචනය මැතිණියගේ කටින් පිට වෙනවා අහන්න මා කැමැති නැහැ."

"මට බැහැ. ඉතින් උඹ මොකද කරන්නේ?"

රන්නාවීර දෙවුර හකුළා අහක බලා ගත්තේ ය— දුක් මුසු බවක් ඇඟෙව්වේ ය.

"මොකද කරන්නේ? මට නම් හොඳට ම මුදල් වුවමනා කරනවා. රුපියල් පන්දහක් කොහොම හරි හොයා ගන්නට ම ඕනැ. බොහොම කනගාටුයි. ඉතින් මැතිණිය බැරිමය කියනවා නම් මට වෙන්නේ වෙන කෙනකුට විකුණන්නයි."

"උඹ හදන්නේ මේවා මාගේ ස්වාමියා අතට පමුණුවන්න ද?"

රන්නාවීර සුසුමක් හෙළුවේ ය. ලොකු කනගාටුවකින් මෙන් සෙමින් මුහුණ පසකට හරවා ගත්තේ ය.

"අනේ! මට නම් බොහොම කනගාටුයි. මගේ පවුල පැලෙන්න වගේ එකක්. හැම අමාරුවකට ම වඩා ලොකු අමාරු කම ඕනැකම තමා. ඒ නිසා තරහ වෙන්න එපා. මට කරන්න වෙන කිසිම දෙයක් නැහැ. මට කරන්න තිබෙන්නේ එය ම තමා," යි කීයේ ය.

විමලාව කටයුතු නොකටයුතු විසඳාගත නොහී වට පිට බැලුණේ ය. නොදනුමින් කල නොසිටි මිනිසුන් හා

WWW.EXPRESSLANKA.TK 84

කළු නෝනා ආශ්‍රයෙහි දරුණු විපාක දැන් ඇයට ඉවසිය නොහැකිවිය. පිරිසුදු නොකැලැල් චරිතයක සැනසීම වැනි නමක් සැපතක් ගැහැනියකට කලකත් පැතිය නොහෙන බව ඇයට දැන් පෙනේ. එසේ ම එබඳු චරිතයකින් පිරිහෙන සම්ප්‍රදායට වඩා විශිෂ්ට වූ සම්ප්‍රදායක් පුරුෂයා-ගෙන් ද කිසි කලක නොලද හැකි බවත් ඇයට දැන් පෙනේ.

රත්නවීර හා කළු ආශ්‍රයෙන් ඇයට වුණු පාඩුව ලියුමෙන් වූ පාඩුව පමණකි. එහෙත් මේ පාඩුවෙන් පාඩුවක් වෙන්නට ඉඩ නොදී ඇයට නම් හොඳ නම් සැමියාගෙන් රැක ගන්නට පුළුවන් කම තිබුණි. මෙවන නොයෙක් ගැහැනුන් මෙන් ඇයත් වසන් කරගත් රහසක් ඇතිව කල් හැරීම කිමැරුණිදී යයි සිතුවා ය. ඒ හෙයින් රත්නවීර ගැනත්, ඔහු හා කළු ආශ්‍රය ගැනත්, බැනවීම ඈ කිසිවක් නොකීවා ය. දැන් ඉතින් ගිය හතුරව කරන හැඩීමෙන් ඇති ඵලය කිම? තිබෙන හතුරමත් රැක්ක මිනෑ යයි සලකා කට්යුතු දිය පිළිබඳව වහා තීරණයට බැස ගත්තා ය. එසේ කොට ඈ සිතුව දෙසට අත දිගු කළා ය.

“රත්නවීර, දැන් ඉතින් උඹට මේ තැනින් යන්න පුළුවනි,” ඈ නියෝග කරන ලීලාවෙන් කීවා ය.

“මම මෙතැනින් පිටත්ව යන්නම්, ඒ ගැන බයක් වෙන්න එපා. නමුත් මැතිණිය මහතා කඩාගත්ත මට මුදල් ගෙවා මේ කුණුගොඩ ලබා නොගත්තොත් කොළේ මෝඩ කමක් යයි කියා පසුතැවිලි වෙන්න වේවි.”

“ඇයි, රත්නවීර! මා මුදල් නොගෙවන බවක් මම කීවා ද?”

“එතකොට?”

“ඔය කියන ගණන ගෙවන්න දැන් මා ළඟ මුදල් ඇත්තේ නැහැ.”

“එතකොට?”

“උඹ හෙට මේ වේලාවට මෙහෙ වරෙන්!”

රත්නවීර සිනා වුණේ ය. ඔහුට කාරණය අවබෝධ වුණේ ය.

“ඇත්තෙන්ම මැතිණිය, නොවරදවා හරියට ම මේ වේලාවට මම හෙට එන්නම්. ඉතින් මැතිණිය, මට අවසර, ආයුබෝවන්,” කියමින් හිස නමා ආචාර කොට, ඔහු යන්නට සැරසුණේ ය.

එකෙණෙහි ඔහුට “පලයන් ! පලයන් !” කියන නියායෙන් විමල් සෙවණේ මග බිරලෝප්පුවේ හතර වැදුණි.

28 පරිච්ඡේදය

වැරදුණා

පසුවද රත්නවීර සිනාසියක පමාවකුදු නොවී, හරියට ම නියමිත වේලාවට විමල් සෙවණට පැමිණියේ ය. ඔහුගේ පව් පිරුණු මුහුණ මේ වේලේ සටනකින් ජය ලත් වීරයකුගේ මෙන් සිනාවකින් යුතු විය. මේ අවසාන ප්‍රයත්නයෙහිදී විමලා තමනට පත් සැටි ඔහුට පුදුමයකි. හැම තැනින් පැන-පැන ගියත්, මේ උගුලෙන් නම් ඇයට පැනුමක් නැති බව ඔහුට සහතික ය. මේ සටනින් නම් ඈ පරදිනු ඒකාන්ත ය. තමන් ගණන වැඩිකර ගන්නට නොසිතූ එක දැන් ඔහුට කනගාටුවකි. ඇයගෙන් මීට දෙගුණයක් වුවත් පහසුවෙන් ලද හැකි බව ඔහුට දැන් වැටහුණේ. සැමියාගෙන් වසන් කර ගැන්මට හැක්

WWW. EXPRESSLANKA.TK - 85

කරන රහසක් ඇති බිරින්දෑ වැනි පහසු ගොදුරක් කපටියකුට තවත් සොයා ගැනීම අපහසු ය.

රත්නවීර පළමු වතාවේ නිදහස් ආසනයෙහිම වාඩි වූණේ ය. විමලා ද පළමු පරිද්දෙන් ම ඇඳ කුද තැනී ඊයක් මෙන් ඔහුට මුහුණලා ඉදිරියෙන් ම වාඩි වූණා ය.

"කෝ— රත්නවීර උඹ ඒ ලියුම් ගෙනාවද්දයි?" ඈ ප්‍රශ්න කළා ය.

රත්නවීර තම සාක්කුවට අත රුවමින්, "මැතිණිය! ඒවා ඔක්කොම මෙගෙ ලෑස්තියි. කෝ? සල්ලි ලෑස්ති ද? මුදලෙත් ම දෙන්න ඕනෑ. වැක් ගේම මට එපා," යි කියේ ය.

"නෑ, නෑ, රත්නවීර උඹට වැක් එකකින් ගෙවන්නේ නැහැ. ඒ ගැන බයවෙන්න එපා. ඒ අතර මට උඹට කියන්නත් කාරණයක් තිබෙනවා. මාගේ ස්වාමියා හා විවාහ වෙන්න පළමු මට උඹ නිසා වරක් ඇති වූ ඒ කරදරය ගැන කියන්න බැරිවුණු එක ලොකු වරදක් මයි. ඒ වැරැද්දේ තරම පෙනෙන්නේ දැනුයි. ඒ නිසා දැන් මට උඹ කියන දෙයකට එකඟ වෙන්න වෙලා තිබෙනවා. එහෙත් එද එ තැන, වුණු ඒ කරදරය මගේ කෝබිත කමකින් වූණු දෙයක් නොවෙයි. උඹේ ම නොහික්මුණු කමෙන් උඹ මට කරන්න හැදූ කපුරක්— මට එය දැන ගන්න ලැබුණු හැටියේ මම එ වෙලේ ම උඹෙන් අත් මිදුණා—"

ඒ ඔක්කොම ඇත්තයි. මැතිණිය එද කෙළේ නම් ලොකු ම සමව කාමක්—" කියමින් රත්නවීර සිනා සුණේ ය.

"හා! එහෙනම් එද උඹ ඇමෙට්ටු උගුලේ මා අසු නොවී පැනලා ගිය එක හොඳ ම සමත් කමක් හැටියට පිළිගන්නවා— ඒ?"

රත්නවීර හිස නමා ආචාරයකින් එය අනුමත කරමින්, "ඇත්තෙන් ම මැතිණිය, එය ඉතා ම ලොකු සමත් කමක් හැටියට මුදලෙන් පිළිගන්නවා— නමුත් වැරැද්ද ඒ තිබිච්ච මැතිණියගේ ස්වාමියාට කියා පිළිමසන්න බැරිවෙන එකයි. වැඩිකොට ම මෙහෙම වැරදි මලින් බොහොම ඉක්මනට කලකිරෙන්නේ හොඳ මිනිස්සුයි," කියේ ය.

"නමුත් රත්නවීර මේ පිළිබඳ ඇත්ත ඒ හැටියට උඹ කියන්නේ නැද්ද?"

"ඒ හැටියට කියන්න? මොන පිස්සුද?"

"එහෙ නම්, උඹේ කල්පනාව ඇත්ත නොකියන්නයි"

"අනේ! මැතිණිය මේ මොනවා කියනවා ද?" සතුටෙන් රත්නවීර ශල්ලින් සරදම් කරමින් සිනාසී, "මට රුපියල් පන්දහක් බොහොම වුවමනා කර තිබෙනවා. ඒක ලබාගන්න මා නොකරන දෙයක් නැහැ— නොකියන දෙයක් නැහැ. ඉතින් මෙහෙම කාලය අපතේ හරින්නේ මොකට ද? මේ ලියුම් ගන්න මැතිණිය ළඟ දැන් මුදල් තිබෙනවා ද?"

මෙයිදී විමලා මදක් ඉදිරියට නැඹුරුවී සිට, කතා කළා ය. "රත්නවීර, කියන්න තිබෙන දෙය නම් ම කියලා මා ඉවර කෙළේ නැහැ! ඒ නිසා පොඩියක් නතර වෙයන්. මේ ගැන මගේ ස්වාමියාට කලින් කියන්න බැරි වුණාට ඇත්තෙන් ම මට බොහොම කනගාටුයි. ඒක නම් ලොකු ම වරදක්— මගේ ස්වාමියාට ඇති බලවත් ප්‍රේමය නිසා මට ඒක කියන්න හිතුණේ නැහැ. ඔහු මා විශ්වාස නොකළොත් නොහොමද, කියා මට හිතුණා— ඒ නිසා මේ තුච්ඡමනා දෙයකින් ඔහුගේ හිතේ කහටක් ඇති කරන්න මා කැමැති වුණේ නැහැ. මට හිතුණේ මේක මතක නැති කළ යුතු දෙයක් හැටියට යි. ඔව්! හිතයකින් [illegible] මතක නැති කළ යුතු දෙයක්

www.sinhalaelibrary.com
WWW.EXPRESSLANKA.IR 86

හැකියාව යි. උඹේ අවිනාර්ය යම් කිසි දවසක මෙසේ මට පෙනී මේ හැල-හොල්මන වෙයි කියා කවදාවත් හිතුණේ නැහැ," යි ඈ කීවා ය.

"ඇත්තට ම විමලා!" යනුවෙන් රත්නවීර මෙවර සියලු ගරු බුහුමන් සුන්බුන් කොට දමා, "උඹ මේ කියන්නේ මොනවා ද? රුපියල් පන්දහ ගෙවලා මේක අරගනින්. ඉන්පසු මගේ අවතාරයෙන් උඹට හැල-හොල්මනක් වෙන්නේ නැහැ," යි කියමින් නැගී සිටියේ ය.

"විමලා ද නැගී සිටියා ය— සිනා සෙමින් ඔහුට අභිමුඛව සිට කථා කළා ය. "රොබට් රත්නවීර! උඹ වැනි කපට විපලයකුගේ වචන විශ්වාස කරන්න පුළුවන් නෑ ද? උඹේ කිමක් මට පත බංගයකට විශ්වාස නැහැ. ඒ නිසා රත්නවීර තේරුම් ගනින්— මිය ඉල්ලන රුපියල් පන්දහ දෙන්න මා ළඟ මුදල් ඇත්තේ නැහැ."

රත්නවීරගේ මුහුණ විරූප විය— වලිප්පු හැඳුණු ලෙඩකුගේ මෙන් විරූප විය. "එහෙ නම් උඹේ කල්පනාව මේ පාරත් මා රවටන්න ද? අම්මපා! දෙය්යන්පා! බුදුන්පා! ඔන්න මං කිව්වා— මේ පාර උඹව වරද්දිනවා වරද්දිනවා මයි. දින් මට සල්ලි. නැත්නම් මං දුන් ම පිටත්ව උඹේ මිනිහා සොයන්න යනවා."

"ඊට කොහෙවත් පිටත්ව යන්න වුවමනාවක් නැහැ රත්නවීර!" යි කියමින් විමලා පියවරක් පස්සට තබා, ආවර්ණය පිණිස වූ ජවනිකාවක් මෑත් කොට, "මේ සිටින්නේ, මගේ ස්වාමියා තමා. මා ඊයේ රෑ මේ සියල්ල ඔහුට කීවා— අප දුන් කල කථාවත් ඔහු මේ නැත අහගනයි. ඉතින් ඔහු සමග උඹ මේ ගනු-දෙනුව බේරා ගනින්. මෙන්න මං ගියා," කියමින් ඈ එතැනින් නික්ම ගියා ය.

රත්නවීර ද මුහුණ ඇඹුල් කරගෙන හිස කැසුවේ ය— කර කියා ගන්නට කිසිවකුත් නොමැතිව, විමලා අනුව යන්නට සැරසුණේ ය. එහෙත් ඔහුට ඒ අවකාශ

WWW.EXPRESSLANKA.TK 087

නොලැබිණි. බැනට් අල්විස් ඔහුට හරස් කපමින් සිටියේ ය.

"උඹට ඔහොම යන්න දෙන්න බැහැ."

"ඇයි ?"

"උඹ මට ඕනැ."

ඒ වචන තුන රත්නවීරට කොහෙත් ම හොඳ නැති විය. ඔහු බැනට්ගේ මුහුණ බැලුවේ ය. එම මුහුණෙන් වුවමනාව සලකා ගත හැකි විය. ඔහු බියපත්ව, කලබල වුණේය. ලියුම් මිටිය සහිත අත නොදැනුවත්ව ම මේසය දෙසට දිගු වුණේ ය.

"මෙන්න ! ලියුම් ටික." කියමින් ඔහු පැකැට්ටුව මේසය උඩ තබා යළිත් යන්නට හැරුණේ ය. ඔහු විට්ටුපා සිටියා පමණකි— එකෙණෙහි පයින් ලත් පහරකින් විමල් සෙවණ මිදුලේ තුනටිය ඇතෙමින් වැටුණේ ය.

* * *

විමලා සෝපාවක් උඩ මුහුණින් වැතිර ගෙන වැලපුණා ය. බැනට් ද සමීපයට පැමිණ ඈය නගා සිටුවා මුහුණ බැලුවේ ය.

"මහත්මියාගෙන් සමාවක් ලැබීමට තරම් වත් මා නුසුදුස්සියක්," ඈ තොල මතුළා ය.

බැනට් එම දෙතොල් සිඹිමින්, "ඔව්, විමලා ඔබ ඒක මට මුලින් ම කියා තිබුණා නම් තමා හොඳ. එහෙත් ඔබට සමාවක් දෙන්න බැරි නැත්තේ නෑහැ," යි කීයේ ය.

"කෝ! ඒ— ලියුම් ?" ඈ බිය පත්ව සැමියා මුහුණ බලා ප්‍රශ්න කළා ය.

"ඒවා මිටිය පිටින් එහෙම ම ලිපට යැව්වා," බැනට් සිනා සෙමින් කීයේ ය.

විමලා ලොකු නිදහසක් ලත් හැකෑන්තියක මෙන් දිග සුසුමක්ද හෙළා ගල්ලු කර ගත්තා ය.

sinhalaelibrary.com

"මහත්මයා ! මෙයින් මං හොඳ පාඩමක් ඉගෙන ගත්තා."

"ඒ මොකක් ද?"

"කිසි කලෙක කිසිම දෙයක් නෑමයා කෙරෙන් රහසක් වී නොතිබත්තෑ— කොතරම් හොඳට සුරැකිව තිබිය හැකි රහසක් වුවත්, එසේ නොතබා, හෙළි කරන්න. රහසක හෙළි වීම කොයි වෙලේ ද කියා නැහැ— ඉතින් හෙළි වුණාට පස්සේ—" යි සෙත්ත මෙනෙහි කිරීමට පමා වියෙන් ඈ දෙවුර ගසලා ගත්තා ය.

29 පරිච්ඡේදය

හොඳට ම වැරදුණා

"කෝ මට දෙනවයි කිව්ව මුදල්? දියන්— දියන්— දියන්. නැත්නම් උඹට මං කියන්නේ නැහැ," යි ස්ත්‍රියක් කලිසම් කාරයකුගේ කොට කෙස් සිඳිමින් පාර අයිනක කෝලාහල කළා ය.

මේ කලිසම්කාරයා නම් ජෝබට් රත්නවීර ය. ඔහුගේ සාම්මිලු කලිසම් කබා සියල්ල දැන් මැරකෑලි ගොඩකි. ඔහු ද ජරාජීර්ණ පවියෙකි. ස්ත්‍රිය නම් සෙලා ය. ඇයගෙන් ඔහුට කිසිම අනුකම්පාවක් බලාපොරොත්තු විය නොහැකිය. ඈ නියම චණ්ඩ භාරියකි. එහෙයින් ජායාවක් පරිද්දෙන් ඔහු අනුවම හැකිත්-නැත යමින් කරදර කරන්නට පටන් ගත්තා ය.

විමලාගෙන් බලාපොරොත්තු මුදල ඔහුට නොලැබුණු බව සෙලාව විශ්වාස නැති. අනතුරුව මේ තිගත කම් පාමා රවටන්නට රත්නවීර කරන බොරු මායම්න්

හැටියට ඇයට පෙනේ. ගහගෙන යන විකුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ තමුන් ගන්නට ලැබිම වාසියකැයි සිතන සෙලා, රත්නවීරගෙන් ඔපු සවාමියකු හෝ සවාමි පුරුෂයකු වශයෙන් කිසිම උදව්වක් ලබන බලාපොරොත්තුවක් ද නැත්ති, කොහොම තමුත් මේ ලියුම් මිටියෙන් සඩාගෙන් රුපියල් පන්දහසක් අස්සොක් කොල්ලක් වත් ලබන්නට ම වෑයම් කරන්නී ය. තමාට එයින් කොටසක් අයිති යයි ඈ සිතන්නී ය. මේ පමණ දිගු කලක් ඒ ලියුම් පරෙස්සම් වුණේ තමා නිසා නම්, දැන් ඒ නිසා ලැබෙන මේ මහත් මුදලින් කොටසක් දී තිදගත ලබන පෙස් රත්නවීරව පිරිහැර කරන්නට ඈ තරයේ නියම කර ගත්තා ය.

රත්නවීර පලමුවෙන් නම්, කවින් බිහිත් ගසා දම්, සෙලා පත්තා දැමීමට බලාපොරොත්තු වූයේ ය. එහෙත් දැන් මැඩිය හොඳට ම වැරදුණු බව ඔහුට පෙනේ.

ඔහු නොයෙක් විදියෙන් මුදලක් උපදවන්නට වෑයම් කළේ ය, හෙ ද සාර්ථක නොවී ය. ඔහුට දැන් කන්නට දෙයක්වත් අඳින්නට දෙයක්වත් නැති. සෙලා නිසා නැතසිල්ලේ ඉන්නට ද හැටියක් නැති. ඔහුට දැන් නොයෙක් විට සිය පණ නසා ගැන්මට සිතේ. එහෙත් ඔහු තවමත් දුර්දින බලන්නේ ය.

"ඉතින්, විකක් නිවපන්නෝ සෙලා, මං කියන දෙය අහපන් කෝ!" රත්නවීර ගිස බෝරා ගන නොහැකිව, ම් හරකකු මෙන් කරබා ගත් වතම යාච්ඤා කළේ ය.

"ඇති! ඇති! උඹ කියන දෙය ඇහුවා ඇති තවත් මං මොකවත් ම අහන්නේ නැහැ, දියන් මගේ මුදල්!"

"කොහෙන් දෙන්න ද? දැන් මා ළඟ මිටවියක් නැහැ."

"උඹ කියන්නේ ම බොරුයි, කියන්නේ ම බොරුයි, මට උඹේ වචන කොහෙත් ම විලංගු නැහැ."

WWW.EXPRESSLANKA.TK 88

"අම්මා පා! මාපා! සෙලා—"

"හොඳකින් උඹේ දිව්රුම්— කාටද ඕවා විලංගු,"

"විශ්වාස කරපන් සෙලා!"

"හා, හා, රුපියල් පන්දහ ලැබෙන්න ඇති. නැත්නම් ලියුම් දීලා නිකම් එන්න උඹනේ මිනිහා?"

"උඹේ කරුමේ මහත— ඒක නොවෙන්නම්—"

"මගේ කරුමේ? හුම්! පෙනේ ද? තවත් කියන්නේ මගේ කරුමේ වගයි. මගේ වාසනාව නිසා තමයි— උඹ ගත් අවුරුද්දකට මත් පස්සේ පණ තොත්ද මත් අරන් හිරෙන් නිදහස් වෙලා ගෙදර ආවේ. නැත්නම් උඹ මැරෙන්නේ හිර ගෙදර ම යි."

"අනේ එහෙම වුණා නම් මට හොඳයි."

"ඉතින් දැන් මැරියන්කෝ!"

"ඔව්! මා මැරෙනවා."

"කවද එපායි කියන්නේ?"

"එහෙකොට මට යන්න ඉඩ දියන්."

"මගේ මුදල දීලා පලයන්. ඉන් පස්සේ ඕනෑ තැනක නැම්බියන්."

"අනේ! සෙලා, දැන් මෙතැන මිනිස්සු පිරේවි."

"පිරුණුදෙන්."

"ඇයි සෙලා! උඹට ලැජ්ජා නැද්ද?"

"දැන් මට ලැජ්ජා නැහැ! තිබුණු ලැජ්ජාව උඹ නැති කළා."

"ඇරපන් සෙලා, මගේ ඔළුව රිදෙනවා."

"නෑ තොගෙන් අරින්නේ නැහැ. උඹේ කොට කෙස් ටික මං ගිලලයි පත්ත බලන්නේ."

සෙලා යළිත් රත්නවීරගේ හිස අබිල පදවන්නට වූවා ය.

"අම්මාපා සෙලා! මා එල්ලෙනවා එල්ලෙනවා ම යි."

"එල්ලියන්— එල්ලියන්—" කියමින් සෙලා. මැලගිත්තක මෙන් හොරව- හොරවා, යළිත් කොස් සිඳුම පටන් ගත් කල, මේ අසරණ කලිසම්කාරයාට අනුකම්පා කළ මග යන්නන් දෙතුන් දෙනෙක් ඔහු ඈගෙන් මුදා ගත්හ. රත්නවීර එ කෙණෙහි දිවන්නට පටන් ගත්තේ ය. සත් වසක් බරපතල වැඩ කොට හිරෙන් ලැබූ නිදහසට වඩා සෙලාගේ වධක හස්තයෙන් ලැබූ නිදහස පිය ගුණයෙන් අගේ කොට සිතා දිවන්නට පටන් ගත්තේ ය— පසු නොබලා දිවන්නට පටන් ගත්තේ ය. සෙනඟ ඔහු අනුව හූ කියමින් සිනාසෙන්නට වූහ.

රත්නවීර මෙසේ බොහෝ තැන් දිවගොස්, සෙනඟ හිඟ කැලෑ මංඩියක නතර වූයේ ය. දැන් ඉතින් ඔහුට තවත් මෙලොව රැඳෙන බලාපොරොත්තුවක් නැති. ඔහු සියපණ හානිකර ගැන්මට සිතා ගත්තේ ය. දැන් ඔහුට ඒ ගැන කිසිම අනුමානයක් නැති.

"ජීවත් වෙන්න නොයෙකුත් වැයම් කරන්නේ මොට ද? තුන්දවසකින් මට දැන් කෑමක් නැහැ. පාර අයිනේ පසිප්පමල වතුර මිස වෙන කිසි බීමක් නැහැ. ඉතින් මෙහෙම නම් ජීවිතයෙන් මට ඇති ඵලය මොකද— මගෙන් ජීවිතයට ඇති ඵලය මොක ද? ගෙණේගගලා කියදෙන්. මැරෙන්න ම ඕනෑ. එහෙත් මැරෙන්නේ කොහොම ද? හොඳකින්! ඕනෑ කළ වේලාවට ඒකත් කරගන්න ලේසි නැහැ. ලේසියෙන් මැරෙන්නට නම් මෝටර් කාර් එකකට අහුවෙනවා හොඳයි, ඒකත් එක පාරට කෙරුණොත් හොඳයි. නැත්නම් දස මරණයෝගයක් වේවි. ගඟක-මුදක පනින්න ඇත්නම්! අනේ! වතුර

WWW.EXPRESSLANKA.TK 89

පෙව්ලා නුස්ම ගන්න බැරිවෙන කොට සාර ගත්තේ මොන මෝඩකමක් ද කියා හිතේවි. වෙඩි තියා ගන්න ඇත්තම්! කෝ— පිස්තෝලයක්? ඒවා-මිකුණාගෙන කාලා කොයි කලේ ද? මැරෙනවා නම් ඉතා ම පහසු විදිය නම් බෙල්ල කපාගෙන මැරෙන එක. ලේ ගලන්න පටන් ගනිවි ගඟක් වගේ. ඔක්කෝම බලනැති මට නම් ලේ බලන්න බැහැ. වහ කන එක ඔක්කෝට ම වඩා හොඳයි. එහෙත් ලබාගන්නේ කොහොම ද සල්ලි නැතුව? සල්ලි හොයාගන්න ඕනෑ. සල්ලි හොයා ගන්න පුළුවන් නම් වහ කන්නේ මොටද බත් කනවා නොවැ! හොඳට ම ලෙහෙසි වියදම් අඩු විදිය නම්, එල්ලෙන එක. බව් එල්ලෙන්න ඕනෑ. යකාට තියෙදෙන්," කියා රත්නවීර වට-පිට බලා, මැටකින් බෙලි අත්තක් කඩාගත්තේ ය— එයින් හොඳ පටියක් ඇඹරුවේ ය. කෙළවරක පුවමේ තදවෙන පුඩුවක් සෑද, කෙළවරක් ලඟම තුබුණු කජු අත්තක බැන්දේ ය. ඉන් පසු හොඳ හැටි කජු අත්ත උඩ වාඩිවී පුඩුව හිස පත්නා ගෙලෙ ලාගත්තේ ය. තවත් ඔහුට මේ දුකින් නිදහස් වෙන්නට ඇත්තේ අත්තෙන් පනින ටික පමණකි. එහෙත් ඒ ටික ඔහුට ලෙහෙසියෙන් කළ නොහැකි විය. ඉතාම අමාරු ටිකත් ඒ ටික ම ය.

"හැබැට ම සෙලා කිව්වාට මෙහෙමත් මැරෙන්න පුළුවන් ද? අනේ තුන් වයසෙත් එක වයසක් යන්න ඉස්සෙල්ලා මෙහෙම මැරෙන එක කොච්චර ලොකු කනගාටුවක් ද? අනේ! මගේ ඔහිය කපාවි! සෙලාත් අඩාවි! කරපු මෝඩ කම ගැන දුක් වේවි. කරන්න දෙයක් නැහැ. කලපනාකර-කර ඉඳලා මෙහෙම වැඩ කරන්න බැහැ. ඉක්මන් කරන්න ඕනෑය" කියමින් රත්නවීර අත්තෙන් පහතට ලිස්සන්නට ලෑස්ති වුණේ ය.

"මොන ඉලව්වක් ද— බැහැ, මගේ හිත කොච්චර හයිය හිතක් වුණත් අබියක් නැතුව නම් මේ කෙරුම කරන්න බැහැ. මොනාවට වැයම් කරනවා ද? කවදාවත් කෙරෙන්නේ නැහැ. දුන් අබියක් ඇත් නම් එක පාරක්

හොවෙයි. සිය පාරක් එල්ලෙන්නම්! අපොයි! අබියේ රස! මේ වෙලාවට ඇත් නම් දිවිය අවසාදයක් වගේ වෙවි"යි නොපලා ඔහු කට-තොල ලෙවකමින් වටුරකු මෙන් වට-පිට බැලුවේ ය

"ඔව්! ඉතින් මෙහෙම ඉඳලා හරියන්නේ නැහැ. අබියක් ගහන්න මොකවත් සොයා ගන්න ම ඕනෑ. කොයි වෙලේ නමුත් අබියක් වැදුණු හැටියේ කරන පළමුවැනි වැඩය එල්ලෙන එකයි. බව්, ඒක හොඳට මතක තියා ගන්න ඕනෑ,"යි පවසා ගෙලෙනම් පුඩුව හිසෙහන් පත්නා කජු අත්ත උඩම තබා, ගහෙන් බිමට බැස්සේ ය.

ඔහුගේ මහත් භාග්‍යයට නොහොත් අභාග්‍යයට මෙන් මේ යේ ගසින් බෑස වැඩි දුරක් යන්නට පළමු කිසිවකු නැති එම මහ පාරේ, කට්ට් අව්වේ, ගමන් කරන දූසම නොපෙනෙන හිඟන්නියක් ඔහුට හමු වූවා ය.

අන්ධ සත්‍රිය ද සපත්තු ගබින් ගමන් කරන්නා මහනකු ගැටියට ගෙන, සිරින් ලෙස හිඟමන් ඉල්ලුවා ය.

"අනේ! මහත්තයා, මේ දූස නොපෙනෙන අන්ධයාට පිනට හිඟමනක් දෙන්න," යනුවෙන් ඇ යාවඥා කළා ය.

රත්නවීර නැවතුණේ ය— හිඟන්නිය දෙස ඕනෑ කමෙන් බැලුවේ ය— එකෙණෙහි ඔහුගේ කපට හිස තුළ පහළ වූ අදහසකි. ඔහු එය ක්‍රියා කැරැවීමට සිතුවේ ය.

"බොලන්! මා ළඟ මාරු කළ කාසි නැහැ, රුපියල් දෙකේ නෝට්ටුවක් තියෙනවා. මාරු කරලා ඕනෑ නම් සත විසිපහක් ගනින්," ඔහු කීයේ ය.

"අනේ! මහත්තයාගේ කරන කියන රැකීම රජ්ජාව හරියන්න ඕනෑ. යන එන ගමන ඔබන හරියන්න ඕනෑ. ලෙඩක් දුකක් වැද්ද-සිද්ද නොදී, හොඳින් කළ දවස සිය පරාණ කාරණන්න පිං අසිහි වෙන්න— ගුරුවර

WWW.EXPRESSLANKA.TK 90

දෙමවුපිය වැඩි කිටියන්න පිං අයිති වෙන්න— මනුස්ස ලෝකේ මනුස්ස සම්පත් ලැබෙන්න— දිව්‍ය ලෝකේ දිව්‍ය සම්පත් ලැබෙන්න,'' යන ආදීන් කියමින් ගිහන්නි හිණ අතගා, රුපියලකුත් සත හැත්තෑ පහ තොවිර-දින්නට ගණින්නට පටන් ගත්තා ය.

රත්නාවීර ඒ අතර සාක්කුවකින් කාර්දසි කැබෙල්ලක් ගෙන රුපියල් දෙකේ කෝට්ටුවක ප්‍රමාණය ගිටින්න ගුරුවේ ය.

''මහත්තයාට කීස්තුත් කෝටියක් දෙවිදෙවතාවුන් වහන්සේලාගෙන් පිහිට ලැබිලා තිරි උතුරවන්න ඕනෑ,'' යි මතුරමින් සිහන්නිය මුදල දිගු කළ කෙණෙහි, එය ගනිමින් ම රත්නාවීර කාර්දසි කැබෙල්ල ඇයගේ අතට කර ගත්තාව් ගියේ ය.

ඔහු කෙලින් ම රට්බිම් සාප්පුවක් බලා පිටත් වූයේ ය— ඒත් පයින්ට්වුවක් මිලයට ගත්තේ ය— ආපසු කජු ගහ ලඟට දිව්වේ ය— එම ගහේ ම ගසා, ඒත් පයින්ට්වුව කටෙන් බිඳ කට තියා ගත්තේ ය— බිඳක් වත් ඉතුරු නොකර සම්පූර්ණයෙන් ම බිව්වේ ය— කට තොල ලෙව් කෑවේ ය— ගිය බෝතලය විසිකර දමා, ගස බඩගා, කජු අත්තට නැග තොංබුම ලා ගත්තේ ය.

සුරා තාම කාටයුත්තට පමාවකි. එහෙත් තොකට සුන්තට රූකුලකි.

රත්නාවීරම තමන් දුර දිග බලන සිතක් නැති— නැවතීමක් නැති. ගහ ඉදිරි වැටෙන්නට තරම් වේගයෙන් ඔහු අත්තෙන් පහතට පැන්නේ ය.

නිමි.

WWW.EXPRESSLANKA.TK 91